TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

86'ncı Birleşim

5 Mayıs 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan'ın, Denizli sanayisine ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, dünyanın "en"leri arasında olan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz'ın, Ardahan'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, İş Sağlığı ve İş Güvenliği Haftası'na ilişkin açıklaması

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Türkiye'de işsizlik sorununun arttığına ve Devlet Personel Başkanlığının özellikle kamuda görev almaya yönelik eğitim almış mezunların sorunlarını çözmeye ilişkin önlemler alması gerektiğine ilişkin açıklaması

3.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, 6 Mayıs 1972'de idam edilen Deniz Gezmiş ve arkadaşlarını saygıyla andığına ve apartman görevlilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

4.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, kurtuluş mücadelesinin simgelerinden biri olan Çamlıbel Geçidi'ndeki Atatürk Çeşmesi'nin tamir edilmesini temenni ettiğine ilişkin açıklaması

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin bazı beldelerinin ilçe olmak için yaptıkları yazılı başvurulara İçişleri Bakanlığının verdiği yanıtların yeterli olmadığına ilişkin açıklaması

6.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, devletin sorumluluklarını yerine getirmemesi nedeniyle kadın cinayetlerinin yaşandığına ilişkin açıklaması

7.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, Gümüşhane ile Giresun'un Doğankent ilçe sınırları geçiş noktasında yer alan Yaşmaklı Barajı'na teröristlerce yapılan saldırıya ilişkin açıklaması

8.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, uygulanan yanlış tarım politikaları sonucu çiftçilerin üretim yapamadığına ilişkin açıklaması

9.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü'ne, Uşak'ın bazı köylerinde ruhsatsız olduğu için elektrik alamayan evler bulunduğuna ve bu konuyla ilgili Çevre ve Şehircilik Bakanlığını göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması

10.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Denizli'nin Tavas ilçesinde yapımı planlanan termik santralin ne zaman yapılacağını, Tavas'ta içme suyu problemi için herhangi bir tedbir alınıp alınmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

11.- Hatay Milletvekili Birol Ertem'in, Kilis'te yaşayan insanların artık içinde bulundukları şartlara tahammül edecekleri bir durum kalmadığına ilişkin açıklaması

12.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, 6 Mayıs 1972'de idam edilen Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ı saygıyla andığına ilişkin açıklaması

13.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, yerli karpuz üretimini teşvik için ne gibi uygulamalar yapılacağını öğrenmek istediğine ve Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı'nın öğretmen atamalarıyla ilgili bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

14.- Denizli Milletvekili Şahin Tin'in, Denizli'de sanayinin durumuna ilişkin açıklaması

15.- Muğla Milletvekili Nurettin Demir'in, 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü'ne, 6 Mayıs 1972'de idam edilen Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ı saygıyla andığına ve mübaşirlerin sorunlarına ilişkin açıklaması

16.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Türkiye'de şu anda sarayın Hükûmet ve Başbakan üzerinde bir darbe gerçekleştirdiğine ve her alanda kriz yaşandığına ilişkin açıklaması

17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, içinden geçilen bu kritik dönem ve süreçlerde siyasi iklim şartlarında bozulma, sosyoekonomik yapıda bir çözülme ve devlet sistemindeki karmaşanın Türkiye'yi daha da zora sokacak dinamikleri hızla harekete geçirdiğine ve 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü'ne ilişkin açıklaması

18.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü'ne, 6 Mayıs 1972'de idam edilen Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ı saygıyla andığına, siyasetin yargıya müdahalesinin son bulmasını ve kuvvetler ayrılığı prensibine herkesin saygı göstermesini dilediğine ve Kilis'te yaşananlarla ilgili olarak Dışişleri Bakanından derhâl Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi vermesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

19.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, tek başına iktidar olan bir partinin olağanüstü kurultaya gidecek olmasının siyasette heyecan yaratmasını anlayabildiklerine ve ortada istikrarsızlık adına herhangi bir durum olmadığına ilişkin açıklaması

20.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Devrimci İşçi Sendikaları Başkanı Kani Beko'nun Meclise alınmak istenmediğine ilişkin açıklaması

21.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

22.- Çorum Milletvekili Salim Uslu'nun, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

23.- Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, 23 Nisan 2015 gecesi Isparta'da çok büyük don felaketi yaşandığına ancak Hükûmetin Isparta'ya 30 milyon lira destek gönderdiğine ilişkin açıklaması

24.- Mersin Milletvekili Yılmaz Tezcan'ın, İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

25.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

26.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

27.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın milletvekillerinin çocuklarını incitecek, rencide edecek bir tutum ve niyet içinde olmadığına ilişkin açıklaması

28.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, bir grubun diğer bir parti grubunun üzerine yürümesinin, parti grubunu işgal edercesine hareket etmesinin yanlış bir tutum olduğuna ve Parlamentoda cinsiyetçi söylemlerin kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması

29.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Mecliste söylenen sözlerin tahrik ve tahkir edici olmamasına özen göstermek ve iktidar kanadının eleştirilere mümkün olduğunca tahammüllü olması gerektiğine ilişkin açıklaması

30.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, işçilerin bir kazanç, meta konusu hâline getirilmesi ve işsizlerin istismar edilmesine yol açacağı düşüncesiyle bu tasarıya ret oyu vereceklerine ilişkin açıklaması

31.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, 6 Mayıs 1972'de idam edilen Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ı saygıyla andığına ve bu tasarıya ret oyu kullanacaklarına ilişkin açıklaması

32.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, bu yasanın modern dünya içinde Türkiye'nin emek-sermaye arasındaki ilişkiler ve pazar ilişkileri çerçevesinde ihtiyaç duyduğu bir yasa olduğuna ve AK PARTİ olarak küreselleşen bu dünyada daha adil bir geleceğin kurulmasında herkesin iş birliği etmesi gerektiğine ve barışın böyle mümkün olacağına inandıklarına ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Endonezya Temsilciler Meclisi Başkanı Dr. H. Ade Komarudin, Yeni Zelanda Temsilciler Meclisi Başkanı David Carter ve Singapur Meclis Başkanı Halimah Yacob'un vaki davetlerine icabetle, 4-14 Mayıs 2016 tarihleri arasında Endonezya, Yeni Zelanda ve Singapur'a resmî ziyaretlerde bulunması TBMM Genel Kurulunun 3/5/2016 tarih ve 84'üncü Birleşiminde kabul edilen Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmail Kahraman başkanlığındaki heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarınca bildirilen isimlere ilişkin tezkeresi (3/730)

B) Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 21 milletvekilinin, 6360 sayılı Kanun'un uygulamasıyla ortaya çıkan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/193)

2.- Çorum Milletvekili Tufan Köse ve 24 milletvekilinin, Türkiye'deki sendikaların mevcut iktidarla ilişkilerinin ve sendikaların işçi haklarını savunmalarının önündeki engellerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/194)

3.- Çorum Milletvekili Tufan Köse ve 23 milletvekilinin, tarım arazilerinin yaban hayat dostu yaşam alanlarına dönüştürülebilmesi için yapılması gerekenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/195)

C) Gensoru Önergeleri

1.- HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Türkiye'nin bir terör örgütü ile ithalat ve ihracat ilişkisine girmesinde ve yatırımlar için gerekli olan finansman ihtiyacının dışarı kaçmasında sorumluluğu bulunduğu iddiasıyla Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/10)

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- MHP Grubunun, vatandaşlarımızın sağlık harcamalarındaki artışın yol açtığı sosyoekonomik sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul ve arkadaşları tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/169) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2016 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, kadına yönelik şiddetin aile içindeki yansımalarının araştırılması, ev içi şiddetin engellenmesine yönelik mevcut düzenlemelerin kapsamlı bir şekilde incelenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/52) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2016 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Isparta Milletvekili İrfan Bakır ve arkadaşları tarafından, elmacılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 14/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2016 Perşembe günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 6 Mayıs 2016 Cuma günü toplanmamasının Genel Kurulun onayına sunulması uygun görüldüğüne ilişkin önerisi

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, Kütahya Milletvekili Vural Kavuncu'nun MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

2.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

3.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in, İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

4.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

5.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

6.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

7.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

8.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

9.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

10.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

11.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

12.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

13.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan'ın 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

14.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 31 Mart 2016 tarihinde yapılan toplantıda varılan mutabakata titizlikle uymaları nedeniyle tüm siyasi parti gruplarına teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, askerî darbeler ve siyasete askerî müdahaleler sonrasında kurulan mahkemelerin doğal hâkim ilkesine, kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırı olduğuna ilişkin konuşması

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170)

2.- Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 307)

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, dokunulmazlık fezlekelerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/3990)

5 Mayıs 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86’ncı Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için iki dakika süre vereceğim.

Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulunduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise yoklama pusulalarını görevli personel aracılığıyla iki dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.04

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.14

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86’ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Açılışta yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Denizli sanayisi hakkında söz isteyen Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan’a aittir.

Buyurunuz Sayın Ayhan. (MHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan’ın, Denizli sanayisine ilişkin gündem dışı konuşması

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Denizli ekonomisine ilişkin, Denizli Sanayi Odasının Denizli Sanayisi Genel Görünüm Anketi üzerine her yıl bu kürsüden yaptığım değerlendirmeyi 2016 yılında da yapmak üzere söz aldım. Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

2015 yılında yaşanan gelişmeleri, öncelikle, arz edelim. Enerji maliyetlerindeki artış 2015 yılına damgasını vurdu. Tahsilat vadeleri hâlâ uzun. Satışlarda hedefleri tutturmak zor. Sanayicilerin hâlâ üçte 1’i yoğun finansman sorunu yaşıyor. En önemli neden, müşterilerin yükümlülüklerini yerine getirmemesi; diğeri, kredi maliyetlerinin yüksekliği.

Sanayicilerin yüzde 15’i son bir yıl içinde kullandıkları krediyi kısmen veya tamamen kapatma veya teminat yükseltme konusunda uyarı almış. Faiz maliyetlerinin hâlâ hatırı sayılır oranda olduğu ifade ediliyor. Banka, yüzde 50 sanayicinin finansman kaynağı; yüzde 20’si EXIM, yüzde 17’si leasing. Kredileri yenileyen 100 sanayiciden 40’ı, “Faiz mağduriyetleri arttı.” diyen 100 sanayiciden 60’ı. “TL’nin değer kaybı, paritedeki değişimler sanayiciyi olumsuz etkiledi.” diyenler var. Düşen petrol fiyatları maliyetlere yansımadı. Sınır komşularındaki karışıklıklar ihracatı vuruyor.

“İstihdamın lokomotifi tekstil ve konfeksiyonda istihdam arttı.” diyen her 100 sanayiciden sadece 30’u ve bu, bugüne kadar sektör için alınmış en düşük oranlardan biri.

Gıda sektörü beklentileri 2016 yılında da kötü, 2016 yılında en kötü beklentiler bu sektörde. Üretimin ve yeni siparişlerin azalacağını söyleyenler yarıdan fazla. 2015 yılında, yaklaşık yüzde 43’ü, yüzde 75 kapasiteyi erişememiş ankete katılanların.

“2015’te buna erişeceğiz.” diyenler yüzde 50’ydi, “2016’da yüzde 75 kapasiteye ulaşacağız.” diyenler yüzde 54.

Kablo, bakır tel sektöründe ankete katılanların yüzde 38’inin 2015’te üretimi azalmış, iç satışları azalmış; bunlar, siparişlerin artmasına rağmen.

Yüzde 83’ü “Enerji maliyetleri arttı.” diyor. “Ham madde maliyetleri arttı.” diyenlerin haddi hesabı yok. “Tahsilat vadeleri uzun.” diyen yüzde 66. Hedeflere ulaşma son on yılda zorlaşmış. Müşteriler yükümlülüklerini yerine getiremiyor. Yabancı para cinsinden krediler artıyor. Ankete katılanların yüzde 41’i yatırım yapmamış, yeni yatırıma gidenler yüzde 18.

Şimdi, bütün bunlara baktığımız zaman, sıkıntılı olduğunu görüyoruz. Denizli’de iş adamları “Bankacıların maşası olduk. Açtıkları kredileri kullandırmıyorlar, bir araya gelip dedikodu trafiği yapıyorlar. Konu çok hassas, mal veremiyoruz, yüklü mal hiç veremiyoruz. ‘Krediyi kapat.’ diyor bankalar, yeniye zaten erişemiyoruz, bizden fazlasıyla -ne almak istiyor?- garanti almak istiyorlar.” diyor.

İflas ertelemeler had safhaya ulaştı. Yılbaşından bu yana 13 tane iflas erteleme başvurusu kaydı var. Hakikaten, bunlar sıkıntı. Biz bunları dile getirirken hassasiyetle dile getiriyoruz ki kimseye de bir şey olmasın.

Hatta, Denizli’de, hakikaten, bir karşılıksız çek sorunu da var; bu, gerçekten sıkıntılı bir durum. Bunu Sanayi Odası Başkanımız ulusal basına demeç vererek zaten söylüyor.

Bu iflas ertelemeler, hakikaten, kaos yaratan bir durum. Her siyasi partiye mensup insan bu durumda, ekonomide gerçekten sıkıntı yaşadıkları için bu duruma başvurmaya temayül etmeye başladı, yönelmeye başladı. Ekonomik durum iyi olsa zaten bunu yapmazlar. “Kasten yapıyor.” demek sıkıntılı bir durum, “Hukuken hile yapıyor.” demek hepten sıkıntılı bir durum. İnsanlar sıkıntıya girmiş vaziyetteler.

Dolayısıyla, ekonomi hassas. Neden? Dün meydana gelen bir olay, bakın, dolarda nasıl, borsada birkaç gündür nasıl oynama yaptı. Dolayısıyla, ekonomi çok hassas bir dengede, sıkıntılı; Denizli ihracatı da bundan etkilenmiş vaziyette. Sadece Denizli’nin değil, bütün Türkiye’nin ekonomik açıdan istikrarlı olması için acilen yapısal önlemlerin alınmasının gerekli olduğuna ne yapıyoruz? Gerekli olduğuna inanıyoruz. Bu çalışmayı yapan sanayi odasına da ve ticaret odasına da ayrıca teşekkür ediyorum.

Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Gündem dışı ikinci söz, dünyanın “en”leri arasında olan yatırımlarla ilgili söz isteyen Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker’e aittir.

Buyurunuz Sayın Şeker. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker’in, dünyanın “en”leri arasında olan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyanın “en”leri arasında olan birkaç altyapı yatırımını sizlerle paylaşmak istiyorum.

AK PARTİ olarak 2002’den bugüne kadar 14’üncü bütçemizi onayladık. Onaylanan 13 bütçemizde olduğu gibi 14’üncü bütçemizi de faize değil, yatırımlara ayırdık. 2016 yılında ülkenin kalkınması, büyümesi ve vatandaşın refahı için bütçenin yüzde 50’si, vatandaştan toplanan vergilerin de yüzde 62’si yatırımlara ayrıldı. 2002’de altyapı yatırımlarına 7,9 milyar TL ayrılırken 2016’da bu, 10 kat artırılarak 80 milyar TL’ye çıkarıldı. Yani 2016 yılında da bütçenin aslan payı yine yatırımlara geçti. AK PARTİ hükûmetlerine duyulan güven ve bütçeden ayrılan ödeneklerle yapılan altyapı projeleri dünyanın “en”leri arasında yerini alırken Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan herkesi de gururlandırmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilk olarak 1860 yılında dile getirilen, 1892 yılında II. Abdülhamit Han’ın “Tünel-i Bahri” diye isimlendirdiği Marmaray Projesi’ni yapan ve iki kıtayı denizin altından demir yoluyla birbirine bağlayarak hizmete açan AK PARTİ, aynı zamanda ecdadımızın yüz elli üç yıllık hayalini de gerçekleştirmiş oldu.

Diğer önemli bir proje ise Avrasya Tüneli Projesi’dir. Marmaray’a kardeş olarak Avrasya Tüneli’yle, Asya ve Avrupa kıtaları ilk kez denizin altından 2 katlı tünelle birleştirilmiş oldu. Avrasya Tüneli 5,4 kilometresi denizin altında olmak üzere toplam 14,6 kilometredir. Kıtalar arası trafik sorununun çözümüne katkı sağlayacak, yüz dakikalık ulaşım süresini on beş dakikaya indirecektir. Aynı zamanda, proje, uluslararası saygın kuruluşlar tarafından da ödüle layık görülen bir projedir. En İyi Altyapı Proje Finansman Anlaşması, En İyi Yenilikçi Ulaşım Projesi ödüllerini almıştır. Yine, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının sürdürülebilirlik açısından en başarılı projelere verdiği En İyi Çevresel ve Sosyal Uygulama Ödülü’nü de almıştır.

Değerli milletvekilleri, sizlerle paylaşmak istediğim diğer önemli bir proje Yavuz Sultan Selim Köprüsü’dür. Bu yıl içerisinde tamamlanacak olan Yavuz Sultan Selim Köprüsü dünyanın en geniş köprüsü, üzerinde raylı sistem olan dünyanın en uzun asma köprüsü, dünyanın en yüksek kulesine sahip asma köprüsü; dolayısıyla dünyanın en uzun hem asma hem de eğik askısına sahip bir köprüdür. Köprünün ayakları, duruşu ve genel görünüşü itibarıyla da mimari açıdan dünyanın en estetik köprüleri arasında bulunmaktadır. Yavuz Sultan Selim Köprüsü ayrıca Türk şirketleri tarafından yapılan ilk asma köprüsü unvanına da sahiptir, tüm bu özellikler itibarıyla da dünyada ilkler arasında yerini almıştır.

Değerli milletvekilleri, sizlerle paylaşmak istediğim diğer bir önemli projeyse İzmit Körfezi’nin gerdanlığı olan Osman Gazi Köprüsü’dür. 377 kilometre uzunluğunda İstanbul-İzmir Otoyolu’nun İzmit Körfezi’nin gerdanlığı olan Osman Gazi Köprüsü 1.550 metre ayak açıklıklı bir asma köprüdür. Osman Gazi Köprüsü dünyanın ilk dörtleri arasında yerini almıştır, bu özelliği taşımaktadır. Köprü, bu ay içerisinde de inşallah faaliyete açılacak.

Daha birçok projeyi burada sayabiliriz; üçüncü havaalanı, hızlı demir yolu vesaire. Bütün bu projeler ülkenin gücünü göstermektedir. Şöyle bir geriye doğru döndüğümüz zaman uzunluğu 5,7 kilometre olan Bolu Tüneli’nin on dört yıllık bir sürede ve 17 bakanla, hatta büyük bir bölümünün ise AK PARTİ iktidarları döneminde yapılmış olduğunu hatırlayarak 4,6 kilometre

uzunluğundaki Avrasya Tüneli'nin üç yıl gibi kısa bir süre içerisinde bitmiş olması AK PARTİ'nin Türkiye'yi nereden nereye getirdiğinin açık bir göstergesidir.

Ülkeyi bu konuma getiren başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, Başbakanımız Profesör Doktor Ahmet Davutoğlu, siz değerli milletvekillerimiz ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şeker.

Gündem dışı üçüncü söz, Ardahan'ın sorunları hakkında söz isteyen Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz'a aittir.

Buyurunuz Sayın Yılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz'ın, Ardahan'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Hayat Ardahan ilimizde bir başka zor. İldeki halkımızın yüzde 80'inin geçim kaynağı tarım ve hayvancılık. Ancak bir il düşünün ki tek bir fabrikası yok; hayvancılık ve tarım bölgesi ama pastörize süt fabrikası yok, deri fabrikası yok; yem fabrikası yok, modern bir kesimhane yok. Köylerimizin maalesef doğru dürüst yolları yok, köyler dökülüyor. Köylerimizin yayla yolları yok, olandan da gitmek mümkün değil. Sosyal Yardımlaşmanın dağıttığı yanmayan kara kömürler dışında bir tek tezek kullanılıyor. İlimizin sorunları hakikaten çok ağır.

Biz Kafkasya'ya açılan bir kapıyız. Esasen imkânlar çok iyi kullanılırsa çok büyük bir potansiyel var ancak bu potansiyelin Ardahan il olduğundan bu yana doğru dürüst kullanıldığına şahit olmadık.

Bakü-Tiflis-Kars demir yolumuz var ama bu demir yolu, maalesef Ardahan'ı baypas ederek geçiyor. Ardahan'la ilgili, bu konuyla ilgili bir planlama yok ortada.

Biz il olduğumuzdan bu yana hep bir havaalanı özlemiyle Hükûmete seslendik, halkımız her seçim döneminde havaalanı istedi ancak bir havaalanı yapılması hiçbir zaman gündeme gelmedi, Hükûmet bu konuya ilişkin bütçeye bir ödenek koymadı. Gerekçe olarak "Kars'ta havaalanı var, Ardahan'a gerek yok." deniyor ama Erzurum'da da havaalanı var; bu mantıkla gidersek Kars'a da gerek yoktu, Iğdır'a da gerek yoktu, Ağrı'ya da gerek yoktu.

Sınır kentinin ekonomik potansiyelini harekete geçirecek, ekonomik kalkınmasını sağlayacak önlemler konusunda da gerçek manada bir planlama olmadığını görüyoruz. 2 sınır kapımız var; Türkgözü ve Aktaş Sınır Kapıları. Bu sınır kapılarına ulaşacak yollar doğru dürüst tır trafiğine uygun değil, iç gümrükleme maalesef yok. Gelen araç trafiğine baktığımız zaman kapı demeye bin tane şahit lazım.

Köylümüzün kredi borçları var. Maalesef, köylümüz her gidişimizde kredilerle ilgili bir adım atılmasını istiyor.

Uzunca bir süredir Ardahan'da şap hastalığı var. Köylü maalesef mağdur, hayvan satamıyor, hayvan pazarları kapalı. Dolayısıyla, bu konuyla ilgili de bir düzenleme yapılmadı.

Ardahan'ı Şavşat'a bağlayacak tünel konusunda da bir gelişme olmadı; bütçeye hep konulacağı söylendi, yaklaşık on yıldır bu konu konuşuluyor, hâlâ bu konuyla ilgili bir kazma vurulmuş değil.

Böyle giderse Ardahan'ın nüfusu her geçen gün azalıyor. 2004 yılında Ardahan'ın nüfusu 137 bindi, bugün Ardahan'ın nüfusu 94 bine düşmüş; inanılmaz bir göç var. İşsizlik bu göçü tetikleyen ana unsur. Eğer bu trend devam ederse 2023 yılında Ardahan'ın nüfusu 70 bin civarına düşüyor. Biz, herhâlde Ardahan'da insan kaldı diye sevineceğiz, bunu bir başarı olarak takdim edeceğiz.

Biliyorsunuz, uzun kış ayları yaklaşık altı ay, Ardahan'da hayat âdeta donuyor, soğuktan donuyor; vahşi hayvanlar bile kaçıyor. Ama, insanlarımız oranın bekçisi ve insanlarımızın geçim kaynakları daraldıkça daralıyor. Hayat hakikaten zor Ardahan'da.

Bizim neler yapılabilir konusuna baktığımız zaman, bir istihdam alanı yaratılmamış. İŞKUR var, İŞKUR kurayla yapmıyor, maalesef bir liste oluşturuluyor, İŞKUR müdürüne gidiyor; müdürden çıktıktan sonra da valiye değil, AK PARTİ il başkanlığına gidiyor; AK PARTİ il başkanlığı, tırnak içerisinde, adaletli bir dağıtım yapıyor. Eğer, biz, bin kişiden 2 CHP'li kazara, gözden kaçmış bir şekilde listeye giriyorsa bunu bir başarı olarak görüyoruz ve seviniyoruz. Bunun başka illerde de böyle olduğunu biliyoruz.

Bizim ne yapmamız gerekiyor? Acilen Ardahan'la ilgili bir yatırım konferansı yapmamız lazım, bölgenin sorunlarına eğilmemiz lazım, teşvikleri doğru dürüst işletmemiz lazım. Yoksa, hakikaten bu göç devam ettiği sürece Ardahan köyleşecek, köy hâline gelecek. Bizim serhat Ardahan'ımız, il yaptığımız Ardahan'ımız büyük bir köye dönüşecek maalesef.

Bu vesileyle hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

Şimdi, elektronik sisteme girerek söz talep eden sayın milletvekillerine söz vereceğim.

Söz verme işlemini başlatıyorum.

Sayın Aydın…

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, İş Sağlığı ve İş Güvenliği Haftası'na ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

İçinde bulunduğumuz hafta İş Sağlığı ve İş Güvenliği Haftası. Yalnız, gelen raporlara baktığımızda, iş kazalarında, nisan ayı boyunca en az 168 işçinin hayatını kaybettiğini gösteriyor, 2016 yılının ilk dört ayında da hayatını kaybeden işçi sayısının en az 586 olduğunu gösteriyor. İş kazalarında artık, kaza denemeyeceğini, iş cinayetleri noktasına gelindiğini de özellikle vurgulamak istiyorum. İlk sıralarda da büyük metropoller başta olmak üzere İstanbul ve Bursa gelmektedir.

Şimdi, Çalışma Bakanına sormak istiyorum: İş cinayetlerinin önlenmesi için neler yapıyorsunuz, bu konuda aldığınız önlemler yetmiyorsa yeni önlemler almayı düşünüyor musunuz, yoksa alınan tüm önlemler hep kâğıt üstünde mi kalıyor?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Topal…

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Türkiye'de işsizlik sorununun arttığına ve Devlet Personel Başkanlığının özellikle kamuda görev almaya yönelik eğitim almış mezunların sorunlarını çözmeye ilişkin önlemler alması gerektiğine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye'de her 5 gencimizden 1'isi işsizlik sorunu yaşamaktadır. On dört yıllık iktidarınız, gençlerimizin işsizlik sorununa çare olamamıştır. Bütün bunlara ek olarak şu an itibarıyla yaklaşık 400 bin iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunu işsiz gencimiz bulunmaktadır ve bu sayı her yıl mezun olanlarla artmaktadır. Buna karşın devlette, iktisadi ve idari bilimler fakülteliler için ayrılan kadro sayısı da çok az. Bu sebeple Devlet Personel Başkanlığının, özellikle kamuda görev almaya yönelik eğitim almış bu mezunların sorunlarını çözmeye ilişkin kısa ve orta vadeli önlemler alması acilen gerekmektedir. Ayrıca, bu bağlamda üniversitelerin kontenjanlarını tekrar gözden geçirmeleri, kamu kurumlarının da iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunlarının bulunması gereken kadrolara farklı bölümlerden mezunlar yerleştirmemeleri gerekmektedir. Bu konunun acilen çözülmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Tüm…

3.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, 6 Mayıs 1972'de idam edilen Deniz Gezmiş ve arkadaşlarını saygıyla andığına ve apartman görevlilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Teşekkür ederim Başkan.

6 Mayıs 1972'de faşist cunta tarafından idam edilen Deniz Gezmiş ve arkadaşlarını saygıyla anıyorum.

Apartman görevlileri geçtiğimiz günlerde bir basın açıklaması yaparak sorunlarını dile getirdiler. Son dönemlerde artan sigorta maliyetleri ve bireysel ısınma sebebiyle birçok apartmanda kapıcılar işten çıkarılmaktadır. Ortalama 10-12 daire olan apartmanlar, kapıcı dairelerini kiraya vererek kapıcı hizmetini dışarıdan karşılamaktadır. Bu sebeple, seçim bölgem Balıkesir ve özellikle Bandırma ilçesinde apartman görevlileri çok zor durumdadır. Bizleri arayarak sorunlarını dile getirmemizi istiyorlar. Görevliler, birkaç apartmana bakmakta ve kira karşılığı hizmet vermektedirler. Çoğunun sigortası yok.

Hükûmete sormak istiyorum: Kapıcı çalıştırılmasıyla ilgili yeni bir yasal düzenleme yapacak mısınız? Sigorta primlerinde bir devlet desteği düşünüyor musunuz? Birkaç apartmana bakan görevlilerin sigortasını ortaklaşa ödemeyi yani yarı zamanlı sigorta uygulamasını yasal hâle getirmeyi düşünüyor musunuz? Bu konuda çalışmalarınız var mıdır?

BAŞKAN – Sayın Tuncer…

4.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, kurtuluş mücadelesinin simgelerinden biri olan Çamlıbel Geçidi'ndeki Atatürk Çeşmesi'nin tamir edilmesini temenni ettiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan, Mustafa Kemal Atatürk kurtuluş mücadelesi başlangıcında Sivas'a giderken Tokat-Sivas sınırı olan Çamlıbel geçidinde bulunan çeşmede duraklamış ve su içmiştir. O günün anısına Tokat Valiliği ve Sivas Valiliği tarafından 2004 yılında Atatürk Çeşmesi tadil edilmiş ve yeni hâliyle hizmete sunulmuştur. Çeşmenin 2004 yılında yeniden yapılmasına hizmet edenlere teşekkür ediyorum. Bir hafta önce çeşmede durduğumda Atatürk Çeşmesi'nin akmadığını, girişteki sütunların granitlerinin koparıldığını ve çeşme alanının çöplerle kaplanıp çöplüğe dönüştürüldüğünü üzülerek gördüm. Kurtuluş mücadelesinin simgelerinden biri olan Atatürk Çeşmesi'nin bu hâle gelmesine göz yuman ve gerekli bakım ve tamiratı yapmayan yetkililer görevi kötüye kullanmıştır. Konuyu yargıya ihbar ediyorum.

Ayrıca çeşmenin de bir an önce Atatürk ismine yakışır şekilde tamir edilmesini rica ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin bazı beldelerinin ilçe olmak için yaptıkları yazılı başvurulara İçişleri Bakanlığının verdiği yanıtların yeterli olmadığına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, Niğde Yeşilgölcük kasabası İçişleri Bakanlığına başvurarak ilçe olma dileğindeydi, isteğindeydi. Bununla ilgili ben de İçişleri Bakanlığına yazılı bir soru önergesi verdim. Sayın Bakanın verdiği cevap "İlgili yazıda dile getirilen hususlar mevzuat çalışmaları esnasında ve yeni ilçelerin kurulması gündeme geldiğinde

değerlendirilecektir.” diye ucu açık bir yanıt oldu. Tabii bunun yanında, Niğde’nin bazı kasabaları ve Aksaray ili Sultanhanı kasabasının da ilçe olma beklentisi var. Genelde bu konularda yurttaşlara ilçe olacağı beklentisi yaratılıyor ama görünen o ki bununla ilgili mevzuat müsait olmadığı için de ilçe beklentileri boşa çıkıyor. Bu bağlamda verilen yanıtın yeterli olmadığını düşünüyorum. İçişleri Bakanlığının yazılı olarak başvurularımıza verdiği diğer yanıtları da tatmin edici değil. Bu bağlamda verilen yanıtların milletvekillerinin isteklerini karşılayacak içerikte olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Altaca Kayışoğlu…

6.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu’nun, devletin sorumluluklarını yerine getirmemesi nedeniyle kadın cinayetlerinin yaşandığına ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün, yaz aylarında gittiği Bolu Üniversitesinde akşam dersten çıkıp yurduna gitmek isterken canice katledilen Dilay Gül kardeşimizin Bolu’da duruşması vardı, oraya katıldık ve gördük ki kadın cinayetleri göz göre göre geliyor ve devlet sorumluluklarını yerine getirmediği için, birtakım ihmaller söz konusu olduğu için kadınlarımız bu cinayetlere kurban gidiyor. Bu vesileyle, gerek fiziki koşulların; sokak aydınlatmalarının, güvenlik önlemlerinin, ulaşım sorunlarının, eğitim sorunlarının, yurt sorunlarının gerekse diğer açıdan caydırıcı cezaların bir an önce yerine getirilmesi ve gerekli tedbirlerin alınmasını bir kez daha talep ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Bektaşoğlu…

7.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu’nun, Gümüşhane ile Giresun’un Doğankent ilçe sınırları geçiş noktasında yer alan Yaşmaklı Barajı’na teröristlerce yapılan saldırıya ilişkin açıklaması

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçen hafta teröristlerce Gümüşhane ile Giresun Doğankent ilçe sınırları geçiş noktasında yer alan Yaşmaklı Barajı’na uzun namlulu silahlarla saldırı düzenlendi. Elektrik teknisyeni Adil Gül kardeşimiz şehit düştü. Kendisine Allah’tan rahmet diliyoruz, ailesine ve hemşehrilerime başsağlığı, yaralılara da acil şifalar diliyorum. Hâlen süren operasyonlara katılan güvenlik güçlerimize de başarılar diliyorum. Katillerin bir an önce yakalanmaları ve hak ettikleri cezaya çarptırılmaları bizim beklentimizdir. Ancak bu saldırıyla en stratejik alanlardan olan barajımızın ne kadar korunaksız olduğunu anladık. Tıpkı diğer saldırılarda olduğu gibi, bunda da bir istihbarat ve güvenlik zafiyeti olduğu görülüyor. Bu saldırılar âdeta geliyorum demiştir.

Buradan Hükûmete ve İçişleri Bakanı Efkan Ala'ya soruyor ve uyarıyorum: Bu eylemlerle, terör örgütü, Karadeniz'e ve kırsalına sızarak etkili ve etkin, sansasyonel bir eylem yapabileceğine dair bir mesaj vermiştir. Hükûmet olarak buna karşı bir önlem ve güvenlik çalışması yürütmeyi düşünmekte misiniz? Barajların olduğu Doğankent yöresindeki vatandaşların tedirginliğini mutlaka gidermelisiniz.

BAŞKAN – Sayın Arık…

8.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık’ın, uygulanan yanlış tarım politikaları sonucu çiftçilerin üretim yapamadığına ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sayın Başkan, bir tarım ülkesi olan Türkiye’de uygulanan yanlış politikalar sonucu çiftçilerimiz üretim yapamıyor. Bakın, Kayseri’nin Develi ilçesinin Sindelhöyük Mahallesi’nde tapulaştırma çalışmaları yapılıyor. Ancak bu işlem vatandaşlarımı mağdur etmiş durumda. Vatandaşların mevcut arazilerinin yerleri değiştirilerek sulama alanının dışına çıkarılmış durumda. Vatandaşlarımız sulama yapmak için 40 ila 50 bin lira yatırım yapmak zorunda. Zaten zor geçinen çiftçilerimiz bunu nasıl karşılasın, su almadan nasıl üretim yapsın? Çiftçilerimiz, Orman ve Su İşleri ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlıklarında muhatap bulamamaktan şikâyet etmektedir. Sizlerden, çiftçilerimizin mağduriyetinin bir an önce giderilmesini istiyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yalım…

9.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım’ın, 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü’ne, Uşak’ın bazı köylerinde ruhsatsız olduğu için elektrik alamayan evler bulunduğuna ve bu konuyla ilgili Çevre ve Şehircilik Bakanlığını göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Başkan.

İlk önce, bugün Dünya Ebeler Günü, bütün ebelerin gününü kutluyorum.

Sayın Başkan, benim sorum Çevre ve Şehircilik Bakanlığına: 2016 yılındayız, maalesef Uşak’taki birçok merkez köylerinde ve diğer ilçe köylerinde elektriği olmayan evlerimiz var. Bu evler elektrik alamamakta çünkü ruhsatsızlar; sebebi, tapularının vereseli olması. Daha önce, 31/12/2012’ye kadar bu tip evler affedilmişti. Tekrar, bu elektrik alamayan evlerin yeni bir afla düzenlenip 2016 yılında bu kişilerin, bu vatandaşlarımızın elektrik alabilmelerini sağlamamız gerekiyor. Buradan tekrar Çevre ve Şehircilik Bakanlığını göreve davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Arslan…

10.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan’ın, Denizli’nin Tavas ilçesinde yapımı planlanan termik santralin ne zaman yapılacağını, Tavas’ta içme suyu problemi için herhangi bir tedbir alınıp alınmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Denizli Tavas Avdan Mahallesi, Kale Narlı Mahallesi arasında planlanan termik santralin

yapılacağı söylenmektedir. Bu santral ne zaman yapılacaktır?

Termik santralin yapılması planlanan bölge Denizli'nin ormanlık bölgesinde olmaktadır ve bu santrali besleyecek olan kömür madeni açık işletme olarak çalışacaktır. Bu işletmenin ormana ve çevreye zarar vermeden çalışması için gerekli tedbirleri alacak mısınız?

İki: Denizli Tavas ilçesi merkezinde içme suyu içilemeyecek kadar kireçli ve kirlidir. Tavas'ın merkezinde, altyapı, kanalizasyon ile içme suyu hattı arasında yalıtım yapılmadan evlere ulaşmaktadır. Herhangi bir patlama durumunda içme suyu ile kanalizasyon birbirine karışacaktır. Bununla ilgili bir tedbir alacak mısınız?

Üç: Denizli Çal ilçesi yerleşim yerlerine ulaşan kanalizasyon atığı büyük ölçüde, Büyük Menderes'e akmaktadır. İlçede ayrıca, Aşağıseyit Mahallesi'nden başlayıp Çal'ın Kısık adlı mesire yerine kadar bir tünel inşası planlanmaktadır…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ertem…

11.- Hatay Milletvekili Birol Ertem'in, Kilis'te yaşayan insanların artık içinde bulundukları şartlara tahammül edecekleri bir durum kalmadığına ilişkin açıklaması

BİROL ERTEM (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kilis ilimizde yaşayan insanlarımızın artık içinde bulundukları şartlara tahammül edecekleri bir durum kalmamıştır. Bugün 12 roket daha atılmış olan Kilis'te, esnaf kepenk kapatmıştır ve Hükûmetin ilgisizliğini protesto etmektedir. Gerçekleri gizleyerek ve ölü sayılarını olduğundan az göstererek Kilis'teki duruma çözüm bulunamaz. "Suriye'den gelen sığınmacılara insani yardım yapıyoruz." derken Kilis'in kendi halkını ezmek nedendir? Yakında Kilis'te Türk insanı da kalmayacaktır çünkü şu an itibarıyla Kilis'i halk terk etmektedir.

Sayın Başkan, Türkiye Cumhuriyeti olarak yılbaşından beri sürekli roket saldırıları altında olan Kilis şehrimizi koruyacak gücümüz yok mudur? İlgili bakan bu soruya cevap versin. Gezici roket atıcılarını, sabit hedefe atış yapabilen obüs toplarıyla vurmak ne derece akılcıdır? Türk Hava Kuvvetlerimizin uçakları neden kullanılmıyor? NATO'nun 2'nci büyük silahlı kuvvetleri olan Türk Silahlı Kuvvetlerini ülkeyi koruyamaz pozisyona…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Emir…

12.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, 6 Mayıs 1972'de idam edilen Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ı saygıyla andığına ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, 6 Mayıs 1972'de, 12 Mart faşist cuntası tarafından katledilen Türkiye devrimci hareketi önderlerinden Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ın anıları önünde saygıyla eğiliyorum. O hukuksuz, olağanüstü mahkemelerde hukuk katledilerek verilen cezalar, o gün o idamlar için "Evet." diyenler dâhil, bugün Türkiye'de herkesin yüreğini kanatmaya devam etmektedir. Onlar Anayasa'yı ortadan kaldırmak suçundan yargılandılar ancak bugün Anayasa her gün defalarca katledilmektedir ve çiğnenmektedir. Dolayısıyla, tam bağımsız ve sömürüsüz Türkiye yolunda verdikleri mücadele bugün de bizim mücadelemize ışık tutmaktadır, anıları önünde saygıyla eğiliyoruz ve anıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Özdiş….

13.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, yerli karpuz üretimini teşvik için ne gibi uygulamalar yapılacağını öğrenmek istediğine ve Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı'nın öğretmen atamalarıyla ilgili bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sorum Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Faruk Çelik'e: Geçtiğimiz haftalarda karpuz ithalatı konusunda soru önergesi vermiştim ancak konu acil ve yazılı olarak cevabınızı bekleyebilecek bir durumda değil. Çukurovalı çiftçilerimiz birkaç hafta içerisinde çok büyük miktarda yerli karpuzu hasat edip piyasaya sürecekler ancak hâlen pazarda olan İran ve Afrika karpuzları sebebiyle büyük korku yaşamaktalar. Yerli üretimi teşvik edici ne gibi uygulamalar yapacaksınız? Çünkü, böyle giderse, yıldan yıla, yerli üreticiler karpuz ekmekten vazgeçecek ve ithal karpuz piyasaya hâkim olacak.

Bir diğer sorum Nabi Avcı'ya: Resmî verilere göre 96 bin öğretmen ihtiyacının olduğu ülkemizde "Ağustosta atama yapılmayabilir." demek hak mıdır? Atama bekleyen 400 binin üzerinde gencimizin kaderleri kime emanettir? Bu gençleri çok az maaş veren özel sektöre yönlendirme amacında mısınız?

2009 yılında açılan…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tin…

14.- Denizli Milletvekili Şahin Tin'in, Denizli'de sanayinin durumuna ilişkin açıklaması

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Konum, Denizli sanayisiyle ilgili. Denizli sanayisinde iflas ertelemeler yapılmakta ama bunun gerçek anlamda olduğu gibi, ileri iflas ertelemelerinin olduğunu da buradan belirtmek istiyorum. Bu sebeple de Denizli ekonomisinde sadece bu nedenlerden dolayı -ne yazık ki- krizin var olarak gösterilmesini ve bunu muhalefet milletvekillerinin kullanmasını yanlış olarak

buluyorum. En son, Sanayi Odamızın yapmış olduğu genel görünüm anketinde sanayicilerimizin geleceğe umutla baktıklarını görmekteyiz ve Denizli ekonomisinin sanayide Türkiye'de ilk 10 il içerisinde olduğunu görüyoruz. Bu arada, ilk üç ay verilerine göre, İhracatçılar Birliğinden almış olduğumuz verilere göre de ihracatımızın yüzde 5 oranında arttığını görmekteyiz.

Yine, istihdam oranına baktığımızda da on dört yılda 120 binden 195 bin istihdam yaratılmış işçi…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Demir…

15.- Muğla Milletvekili Nurettin Demir'in, 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü'ne, 6 Mayıs 1972'de idam edilen Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ı saygıyla andığına ve mübaşirlerin sorunlarına ilişkin açıklaması

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü, tüm ebelerin Ebeler Günü'nü kutluyorum ve ebelerin sorunlarının da bir an evvel giderilmesi için çalışmaların daha hızlı yapılmasını istiyorum.

Türkiye'nin tam bağımsızlığı için mücadele eden devrimcilerimizin, 3 fidanımızın idam edilişinin yarın 44'üncü yılını yaşayacağız. Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan, Yusuf Aslan'ın önünde saygıyla eğiliyorum.

Mübaşirler var Sayın Başkan, özellikle mübaşirlerin büyük bir kısmı yardımcı hizmetler sınıfında görev yapıyorlar. Bunlar, askerî mahkemelerdekiler idari hizmetlerde iken sivil mahkemelerde yardımcı hizmetler sınıfında. Özlük haklarının ve birçok haklarının verilmediği görülüyor. Bu ayrımcılığın giderilmesi için Adalet Bakanlığının ve ilgili Hükûmetin girişimde bulunmasını talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, söz talep eden sayın grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Sayın Demirel…

16.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Türkiye'de şu anda sarayın Hükûmet ve Başbakan üzerinde bir darbe gerçekleştirdiğine ve her alanda kriz yaşandığına ilişkin açıklaması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, çok önemli bir süreçten geçiyoruz. Parlamento çok önemli yasaları gündeme alırken, halkın, özelde de bugün 25 milyonun, işçinin, emekçinin hayatını etkileyecek yasaları gündeme alırken bir yandan da Hükûmetin ve Başbakanın yaşanan durumunu değerlendiriyoruz. Yani Hükûmetin düşmesi, Başbakana yönelik yapılan açıklamalar… Bunlarla birlikte biz Parlamentoda yasa çıkarmaya çalışıyoruz. Aslında biz bunları daha önce söylemiştik, HDP olarak bunların öngörüsü içerisindeydik. Yani halkın iradesiyle seçildiğini ifade eden, yüzde 49,5 oyla geldiğini söyleyen Başbakan -ki öyle- bugün saray darbesiyle karşı karşıya kaldı. Biz bunu daha önce de Sayın Başbakana söylemiştik. Bugün eğer ülkede bu yaşananlardan, savaştan… Yani 1 Kasım seçimlerine biz bir darbe yapıldığını ifade etmiştik o zaman -saray darbesi- bugün aynı darbe Başbakana yapılmış durumdadır ve saray darbesiyle şu anda karşı karşıyayız. 7 Haziran seçimleri niye yenilendi? Çünkü "Koalisyonla bu süreç götürülmezdi." dendi ama altı aylık bir süreçte iktidar kendi iktidarına bile, saray kendi iktidarına bile darbe yaptı ve hiçbir şekilde hukuki hiçbir hakkı olmamasına rağmen, partinin iç işleyişine ve Başbakanın yetkisine kadar ve Parlamentoya kadar müdahale eden bir saray iktidarı söz konusudur. Biz bunu daha önce de söyledik. Sayın Davutoğlu bugün ayrılacağına dair açıklamalarda bulunuyor şu anda, bu görüşmeleri ifade ediyor. Ama biz şunu söyleyelim ki demek ki halkın iradesi değil, sarayın iradesi bugün Türkiye gündeminde ve sarayın darbesi…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Demirel.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'de şu anda sarayın Hükûmet üzerinde bir darbesi, Başbakan üzerinde bir darbesi gerçekleşti. Biz bunu daha önce söyledik, burada da defalarca söyledik, uyardık. Halkların Demokratik Partisi olarak söylediklerimizde haklı çıktık çünkü sarayın darbesini 7 Haziran sürecinde gördük. 1 Kasımda yapılan darbenin aynısını, şu anda halklara yapılan darbeyi, şu anda da Hükûmete ve Başbakana bir darbe yaptı. "İstikrar" dedi, savaş almış büyüyor, savaş gittikçe tırmanıyor. Kriz gittikçe artıyor, bir günde doların bu kadar yükselmesi ekonomik istikrarı yerle bir etti. Yine, savaş konsepti, Kürt illerinde yaşanan halka yönelik savaş konsepti hakeza öyle. Kilis'e her gün bombalar düşüyor. Yani, kriz içerisinde yönetilen bir iktidar söz konusu. Bu, aynı zamanda Parlamentoya da yansımış durumda. Ben bunu ifade etmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

Sayın Akçay…

17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, içinden geçilen bu kritik dönem ve süreçlerde siyasi iklim şartlarında bozulma, sosyoekonomik yapıda bir çözülme ve devlet sistemindeki karmaşanın Türkiye'yi daha da zora sokacak dinamikleri hızla harekete geçirdiğine ve 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü'ne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İçinden geçtiğimiz bu kritik dönem ve süreçlerde siyasi iklim şartlarında bozulma, sosyoekonomik yapıda bir çözülme ve devlet sistemindeki karmaşanın Türkiye'yi daha da zora sokacak dinamikleri hızla harekete geçirdiği görülüyor.

Ülkemiz adı konmamış, itiraf edilmemiş, çok boyutlu bir kriz girdabına doğru, bir istikrarsızlığa doğru sürüklenmektedir. Bu siyasetteki dalgalanma gerçeği, siyaseti kapsamına alan bulanma ve kanama hâli, aslında dış kaynaklı bir proje ve planlamanın da devrede olduğuna işaret etmektedir. Terörizm şiddet dozajını artırırken Türkiye'nin millî ve tarihî direnci de esnetilmeye ve kırılmaya çalışılmaktadır.

Bu çerçevede, ülkemizin içinde bulunduğu temel bazı yapısal sorunları da dikkatten uzak tutmamak gerektiğini düşünüyoruz. Örneğin, işsizliğe baktığımızda, TÜİK'in açıkladığı işsizlik oranı şu anda yüzde 11,1. İşsiz sayısı ocak ayı itibarıyla 3 milyon 290 bin. 2015 sonunda 14 milyon olan sigortalı çalışan sayısı bu şubat ayında 13 milyon 575 bine düştü, esnaf sayısı 2 milyon 833 binden 2 milyon 708 bine düşmüştür. İşsizlik maaşı başvurusunda mart ayında artış oranı yüzde 42'dir. Ülkemizin terör ve güvenlik gibi çok önemli sorunları vardır ancak işsizlik gibi sosyal travmaya yol açabilecek konuların da ihmal edilmemesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Enflasyonda her ne kadar 6,57'lik bir oran olumlu gibi lanse edilmeye çalışılsa da bu, herhangi bir yapısal düzenlemeden kaynaklanmıyor ve gelecek için de alarm zilleri devam etmektedir.

Bugün Dünya Ebeler Günü. Ebelik dünyanın en eski ve en saygın mesleklerinden biridir. Üzülerek söylüyorum ki ebeler ülkemizde hak ettikleri ilgi ve desteği görmemektedir. Ebeler ülkemizde çok yoğun bir iş temposunda çalışmaktadır. 2015 yılında 1 milyon 325 bin 783 doğum gerçekleşmiştir. Özverili hizmet sevdasında olan ebeler meslek hayatlarında sorunlar yumağıyla karşı karşıyadır ve ebelerin yıpranma payı ve emeklilik maaşları düzenlenmeyi beklemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Vekil ebelik, hemşirelik adı altında, kamu dışı aile sağlığı çalışanı gibi istihdam modelleriyle güvencesiz ve düşük ücrette çalışanların sorunları çözülmelidir. Bu vesileyle de Ebeler Haftası'nı kutluyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Altay…

18.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü'ne, 6 Mayıs 1972'de idam edilen Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ı saygıyla andığına, siyasetin yargıya müdahalesinin son bulmasını ve kuvvetler ayrılığı prensibine herkesin saygı göstermesini dilediğine ve Kilis'te yaşananlarla ilgili olarak Dışişleri Bakanından derhâl Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi vermesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz de Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu olarak, bugün başlayan Ebeler Haftası münasebetiyle bütün ebelerimize saygılarımızı, onlara olan gönül ve vefa borcumuzu sunarak bundan sonraki yaşamlarında, iş ve meslek hayatlarında, özel hayatlarında sağlık, mutluluk, başarılar diliyoruz; kendilerine şükran duygularımızı ifade ediyoruz.

Sayın Başkan, yarın 6 Mayıs; 6 Mayıs 1972 tarihi, tıpkı 17 Eylül 1961 tarihi gibi, tıpkı 13 Aralık 1980 tarihi gibi Türkiye demokrasisinin kara günleri, lekeli günleri, ayıplı günleridir.

Yürütmenin yargıya müdahalesinin neticeleri olarak, 6 Mayıs günü, sadece ve sadece tam bağımsız bir Türkiye isteyen, hiç kimsenin burnunu dahi kanatmadıkları hâlde idam sehpasına götürülen Deniz Gezmiş'i, Yusuf Aslan'ı ve Hüseyin İnan'ı anıyoruz; anıları önünde saygıyla eğiliyoruz. Onlar sadece ve sadece bireyi özgür, devleti demokratik, toplumu örgütlü güzel bir Türkiye istediler; bunun bedelini canlarıyla ödediler. Gerek 27 Mayısta idam edilen Menderes ve arkadaşları gerek 6 Mayısta idam edilen Deniz Gezmiş ve arkadaşları gerek 12 Eylülde yaşı büyütülerek idam edilen Erdal Eren ve tüm bu siyasi idamların Türkiye'nin yıllar boyunca, gelecek yıllar boyunca büyük, en büyük ayıbı olacağının da altını bu vesileyle çizmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Siyasetin yargıya müdahalesinin son bulmasını dilerken Türkiye'de parlamenter sistemin icabı olarak kuvvetler ayrılığı prensibine herkesin ama herkesin saygı göstermesini ve riayet etmesini de temenni ediyoruz. Asker postuyla yapılana da sivil yollarla yapılana da, her türlü darbeye ve vesayete karşı olduğumuzu bir kere daha teyit ediyor ve altını çiziyoruz.

Bu vesileyle, biraz önce Hatay Milletvekilimiz belirtti, Kilis'te yaşananlarla ilgili olarak da Dışişleri Bakanından derhâl Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi vermesini talep ediyoruz. Kilis'e bomba düşmüyor, füze düşmüyor; Kilis resmen bombalanıyor, bombardıman altında. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu durumu seyretmesini de utançla karşılıyorum. Bütün siyasi parti gruplarını bu konuda hassasiyete davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altay.

Sayın Bostancı…

19.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, tek başına iktidar olan bir partinin olağanüstü kurultaya gidecek olmasının siyasette heyecan yaratmasını anlayabildiklerine ve ortada istikrarsızlık adına herhangi bir durum olmadığına ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, teşekkürler.

1 Kasım seçimlerinde yüzde 49,5 oy almış AK PARTİ'nin mayıs ayı içerisinde bir erken kongreye gidecek olmasının siyasette heyecan yaratmasını anlayabiliyoruz. Tek başına iktidar olan bir partinin kongresi elbette her kesimde bir heyecan yaratır. Ama, Türkiye'de partiler ilk defa olağanüstü kongreye gitmiyor. Bu işin klasikleştiği örnekler de vardır. Ortada bir siyasal istikrarsızlık yahut kriz durumu söz konusu değildir; olağan süreçler, yasal, meşru süreçler işlemektedir. Sayın Başbakanımız uzun yıllar boyunca onurla memleket, millet için hizmet etmiş bir insandır, her daim çizgisi elbette bu olacaktır. Ve yaşananlardan dolayı istikrarsızlık ve kriz beklentisi içinde olan çevreler elbette vardır, bunları biliyoruz. Bunların da hevesleri kursaklarında kalacaktır. AK PARTİ'nin kongresi gerçekleşir -partilerin kendi iç işleyişleridir- onun neticesinde nasıl bir durum ortaya çıkar hep beraber göreceğiz. Her şey siyasal süreçte şeffaf bir şekilde yaşanıyor ve kamuoyu bu konulara ilişkin olarak bilgilendiriliyor. Şu anda ortada istikrarsızlık adına herhangi bir durum yoktur. Sadece, tek başına iktidar olan bir partinin olağanüstü kurultaya gitmesi çerçevesinde çok çeşitli tartışmalar, bir ölçüde, ekonomide bir hareketlilik doğurmuştur. Bunların da kısa zaman içerisinde yerli yerine oturacağından kuşkumuz yoktur. Çünkü kriz doğuracak maddi, somut şartlar Türkiye siyasetinde mevcut değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – AK PARTİ'nin tek başına iktidar olma hâli devam etmektedir. Ortada istikrarsızlık doğuracak herhangi bir siyasi gelişme söz konusu değildir. AK PARTİ'nin her bir ferdinin hassas olduğu en temel konu, memleketin, milletin birliği, istikrar ve bu ülkenin ilerlemesidir. Bu hassasiyet çerçevesinde bütün süreçlerin yaşanacağından vatandaşlarımız emin olabilirler. Endişeli olan çevrelerin de emin olmalarını temenni ederim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Endonezya Temsilciler Meclisi Başkanı Dr. H. Ade Komarudin, Yeni Zelanda Temsilciler Meclisi Başkanı David Carter ve Singapur Meclis Başkanı Halimah Yacob'un vaki davetlerine icabetle, 4-14 Mayıs 2016 tarihleri arasında Endonezya, Yeni Zelanda ve Singapur'a resmî ziyaretlerde bulunması TBMM Genel Kurulunun 3/5/2016 tarih ve 84'üncü Birleşiminde kabul edilen Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmail Kahraman başkanlığındaki heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarınca bildirilen isimlere ilişkin tezkeresi (3/730)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmail Kahraman başkanlığındaki heyetin; Endonezya Temsilciler Meclisi Başkanı Dr. H. Ade Komarudin, Yeni Zelanda Temsilciler Meclisi Başkanı David Carter ve Singapur Meclisi Başkanı Halimah Yacob'un vaki davetlerine icabetle, beraberinde bir parlamento heyetiyle, 4-14 Mayıs 2016 tarihleri arasında Endonezya, Yeni Zelanda ve Singapur'a resmî ziyaretlerde bulunması TBMM Genel Kurulunun 3/5/2016 tarih ve 84'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.

Anılan Kanun'un 2'nci maddesi uyarınca, heyetimizi oluşturmak üzere siyasi parti gruplarınca bildirilen isimler Genel Kurulun bilgisine sunulur.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Adı Soyadı:	Seçim Çevresi:
1) Cengiz Aydoğdu	(Aksaray)
2) Sema Kırcı	(Balıkesir)
3) Fehmi Küpçü	(Bolu)
4) Tufan Köse	(Çorum)
5) Ahmet Hamdi Çamlı	(İstanbul)

6) Halis Dalkılıç (İstanbul)

7) Mihrimah Belma Satır (İstanbul)

8) Hamza Dağ (İzmir)

9) Ömer Süha Aldan (Muğla)

10) Mehmet Erdoğan (Muğla)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

B) Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 21 milletvekilinin, 6360 sayılı Kanun'un uygulamasıyla ortaya çıkan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/193)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

12/11/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen ve 06/12/2012 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la büyükşehir belediyelerinin bulunduğu yerlerde il özel idareleri, il genel meclisleri ve köylerin tüzel kişiliği kaldırıldı. Yaklaşık 1.600 kasaba belediyesi, 16 binden fazla köy, 30 ilde il özel idaresi ve il genel meclislerinin tüzel kişiliği kaldırıldı. Kapatılan belediye ve köyler bulundukları ilçelerin mahallelerine dönüştürüldü.

Kanunla büyükşehir belediyelerinin hizmet sınırı ilin mülki idare sınırlarına genişletilmiştir. Kanununun uygulamaya başlamasıyla birlikte sorunlar ve belirsizlikler de ortaya çıkmaya başlamıştır. Özellikle büyükşehir belediyesi olan yerlerde bazı hizmetlerin ilçe belediyesi tarafından mı yoksa büyükşehir belediyesi tarafından mı sağlanacağı tartışmaları yaşanabilmektedir. Büyükşehir belediye başkanı kendi partisine mensup ilçe belediyeleriyle iş birliği yapabilirken kendi partisine mensup olmayan belediye başkanıyla iş birliği yapmayabiliyor. Bu nedenle pek çok ilde halk bazı belediye hizmetlerinden yoksun kalabilmektedir.

Örneğin Balıkesir Büyükşehir Belediyesi bünyesinde hizmet üretmekte olan Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresi (BASKİ) ilçelerde bulunan özellikle kanalizasyon ve yağmur suyu sistemlerinin kendi sorumluluğunda olmadığı iddiasıyla buralarda bakım, onarım ve temizlik hizmeti vermekten kaçınmaktadır. Bu ve benzeri durumlar halkımızın mağdur olmasına yol açmaktadır.

Pek çok mahalleye dönüşen köy, bozulan yollarının, akmayan sularının tamiri ve bakımı için hangi belediyeye başvuracağını şaşırmış durumdadır. İlçe belediyesi büyükşehir belediyesine, büyükşehir belediyesi de ilçe belediyesine yönlendirmektedir.

Hizmette öncelik genellikle belediyenin bulunduğu yerleşim merkezlerine verildiğinden, merkeze uzak mahalleler belediye hizmetlerinden yoksun kalabilmekte, il özel idareleri de kaldırıldığından ortaya çıkan kamu hizmeti ihtiyaçlarını karşılamakta sıkıntı yaşayabilmektedirler.

Büyükşehir belediyesi hizmet alanında yer alan mahallelerin yasadan sonra beklentileri artmıştır. Her mahalle yol, su, kanalizasyon vb. yatırımların bir an önce yapılması beklentisi içerisine girmişlerdir. Ancak uygulamada uzak mahallelere, eski adıyla köylere verilen hizmetler, ihtiyacın aciliyetine göre değil, belediye başkanıyla kurulan ilişki ve yakınlığa göre belirlenmektedir.

Kanun'la bir günde kır nüfusu yüzde 50'den fazla azaltılmış oldu. Tabii, bu azalış, idari bir tanımlamadan kaynaklanan azalıştır. Kırsal nüfusta aslında bir değişiklik olmamıştır. Oralarda yaşayan insanlarımızın yaşamında şimdilik bir değişiklik olmamıştır. Ancak önümüzdeki yıllarda buralarda çok ciddi sıkıntılar yaşanacağı biliniyor. Büyükşehir sınırlarına dâhil edilen köylerde yaşayanlar içme suyu, atık su gideri, altyapı yatırımları ve benzerleri için katılım payı veya başka adlarla yeni giderlerle karşılaşacaklardır.

6360 sayılı Kanun'la 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesine eklenen ek fıkrayla büyükşehir ve ilçe belediyelerine tarım ve hayvancılığı desteklemek amacıyla her türlü faaliyette bulunma görevi de verilmiştir. Tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi için merkezî düzeyde görev yapan Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının çalışmaları ile belediyelerin bu konudaki çalışmalarının çakıştıklarına tanık olunmaktadır. Kamu kaynağı israfının önlenmesi ve kaynakların verimli kullanılabilmesi için bu konudaki görev çakışması da ayrı bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır.

6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un uygulamasında belediye hizmetlerinin yürütülmesinde, büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyeleri arasında yetki, görev ve sorumluluk alanında ortaya çıkan sorunların tespit edilmesi, bu konuda çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1) Ahmet Akın (Balıkesir)

2) Mustafa Sezgin Tanrıkulu (İstanbul)

3) Yakup Akkaya (İstanbul)

4) Kazım Arslan (Denizli)

5) Şenal Sarıhan	(Ankara)
6) Haydar Akar	(Kocaeli)
7) Namık Havutça	(Balıkesir)
8) Mazlum Nurlu	(Manisa)
9) Mehmet Gökdağ	(Gaziantep)
10) Aydın Uslupehlivan	(Adana)
11) Elif Doğan Türkmen	(Adana)
12) Haluk Pekşen	(Trabzon)
13) Kadim Durmaz	(Tokat)
14) Lale Karabıyık	(Bursa)
15) Serdal Kuyucuoğlu	(Mersin)
16) Ahmet Haluk Koç	(Ankara)
17) Murat Bakan	(İzmir)
18) Gülay Yedekci	(İstanbul)
19) Gürsel Erol	(Tunceli)
20) Bülent Öz	(Çanakkale)
21) İrfan Bakır	(Isparta)
22) Musa Çam	(İzmir)

2.- Çorum Milletvekili Tufan Köse ve 24 milletvekilinin, Türkiye'deki sendikaların mevcut iktidarla ilişkilerinin ve sendikaların işçi haklarını savunmalarının önündeki engellerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/194)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İşçilerin sendikal hak ve özgürlüklerine ilişkin değerlendirmelerin deklarasyonu açısından sendika konfederasyonları genel kurulları büyük önem taşımaktadır ve sendikaların işleyişlerine ilişkin sinyaller barındırmaktadır.

TÜRK-İŞ'in 22'nci Genel Kurulunda bahsedilen haklar yerini Cumhurbaşkanına övgüye bırakmıştır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı konuşmasında, işçi haklarını ilk kez anayasal zemine oturtan 1961 Anayasası'nı "vesayet ruhu" tabiriyle nitelendirmiş, sendikalaşmanın öneminden ya da işçi hakları için mücadeleden bahsetmemiştir. Bu konuşma genel kurulda alkışlarla son bulmuştur. Yaşananlar akla sendika-iktidar arası çıkar ilişkilerini getirmiş, sendikaların işlevlerinin ve yapılarının incelenmesini gerekli kılmıştır.

Türkiye'deki sendikaların iktidarla ilişkilerinin araştırılması, yönetim kurullarının kişisel bağlantılarının tespit edilmesi, tüm sendikaların asıl görevleri olan işçi hakları için mücadelenin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

1) Tufan Köse	(Çorum)
2) Metin Lütfi Baydar	(Aydın)
3) Ali Şeker	(İstanbul)
4) Mehmet Tüm	(Balıkesir)
5) Aytuğ Atıcı	(Mersin)
6) Şafak Pavey	(İstanbul)
7) Ahmet Tuncay Özkan	(İzmir)
8) Bihlun Tamaylıgil	(İstanbul)
9) Nurettin Demir	(Muğla)
10) İrfan Bakır	(Isparta)
11) Musa Çam	(İzmir)
12) Kamil Okyay Sındır	(İzmir)
13) Tacettin Bayır	(İzmir)

14) Çetin Arık (Kayseri)

15) Niyazi Nefi Kara (Antalya)

16) Ali Özcan (İstanbul)

17) Sibel Özdemir (İstanbul)

18) Ali Akyıldız (Sivas)

19) Tur Yıldız Biçer (Manisa)

20) Mazlum Nurlu (Manisa)

21) Orhan Sarıbal (Bursa)

22) Gaye Usluer (Eskişehir)

23) Mehmet Gökdağ (Gaziantep)

24) Akif Ekici (Gaziantep)

25) Engin Özkoç (Sakarya)

Genel Gerekçe:

TÜRK-İŞ 31 Temmuz 1952 tarihinde kurulmuştur. Kurulduğu tarihte 1947 yılında kabul edilen 5018 sayılı İşçi ve İşveren Sendikaları ve Sendika Birlikleri Hakkında Kanun'un 5'inci maddesi geçerliydi ve maddenin açıkça söylediği, gibi, bahsi geçen dönemde hiçbir sendika siyasetle, siyasi propaganda ve siyasi yayın faaliyetleri iştigal edemez ve herhangi bir siyasi teşekkülün faaliyetlerine vasıta olamazdı. Üstelik TÜRK-İŞ bu maddeyi öyle benimsemişti ki aynı dönemde, TÜRK-İŞ, içtüzüğüyle de yöneticilerinin siyasi partilerde görev almalarını yasaklanmıştı. Ancak değişen siyasal ortamla ve sendikaların örgütsel güç kazanmasıyla birlikte TÜRK-İŞ de siyasi faaliyetler konusunda geniş serbestlikler kazandı. Şüphe yoktur ki, işçi hakları ve bu konudaki taleplerin dile getirilmesi bakımından sendikaların siyasi faaliyetlerde bulunmaları sorunlu bulunmaz.

Türkiye'nin ilk büyük konfederasyonu olan TÜRK-İŞ'in 22'nci Genel Kurulu ise sanki bahsedilen TÜRK-İŞ geçmişinden habersiz, sendikacılığın özünün sınıf mücadelesinden geldiğinin, işçinin haklarının ve çıkarlarının savunulması görevine dayandığının unutulduğu bir ortamda gerçekleşmiştir. Genel Kurul 26'ncı Hükûmet Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Süleyman Soylu ve TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay vasıtasıyla Recep Tayyip Erdoğan'a övgü etkinliğine dönüşmüştür. Süleyman Soylu konuşmasında Erdoğan'a övgüyle sınırlı kalmayıp "1961 Anayasası'nın "vesayet ruhu" maalesef ülkemizin üzerinde idi." cümlesini bizzat kullanmıştır. 3 Aralık 2015 tarihinde Türkiye'de bir bakan, 33 sendikayı çatısı altında barındıran, ülkenin en büyük işçi sendikaları genel kurulunda, işçiler için sendikalaşma hakkını ve toplu pazarlık hakkını anayasal bir hak hâline getiren, işçilere grev hakkı ve memurlara sendikalaşma hakkı tanıyan 1961 Anayasası'nı "vesayet ruhu" olarak tanımlamıştır.

Biliriz ki, kapitalist sistemlerde ekonominin başarısız yıllarında, krizlerde, durgunluklarda maliyetin kısılması gerektiği her durumda patronların elleri hep işçisinin cebine gider ya da patron işçinin işine son verir. Yıllarca bu sorunlarla mücadele etmiş ve birçok kazanım sağlamış TÜRK-İŞ'in bugün Hükûmete veya patronlara yakın olarak işçilerin sorunlarını diyalog içinde çözmeye çalışmaları olası bir durumdur. Ancak bir işçi genel kurulunda bu sorunları konuşmak yerine Cumhurbaşkanına övgüler düzmek sendikacılık geleneğine aykırıdır ve akla, iktidar-sendika yönetimi çıkar ilişkilerini getirmemesi olanaksızdır.

Türkiye'deki sendikaların mevcut iktidarla ilişkilerinin araştırılması, yönetim kurullarının iktidarla olan kişisel bağlantılarının tespit edilmesi, sendikaların ortaya çıkmasındaki en önemli etken olan işçi hakları ve özgürlükleri konusundaki görevlerini hâlâ benimseyip benimsemediğinin araştırılması ve sendikaların işçi haklarını savunmalarının önündeki engellerin kaldırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

3.- Çorum Milletvekili Tufan Köse ve 23 milletvekilinin, tarım arazilerinin yaban hayat dostu yaşam alanlarına dönüştürülebilmesi için yapılması gerekenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/195)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yaban domuzlarının doğal yaşam alanı ormanlardır ve doğal dengeyi ve ekosistemi korumak, yaban hayvanlarını doğal yaşam alanlarında tutar. Yaban domuzlarının doğal düşmanları olan kurtların, çakalların ve tilkilerin gerek bilinçsiz avlanılması ve gerekse yetersiz yaban yaşamı koruma önlemleri nedeniyle sayıları azalmaktadır. Bu durum, nüfusları kontrol altına alınamayan yaban domuzlarının ekili tarım alanlarında yemlenmeye başlamasına neden olmaktadır.

Orman ve Su İşleri Bakanlığınca belirlenen av sezonu dışında, yaban domuzu nüfusunun fazla arttığı durumlarda "Koruma Amaçlı Avcılık Belgesi" verilerek çiftçilerimizin yaşadığı problem çözülmeye çalışılmakta ise de bugüne kadar kalıcı bir çözüm önerisi sunulamamıştır. Ülke çapında, tarım alanlarında çiftçilerin uğradığı zararlar için de belli bir ödenek ayrılmamaktadır. Bu durum, sorunun çözülmesini zorlaştırmakta, çiftçinin bu konuda da devlet desteği alamadığını göstermektedir.

Yapılan bilinçsiz avlanmaların kontrol edilmesi, insan eliyle hasara uğramış ekolojik dengenin tekrar sağlanabilmesi, yaban hayatın korunması, uzun vadede tarım arazilerinin yaban hayat dostu yaşam alanlarına dönüştürülebilmesi, çiftçinin ve emeğinin korunması ve bütün bunların yanında tarımsal üretime gerekli özenin gösterildiğinin ve tarımın desteklendiğinin gösterilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması

açılmasını arz ederim.

1) Tufan Köse	(Çorum)
2) Metin Lütfi Baydar	(Aydın)
3) Mehmet Tüm	(Balıkesir)
4) Aytuğ Atıcı	(Mersin)
5) Bihlun Tamaylıgil	(İstanbul)
6) Nurettin Demir	(Muğla)
7) Ahmet Tuncay Özkan	(İzmir)
8) İrfan Bakır	(Isparta)
9) Tacettin Bayır	(İzmir)
10) Kamil Okyay Sındır	(İzmir)
11) Musa Çam	(İzmir)
12) Ali Şeker	(İstanbul)
13) Niyazi Nefi Kara	(Antalya)
14) Çetin Arık	(Kayseri)
15) Ali Özcan	(İstanbul)
16) Sibel Özdemir	(İstanbul)
17) Ali Akyıldız	(Sivas)
18) Tur Yıldız Biçer	(Manisa)
19) Mazlum Nurlu	(Manisa)
20) Orhan Sarıbal	(Bursa)
21) Gaye Usluer	(Eskişehir)
22) Akif Ekici	(Gaziantep)
23) Mehmet Gökdağ	(Gaziantep)
24) Engin Özkoç	(Sakarya)

Genel Gerekçe:

Bugün Türkiye'de tarım arazilerinin yaban hayat dostu yaşam alanlarına dönüştürülememesi, doğal dengenin sağlanamaması, yaban hayatın ve tarım alanlarının korunamaması nedeniyle nüfusu tükenen ve doğal yaşam alanlarını terk ederek kentlere inmeye başlayan farklı hayvan türleriyle karşı karşıyayız.

Son yıllarda, “evcilleşen” yaban domuzlarını ve nüfusları gittikçe azalan kurt, çakal ve tilki türü hayvanları bu sorunun önemli bir örneği olarak inceleyebiliriz. Yaban domuzlarının doğadaki en büyük düşmanları kurt, çakal, tilki gibi hayvanlardır. Ancak, denetimsiz, bilinçsiz ve gereksiz yapılan avlanmalar sonucu Türkiye'de kurt, tilki ve çakal türü hayvanların sayısı her geçen gün azalmaktadır. Bu azalış, yaban domuzu sayısının artışını hızlandırmış, doğal dengeyi bozmuş, yaban domuzlarının kendi yaşam alanlarını terk ederek tarım arazilerine doğru inmelerine neden olmuştur.

Ayrıca, Orman ve Su İşleri Bakanlığının kurt, çakal ve tilki gibi hayvanların popülasyonlarını takip etmeye dair bir çalışması mevcut değildir. Çözüm önerisi olarak sunulan, belirlenen av sezonu dışında, yaban domuzu nüfusunun fazla arttığı durumlarda Koruma Amaçlı Avcılık Belgesi verilerek çiftçilerimizin yaşadığı problemin çözülmeye çalışılması bir son dakika eylemi olmakla birlikte kalıcı bir çözüm üretememektedir. Yine bu durum, doğal dengeyi sağlamanın daha fazla avlanmayla mümkün olabileceği gibi yanlış bir izlenim oluşturmaktadır. Sorunla bireysel şekilde başa çıkmak zorunda kalan çiftçilerimiz tarım arazilerini elektrik telleriyle çevirmek gibi çeşitli önlemler almaktadır. Fakat bu önlemler de gayriyasal olmalarının yanında diğer canlılar ve insanlar için tehlike unsuru oluşturmaktadır.

Ekonomimizin önemli sektörlerinin başında gelen tarımın, TÜİK'in 2015 Eylül araştırması sonucunda, cari fiyatlarla 30 milyar 369 milyon TL katma değere sahip olduğu gözlemlenmiştir. Tarımın, gıda sanayisi, tekstil başta olmak üzere birçok sektöre ham madde sağladığını da unutmamak gerekir. Yine, TÜİK'in 2015 verilerine göre, Türkiye nüfusunun yüzde 19'u tarım sektöründe istihdam edilmektedir.

Yukarıda verilen bilgiler dâhilinde, üreticinin ve tüketicinin zararları değerlendirilerek sorunlarının tespit edilebilmesi, yaban hayatın incelenerek insan eliyle ve ihmalkârlığıyla hasar görmüş ekolojik dengenin tekrar sağlanabilmesi, bilinçsiz ve gereksiz avlanmaların denetim altına alınabilmesi, uzun vadede tarım arazilerinin yaban hayatı dostu yaşam alanlarına

dönüştürülebilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler, gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler, sırası geldiğinde yapılacaktır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sayın Altay…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, az önce de meramımızı anlattık. Hükûmet kanadından –hoş, Hükûmet yok Parlamentoda da- bir yanıt alamadık. Kilis olaylarını önemsiyoruz, ciddi buluyoruz, bir dış tehdit olarak algılıyoruz. Bu sebeple -burası Parlamento- Dışişleri Bakanının, olmadı Millî Savunma Bakanının bugün Meclisi bilgilendirmesini ısraren talep ediyoruz.

Kayıtlara geçsin diye söyledim, takdir sizin.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir gensoru önergesi vardır.

Önerge, bastırılıp sayın üyelere bugün dağıtılmıştır.

Şimdi önergeyi okutuyorum:

C) Gensoru Önergeleri

1.- HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Türkiye'nin bir terör örgütü ile ithalat ve ihracat ilişkisine girmesinde ve yatırımlar için gerekli olan finansman ihtiyacının dışarı kaçmasında sorumluluğu bulunduğu iddiasıyla Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/10)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

TÜİK verilerine göre Suriye'de hâlihazırda devam eden iç savaş sırasında Cerablus ve Tel Abyad'ın (Gire Spi) terör örgütü IŞİD elinde olduğu dönemlerde ülkemizin bu şehirlere açılan gümrük kaplarından yüklü miktarda ticaret gerçekleştirildiği, Tel Abyad'ın IŞİD kontrolünden çıkıp YPG'nin kontrolüne girdiği tarihte ise ticaretin kesildiği görülmektedir. Öte yandan, ödemeler dengesi hesabına göre 2015 yılında ülkeye 9,7 milyar dolar büyüklüğünde olan ve bavul ticareti, kayıt hatası ve benzeri gerekçelerle açıklanamayacak miktarda bir fon akışı gerçekleşmiştir. Ayrıca GFI adlı uluslararası kuruluş, Türkiye'den 2004-2013 döneminde ithalat faturalarının mal bedellerinin çok üstünde değerlerden kesilmesi ya da ihracat bedellerinin düşük faturalanması biçimindeki yolla yılda ortalama 15,5 milyar dolar tutarında bir meblağın yasal olmayan biçimde dışarı çıkarıldığını belgelemiştir.

Türkiye'nin terör örgütü IŞİD ile ithalat ve ihracat ilişkisine girdiği iddialarına zemin oluşturan ve yatırımlar için gereken finansman ihtiyacının dışarı kaçtığını gösteren bu veriler dolayısıyla, Ekonomi Bakanı Sayın Mustafa Elitaş hakkında Anayasa'nın 98'inci ve 99'uncu, TBMM İçtüzüğü'nün 106'ncı maddeleri uyarınca gensoru açılmasını arz ederiz.

Çağlar Demirel	İdris Baluken
Diyarbakır	Diyarbakır
HDP Grubu Başkan Vekili	HDP Grubu Başkan Vekili

Gerekçe:

TÜİK verilerine göre Cerablus'un IŞİD kontrolüne girdiği Temmuz 2013 yılından Aralık 2014 tarihine kadar Karkamış Sınır Kapısı'ndan bölgeye yapılan ticaretin hacmi 4 milyon 67 bin dolardır. Yine, Tel Abyad'ın IŞİD kontrolüne girdiği Ocak 2014 tarihinden kontrolün YPG'ye geçtiği Haziran 2015 tarihine kadar Akçakale Sınır Kapısı'ndan bölgeye yapılan ticaretin hacmi 6 milyon 481 bin dolar düzeyindedir. Söz konusu ticaret, Tel Abyad'ın PYD'nin kontrolüne geçmesiyle birlikte tamamen durmuştur. Sayın Bakan bu tutarın 334 bin dolarlık kısmı Kızılay tarafından gönderildiğini söylemiş ancak kalan tutarın içeriği açıklanamamıştır.

Sayın Bakanın açıklayamadığı bir başka veri de 2015 ödemeler dengesinde ortaya çıkan 9,7 milyar dolarlık net hata noksan açığıdır. Bilindiği üzere, ödemeler dengesi rakamları, ülkenin döviz gelirleri ile döviz harcamalarının dengesinin detaylarını ortaya koyan verilerdir. Buna göre, eğer ihracatınız ithalatınızı karşılayamıyorsa cari açığınız oluşmuş demektir ve bu açığı, ülkeye giren dış finansal varlıklarla ya da elinizde bulunan döviz rezervleriyle finanse edebilmiş olmanız gerekir yani ödemeler dengesi mantıken sıfır olmak zorundadır. Ancak gerçekte bu böyle olmaz ve ortaya küçük miktarda da olsa bir açık çıkar. Bu açığın kayda girmeyen küçük çaplı ticari işlemlerden (bavul ticareti, işçi dövizleri vb.) veya kayıt hatasından kaynaklandığı varsayılır "net hata noksan" adıyla muhasebeleştirilir. 2015 cari açığı 32,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiş, bu açığın finansmanı için sadece 10,7 milyar dolar kayıtlı dış kaynak sağlanabilmiş, 11,8 milyar dolar da Merkez Bankası rezervi tüketilmiştir. Bu da net hata ve noksan kalemi altında 9,7 milyar dolar kaynağı bilinmeyen para girişine işaret etmektedir. Medyaya yansıdığı şekliyle Sayın Bakan bu açığı "Bavul ticareti olabilir." diye açıklamaya çalışmıştır ancak ortada son üç yılın net hata ve noksan rakamları toplamından 4 kat fazla olan, bavul ticareti ve kayıt hatasıyla açıklanamayacak büyüklükte bir fon akışı söz konusudur.

Tüm bunların yanında, Global Financial Integrity (GFI) adlı bir uluslararası kuruluş, Türkiye'den yasal olmayan biçimlerdeki sermaye çıkışlarının ne denli büyük olduğunu ve son on yıldır bunun giderek arttığını yayımladığı "Illıcit Financial Flows From Developing Countries" adlı raporda ortaya koymaktadır. Araştırılan toplam 149 ülke ve en fazla fon çıkartan ilk 20

ülke arasında Türkiye 12'nci sırada bulunuyor. Rapora göre, Türkiye'den 2004-2013 döneminde ithalat faturalarının mal bedellerinin çok üstünde değerlerden kesilmesi ya da ihracat bedellerinin düşük faturalanması biçimindeki yolla dışarı çıkarılan yasal olmayan para miktarı yılda ortalama 15,5 milyar dolar ve toplamda 154,5 milyar dolar oldu. 2013 için bu rakam 26 milyar dolar yani cari açığın üçte 1'i.

Bu veriler, izaha muhtaç durumları ve iddiaları açığa çıkarmaktadır.

Tüm bu olumsuz tablonun mimarı ise AKP'nin dış politikada ve iç politikada iflas eden anlayışındaki ısrarıdır. Komşu ülkelerle bozulan ilişkilerden kaynaklı, başta Rusya'yla yapılan ticaret olmak üzere, ihracatın çökmesi, turizm gelirlerinin büyük oranda düşmesi, ekonomik verilerin reelde toplumsal yaşama olumsuz etkilerinin hissedilir bir şekilde had safhaya ulaşması ekonomik gidişata ilişkin büyük kaygılar uyandırmaktadır.

Bu yüzden, temel görevi dış ticarete dair politikaların uygulanmasına ilişkin esasları düzenlemek ve koordine etmek olan Ekonomi Bakanı Sayın Mustafa Elitaş'ın sorumlulukta olması hasebiyle, hakkında gensoru açılmasının ve Anayasa ile İç Tüzük hükümleri gereğince görevinden alınmasının gerekli olduğunu düşünüyoruz.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Gensorunun gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmenin günü, daha sonra Danışma Kurulu önerisiyle oylarınıza sunulacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- MHP Grubunun, vatandaşlarımızın sağlık harcamalarındaki artışın yol açtığı sosyoekonomik sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul ve arkadaşları tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/169) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2016 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5/5/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 5/5/2016 Perşembe günü (Bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Erkan Akçay

Manisa

MHP Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul ve arkadaşlarının, (10/169) esas numaralı, vatandaşlarımızın sağlık harcamalarındaki artışın yol açtığı sosyoekonomik sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verdiği Meclis araştırması açılması önergemizin, 5/5/2016 Perşembe günü (bugün) Genel Kurulda okunarak görüşmelerinin bugünkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin lehinde olmak üzere ilk konuşmacı, Ahmet Selim Yurdakul, Antalya Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Yurdakul. (MHP sıralarından alkışlar)

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, saygıdeğer vatandaşlar; öncelikle, 5 Mayıs Ebeler Günü'nü tüm içtenliğimizle kutlarız.

Küresel yatırımcılar ve sermaye için sağlık alanı büyük bir pazardır. Ülkemizdeki sağlık sektörünün büyüklüğü ise şu an 67 milyar dolar civarındadır ve giderek artmaktadır. Tahminen, 2023 yılında 160-170 milyar dolar civarında olacaktır.

AKP Hükûmetinin Sağlıkta Dönüşüm Programı neticesinde, artık, Türk vatandaşları cebinden para harcamadan sağlıkta hizmet alamaz duruma gelmişlerdir. Üzülerek söylüyorum ki büyük bir sosyal bataklık dönemine girmiş bulunuyoruz.

Türkiye'de asgari ücretle geçinen vatandaşlarımızın sayısı yaklaşık olarak 4 milyon 978 bin ve bunların almış oldukları maaş 1.300 lira civarında. Dün açıklanan açlık sınırı ise maalesef 1.492 lira. Vatandaşlarımızın 23,3 milyonu maddi yoksunluk, 11,1 milyonu ise sürekli yoksulluk nedeniyle bu hayatlarını yaşamak zorunda bırakılmışlardır.

Bununla birlikte, 11 milyon 200 bin emeklimiz ise yaklaşık olarak 1.000 ile 1.500 lira arasında maaşla geçinmek zorunda kalmışlardır. Birçok emeklimiz, artık nefes alması gereken bir dönemde, maalesef, yaşamak için ek işte çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bu insanlara "Sağlığınıza kavuşmak istiyorsanız, muhakkak cebinizden para ödemelisiniz." denilen bir sağlık sistemi

AKP tarafından ülkemize getirilmiştir.

Ne yazık ki bundan sonra yeterli parası olmadığı için hayatlarını evde kaybeden, geç teşhis konulduğu için genç yaşlarında yaşamları sona eren veya yan etkiler ve komplikasyonlar nedeniyle hayatlarını kaybeden vatandaşların bulunduğu bir ülkede yaşamak zorunda kalıyoruz. Tüm bunların sorumlusu, küresel güçlerin ve sermayenin istediği sağlık sistemini uygulayan AKP Hükûmetidir. AKP Hükûmeti, Türk sağlık sistemini ve Türk vatandaşlarımızı sağılacak bir inek gibi görmektedir ve vatandaşlarımızı her fırsatta sağarak ülkemizde sosyal devlet sistemini maalesef iflasa getirmiştir.

Bir sağlık politikasının bir ülkede başarılı olduğunu söyleyebilmek için öncelikle vatandaşımızı finansal riskten korumamız lazım yani sağlık hizmetleri için vatandaşımızın, cebinden para harcamaması lazım. Gelin bakalım, AKP Hükûmeti hakikaten bunu yapmış mıdır? 2003 yılında uygulamış oldukları Sağlıkta Dönüşüm Programı'ndan yaklaşık altı yıl sonra vatandaşımız, cebinden tam olarak 8,1 milyar TL para ödemiştir. Peki, 2015 yılında ne olmuştur? 2015 yılında vatandaşımız, cebinden yaklaşık 20 milyar TL para ödemiştir. Bu, eski parayla ne kadar, biliyor musunuz vatandaşlarım? Tam 20 katrilyon para.

Peki, bu, nasıl oluyor? Vatandaşımız, daha hastaneye gitmeden, telefonda randevu alırken para ödemeye başlıyor. Bununla birlikte, muayene için para, erken muayene için tekrar para, eğer bir hocaya veya uzmana muayene olacaksanız ayrı bir para yatırıyorsunuz veya tetkik parası, öncelikle tetkik parası. Ameliyat olacaksınız, ameliyat malzemesi için ayrı bir para ödüyorsunuz. Durun, daha bitmedi; reçete için para, ilaç için para, eşdeğer için ayrı bir para, üç kutu ilaçtan sonra tekrar para. Bunlar yetmiyor, özel hastaneye gitmişseniz yüzde 200'e varan ek katkı payı ödüyorsunuz. İşte bunların hepsini sağlayan, AKP Hükûmetinin uygulamış olduğu sağlıktaki dönüşüm programının politikasıdır.

Peki, bunlar yetiyor mu? Hayır. Hani, Sağlık Bakanımız demişti ya "Şu bıçak parasını ortadan kaldıracağım." diye, şimdi, eğer bir vatandaş, devlet hastanesine veya üniversite hastanesine gidip uzmana veya hocaya muayene olursa önce hemen bir 100 lira para ödüyor. Eğer ameliyat olacaksa veya bir tetkik yapılacaksa bunun için bin lira ila 5 bin lira arasında ek katkı parası yatırıyor. Peki, hani bıçak parası kalkacaktı? AKP Hükûmeti, hani bunu sağlayacaktınız? Peki, parası olmayan vatandaşımız -hani eşitliği sağlayacaktınız- hocaya, uzmana ameliyat olmak isterse, para bulamazsa ne yapacak? Lütfen çıkıp bu soruya buradan cevap verin. İnsanları kandırıp algı operasyonu yapmayın.

Ha, sevgili vatandaşlarım, bunlar yetti mi? Hayır. Bunlara ek olarak ne yapıyorlar biliyor musunuz? Arabalara kasko sigortası yapıyorlar ya, aynı bunun gibi, şimdi -reklamları da arttı, biliyorsunuz- "Tamamlayıcı sigorta yaptırınız, bütün paralarınız bizim tarafımızdan karşılanacaktır…" Peki, hani sosyal devlet, hani ekonomimiz çok iyiydi, hani çok zengin bir ülkeydik? Peki, bunları karşılayamayan, ücretini ödeyemeyen vatandaşlara niye bunları sağlamıyorsunuz?

Peki, ben şimdi size soruyorum: Niçin vatandaşlarımızdan "genel sağlık sigortası" adı altında prim topluyorsunuz? Her zamanki gibi başarısızlığınızın cezasını vatandaşlara ödetiyorsunuz. Sosyal güvenlik açıklarınızı kapatmak için "genel sağlık sigortası" adı altında bir yapı oluşturdunuz ve bugün, maalesef 2,8 milyon kişi yarattığınız sosyal güvenlik sisteminin dışında kaldı. 4,6 milyon vatandaşımız 30 Haziran itibarıyla sağlık hizmeti alamayacak. Bunları niçin söylemiyorsunuz? Zaten sistemin yürümediğini ve yürümeyeceğini sizler de biliyorsunuz. Önce bir haksızlık yaratıyorsunuz, akabinde bu haksızlığı gideren iktidar partisi gibi davranıyorsunuz.

25 yaşın altındaki gençlerin primlerini sözde affettiniz. Allah sizlere vicdan versin.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Niye? Affetmedik mi?

AHMET SELİM YURDAKUL (Devamla) – İşsiz olmasına rağmen, genel sağlık sigortası primini almak için üzerine çullandığınız vatandaşlarımıza ve ailelerine yaşattığınız kâbustan utanın. Şu anda genel sağlık sigortası borcu tam 11 milyar lira. İşte, burada, Komisyonumuzun Başkanı burada. Eğer yanlış söylüyorsam çıksın, buradan ifade etsin.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Edecek, edecek.

AHMET SELİM YURDAKUL (Devamla) – 2,9 milyon BAĞ-KUR'lunun borcu tam 6,5 milyar lira ve siz hâlâ bu rakamlarla övünüyorsunuz.

Buradan söylüyorum: Sizin yarattığınız tüm hukuksuzlukların ve mağduriyetlerin hepsini gidereceğiz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak buradan vatandaşlara liderimizin ifadesiyle belirtiyorum: Alınan tüm katkı payları ve ek ödemelerin hepsini ortadan kaldıracağız. AKP Hükûmeti, siz sonun başlangıcındasınız. Türk milletine daha fazla kambur olamayacaksınız.

"Bu katkı paylarını alsalar ne olur Sayın Vekilim?" diye bir soru sorabilirsiniz. Sevgili vatandaşlarım, 2015 yılında tam 615 milyon muayene yapıldı. Bunlardan alınan katkıları düşünün; tetkikleri, ameliyatları henüz söylemiyorum. Kışkırtılmış sağlık talebi nedeniyle, genç nüfus olmamıza rağmen, bir insan maalesef yılda 8,3 kez doktora gidiyor. Bunları yapan sistem nedir biliyor musunuz? İşte, kışkırtılmış sağlık talebi, vatandaşlardan talep edilen paralar ve iç barışı bozan, maalesef, AKP Hükûmeti tarafından getirilen performans sistemi. Doktora diyorsunuz ki: "Ne kadar hasta o kadar para, ne kadar tetkik o kadar para." Peki, bunları yaptığınız zaman ne oluyor biliyor musunuz? Hastalıkları tanıda gecikmeler oluyor, komplikasyonlar ortaya çıkıyor Sayın Başkanım. İşte, o zaman ne oluyor biliyor musunuz? Bu komplikasyonlar nedeniyle hastalarımız hayatlarını kaybediyorlar, yeterli tedavi uygulanmıyor bu vatandaşlarımıza. Peki, bütün bunlara rağmen yapmış olduğunuz sağlık harcaması ne kadar? Devletin rakamını veriyorum size, 2015 yılında tam 103 milyar lira ve maalesef, Sosyal Güvenlik Kurumunun açığı ne kadar şu anda? Tam 18 milyar lira. Siz on üç yıl içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumunun açığını kapatmak için devlette ne kadar para ödediniz? Tam 601 milyar lira yani eski parayla 601 katrilyon. Bu parayla neler yapılır.

Peki, geldiniz, toplam ülke sayısı 187. Buradaki sağlık endeksinde kaçıncıyız Sayın Başkan? Maalesef 69'uncuyuz; hani övünüyorsunuz ya! "Ne kadar para, o kadar sağlık" sistemini maalesef siz getirdiniz.

Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak hem sağlık çalışanlarını hem de vatandaşlarımızı birlikte memnun eden ve aile hekimlerimizle öncelikle koruyucu sağlık hizmetlerine önem veren, eğitime ve AR-GE çalışmalarına öncelik veren ve her alınacak kararda ilgili tüm tarafları toplayarak onların görüş ve onayını alan ideal bir sağlık sistemini getireceğiz. İşte, o zaman, Türk milletine yakışır bir sağlık sistemi meydana gelecektir.

Hepinize sevgi ve saygılarımı sunarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yurdakul.

Önerinin aleyhinde Sibel Yiğitalp, Diyarbakır Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Yiğitalp. (HDP sıralarından alkışlar)

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; MHP Grubunun vatandaşların ceplerinden yaptıkları sağlık harcamalarının artışı ve bu artışın sosyal ve ekonomik sonuçları hakkında verdiği araştırma önergesi üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Sağlık, sosyal hizmet ve sosyal güvenlik gibi hizmetlere ulaşmak ve yararlanmak her insanın hakkıdır ve bu hak, bu hizmetleri bireysel olarak karşılık, bedel ödeyerek aldığınızda hak olmaktan çıkar çünkü hak demek, karşılıksız, bedel ödemeden erişmiş olduğunuz değerlerdir. Oysa, sosyal güvenlik toplumsal bir konudur ve giderek daha çok sayıda insanın bu alandan dışlanması sonucunda nasıl bir sosyal güvenliğin elde edilebileceği ortadadır.

Türkiye'de sağlık hizmetleri "reform" ve "dönüşüm" adı altında ticarileştirilmiş, sağlık hizmeti bir rant alanı hâline getirilmiş ve "paran kadar sağlık hizmeti" devreye girmiştir. AKP Hükûmeti iktidara geldiği zaman sağlık hizmetleriyle ilgili "SGK kuyruklarında beklenmeyecek.", "Herkes istediği hastaneye gidebilecek.", "Herkes, her türlü sağlık hizmetine ulaşabilecek.", "Hastanede rehin kalmaya son." gibi vaatleri arka arkaya sıralamıştı. Ancak, bu vaatlerin kocaman bir yalan olduğu gün geçtikçe daha çok ortaya çıkmıştır. Oysa, sağlıktaki yıkımı hastaneye yolu düşen herkes yaşamak zorunda kalmıştır. Doğrudur, artık kimse hastanede rehin kalmıyor çünkü sadece parası olan hastaneye gidebiliyor, onun dışındakiler sadece çok kısıtlı ve çok düşük ücretlerle olabildiği kadar sağlık hizmetlerinden faydalanabiliyorlar. Yurttaşlar hastaneye tedavi olmak için başvurduğunda cebinden çıkan vergiler ve ödediği primler yetmiyor, bir de üstüne farklı isimler altında sürekli cepten ödeme yapması gerekiyor.

Sağlık ve sosyal güvenlik alanı, Türkiye'nin kendine özgü toplumsal ihtiyaçları yerine, yıllardır küresel sermayenin ihtiyaçları veya dayatmaları üzerinden şekillendirilmiştir.

Yurttaşın cebinden ödediği sağlık harcamalarına bakacak olursak yurttaşın sağlık hizmeti alabilmek için cebinden ödemesi gereken tam 16 kalem ödeme vardır.

Önce, muayene katılım payı: Genel sağlık sigortası kapsamında olanlar ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler sağlık hizmetinden yararlanabilmek için devlet ve üniversite hastanelerinde 5 lira, özel hastanelere 12 lira muayene katılım payı ödemek zorundadır. Bu para emeklilerin aylıklarından kesilirken çalışanlar ve genel sağlık sigortalılar eczaneler üzerinden ödeme yapmaktadırlar.

Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, 16 Aralık 2015'te Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesinde katıldığı törende bir velinin "Muayenelerden alınan katkı payını kaldırmayı düşünüyor musunuz?" sorusuna "Sağlıkta ilave alınan katkı payını kaldırma imkânı var ama gereği yok." cevabını vermiştir. Çünkü cebinden ödemeyi kendisi yapmadığı için.

İkincisi, ilave ücret, özel hastane fark ücreti: SGK'yla sözleşme yapmış olan vakıf üniversiteleri ve özel hastanelerin kendilerine başvuran hastalardan aldıkları ilave ücrettir. Bu ödemelerde, sağlık hizmetleri işlem bedellerinin tamamı üzerinden ilave ücret ödenmektedir. Yapılan bu son değişiklikle birlikte özel hastaneler tarafından alınacak ilave ücret yüzde 200'e kadar çıkmaktadır.

Üçüncü olarak genel sağlık sigortası primi: 1 Ocak 2012 tarihinden itibaren, bir sosyal güvencesi olmayan herkes için genel sağlık sigortası primi ödeme zorunluluğu getirilmiştir. Eğer bir iş yerinde sigortalı olarak çalışılmıyorsa gelir testi yaptırılması gerekmekte. Gelir testi yapılırken bireysel gelir üzerinden hareket edilmiyor, hane halkı geliri bulunarak hane içinde yaşayan kişi sayısına bölünüyor. Gelir testinde belirlenen bedel her ay sağlıktan yararlanmak için ödenmek zorundadır. Bu primi ödememiş olanlar ve onların bakmakla yükümlü olduğu kişiler genel sağlık hizmetlerinden yararlanamamaktadır. Asgari ücret artışıyla birlikte genel sağlık sigortası primleri de zamlanmış olup geçen yıl 50 lira prim ödeyenlerin bu yıl 65 lira, 152 lira ödeyenlerin 197 lira, 305 lira ödeyenlerin 395 lira prim ödeyecekleri belirlenmiştir.

Tetkik farkı, SGK tarafından ödenmeyen tetkiklerin farkına karşılık alınan ücrettir. Bir de öncelikli tetkik ücreti var; sıra beklemeden yapılacak tetkikler için ekstra alınan ücret.

Yeşil alan muayenesi katılım payı, devlet hastanelerinde tedavi için katılım payı ödeyemeyecek durumda olan ve genel sağlık sigortası primini ödememiş olanlardan acil servise gelmeleri durumunda alınan ücrettir.

İstisnai sağlık hizmetleri ücretleri, kullanılan özel yöntemler için alınan ücret. Bu hizmetler için genel sağlık sigortalılar Sağlık Uygulama Tebliği'nde yani SUT'ta yer alan işlem bedellerinin 3 katını geçmemek üzere ilave ücret ödemek durumundadır. Söz konusu durumda olan hastalar yatarak tedavi olmuşlarsa hastanede kendilerine yapılan tüm masraflar taburcu oldukları noktada kendilerinden tahsil edilmektedir.

Tamamlayıcı sağlık sigortasında SGK tarafından belli sağlık hizmetleri ya kapsam dışı bırakılmakta ya da alınan hizmetin bedelinin daha az bir miktarı genel sağlık sigortası tarafından karşılanmaktadır. SGK tarafından karşılanmayan tüm giderler tamamlayıcı sağlık sigortası yaptırılıp öyle alınabilmektedir. Bu da sağlık sigortası yani özel sağlık sigortası demektir. Bu, son dönemlerde -çok fazla olan- çok yüksek miktarlarda, astronomik rakamlara sebep olan, ciddi anlamda insanların bütçesini zorlayan bir uygulama.

Ayrıca, telefonla randevu durumu var. Randevu alabilmek için 182'yi arıyorsunuz, 182'den aradığınızda konuşmanın dakikasına 46 kuruş ödüyorsunuz, TÜRK TELEKOM'la eğer bir görüşme yapmışsanız onun üzerinden 7 ila 15 kuruş arasında bir fark ödüyorsunuz. Yani, aldığınız, yaptığınız her işlem ekstra bir maliyet, ekstra bir para, tamamen vatandaşın cebinden çıkan bir bütçe.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜİK'in açıkladığı verilere göre 2014 yılında yurttaşların kendi ceplerinden

yaptıkları sağlık harcamaları geçen yıla göre yüzde 18,8 artarak 16 milyar 819 milyon liraya çıkmıştır, bu yıl ise cepten yapılan harcamaların yüzde 20'lere ulaşacağı tahmin edilmektedir. Cepten yapılan sağlık harcamaları son altı yılda neredeyse 2 kat artış göstermiştir. Bu artışın sebebi, AKP'nin sağlığı özelleştirme çabaları ve sağlığı bir piyasa, hastayı da bir müşteri olarak görmesidir ve görülen odur ki sağlık tamamen özelleştirilmek istenmektedir. Bireysel sağlık sigortalarına devletin verdiği yüzde 25 destek de bunun belirtisidir.

Yoksulluk ve hatta açlık sınırının altında yaşayan milyonlarca yurttaşın sağlık harcamalarına cepten para ödemesini istemek, yurttaşa açıkça "Ancak paran varsa yaşayabilirsin." demektir.

Tabii, bununla birlikte, ayrıca, muayene ücretini ödedikten sonra eğer tekrar muayene olmak isterseniz bir de 5 lira erken muayene ücreti ödüyorsunuz.

Onunla birlikte ilaç katılım payı ödüyorsunuz, eczaneye gidip eczacılara ödeme yapıyorsunuz. Bu emekliler için yüzde 10, çalışanlar için de yüzde 20'dir. Reçete ücreti ve ilave ilaç katkı payı da var; bu da 3 lira ve 1 lira olmak üzere, kutu başına, neredeyse aldığınız tablet başı kadar fiyat ödemek zorundasınız. Eğer muadili üzerinden ilaç almazsanız, kendisinin üzerinden almak isterseniz ona da ekstra yüzde 15 katkı payı ödüyorsunuz.

Taban fiyat uygulaması da var biliyorsunuz. Yani, getirilen düzenlemeyle astım, diyabet, kalp hastalıkları gibi kronik hastalıklarda yaklaşık 200 çeşit farklı ilaç için taban fiyat uygulamasına geçilmiştir. Devlet bu ilaçlar için, piyasadaki en ucuz ilacın fiyatını ödemektedir. Eğer muadilini almak isterseniz ekstra fark ödüyorsunuz.

Tıbbi cihaz katılım payı da var. Bu da görmeye yardımcı tıbbi malzemeler, ağız protezleri, sağlık raporunda hayati önem taşıdığı belirtilmeyen diğer protezler ve ortezlere katılım payı ödenmesi gerekmektedir. Bu oran SGK emeklileri ve bakmakla yükümlü oldukları için yüzde 10, çalışanlar için yüzde 20'dir. Katılım payı tutarının, vücut dışı protez veya ortezin alındığı tarihteki brüt asgari ücretin yüzde 75'ini geçmemesi gerekir yani yüzde 75'ini geçtiği an şahıs kendisi cebinden ödemek zorundadır.

Bir de genel sağlık sigortası prim borcu olanlara zamlı katkı payı var. Genel sağlık sigortası prim borcunu ödememiş 18 yaşından büyükler kamu hastanelerinde muayene olabilmek için önce muayene ücreti ödemek zorunda, eğer ödemezse muayene olamıyor. 2014 Ağustos ayında yüzde 100 oranında zamlanan bu ücret 15 liradan 30 liraya çıkarılmıştır. Hastalar bu miktara ilaveten doktorun tetkik istemesi durumunda katkısını ödemek zorundadır.

Piyasalaştırma sürecinde, AKP, baktığınızda, sağlık alanına eskiye nazaran çok daha fazla kaynak aktararak ve talebi kışkırtarak sağlık ve sosyal güvenlik alanını ulusal ve uluslararası sermaye için çekici hâle getirmeye çabalamaktadır. 2016 yılında Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları için toplam 25 milyar 574 milyon 269 bin liralık bütçe ayrılmıştır. Bu rakam toplam bütçenin yüzde 4'üne denk gelmektedir. Savaş için ayrılan bütçe sağlık bütçesinden 37 milyar lira daha fazladır. Kamu sağlığı alanında ticari bir mantığa yaslanan finansman biçimi benimsendiğinden, sağlığa ayrılan paradaki artışı olumlu bir gelişme olarak okumak mümkün değildir.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; sağlık ve sosyal hizmet sunumunun herkese nitelikli, ulaşılabilir, eşit ve parasız olması gerektiğini belirterek hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yiğitalp.

Önerinin lehinde Mustafa Akaydın, Antalya Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Akaydın. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; uzun zamandan beri görmediğim kadar Türkiye Büyük Millet Meclisini sessiz, sakin, heyecansız gördüm. Böyle bir ortamda konuşma yapmak durumunda kaldığım için üzgünüm ama kulislerin bayağı hareketli olduğunu da fark etmemek mümkün değil.

Değerli milletvekilleri, 20'nci yüzyılın dünya sağlık sistemine getirdiği en önemli kavramlardan, söylemlerden biri, aşağı yukarı dünyadaki bütün anayasalarda tanımlandığı üzere, sağlıklı yaşam hakkıdır. Dolayısıyla, bütün anayasalar, bu haktan vatandaşların eşit olarak ve ücretsiz şekilde faydalanmalarını ön plana almışlardır.

Hepinizin bildiği gibi -bir kez daha tekrar edeceğim- "sağlıklı yaşam" dediğimiz zaman bedensel, ruhsal ve sosyal –gene 20'nci yüzyıl kavramlarıyla- sağlıklılığı kastediyoruz. Bu kavramların hiçbirinin bugün Türkiye'de doğru dürüst yerleştiğini kabul etmek mümkün değil.

Değerli arkadaşlarım, bundan yaklaşık otuz beş kırk yıl önce dünyada neoliberal politikalar rüzgârlarını estirmeye başladığında her nedense 20'nci yüzyılda yerleşmiş bu kavramlar değiştirildi ve öncülüğünü özellikle İngiltere'de Thatcher, Türkiye'de de Turgut Özal'ın yaptığı gibi sağlıkta özelleştirme rüzgârları başladı ve anayasaların öngördüğü sağlıkta sosyal devlet ilkelerinden hızla geri adım atıldı ve sağlık ticarileştirildi, özelleştirildi.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarı 2002 yılından itibaren sağlıkta dönüşüm adı altında Anavatan Partisinin bile yapmadığı ticarileştirmeyi, sağlığı metalaştırmayı çok ciddi bir dönüşüm altında Türkiye Cumhuriyeti'ne ve halkına dayattı. Şimdi, Sağlık Bakanımızın sunumlarından algıladığımız gibi, Türkiye Cumhuriyeti'nde de gerçekten sağlığa yapılan harcamalarda son on dört yıl içinde 5 milyar dolarlardan 35-40 milyar dolarlara kadar yükselen artışlar oldu ama Türkiye'de bu işi bilen bütün hekimler ve hekim kuruluşları zaten bu rüzgârlar sonucunda sağlığın ticarileşeceğini ve sağlıkta maliyetlerin yükseleceğini bundan on dört sene önce öngörmüşlerdi.

Değerli milletvekilleri, kişi başına sağlık harcamalarında OECD ülkelerinde yüzde 5,1'le -gayrisafi millî hasılanın yüzde 5,1'i- ve kişi başına 568 dolar sağlık harcamasıyla, hepinizin tahmin edebileceği gibi, gene sonuncuyuz. Bu yüzdenin Amerika Birleşik Devletleri'nde yüzde 16 olduğunu ve kişi başına sağlık harcamalarının 10 bin dolarlara kadar tırmandığını da hemen eklemek istiyorum. Ama bir özelliğimiz var, sağlık teknolojilerinde birinciyiz; yani MR, bilgisayarlı tomografi gibi. Örneğin, bugün İstanbul'daki MR sayısının İngiltere'deki MR sayısının çok üstünde olduğunu da söylemek mümkün.

Genel sağlık sigortası hizmetleri kapsamında milyonlarca prim ödeyemeyen vatandaşımız var. Benden önceki hatipler bu konulara değindiği için ben bunlara ekleme yapmayacağım. “Katılım payı” adı altında muayene için kişi başına 5 ila 12 lira alındığını kamu hastanelerinde ve özel hastanelerde, reçetelerden ilaç başına 1 Türk lirası alındığını, reçete başına gene emeklilerden yüzde 10, memurlardan 20 tahsilat yapıldığını ve -çok önemli bir şey- en ucuz eş değer ilacın üstünde bir reçete yazdıysa hekim, bunun karşılığının gene vatandaştan para olarak tahsil edildiğini hepimiz biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, özel hastanelerde de şu anda, hepimizin bildiği gibi, yüzde 200’e varan ek katkı payları vatandaştan tahsil edilmektedir ve bıçak parası gene, benden önce de ifade edildiği gibi, artık Türkiye’de resmîleşmiş bir hâle gelmiştir. Yani, özel hastanelerde zaten mümkün olduğu gibi, kamu kurumlarında da, özellikle üniversite hastanelerinde de maalesef, akşam 17.00’den sonra yapıldığı iddia edilen ameliyatlarda çok fahiş katkı payları alınmaktadır. Daha da acıklısı, resmî hastaneler bu 17.00’den sonraki uygulamaları çarpıtmışlar ve bunları sabah saatlerinde de yapmaya başlamışlardır.

Üniversitelerde mutsuz hocalar, mutsuz öğrenciler var. Özellikle tıp fakültelerinin temel bilimlerinde büyük bir moralsizlik uygulaması var. Performans uygulamaları da son derece etik dışı uygulamalar hâline geldi ve bunların hepsi artan gereksiz sağlık harcamalarına da yol açmakta.

Değerli milletvekilleri, bir kamu kurumu olarak Akdeniz Üniversitesi Hastanesinin Türkiye’de en iyi yönetilen ve işletilen kamu hastanesi olmasıyla bundan sekiz sene önce övünüyordum. Bugün Akdeniz Üniversitesi Hastanesinin döner sermayesinin özel sektöre olan borçlarının 60 milyon liraya kadar vardığını, ilaç firmalarına veya tıbbi teknoloji ve malzeme firmalarına yaklaşık üç yıl öncesine kadar varan borçları olduğunu, benzer durumun bütün üniversite döner sermayelerinde olduğunu ve artık neredeyse hastaneye yatan hastaya pansuman malzemesinin veya cerrahi eldivenin bile reçete edilecek hâle geldiğini de özellikle belirtmek istiyorum.

Şimdi, bunu çözmek için elbette ki iktidarımızın yap-işlet-devret modeliyle kamu hastanelerini gündeme getirdiğini ve bunlara da aynen otoyollarda ve havaalanında olduğu gibi ödeme garantilerini vadettiğini de biliyoruz. Bunun sonucunda da çok yakında mevcut kamu hastanelerinin iyice çökeceğini de söylemek mümkün.

Aile hekimliğiyle uğraşan arkadaşlarımız şöyle bir sorunla karşı karşıyalar: Devlet memurluğu hakları yok, kendi işletmelerini kendileri döşemişler, dokumuşlar. Bugün Antalya’da 46 tane açık aile hekimliği kadrosu var. Eğer bir aile hekimi bunlardan birine müracaat ediyorsa iki tane yol var önünde; ya mevcut aile hekimliği kurumlarından birine müracaat edecek, oradaki doktor arkadaşlarla hava parasıyla anlaşacak çünkü parası diğer arkadaşlar tarafından ödenmiş bir kurumda hizmet vermek durumda -son derece etik dışı, çirkin bir durum- ya da yılda 2 bin hasta garanti etmek üzere sağlık müdürlüğüne, kapı kapı dolaşıp hasta tavlayacak değerli milletvekilleri. Ne kadar aşağılayıcı bir durumla Türk hekiminin karşı karşıya geldiğini düşünebiliyor musunuz? 2 bin hasta bulmak için hastalara etik dışı bazı vaatlerde bulunacak. Maalesef, Türk hekiminin geldiği durum şu anda Antalya için budur, diğer illerde de bundan daha farklı olduğunu düşünmüyorum.

Arkadaşlar, bir milletvekili olarak en çok karşılaştığım hasta başvurularından biri “Ne olur bize yoğun bakımlarda yer bulun.” Çünkü Türkiye’de yoğun bakım rezaleti var. Özel hastanelerin yoğun bakımları çok pahalı, hasta çaresizlikten, oraya yattıktan iki üç gün sonra mecburen bir kamu hastanesine geçmek istiyor. Ve özel hastanelerin de -hepimiz biliyoruz ki- bazılarında, yoğun bakım gereksinimi olmadığı hâlde, yoğun bakımlar çok masraflı olduğu için gereksiz yere yatırılan ve Sosyal Güvenlik Kurumunu da sıkıntıya sokan hasta yatak durumları da ortada.

Ve şu anda dünyada acil servis başvuruları dünya ortalamasının 10 katı olan bir ülkeyiz değerli milletvekilleri. Neden biliyor musunuz? 5 ila 12 liralık muayene katkı payını bile veremeyecek hastaların hepsi acil servisler yoluyla hastanelere giriş arıyorlar. Ve acil servisler bugün artık fonksiyonlarını kamu hastanelerinde yerine getiremez durumdalar, normal poliklinik hizmeti verir gibi çalışıyorlar ve orada çalışan doktorların da hemen hepsi kamu denetçileri tarafından hastaları ihbar etme durumlarıyla karşı karşıya.

Değerli milletvekilleri, bunun dışında -çok sıkıntılı bir durum- sağlık dünyasında, 2015 yılında bu Meclisten çıkarılan bir torba yasa sonucu sağlık sektöründe çalışan ama devamlı hizmet veren, full-time hizmet veren hekimlerin hepsi taşeronlaştırılmış durumdalar. Bu hekimlere deniyor ki özel hastane patronları tarafından: “Siz bundan sonra verdiğiniz hizmetler için bize fiş keseceksiniz ve sizin yıllık izin hakkınız olmayacak; veya hastalık zamanınızda bir güvenceniz olmayacak; bize makbuz keserek, bize hizmet vereceksiniz.” Maalesef Türkiye Cumhuriyeti şimdi böyle bir rezaletle karşı karşıya ve şu anda özel hastanelerde çalışan hekimler de son derece moralsiz durumdalar ve kendi başlarının çaresine bakmak durumundalar.

Şunu övünerek söyleyeyim ki Türkiye Cumhuriyeti’nin yetiştirdiği 100 binin üstünde son derece başarılı, iyi eğitilmiş bir hekim kadrosu var fakat iktidarımız bunların kıymetini bilmiyor, hemşirelerinin kıymetini bilmiyor, ebelerinin kıymetini bilmiyor ve sağlıkta maalesef çok büyük bir çaresizlik içindeyiz.

Hepinize sevgiler saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akaydın.

Önerinin aleyhinde Vural Kavuncu, Kütahya Milletvekili. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Kavuncu.

VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Çok Değerli Başkanım, değerli milletvekillerim; yüce heyetinizi selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisinin vermiş olduğu, Türk vatandaşlarının sağlıkla ilgili cepten yaptıkları harcamaların artışı ve bu artışın meydana getirdiği sosyal, ekonomik sorunların belirlenmesi, çözüm üretilmesi amacıyla vermiş olduğu Meclis araştırması açılması hususundaki önerileri aleyhinde söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle birkaç rakam vereceğim, sonra Türkiye’nin reel hayattaki gerçekleriyle ilgili beraber biraz sohbet edeceğiz. Öncelikle toplam sağlık harcamasının, TÜİK verilerinde, 2014 yılında 95 milyar liraya ulaştığını biliyoruz. Gene, toplam sağlık harcaması içerisinde kamuya ve özel sektöre ilişkin paylar incelendiğinde bunun büyük bölümü kamu sağlık

harcaması, 75 milyar lira tutarında ve yüzde 77,4 oranında; özel sektörün ise toplam sağlık harcamasında payı yüzde 22,6 oranıyla 21 milyar 368 milyon civarında. Özel sağlık harcamasında, büyük bölümü orada, özel sektörde cepten yapılabiliyor. Özel sağlık harcamasının 17 milyar lirası cepten yapılan harcamalarken geri kalan 4 milyar lira da özel sigorta şirketleri, hane halklarına hizmet eden kâr amacı gütmeyen kuruluşlar ve diğer işletmelerin yaptığı sağlık harcamalarını kapsıyor. Özetle, bugün konuştuğumuz cepten yapılan sağlık harcaması yüzde 17,8 oranında.

2014 yılında kamu sağlık harcamasının gayrisafi millî hasılaya oranı yüzde 4,2 iken şu anda 5,4 civarında sağlık harcamasına ayrılmış durumda. Kişi başı sağlık harcaması 2014 yılında 1.232 lira olarak gerçekleşmiş. Bunun büyük bölümü kamu sağlık harcamaları yani 955 lirası; özel sağlık harcamaları ise 276 lira. Kişi başına özel sağlık harcamasının 219 lirası cepten yapılan sağlık harcamalarından oluşuyor.

Bir ufak kıyaslama yaparsak, aynı göstergeler Amerika Birleşik Devletleri'nde dolar bazlı değerlendirildiğinde kişi başına toplam sağlık harcaması 563 dolar, kişi başına kamu sağlık harcaması 436 dolar iken özel sağlık harcaması 126 dolar, cepten yapılan sağlık harcaması 110 dolar. Birkaç rakam daha vereceğim, ondan sonra Türkiye'deki durumu beraber konuşacağız.

Türkiye'deki duruma genel olarak baktığımızda, sağlık harcamamızın gayrisafi yurt içi hasıla içindeki oranı yüzde 5,4; üst orta gelir sahibi ülkelerde bu ortalama yüzde 6,1. Yalnız şöyle bir fark var: Ülkemizde bu harcamaların önemli oranı kamuda yapılırken üst orta gelir sahibi ülkelerde bunlar daha özel sektör ağırlıklı olarak yapılıyor. Kişi başı toplam sağlık harcamasına baktığınızda 563 dolar Türkiye'de, doğru ama üst orta gelir sahibi ülkelerde bu oran 477 dolar civarında değişiyor.

Peki, bir kıyaslama yapalım. 2002'de neydi bu kişi başı sağlık harcamaları, ülkemizin gelişip, değişip dönüşümüyle birlikte hangi oranlara çıktı? 2002'de 187 dolar kişi başı sağlık harcaması varken 2014 yılında bu oran 563 dolara çıkmış durumda. Gene son birkaç rakam vereceğim. Kişi başı cepten sağlık harcama miktarı reel olarak 2002 yılında 143 lira, 2012 yılında 157; 2014 yılında ise oran yüzde 17,8'lere çıkmış durumda. Bir miktar artış olduğu doğrudur resmî cepten çıkan oranlarda. Buna karşılık, biz hangi sağlık kalitesinde nitelikli hizmetlere ulaştık, bunları da göz önünde tutmak gerekiyor.

Ama, beraberinde, bakın, sağlık uygulama tebliğine göre devletin ilave ücret almadan verdiği hizmetlerden bahsedeyim. Bunlardan bir tanesi yoğun bakım hizmetleri. Biraz evvel sayın hatip burada konuşma yaparken vatandaşların yoğun bakımlarda yer bulamadığından ve özel hastanelere gidip pek çok para vererek buralarda yattığından bahsetti.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Çok doğru bu.

VURAL KAVUNCU (Devamla) – Özel hastaneler yoğun bakımlardan resmî olarak fark alamıyor efendim. Ücretsiz olarak burada bütün hizmetleri devlet tarafından karşılanıyor. Bu bilgi doğru değil.

Bir diğeri, acil hizmetlerde verilen yeşil alan hizmetleriyle ilişkili bir eleştiri söz konusu oldu. Şu anda acil hizmetlerde, acil servislerde günlük poliklinik hizmeti anlamında hizmet almak isteyen çok sayıda vatandaşımız var. Neredeyse bu, normal polikliniklerin yüzde 30'una kadar yükselmiş durumda. Bu, çok sürdürülebilir bir acil servis yönetimi değil. Bunun için bir "tria" sistemiyle birlikte buradaki hasta grupları yeşil, sarı ve kırmızı alanlara dağıtılmış durumda. Yeşil alanlarda yer alan poliklinik hastalarından, doğru, bir miktar bu katkı payı 5 lira artı 3 lira da reçete payı olarak alınıyor.

Bakın, yanık tedavileri ücretsiz olarak veriliyor. Burada gene kanser cerrahisiyle uğraşan çok değerli milletvekillerimiz var; muhalefetten de var, onlara sorduğumuzda da bugün kanser tedavilerinin devletimiz tarafından hiçbir ücret alınmadan verildiği çok açık olarak ortadadır. 81 vilayetimizde bu tarzda tedavi ihtiyacı olan bir hasta, bugün teknolojinin en son imkânlarıyla Türkiye'nin pek çok yerinde radyoterapi, kemoterapi ve diğer işlemlere ücretsiz olarak ulaşabiliyor.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Yoğun bakım, yoğun bakım…

VURAL KAVUNCU (Devamla) – Biraz evvel yine kardiyovasküler cerrahiyle uğraşan bir arkadaşımızla tekrar görüştüm ve teyit ettim. Bugün kardiyovasküler bütün işlemler yani içindeki stent uygulamaları, kapak uygulamaları, "greft" ve buna benzer bütün işlemler vatandaşın elini cebine atmadan hizmet aldığı ortamlardan bir tanesi. Bu, pek çok gelişmiş ülkede bu şekilde sürdürülemeden mutlaka ek ücretlerle devam ettirilen bir konu. Bugün hastalara sorduğumuzda ki soruyoruz, bir kardiyovasküler cerrahisi için hizmet almış bir hastaya "Bu noktada aldığınız hizmetlerle ilişkili çok para verdiğiniz, çok emek sarf ettiğiniz söyleniyor. Buna ne dersiniz?" dediğimizde inanın, o halk diliyle "Bunu söyleyeni Allah taş eder." diye cevap veriyor, benden söylemesi.

Şimdi…

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Taş oldum!

VURAL KAVUNCU (Devamla) – Yok efendim, taş olmadınız ama gerçek bu.

Organ, doku ve kök hücre nakilleri; bunlar yine ücretsiz olarak verilen hizmetler. Hemodiyaliz tedavileri yine ücretsiz olarak veriliyor. Yine sınırlı sayıda olmak üzere "koklear" implant yerleştirmesi işlemleri de ücretsiz verilen işlemler arasında.

Şimdi fark ücretlerinden bahsederken burada çokça hizmet sayıldı, 16 kalem hizmet sayıldı. Bakın, evet, telefon ücretleri verildi, bir kez daha tekrarlamayayım. Bunlar birkaç liralık ücretler toplamda baktığınızda. Bir hasta birinci basamağa gittiğinde 2 lira fark ücreti veriyor, ikinci basamağa gittiğinde, reçete yazıldığında 8 lira fark ücreti veriyor, 3 kalemden fazla yazıldığında reçete başına 1 liralık bir ücret veriyor. Bu kalemlerin hepsini topladığımızı farz edelim.

Ben muhalefet partilerine şunu söylemek isterim: Bizim milletimiz hesabını gayet iyi biliyor. Bugün sokağa çıktığınızda "AK PARTİ'nin bunca senelik başarısı nedir?" diye sorduğunuzda bunun içine koyacağı en yüksekteki hizmetlerden bir tanesi de sağlık hizmetidir.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Artık değil, artık değil.

VURAL KAVUNCU (Devamla) – Eğer söylediğiniz bu sağlık hizmeti anlamında vatandaş bu kadar yüksek ücretlerle ve

cebine dokunan, eskiye göre çok daha kötü bir durumda bir hizmet almış olsaydı bize bu şekilde desteğini vermiş olmazdı.

Ben biraz evvel yine "Bir ortalama vatandaş ne harcıyor?" diye Tavşanlı Devlet Hastanesi Başhekimimizi aradım ve "Bugün muayene olan bir hastanın a'dan z'ye ne kadar cebinden para çıkıyor?" diye sordum. Evet, İnternet'ten alırsa "web"den ücretsiz randevu alıyor. Varsayın ki telefonla aldı, 2 lira alındı, muayene olundu 5 lira, 3 liraya reçete yazıldı; 10 lira, üstüne 2 lira daha konuldu; toplam 20 liranın altında.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Suriyelilere bedava, Suriyelilere bedava veriyorsunuz.

VURAL KAVUNCU (Devamla) – Uşakta da böyle efendim.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Hayır, Suriyelilere bedava veriyorsunuz.

VURAL KAVUNCU (Devamla) – Bakın, ben hekimim. 2002 yılında döneminizde ve ondan önceki paydaş olduğunuz dönemlerde verilen hizmetlerde, bir de bunlara sayılmayan, hani gayriresmî vardı ya, hani muayenehaneye gidilmeden, işte asıl bıçak parası verilmeden yapılan hizmetler vardı ya rayici söyleyeyim, benim ilçemde 80 lira muayene parasıydı, eve doktor gelirse -biz evde sağlık hizmeti veriyoruz ya şu anda ücretsiz- o 1,5 ilâ 2 kat artardı. Bugün bir ameliyat olmak için, bir kanser tedavisi olmak için -ulaşmaz da, hani oldu da ulaştı ya- tarlasını, bağını, bahçesini her şeyini vatandaş satardı. Ne günlerden ne günlere geldik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bugün bizim geldiğimiz noktada…

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ikinci sınıf vatandaş yapıldı. Suriyelilere bedava ama Türkiye Cumhuriyeti vatandaşına parayla. Hatta gözlüğünün çerçevesini bile bedavaya alıyor.

VURAL KAVUNCU (Devamla) – Ben doktorum, bir hastamdan mazot parası istemekten ar duydum, mazot parası istemekten ar duydum. Mazotunu bulsanız şoförünü bulamazdınız, şoförünü bulsanız bir taşıma aracı şeklinde ambulansla gönderirdiniz.

Bunun için, biz bu noktalarda bize bu fırsatı verdiğiniz için ayrıyeten teşekkür ediyoruz. Bunu olumlu olarak değerlendiremeyeceğimizi söylüyor, hepinize saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kavuncu.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, sayın konuşmacı konuşması sırasında…

BAŞKAN – Sesinizi duyamıyorum Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın konuşmacı, konuşması esnasında "2002 yılında sizin döneminizde…" diyerek Milliyetçi Hareket Partisinin hükûmet ortağı olduğu dönemi kastederek sataşmada bulunmuştur. Farklı bir görüş ithaf etmiştir. Ahmet Selim…

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Akçay.

Şimdi, Sayın Yalım oturduğu yerden Sayın Kavuncu'ya bir şeyler söyledi. Sayın Kavuncu "Döneminizde ve ondan önce paydaş olduğunuz dönemlerde…" dedi.

VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Dedim.

BAŞKAN - Doğrusu ben hedefi tarif etmekte zorlandım, cümlelerinizin hedefini. Anlıyorum ki…

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Başkanım bizeydi ya.

BAŞKAN – Bir saniye, Sayın Akçay bir saniye, sabırsız olmayın; bir açıklama yapıyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bekliyorum efendim. Ben sesimi çıkarmadım Sayın Başkan yani bir şey demedim.

BAŞKAN – Sayın Yurdakul, herhangi bir sorun mu var?

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Hayır, bir şey demedi ki.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bir şey demedim ki efendim.

BAŞKAN – Hayır yani el kol işaretleriyle…

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) –El kol yapmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Bir şey yapıyorsunuz da.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Evet, aynen böyle yapıyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bir dakika…

Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Akçay, bir saniye efendim, cümlemi bitirmedim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Peki Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben Sayın Kavuncu'nun cümlesinin açılımını yapıyorum. Öyle anlıyorum ki sizin açıklamanızdan, bu cümlesiyle Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna bir sataşmada bulunmuştur.

Kim konuşacaktır Sayın Akçay?

BAŞKAN – Ahmet Selim Bey konuşacak.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – CHP ile MHP ortak olmadı Sayın Başkan. CHP ile MHP hiçbir zaman ortak olmadı.

BAŞKAN – Bir saniye sayın milletvekilleri, bir saniye efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, şunu ifade etmek isterim ki genellikle yerimden söz aldığımda konuşma üslubumda jest ve mimik olarak el hareketleri yapmam genel bir olay.

BAŞKAN – Hayır, el hareketi olarak sizi kastetmedim Sayın Akçay. Ben sizin nezaketinizi biliyorum, Parlamento hukukuna ne kadar saygılı olduğunuzu biliyorum; asla aklımdan öyle bir şey geçmez. Sayın Yurdakul'un arkadaki hareketlerini kastettim. Bunun bir evveliyatı da vardı. Geçen gün burada gündem dışı konuşmalar yapılırken Sayın Yurdakul ilk sırada konuşmacıydı, salonda olmadığı için doğal olarak ikinci konuşmacıya geçtim. Kendisi yerine geldiğinde sinirli bir şekilde el hareketleriyle bana oradan bir tavırda bulundu. Aynı tavrı şimdi gördüm. Bunu sadece hatırlattım.

Buyurunuz Sayın Yurdakul.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Siz de el hareketleri yapıyorsunuz Sayın Başkan. Bu size karşı tavır değil.

Dünkü olayı da söylemeyin.

BAŞKAN – Bir şey mi söylediniz Sayın Yurdakul?

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Dünkü olayı dün söyleseydiniz keşke ki ben de cevap verseydim.

BAŞKAN – Bakın, karşılıklı diyalog yeri değil.

Buyurunuz, konuşmanızı yapın.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Evet, ben de aynı fikirdeyim.

BAŞKAN – Sayın Yurdakul, lütfen…

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, Kütahya Milletvekili Vural Kavuncu'nun MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Sayın Vural Bey'e teşekkür ederiz çünkü gerçekten de verdiği rakamlar doğru. 2014'te, Sayın Başkan, evet, yüzde 17,8 ama rakamsal olarak da söyleyin ki vatandaşlarımız anlasın. Mesela, 16,8 milyar TL vatandaş cebinden para harcamış. 2015'te bu 20 milyara çıkıyor. Böyle açıklarsak vatandaşlarımız daha iyi anlar.

İkincisi: Amerika Birleşik Devletleri'yle bizi kıyaslamanız doğru değil çünkü Amerika Birleşik Devletleri'ndeki millî gelir ile bizim millî gelirimiz aynı değil. Vatandaşımız cebinden para ödeyemiyor. Size biraz önce rakamları açıkladım ben; asgari ücretle geçinenlerin, emeklilerin, yoksulluk içerisinde geçinenlerin hepsinin sayısını açıkça verdim. Dolayısıyla, o kıyaslama yanlış.

Bir diğeri ise diyorsunuz ki: "Kanserli hastalarımız rahatlıkla tedavi oluyor ücretsiz." Doğru. Fakat örneğin, akciğer kanserinde hastalarımızın tanı ve tedavisindeki gecikme kaç gündür Sayın Vural Bey? Yüz günün üzerinde. Hastalarımıza ne zaman tanı koyuyoruz biliyor musunuz? Akciğer kanserli hastalarımızın maalesef yüzde 83'üne evre 3 ve 4'te yani son evrelerde tanı koyuyoruz. Niçin biliyor musunuz? İşte bu sistem yüzünden, koruyucu tedavi hizmetlerine öncelik vermediğiniz için. Bunlara öncelik verirseniz başarı sağlanır. Bunlar siyasetüstü noktalardır.

Bir diğer nokta ise bıçak parası. Sayın Başkan, şu anda üniversite hastanesinde veya getirdiğiniz kanunla devlet hastanelerinde de eğer hocaya muayene olacaksanız hemen 100 lira ödüyorsunuz ortalama, ameliyat olacaksanız bin lira ile 5 bin lira arasında ek katkı parası ödemek zorunda kalıyorsunuz. İşte bu bıçak parasını ortadan kaldırmadınız, resmîleştirdiniz. Biz buna karşıyız. Bunu kaldırın. Çünkü parası olan var, parası olmayan var. Kanserli bir hasta için herkes, annesi, babası, çocukları için tüm varını yoğunu ortaya koyar, her şeyini satar o ameliyatı hocaya yaptırır. Siz yaptırmaz mısınız? Öyleyse gelin, şöyle teklif yapıyorum bakın…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET SELİM YURDAKUL (Devamla) – Bütün herkesi, ameliyat olacak herkesi, katkı payı ödemeksizin kanserli hastalar gibi tüm hastalarımızı hocalar ve uzmanlar ameliyat yapsın. Bunda ne var? Madem ekonomimiz iyi, öyle değil mi Sayın Başkan?

Sevgi ve saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Devamla) – Siz iktidara gelirseniz yaparsınız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yurdakul.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- MHP Grubunun, vatandaşlarımızın sağlık harcamalarındaki artışın yol açtığı sosyoekonomik sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul ve arkadaşları tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/169) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2016 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi vardır öneriyi oylarınıza sunmadan önce. O nedenle buna ilişkin işlemleri gerçekleştireceğim.

Sayın Altay, Sayın Özcan, Sayın Kuyucuoğlu, Sayın Yiğit, Sayın Tuncer, Sayın Ali Şeker, Sayın Öz, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Akyıldız, Sayın Bozkurt, Sayın Yalım, Sayın Akaydın, Sayın Çamak, Sayın Özdemir, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Nurlu, Sayın Yıldız Biçer, Sayın Bekaroğlu, Sayın Yüksel, Sayın Sarıhan.

Yoklama için iki dakikalık süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:16.14

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.27

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86'ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin oylanmasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- MHP Grubunun, vatandaşlarımızın sağlık harcamalarındaki artışın yol açtığı sosyoekonomik sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul ve arkadaşları tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/169) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2016 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

2.- HDP Grubunun, kadına yönelik şiddetin aile içindeki yansımalarının araştırılması, ev içi şiddetin engellenmesine yönelik mevcut düzenlemelerin kapsamlı bir şekilde incelenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/52) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2016 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5/5/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 5/5/2016 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantısında, siyasi parti grupları arasında oy birliği

sağlanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisini, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İdris Baluken

Diyarbakır

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Ön Görüşmeler" kısmında yer alan (10/52) esas numaralı kadına yönelik şiddetin aile içindeki yansımalarının araştırılması, ev içi şiddetin engellenmesine yönelik mevcut düzenlemelerin kapsamlı bir şekilde incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergelerin görüşülmesinin Genel Kurulun 5/5/2016 Perşembe günlü birleşiminde birlikte yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi lehinde Dirayet Taşdemir, Ağrı Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubumuzun kadına yönelik şiddetle ilgili verdiği araştırma önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Kadına yönelik şiddet, açıkçası ülkemizin en temel sorunlarından biri ama maalesef, bu, kadına yönelik şiddet sürekli kişiselleştirilerek, normalleştirilerek görünmez kılınmaya çalışılıyor. Bizler biliyoruz ki bunun tarihsel, ideolojik ve aktüel nedenleri mevcut.

Tarihte karanlık çağlar önce hep kadınların köleleştirilmeye çalışılmasıyla başlamıştır. Önce kadınların emeğine el konulup, kadınlar kimliksizleştirilip bir anlamda kuşatma altına alınarak yeni sistemler inşa edilir. Bugün yaşadığımız da bu anlamda tam bir karanlık çağ.

Yine, kadınlar üzerinden toplum susturulmaya, itaate zorlanarak sessiz, renksiz, cinsiyete duyarsız bir toplum inşa edilmeye çalışılıyor. Kadınların talepleri, kadınların istemleri marjinalleştiriliyor. Kadının adının olmadığı, kadının sözünün olmadığı bir sistem bu şekilde yeniden inşa edilmek isteniyor. Onun içindir ki kadına yönelik şiddet, kadına uygulanan zulüm bir anlamda normalleştirilip, bir şekilde üstü de örtülüyor. Nüfusun yüzde 50'si kadın. Biliyorsunuz ki bu kadınların yarısından fazlası evde, sokakta ve yaşamın her alanında bir anlamda şiddete maruz kalıyor. Yaşamının bir döneminde şiddet görmeyen hemen hemen hiçbir kadın, maalesef, bulunmamakta. Bu veriler bize şunu gösteriyor ki: Kadına yönelik şiddet örgütlü ve yapısallaşmış bir sorundur.

Şiddeti uygulayan erkekler ise genelde psikolojik sorunları olan, madde bağımlısı ve anormal kişiler olarak resmediliyor. Dolayısıyla, bu şiddeti uygulayan erkekler, şiddeti uygulayanlar bir anlamda meşru gösterilmeye çalışılıyor. Dolayısıyla, bu şiddeti uygulayanların psikolojik problemlerine bağlanarak şiddet; yoksulluk, eğitimsizlik gibi kategorilerle ifade ediliyor. Oysa biz biliyoruz ki şiddet uygulayan erkeklerin çoğu normal yaşamda itibarı olan, saygınlık gören erkekler. Birçoğu hatta bu Mecliste, bu kürsüde milletvekili olabilecek kadar da saygın ve itibarlı. Ama bu normal erkekler ne zaman kadınlara şiddet uyguladıysa, o zaman, bir şekilde, şiddet anormalleştiriliyor ve erkekliğin bu konudaki sorumluluğu ve şiddetin aslında temel nedeni örtbas ediliyor.

Şiddetin, sıkça vurgulandığının tersine, erkeğin güçsüzlüğünden değil; erkekliğini vurgulama ihtiyacından yani toplumda başlı başına bir değer olan erkeklik gücünün ifade edilmesinden kaynaklandığını da biliyoruz. Hükûmet de bu değerleri, açıkçası, politikalarıyla destekleyerek güçlendiriyor ve bu politikalar kadınlara şiddet olarak geri dönüyor.

Kadına sokakta, evde, işte yöneltilen şiddet o derece normalleşmiş ki siyasetin üretildiği en üst makam olan Mecliste bile kadınlara yönelik şiddet uygulanıyor. Biliyorsunuz ki dokunulmazlıkların kaldırılmak istendiği komisyonda bir AKP'li vekil, bir kadın vekile "Seni döverim." şeklinde bir ifade kullanmıştı. Şimdi, biz bu erkeği nasıl tanımlayacağız? Alkole mi bağımlı, psikolojik sorunları mı var, yoksa gerçekten erkeklik değerleriyle eğitilmiş, erkeklik değerleriyle beslenmiş, normal bir erkek mi; bunun cevabını da biz sizlerden bekliyoruz çünkü biz, bunun tanımını yapamadık maalesef.

AKP'li vekiller, kadınları koruyan düzenlemeleri de kadınların fırsatçılığı olarak yorumlayabiliyorlar. Bir AKP'li vekil, benim bizzat üyesi olduğum ismi "boşanmaların sebeplerinin araştırılması" olan ama boşanmaların sebeplerini değil, her koşulda, boşanmaların önlenmesi için çalışan Komisyonda bazı kadınların gayriahlaki yaşantısını devam ettirmek amacıyla kocasını uzak tutmak için şiddet gördüğü şeklinde yanıltıcı beyanlarda bulunduğunu bile iddia etti.

Başka bir vekil, şiddet davalarında kadınların beyanının esas alınmasını doğru bulmadığını ifade etmiştir.

Her koşulda, ilk sorgulayan, ilk sorgulanan genelde kadınlar oluyor. Maalesef, bu, şiddetin önlenmesi, kadınların sorunlarının araştırılması için kurulan araştırma komisyonlarında da benzer uygulamaları, benzer zihniyeti biz görüyoruz.

Şimdi de İstanbul Sözleşmesi'nde yasaklanan ara buluculuk gündeme getirilmeye çalışılıyor. Toplumsal alanda, erkeklerle eşit olma olanaklarına sahip olmayan kadınlar için ara buluculuk, kadının hayatını erkeklerin insafına teslim etmektir. Erkek ve onun karşısında dezavantajlı olan kadın arasında güç eşitsizliğini görmeden bu ara buluculuk kurumunu kurumsallaştırmak, aslında kadınları tekrar şiddet döngüsüne geri döndürmek anlamına gelir. Dolayısıyla, bu ara buluculuk kurumunu kurumsallaştırmak yerine bireyleri güçlendirin. Bireyler eğer evlenecekse, boşanacaksa bunun kararını bireyler versin; kurumlar, ara bulucu kurumlar değil.

Dolayısıyla, bu ara bulucu kurumlardan geri eve dönen birçok kadın katledildi, kadın cinayetlerine kurban gitti. Çocuklar, bu döngünün içerisinde şiddet görüyor ve şiddete tanıklık ediyor.

Şiddetle mücadelede, erkeğin şiddet uygulamasının hedef alması gerektiği gibi, kadınların şiddetle mücadele yöntemi

olarak kendi kendine suçlanmasının, cezalandırılmasının önüne geçecek önlemler de alınmalıdır. Buna karşın, Hükûmet kadınların tek değerini aile üzerinden tanımlayarak kendileri için bir şey istemelerini bile sorun hâline getiriyor. Unutulmamalı ki şiddete maruz kalma süreci, kadınlar açısından bakıldığında bir değersizleştirme sürecidir. "Kadın" kelimesiyle bile barışmayan bir yaklaşım kadınlara bir kadın olarak sahip oldukları değeri nasıl teslim edebilir? Mecliste kadına şiddet uygulamak isteyen bu zihniyetin uzantılarının, hak arayan, alanlara çıkan, mücadele eden örgütlü kadınlara neler yaptığını da sizler varın düşünün.

Kadınların ekonomik, siyasal, kişisel özgürlüğü için farklı alanlarda mücadele eden kadınlar ve kurumlar Hükûmetin hedefi hâline geliyor. Kadınların bilincinin açığa çıkmasından, politika yapmasından ve karşılarında bir güç olarak yer almasından duyulan korkuyla baskılar karşısında geri adım atmayan kadınlar saldırılara maruz kalıyor.

Kâr ve sermayeye dayalı bir ekonomi içinde, emeği görünmez kılınmış, ücretsiz işçi konumunda tutulmuş, mülksüzleştirilmiş ve kimliksizleştirilmeye çalışılan kadınların örgütlü sesi olan Kongreya Jinen Azad, tam da bu gücü nedeniyle son dönemde doğrudan ve apaçık şekilde baskı altına alınıyor. 1990'lardan bu yana örgütlü olan ve 2013'ten itibaren "Demokratik, Özgür Kadın Hareketi" ve sonrasında "Kongreya Jinen Azad" olarak örgütlenen Kürt kadınları devletin her türlü şiddetiyle bugün yüz yüze. Kadınların ekonomik olarak güçlenmesi, şiddetin önlenmesi, kadınların karar verme mekanizmalarına eşit katılımı için çalışma yürüten KJA aktivistleri gözaltına alınıyor, tutuklanıyor, KJA'nın dergilerine el konuluyor. Tutuklanan aktivistlerin iddianameleri trajikomik gerekçelerle dolu: 8 Marta katılmak, Sığınaklar Kurultayı'na katılmak; kadınların politik yaşama, siyasi yaşama, sosyal yaşama, ekonomik yaşama katılımı için düzenlenen konferanslar, çalıştaylar ve atölyeler suç gibi gösteriliyor; bundan kaynaklı da kadın aktivistler tutuklanıyor. KJA'nın geçen ay derneğine baskın düzenlendi, birçok KJA aktivisti -onlarcası hatta- şu an tutuklu, birçoğu soruşturmalarla yüz yüze. Bu anlamdaki çalışmalarına yönelik bu saldırıların nedenlerini açıkçası biz çok iyi biliyoruz. Eğer bu örgütlü kadın gücü olmamış olsaydı yerel yönetimlerde eş başkanlık, meclislerde eşit temsiliyet olmayacaktı. KJA'nın "Kadın özgürleşirse toplum özgürleşir." şiarıyla çalışmalarını yürütmesi aslında tam da kadın öncülüğünde özgürleştirilmek istenen topluma karşı duyulan korku ve kaygıdan ileri gelmektedir. Çünkü kadın özgürlüğüyle, kadın öncülüğünde özgürleşecek olan toplum açıkçası bu karanlık zihniyetin korkulu rüyasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Abluka altına alınan kentlerde kadınların hedef alınması da bu nedenle tesadüfi değildir. Abluka altına alınan kentlerde, özellikle Cizre'de, Nusaybin'de, Silopi'de 99'a yakın kadın katledildi, kadınların bedenleri teşhir edildi. Kadınların bedenlerinin teşhir edilmesi IŞİD zihniyetiyle bir paralellik gösteriyor, sizler de biliyorsunuz ki IŞİD Musul'da kadınları köle pazarlarında satarak teşhir etti.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, süresi bitmiştir, konuşmasını tamamlasın.

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Nusaybin'de, Cizre'de, Silopi'de ve Yüksekova'da da sizler kadın bedenini teşhir ederek açıkçası IŞİD'le nasıl ideolojik, felsefik bir benzerlik içinde olduğunuzu da kanıtladınız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Taşdemir.

Önerinin aleyhinde Deniz Depboylu, Aydın Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Depboylu. (MHP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Başlamış bir işlem var. Söz talebinizi gördüm, konuşmalar bitince talebinizi değerlendireceğim Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Depboylu.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; kadına yönelik şiddet üzerinde görüşlerimizi belirtmek üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, şiddetin evrensel boyutta, yıkıcı, istismarcı, masum kusurlu ayırmamak üzere hareket eden türü terörü şiddetle kınıyor; bugüne kadar terörün bizden aldığı canlara, şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Bugün Nusaybin'de bir şehidimiz daha var, yüce Türk milletinin başı sağ olsun, nur içinde yatsınlar her biri.

Yine bugün, değerli milletvekilleri, dünyanın en güzel, en kutsal duygularından biri olan annelik duygusuna kadınları kavuşturarak aileleri sevindiren, bir bebeğin dünyaya geldiğinde ilk kez elini tutarak yardım eden saygıdeğer ebelerimizin günü. Kendilerinin de yürekten sevgiyle saygıyla günlerini kutluyorum.

Ebeler Günü vesilesiyle insanın doğumunu da kutlarken doğan masum, özünde temiz olan bir varlığın, insanın yaşadığı süreç içerisinde şiddeti öğrenmesi ve hatta, maalesef, şiddete belli zamanlarda maruz kalması ve daha da kötüsü şiddeti başkaları üzerinde uygulaması ne kadar acı. Maalesef, bu şiddetin de daha çok insanoğlunun kendini dünyaya getiren, fedakârlıklarla büyüten türüne yani kadınlara yönelik olması daha da acı. Şiddet, maalesef her yerde: Evde, okulda, sokakta, trafikte, maalesef Mecliste ve en çok da evlerde, dört duvar arasında. Ve yine maalesef çoğu gizli kalıyor, anlatılamıyor. Fiziksel şiddet belki bir derecede ortaya çıkarılabiliyor ama özellikle cinsel şiddet hiçbir zaman söz konusu olmuyor ve mağdurlar yardım almaktan uzak kalıyor.

Şiddetin, uygulanan kişiden öte tanık olanlara da zararı anlatılmayacak kadar fazla. Şiddet dediğimizde genellikle de aklımıza fiziksel ve cinsel şiddet geliyor ama kadınlarımızın uğradığı şiddet türü bunlarla sınırlı kalmıyor; sözel şiddet ki en fazlası, duygusal şiddet, ekonomik şiddet, ısrarlı takip -bu da bir şiddet türü ve son zamanlarda şiddet türleri içerisinde incelenip bu konuda da istatistik çalışmaları yapılmakta, ne yazık ki, kadınlarımızın bundan mağduriyetinin çok daha fazla olduğu görülmekte- yine, son yıllarda teknolojinin gelişmesiyle birlikte siber şiddet.

“Kadınlar hayatlarının herhangi bir döneminde hangi tür şiddetlere maruz kalıyorlar ve bunların oranı nedir?” diye bir araştırma yapılmış ve maalesef, hayatları boyunca şiddete uğrayan kadınların oranı toplum içinde yüzde 44,2. Kadınların yüzde 68’i eşinden, yüzde 25’i annesinden, yüzde 24’ü babasından ve hatta yüzde 13’ü kayınvalidesinden, yüzde 5,3’ü de görümcesinden şiddet görüyor yani şiddet sadece erkeğin uyguladığı şiddetle de sınırlı kalmıyor. Kadınların yüzde 26’sı 18 yaşını tamamlamadan evlenmişler; toplumda yapılan anketlerden ortaya çıkan sonuç.

Yine, erken yaşta evlenen kadınların yarısı fiziksel ya da cinsel şiddete maruz kalıyor. 18 yaşından sonra evlenen kadınların üçte 1’i şiddete uğruyor. Duruma baktığımızda, erken evliliklerin de ne kadar zarar verdiğini görüyoruz. Erken evlilik, özellikle küçük yaşta evlilik maalesef şiddetin daha büyük boyutta yaşanmasına sebep oluyor. Bu noktada, bizim mevzuatlarımıza da dönüp bakmamız gerekiyor. Dinî nikâhtan sonra medeni nikâh aranmamasına yönelik çıkan kararı da burada huzurlarınızda eleştirmek istiyorum çünkü küçük yaşta evliliklerin, hatta ikinci, üçüncü evliliklerin önünü açmakta; bu sorunu da bir an önce çözmemiz gerekiyor.

Kadın cinayetleri son on yılda yüzde 1.400 arttı; 2015 yılında 303 kadınımız öldürüldü, 2013’te 237, 2014’te 294. 1 Ocak 2016’dan bu yana 64 kadın cinayete kurban gitti ama sadece cinayetle sınırlı kalmıyor; baktığımızda, en fazla sözel şiddeti görüyoruz ki yüzde 91; yapılan istatistik çalışmalarında böyle. Bunun dışında, tokat, dayak, tehdit, daha sıralayabileceğimiz birçok şiddet türü var.

“Nedenleri nedir?” diye baktığımızda, kadınlara sormuşlar özellikle, “Neden şiddete uğruyoruz veya uğruyorsunuz?” denildiğinde, en fazla iletişim eksikliği ortaya çıkmış. Ekonomik sorunlar yine bunu takip ediyor yüzde 37’yle ve ruhsal problemlerden bahsedilmiş, bunu takip eden diğer sorunlar da var.

Şiddetin mağdur üzerindeki etkisi çok yıkıcı, psikolojik sorunlara sebep oluyor yüzde 43 oranında. Yine, kendini değersiz hissetme, şiddeti gösterenden nefret etmeye başlama ve bu nefretin belli cinse veya belli kitleye doğru yönelmesi, maalesef, karşılaştığımız sorunlardan bazıları. Ama, bunları şöyle bir gruplayacak olursak, aile içi şiddetin tetiklediği ruhsal hastalıklar: Yüzde 64 travma sonrası stres bozukluğu diyebiliriz. Olayı yeniden yaşama, kaçınma, aşırı uyarılma, olumsuz düşünceler ve hislerle dolu olan bu süreç kadınlar için oldukça yıkıcı ve şiddetin bir yandan da devam ettiğinin göstergesi yani o anla sınırlı kalmıyor, devam ediyor, ruhsal hayatında devam ediyor. Yüzde 48’i depresyon geçiriyor, yüzde 12’siyse intihara teşebbüs ediyor.

Kadınların üçte 1’i hukuki hakları hakkında hiçbir şey bilmiyor, yüzde 19’u hukuki haklarını bildiğini söylüyor. Demek ki bu konuda da oldukça yetersiziz.

Kadınlara sorulmuş, şiddet uygulanan kadınlara “Destek alıyor musunuz?” diye, yüzde 75’i “Hayır.” demiş, yüzde 24’ü “Evet.”, küçük bir oran da cevap vermemiş. Bu durumda da devleti yöneten Hükûmetin, şiddet gören kadınların şiddet görmesini, tüm kadınların şiddet görmesini engelleyemediği gibi, şiddet gören kadınlara da gerekli yardımların ulaşmasını sağlayamadığını gösteriyor.

“Şiddete maruz kalınca ne yaparsınız?” diye sorulduğunda, ne acıdır ki yüzde 63’ü şiddete bir şekilde karşılık veriyor, hiçbir şey yapamazsa beddua ediyor. Ama, daha kötüsü ne biliyor musunuz? Şiddet uygulanan kişi maalesef şiddet uygulamaya başlıyor, özellikle de bu şiddet evde gücü yetenin gücü yettiğine doğru oluyor. Yani, söz konusu ortamda çocuklar da, şiddete tanık olduğu yetmiyormuş gibi, bir şekilde şiddete maruz kalıyor.

Aile içi şiddet çocukları nasıl etkiliyor? Bir kere ikincil travmalar yaşanıyor. Eşine şiddet uygulayan bir baba, büyük bir ihtimalle, büyük bir olasılıkla ve istatistiklerden elde ettiğimiz sonuçlara göre, çocuğuna da şiddet uyguluyor. Şiddete uğrayan çocuk da şiddet uygulama eğiliminde oluyor. Şiddet, erkekleri bir şekilde böyle etkiliyor yani küçük yaşta erkek çocuk annesinin şiddet gördüğüne tanık olduğunda, ileride bu şiddeti kendi eşine ve ailesine yansıtma ihtimali de yüksek oluyor. Maalesef, Türkiye’de erkeklerin üçte 1’i şiddet uyguluyor ve şiddet uygulayanların yarısı da babasını şiddet uygularken görmüş. Bu durumda, bakıyoruz ki rol model alma durumunda babanın etkisi gerçekten çok büyük.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri var, ŞÖNİM’ler. Bunlara baktığımızda, bunların da yetersiz olduğunu görüyoruz. Lokasyonları erişime uygun değil, yeterli ve gerekli sayıda uzman bulunamıyor. Sadece 14 ilde pilot uygulama var, maalesef yaygınlaştırılmamış. Mevzuat birliği, uygulanan testler ve birtakım envanterlerde de ortaklık sağlanamamış. Maalesef, şiddet gören kadınların da sığınabileceği yerler sınırlı, yetersiz.

ŞÖNİM’lerin kurulmasıyla hedeflenen şiddet mağdurları için “Tek Kapı Sistemi” hayata geçirilmek zorunda. Kadına yönelik şiddet, suçların nitelikli hâli olarak düzenlenmeli ve en ağır cezayla müeyyideye bağlanmalıdır. Failler hak ettikleri cezayı almamaktadırlar, buna özellikle dikkat çekmek istiyorum. Maalesef şiddet uygulayan kişiler, efendim “Pişmanım.” dedi, kravat taktı, takım elbise giydi geldi, derken bir şekilde cezadan kurtuluyorlar. Bunların da engellenmesi gerekiyor.

Şiddetle mücadelede korunmaya ihtiyaç duyan mağdurlarımızın omzuna yüklenmiş yük. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak seçim beyannamemizde şiddete uğrayan tüm kadınların avukat, mahkeme giderlerinin, masraflarının devlet tarafından ödenmesi gerektiği kanaatinde olduğumuzu bildirmiştik. Umarız bunu AKP de dikkate alır, bu kadınlarımıza daha iyi bir yardım sağlar.

Mahkemeler tarafından verilen tedbir kararları da şiddet mağdurlarının ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak. Ailelere yönelik yapılması gereken çok çalışma var; uzman desteği lazım, aileleri izleyen uzmanların olması lazım. Maalesef, Hükûmetin çok fazla eksiği olduğu için şiddet hızla tırmanıyor.

Bütün bu bilgileri size sunuyorum ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Depboylu.

Önerinin lehinde Gamze Akkuş İlgezdi, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Akkuş İlgezdi. (CHP sıralarından alkışlar)

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadına yönelik şiddetin araştırılması amacıyla Halkların Demokratik Partisi tarafından verilen Meclis araştırması önerisi üzerinde konuşmak için lehte söz aldım.

Bugünkü konuşmama, kadına şiddetle ilgili bir gazete haberiyle başlayacağım, 16 yaşında görücü usulüyle evlendirilen, eşinden şiddet gören bir kadının dramıyla. Aynen, gazete haberinde kadının söylediklerini aktarıyorum. Bu arada, şunu da söyleyeyim: Eşi tarafından yüzüne kezzap atılarak yüzü tanınmayacak hâle getirilmiş bir kadın. "2 çocuk annesiyim. Burada bir odanın içinde kalıyorum. Çocuklarım sürekli yanıma gelip benden bir şeyler istiyor. Gece yarısı su isteyince kalkıp veremiyorum, ağladığı zaman 'anne' diye ağlıyor. Ellerinden tutup kaldıramıyorum. Çocuklarımı yanıma alabilmek için bu olayları yaşadım. Benden uzak duruyorlar çünkü eski annelerine benzemiyorum." diyor anne. Burada anneye mi üzülelim, çocuklara mı?

Evet, değerli vekiller, bugün Türkiye'de, kadınların uzun yıllar verdiği mücadeleler sonucunda elde ettiği kazanımların tehdit altında olduğu karanlık günlerden geçiyoruz. Bugün ülkemizde, kadınlarla ilgili devlet politikası, kadına karşı şiddeti önlemekten uzak ve hatta teşvik edici, cinsiyetçiliği pekiştirici ve kadını toplumsal hayattan dışlayıcı. Yani gerici bir karanlık etrafımızı adım adım kuşatmıştır.

Kadın hakları savunucularının yaşamın aktığı her alanda, Meclis komisyonlarında, alanlarda ve adalet saraylarında, iktidarınızın politikalarını eleştirmelerinden daha doğal bir şey olamaz bu durumda çünkü toplumsal alanı ve kadının statüsünü gericileştirmek için özel bir çaba sarf ettiğinize şahit oluyorlar. Ve ne yazık ki iktidar, bu çabanın öznesi olarak da kadınları görüyor, siyasetinin merkezine kadını oturtuyor; canı istiyor, hedef tahtası yapıyor; canı istiyor, özgürlük simgesi hâline dönüştürüyor yani iktidar, kadını kullanıyor. Bu bakımdan kadına yönelik her türlü şiddeti adli bir vaka değil, ülkedeki gerici siyasetin doğrudan bir sonucu olarak görmeliyiz. Çünkü, bizler, ifade özgürlüğümüzü kullandığımızda erkek şiddetine, haklarımızı talep ettiğimizde ise kolluk kuvvetlerinin şiddetine maruz kalıyoruz. Şurası açıktır ki kadının sadece kamusal alandan değil, hayatın her alanından çekilmesini isteyen bir iktidar var. Bu yüzdendir ki eve kapanan, çocuklarına bakan, namusla çerçevelenen, herhangi bir konuda görüşü olmayan, kısacası yok hükmünde olan bir kadın istiyorlar. Yani öznesi "kadın", yüklemi "yok saymak" olan bu anlayışın sonucunda Türkiye'de kadın olmak daha da zorlaşıyor.

Evet, bu ülkede, giydiğiniz hırkadan, üzerinizdeki bluzdan, ayağınızdaki ayakkabıdan, hatta makyajınızdan tahrik olan ve bu yüzden sizinle kendini tatmin etmeyi hak gören bir anlayış var. Eşitlik taleplerinize tahammül edemeyen erkeklerin, siyasilerin ve devlet temsilcilerinin baskıları var. Kadına yönelik şiddeti sadece cinsiyete indirgemeye çalışan bir zihniyet var. Üstelik şiddetin fiziksel, cinsel, ekonomik ve psikolojik boyutlarını görmek istemeyen bir yapı var. Mesela, bir adres sorarsınız, torununuz yaşında bir gencin tecavüzüne uğrayabilirsiniz; maaş kartınız çalınır, sesinizi çıkartırsanız hayatınızı kaybedersiniz; hesabı sorulmaz. Kadınsınız ya bu ülkede yaşınızın bir önemi yoktur. 6 yaşındaki Gizem gibi akrabanız tarafından tecavüze uğrar, öldürülür, ormana atılabilirsiniz; katiliniz bir takım elbise giyinir, iyi hâlden yararlanır; ölen öldüğüyle kalır. 17 aylık minik bir yavruya 3 kişi tecavüz edebilir, üstelik "Çok güler yüzlü bir çocuktu." diye de ifade verebilirler. Adalet ararsınız, bulamazsınız. Evet, birer birer öldürülüyoruz, yetmiyor yaşayan ölülere dönüştürülüyoruz yani kimliği bilinmeyenlere ancak ecelimizle değil, elinizle, dilinizle öldürülüyoruz.

Bulamadığınız adaletten size küçük örnekler vereyim: "Bir kereden bir şey olmaz." dediğiniz için, "O saatte ne işin vardı?" dediğiniz için, "Kadın gülmez, kadın konuşmaz." dediğiniz için, "Kadınlardan alınacak eğitime ihtiyacımız yok." dediğiniz için, "Bizi kadın gibi yaşatamazsınız." dediğiniz için, "Cinayetleri sağır sultana duyurmaya gerek yok." dediğiniz için, "Kadına karşı şiddetle uğraşacağınıza insanlığa karşı işlenen cinayetleri önleyin." dediğiniz için her gün ölüyoruz. Sayın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı farkında mı bilmiyorum ama geçtiğimiz yıl 306 kadın öldürüldü, her güne neredeyse 1 kadın cinayeti düştü. Sizler "Cinayetler münferit." dedikçe tablo ağırlaştı. Bu yılın daha ilk üç ayında 94 kadın aramızdan ayrıldı. Yani, kadının fıtratında ölüm var. Şimdi sizleri bir dakika düşünmeye davet ediyorum: Kadına şiddet, sadece, yüze iki tokat atmak mıdır, eve kapatıp dışarı çıkarmamak mıdır? Ya çocuk gelinler, çocuk gelinler şiddetin neresinde acaba, hangi haritada, hangi tabloda gösterilmeliler? Özgecan, Serpil Öğretmen, Münevver gibi tecavüze, şiddete, istismara, darba ve gasba uğrayanları saymıyorum bile değerli vekiller.

Üstelik, Türkiye'de kadın olmanın zorluğu bunlarla da bitmiyor. Ekonomi kötüye gittiği zaman ilk suçlu kadınlar. Kadınların yüzde 71'i kayıt dışı işlerde çalışıyor. Yoksulluk sınırının altındaki nüfusun yüzde 70'i kadınlar. İşsizliği kadınlara bağlayan, "Kadınlar iş aradığı için işsizlik yüksek." diye açıklama yapan bir bakanınız olabilir; kürtaj konusunda "Yasaklansın." diyerek saf tutan, "Tecavüze uğrayan doğursun, devlet bakar." diyerek istismarı meşrulaştıran bir bakanınız da olabilir; gülmek devrimci bir eylemdir ya bundan olsa gerek, ülkede kahkaha atan kadını iffetsiz ilan eden bakanınız da olabilir. Tüm bu bakanların ortak özelliği nedir biliyor musunuz? Kadının varoluşunu bir tahrik sebebi saymalarıdır.

Değerli vekiller, istediğiniz kadar yasa yapın, yasaları işletmedikten sonra manası yoktur. Bir zihniyet devrimi yapmak zorundayız. Hâkiminiz, savcınız, yan komşunuz, mahalle bakkalınız, apartman görevliniz, dolmuş şoförünüz yani hayatınızı sarıp sarmalayan erkeklerin tümü, hatta kadınlar namus bekçiliğine soyunuyor ülkemizde. Mahallelerimize namus bekçileri diken bu zihniyetten acilen kurtulmalıyız. Barış içinde; kimsenin kimseyi ezmediği, horlamadığı, ötekileştirmediği; çocukların savaşa, açlığa mahkûm edilmediği eşit bir düzen için bu dünyanın kadınlarına ihtiyacı varken ben bu ülkeyi hızla karanlığa sürükleyen bu anlayıştan kaygı duyuyorum. Bizleri tıkmaya çalıştıkları evlerde, bizleri kovmaya çalıştıkları sokaklarda şiddetin boyutları arttıkça artıyor. Üzgününüz, öfkeliyiz ve hepsinden önemlisi kaygılıyız. Gittiğiniz bu yolun sonu önce biz kadınlar, sonra tüm toplum için büyük bir karanlık.

Peki, bunca şiddeti konuştuk, bir de analara düşen acılar var, yürek acıları. Her gün gelen şehit haberleriyle evladını toprağa sırlayan onlarca anneye çektirilen yürek acısını hangi şiddete dâhil edeceğiz? Şehir şehir, mahkeme mahkeme dolaştırılan, öldürülen çocuklarının hakkını soğuk adalet saraylarında arayan annelerin yürek acısı ne olacak? "Oğlumun kemiklerini bulursam koynumda taşıyacağım." diyen, evladının cenazesine bile ulaşamayan binlerce annenin, Cumartesi Annelerinin feryadı ne olacak? 12 Eylülde yaşı büyütülen Erdal'ın annesinin acısını; 6 Mayısta 44'üncü idam yıl dönümü olan Deniz'in, Hüseyin'in, Yusuf'un analarının acılarını hangi kitaba yazacağız? Çilekeş anaların büyüttüğü bu 3 fidan "Emperyalizme karşı tam bağımsız Türkiye" diyerek tüm Türkiye'nin sesi oldular. Denizlerin onurlu mirası demokrasi mücadelesinin meşalesi olarak kırk dört yıldır yanıyor. Nazım Hikmet der ki:

"Delikanlım!

İyi bak yıldızlara,

Onları belki bir daha göremezsin.

Belki bir daha

Yıldızların ışığında

Kollarını ufuklar gibi açıp geremezsin.

Delikanlım!

Senin kafanın içi

Yıldızlı karanlıklar kadar

Güzel, korkunç, kudretli ve iyidir.

Yıldızlar ve senin kafan

Kâinatın en mükemmel şeyidir.

Delikanlım!

Sen ki, ya bir köşe başında

Kan sızarak kaşından

Gebereceksin,

Ya da bir darağacında can vereceksin.

İyi bak yıldızlara

Onları göremezsin belki bir daha.

Delikanlım!

Belki beni anladın,

Belki anlamadın.

Kesiyorum sözümü."

Evet, Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan, Yusuf Aslan bir yangın ormanına püskürtülmüş genç fidanlardı ve hoyrattı gülüşleri, aydınlığı çalkalardı ve bir gece yürüdüler korkusuzca emperyalizmin yağlı urganına.

Şimdi bayrak bizim, şimdi dava bizim. Kadın mücadelesinde alanlarda bayrağı yükselten tüm analara ve kadınlara selam olsun, Mustafa Kemal'in tam bağımsızlık yolunda giden bütün devrim şehitlerine selam olsun.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akkuş İlgezdi.

Önerinin aleyhinde Tülay Kaynarca, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Kaynarca. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi hakkında söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle bir üzüntümü ifade etmem lazım. Açıkçası, en son konuşma yapan saygıdeğer vekilimiz öyle bir kadın tablosu çizdi ki ülkenin adı, ismi oradan çıkarılıp tutanaklara bakıldığında "Eyvah, eyvah!" diyecek bir tablo oluşturdu. Açıkçası, üzülüyorum çünkü Cumhuriyet Halk Partisi böyle bir kadın fotoğrafı mı, yok sayılan, eve kapatılan, yok efendim, böyle bir kâbus fotoğrafı… Açıkçası, şunu yaptık, bunu yaptık, şiddetle ilgili şunları konuşacağız gibi böyle bir tablodan öte önce şu zihniyeti ortadan kaldırmak lazım.

Çok değerli vekillerim, siyaset bir ideal, bir fotoğraf sunduğunuz zaman, burada A partiyi, B partiyi anlatmıyorsunuz, bir ideal ortaya koyduğunuz zaman kadınlar adına hep birlikte adımlar atacakken, Türkiye'yi anlatıyorsunuz. Türkiye'yle ilgili… Kadınlar 1934'te Parlamentoda ilk yasal hak aldığında oran 4,6'ydı ama bugün, o rakam, 2002'den bu yana bakın -yüzde kaçlara- yüzde 14,7'lere, yüzde 17'lere, hep birlikte alınmış bir Parlamentoda temsile kadar getirilebildi. Eğitim, istihdam, sosyal politikalar, bunların her biri adım adım, düne göre bugün çok daha iyi ama yarın çok daha iyi olabilmesi için yine burası karar verecek, yine hep el ele, birlikte hareket ederek gideceğiz.

Eğitimle ilgili… "Kadına yönelik şiddet" dedik mesela. Bununla alakalı raporlara bakıyorsunuz, kadın güçlü olmalı, birey olarak güçlü olmalı elbette.

Şimdi, HDP grup önerisinde bunu sundu, tamam, o zaman teröristlerin şiddetine karşı da o kadın, hanımefendi buradan o şiddeti kınadığı zaman, oradaki kadınlara yönelik şiddeti de bu kürsüden teröristlere yönelik kınadığı zaman "Evet, tamam." diyeceğim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Terörizme, terörle mücadeleye karşı şu kürsüden kadın olarak mücadele ettiği

zaman, o zaman helal olsun diyeceğiz.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Genel Kurulda kadına yapılan şiddeti kınayın önce. Ayıp! Ayıp!

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – O yüzden, kelime oyunlarına lütfen hiç sığınmayalım.

Bir gün, 6284 sayılı…

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Oyuna gerek yok ya, cinayetler ortada.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Bakın, ben sizi saygıyla dinledim, niye tahammül edemiyorsunuz? Neden tahammül edemiyorsunuz?

BAŞKAN – Devam ediniz Sayın Kaynarca.

Sayın milletvekilleri, lütfen, hatibi dinleyelim efendim, lütfen.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Gerçekleri söyleyin, gerçekleri.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Gerçekleri konuşmuyorsunuz.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Lütfen… Her yerde şiddet. Dokunulmazlık konuşuyoruz, şiddet; buraya geliyoruz... Ondan sonra da tutuyorsunuz, kadına yönelik şiddetle ilgili önerge getiriyorsunuz. Hiç kusura bakmayın, hiç kusura bakmayın, önce güven vereceksiniz. AK PARTİ on iki yıldır iktidarsa güven verdiği içindir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) - Kaç yıldır, pardon?

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) - Bak, tek kelime diyorsanız başarının altındaki sır, güven verdiği içindir, bu kadar.

Aa, bakıyorum şimdi -okudum evrakları- Allah'ım, öyle bir fotoğraf var ki Türkiye'de kadın cinayetleri, Türkiye'de şunlar, hepsi almış başını gitmiş. Dünyada 3 kişiden 1'i kadın cinayetlerinden ne yazık ki can veriyor. Avrupa Birliği… Ben o rakamlara da hemen ulaşayım diye baktım, hemen söylüyorum size, kurumun adını da veriyorum: AB Temel Hakları Kurumu araştırmalar yapmış. Kaç ülkede? 28 ülkede yapmış. Baktınız mı? Bakmış olmalısınız. Türkiye'de aleyhte ne bulursak cımbızla çekip Avrupa'ya yetiştirmeye çalışıyoruz ya, buna da bakın lütfen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ne diyor Avrupa Birliğiyle ilgili? Avrupa Birliği "62 milyon kadın" diyor. Nerede? Avrupa'da. Başı kim çekiyor? Danimarka, arkasından İsveç. "Almanya'da da var, Fransa'da da var." diyor. Oranlar ne yazık ki yüzde 52 gibi, yüzde 47 gibi çok ciddi, üzücü oranlar. Evet, Türkiye'de de var; evet, Türkiye'de yüzde 39'la bu rakamlar bu noktaya gelmiş durumda, belki ifade edilen çizgilerde ama asla ama asla…

Yaptığımız her konuşmada, Türkiye Cumhuriyeti devleti Parlamentosu olarak, parlamenteri olarak biz kendi ülkemizin onurunu, kendi ülkemizle ilgili doğru verileri sunmakla mükellefiz, görevimiz bu. O nedenle, bütün bunları ifade ederken, araştırma sayılarını da, bunları da verirken önce bunların altını dikkatle çizmek istedim.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bugün, dünya kıyasıydı, yaptıklarımızdı, onlarla ilgili birkaç başlığı izninizle, tutanaklara girmesi açısından özellikle ifade etmek isterim. O da şu: Bakın, kadına yönelik şiddetle mücadelede mevzuat çalışmaları, eğitim ve farkındalığı artırmakla ilgili yaptıklarımız, kurumlar arası iş birliği ve koordinasyonu artırma, şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesi, ŞÖNİM'lerin sayılarının artırılması, buna benzer birçok çalışma… Önce bu başlıkların altını dikkatle çizmek istedim.

Yasal düzenlemeler, bu "mevzuat" dediğim birinci başlık. Yasal düzenlemelerde en dikkat çekici olan, Avrupa Konseyi Dönem Başkanlığımız zamanında İstanbul'da imzaya açılan Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ne yani İstanbul Sözleşmesi'ne ilk imza koyan ülke olduk. Arkasından, bu İstanbul Sözleşmesi'ni de Parlamentodan geçirerek bunun altyapısını oluşturan ülke de Türkiye oldu. Yani bu konudaki hassasiyetimizi bu konudaki mücadelemizin altında yatan gerçek yasal mevzuatlarla da beslemiş olduk.

Hemen arkasından, kurumsal birimlere bakıyorum. Kurumsal birimler içerisinde de özellikle ŞÖNİM'ler dikkat çekiyor. Bakın, "Bu mücadeleyle ne yapabiliriz?" diye düşündüğümüzde, ŞÖNİM'ler pilot bölge olarak başladı 14 pilot ilde, arkasından 40 ili buldu ve 2016 Eylem Planı'nda tüm illerde var olmasına yönelik çalışmalar da yine devam ediyor. Koruyucu, önleyici önlemler içerisinde, özellikle konukevi sayılarının artırılmasıyla ilgili çalışmalar da var. Bakın, ilk başladığında 43 olan sayının bugün itibarıyla 135 konukevi sayısına çıkması da bu konuda gösterilen hassasiyetin bir parçası.

O yüzden, ben konuşmalarda yapılan atıflarda verilen sayıların, "Kadını eve kapatıyor. Kadınla ilgili şudur." gibi olumsuz cümlelerin arkasından şuna dikkat çekmek isterim: AK PARTİ hükûmetleri döneminde, özellikle kadınlarımızın birey olarak da güçlü olabilmesi… Çünkü, maddelerden konuşması esnasında sayın konuşmacı "Aileye önem veriyorsunuz, kadını atlıyorsunuz..." İkisi birbirinin bir alternatifi elbette değil. Kadın da birey olarak güçlü olacak, o güçlü olursa aile güçlü olacak, aile güçlü olduğunda da toplum o gücü kendinde bulacak; bu, hepsi birbirini tetikleyen gerçekler ve bununla ilgili yapılan çalışmalar da özellikle istihdam konusunda…

Bakın, 2008 yılında çıkartılan Başbakanlık genelgesiyle kadın çalışma oranı, hem iş gücüne katılım hem istihdam artışı çok değerli oranlara ulaştı. Başladığından çok daha iyi ama daha iyi olabilmesi, Avrupa standartlarına ulaşabilmesi adına da verilen emeği görmemezlik yapamazsınız, yapmamalısınız.

Dolayısıyla, şu ana kadar yapılan bütün konuşmalarda Türkiye Cumhuriyeti kadınını anlattığımızı, burada çizilen tablolarda politik söylemlerden öte, gelinen noktayı doğru verilerle tespit itibarıyla aktarmanın değerli olduğunu ifade ediyorum. Kadına şiddeti en son konuşacak kadınlarımızın da yine şiddete sessiz kalanlar olduğunun, terörizme, terörist şiddetine sessiz kalanlar olduğunun da altını dikkatle çiziyorum.

170 sıra sayılı İş Kanunu'nu görüşmeye başladık. Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun görüşmelerinin birinci bölümünü

bitirmiştik biliyorsunuz. Dolayısıyla, madde üzerinde görüşme ve kanunun da görüşülebilmesi adına bugünkü gündemin bu şekliyle öngörüldüğünü ifade ediyor, değerli heyeti saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kaynarca.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Sayın Başkan…

BAŞKAN - Sayın Altay…

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Sayın Başkan, konuşan sayın hatip kendisinden önce konuşan konuşmacımızın konuşmasına yönelik olarak ağır sataşmada bulundu. Konuşmacımızın konuşmasına "kelime oyunu yapmak", "güven vermemek" ve "doğru veri sunmamak" üzerinden sataşmada bulundu.

BAŞKAN - Kim konuşacak Sayın Altay?

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Gamze İlgezdi.

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Akkuş İlgezdi.

Süreniz iki dakikadır.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) - Değerli vekiller, sataşmadan dolayı söz aldım.

Öncelikle, kadın vekil arkadaşlarımın burada bulunması sizin eseriniz değil cumhuriyetin kazanımıdır kadınlar için, bunu belirtmek istiyorum.

İkincisi: Ben kadın sorununa partilerüstü bir sorun olarak bakıyorum.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) - Biz de öyle bakıyoruz.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) - Partilerüstü sorun olarak baktığım için de bu önergeye herkesin destek vermesi gerektiğine inanıyorum çünkü kadın olmak hangi partili olduğundan daha önemli bir sorun bizim ülkemizde.

Biraz önce laf oyunu yaptığımı belirtti sayın vekil arkadaşım ancak benim burada verdiğim veriler, söylediğim sözler, mesela "Bir kereden bir şey olmaz.", "O saatte ne işi vardı?", "Kadın gülmez, kadın konuşmaz." denilen…

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) - Saptırmayalım lütfen.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) - …bütün bu sözler sizin…

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) - Sayın Bakan "Bir kereden bir şey olmaz." demedi. Yanlış söylüyorsunuz.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) - …içinizde bulunan arkadaşların sarf ettiği sözler ya da bakanlarınızın ilettiği sözler.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) - Size yakışmıyor.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) - Bu noktada, son on iki yıllık, on üç yıllık tabloya da baktığımızda, son on iki yılda kadına şiddetin yüzde 1400 arttığını görüyoruz biz; bunu nasıl açıklayacağız? Bunun hesabını kim verecek? Ben, o zaman, buradan soruyorum herkese.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) - Sizin Genel Başkanınızın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanına söylediği söz…

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen hatibi dinleyin efendim.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) - Dolayısıyla, bence kadının bu ülkede özgürleşmesi sadece belli bir tarafa ait kadının hakları anlamına gelmemeli, tüm Türkiye'deki kadınların hakları anlamına gelmeli diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Akkuş İlgezdi.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Demirel…

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, hatip konuşmasında bizim vermiş olduğumuz önergede…

BAŞKAN – "Hatip" derken, hangi hatip?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – AKP adına konuşan hatip bizim vermiş olduğumuz önergede bilgilendirmelerin doğru olmadığına, yanlış bilgilendirdiğimize, Komisyonda ise bizim şiddet uyguladığımıza, bizim bu şiddeti neden ifade etmediğimize dair sataşmalarda bulunmuştur.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Demirel, kim konuşacak?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Dirayet Taşdemir konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Taşdemir, buyurunuz. (HDP sıralarından alkışları)

3.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in, İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Açıkçası, AKP'nin bence siyasetteki en büyük başarısı manipülasyondur. Yani, siz kendilerine rakamlarla mevcut tabloyu ifade edersiniz ama onlar çıkar burada süslü, ambalajlı kavramlarla aslında gerçekliği altüst ederek farklı bir hikâye çizerler, farklı bir hikâye anlatırlar.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – AK PARTİ iktidarını halkımız takdir ediyor.

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Bakın, ben de, burada benden sonra söz alan kadın vekiller de açıkçası Türkiye'de yaşanan şiddet tablosunu açık ve net bir şekilde size ifade ettik. Biz bunları ifade ederken kendimiz bunları üretmedik, bunları biz yaratmadık. Biz, mevcut araştırmalarda, kadın örgütlerinin tespitlerinde ve birebir sahada gözlemlediğimiz, yaşadığımız şeyleri size ifade etmek istiyoruz. Siz bu gerçekliği görmek istemiyorsunuz, farklı bir tablo görmek istiyorsunuz, gerçekliği manipüle ederek kendi işinize geldiği gibi, kendi politikalarınız doğrultusunda yeniden gerçekliği üretmek istiyorsunuz ama hakikat maalesef böyle değil. Dolayısıyla da bize burada sizin ifade ettikleriniz bir gerçeği ifade etmiyor.

Bu Mecliste bir erkek vekil kadın vekile "Ben seni döverim." dedi. Bizim sizden beklentimiz… Bırakın artık sokağı, bırakın iş alanlarını, bırakın farklı kurumları, bu Mecliste bir erkek vekil bir kadın vekile bu kavramı kullandı. Bizim, kadın vekiller olarak, sizden beklentimiz öncelikle buna karşı bir söz söylemeniz.

Onun dışında, kadın kurumlarının, kadın mücadelesinin getirdiği bazı kazanımlar var. Bu kazanımlar hiç kimsenin kazanımı değildir. Kadınlar bu uğurda cezaevlerinde yattılar, kadınlar bu uğurda bedeller ödediler, kadınlar bu uğurda her gün sokakta, meydanda, alanda öldürülüyor, şiddet görüyor. Dolayısıyla, bu kadın mücadelesinin kazanımlarını sizler de kendinize mal etmeyin. Bunun mücadelesini verenlere hakkını devretmemiz gerektiğini bir kez daha ifade etmek istiyorum. Dolayısıyla, bizler kadına yönelik şiddette sizin yaptığınızı, sizin uygulamalarınızı komisyonlarda da, araştırmalarda da, Mecliste de görüyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Taşdemir.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Bostancı…

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın konuşmacı, AK PARTİ'nin manipülasyon yaptığından bahsetmiştir.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

4.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; biraz önce sataşma dolayısıyla söz alıp kürsüye gelen CHP'li sayın milletvekili de konuşurken "Kadınların kazanımları sizin değil, cumhuriyetin." dedi. Doğrusu, AK PARTİ cumhuriyetin hangi tarafına düşüyor ben anlamadım. Cumhuriyet hepimizin değil mi efendim, hep beraber biz bu cumhuriyeti kurup hep beraber yükseltmedik mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eğer, affedersiniz…

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Burada vekil olma hakkını siz vermediniz.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Bostancı, cumhuriyette laiklik de var.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - …yüzde 50 oy almış bir siyasi heyeti cumhuriyetin dışında bırakırsanız cumhuriyete büyük kötülük edersiniz. Cumhuriyet kucaklayıcı olmalı; bu, bir.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – İsmail Kahraman bıraktı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - İkincisi: Kadına şiddet dediğimiz hadise esasen genel olarak şiddete ilişkin meselenin bir parçasıdır. Eğer insanlar problemleri çözme yöntemi olarak akıl, muhakeme, hukuk, meşruiyet, bu tür yollardan saparlar ve hemen akıllarına şiddet gelirse kadını da, erkeği de şiddetin hedefi hâline gelir. Bu bir az gelişmişlik meselesidir ve esasen literatürden haberdar olanlar bilirler ki insanın en karanlık yanlarından biri şiddettir. Ve kim şiddete karşı mücadele edecekse siyasal bir angajmanla "Siz yaptınız, onlar yaptı, bunlar yaptı." gibi politik spekülasyonla şiddete karşı mücadele etmez, etse etse "şiddet" adı altında siyasal bir husumet güder. Dolayısıyla, derdimiz eğer kadına karşı şiddetle mücadele etmek ve genel olarak şiddete karşı mücadele etmekse bunun bağlamı siyasi spekülasyonlardan daha değerlidir arkadaşlar. Bu konuda söyleyecek sözü olanlar gelip söylemeli elbette.

Öte yandan, AK PARTİ'nin bu işlere yaptığı en büyük katkı on dört yıl içinde Türkiye'nin yaşadığı modernleşmedir. Modernleşme insanları daha medeni kılar, problemleri çözmede de şiddetin yerine aklı koyar; biz bu katkıyı yaptık.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

Sayın Kerestecioğlu Demir'in 60'ıncı maddeye göre söz talebi olduğunu görüyorum.

Buyurun, mikrofonunuzu açıyorum Sayın Kerestecioğlu Demir.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Devrimci İşçi Sendikaları Başkanı Kani Beko'nun Meclise alınmak istenmediğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, az önce Devrimci İşçi Sendikaları Başkanı Sayın Kani Beko, talimat olduğu gerekçesiyle içeriye alınmak istenmedi ve bu talimatın da yine kendisi eski bir Sendika Başkanı olan Salim Uslu tarafından verildiği ifade edilmiş kendisine. Sonunda Kani Beko içeri girdi fakat kulislerde defalarca, sürekli, kulislerde misafirlerin olmaması gerektiğine ilişkin daha önce duymadığımız anonslar yapılıyor.

Burada bizler temsilciyiz, bizler bu Meclisin sahibi değiliz, sözcüyüz ve burada kalkıp da binlerce işçiyi ilgilendiren bir yasa görüşülecekken tabii ki Devrimci İşçi Sendikaları Başkanı da, yöneticileri de burada olmak isteyeceklerdir, bizler de onları ağırlayacağız. Bu nedenle, onlara karşı gerçekleştirilen bu tutumun kesinlikle kabul edilemez olduğunu ifade etmek ve bu konuda Meclisi bilgilendirmek için söz almıştım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu Demir.

Tüm ziyaretçilerin, Türkiye Büyük Millet Meclisine girmek en doğal haklarıdır, bunun asla engellenmemesi gerekir. Konuyu bilmiyorum, ben sizden duydum şu anda.

SALİM USLU (Çorum) – Öyle bir şey yok.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Demirel, buyurunuz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Sayın Bostancı konuşmasında, bizi siyasi spekülasyon yapmakla suçladı yani bunun için söz hakkı talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Demirel. (HDP sıralarından alkışlar)

Siyasi manipülasyon, siyasi spekülasyon, hepsi bir sataşma oldu bugün.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bostancı bunları iyi bilir aslında, siyasi spekülasyonu kimlerin yaptığı çok iyi biliyor.

On üç yıllık iktidar döneminden bahsetti Sayın Bostancı. Türkiye'nin gerçeği, gerçekliği ortada. On üç yılda kaç kadın katledildi, kaç kadın cezaevinde, kaç kadın şu ana kadar… Bütün Türkiye açısından da değerlendirdiğimizde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye'yi mahkûm ettiği durum gözler önünde. Bu da yetmezmiş gibi Sayın Bostancı siyasi argüman olarak ifade etti, ben de… Kadına yönelik şiddetin Türkiye genelindeki uygulamalarında Sayın Cumhurbaşkanı ve Davutoğlu'nun söylemleri ortada. Kadını bir meta olarak görmeye çalışan, eve kapatan, kadına yönelik şiddeti meşrulaştıran uygulamaları AKP Hükûmeti döneminde çok yaşadık. Kadının sadece çocuk doğurmasını sağlayan… Bunların hepsi aslında şiddettir. Biz şiddeti anlatırken sadece fiziksel değil, aynı zamanda sözel, cinsel, psikolojik şiddeti de aktarmamız gerekiyor.

Sayın Bostancı, o gece burada değildiniz. Sizin erkek milletvekilleri kadın milletvekillerine nasıl şiddet uyguladı, bütün Türkiye toplumu bunu gördü. İşte Meclis Türkiye toplumuna bir örnektir. Sizin bulunduğunuz bu süre içerisinde, on üç yıllık iktidarınız sonucunda Mecliste bile şiddeti gerçekleştirip kadına yönelik şiddeti hem komisyonda hem de Parlamentoda meşrulaştırmış oldunuz. Bunu biz AKP Hükûmeti ve iktidarı döneminde gördük. Kadına yönelik şiddeti daha geçen hafta bu Meclis bizzat uyguladı ve buradaki kadınlar yaşadı. Biz kadınlar olarak kazandığımız haklar varsa kadın özgürlük mücadelesinin ve örgütlü gücünün kazanımlarıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Bostancı…

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Kadınlarla ilgili kadınlar cevap verse bari.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, öncelikle kadını kafesin arkasına kapatmak, kadını evde sadece çocuk doğuran bir varlık olarak görmek anlayışı AK PARTİ'nin anlayışı değildir.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Evet, siz söylediniz!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Bunu reddederim. Bunu Türkiye'nin yaşadığı on dört yıllık tarihî tecrübe reddeder, bırakın benim reddetmemi.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) - Şiddet yüzde 1.400 arttı!

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – O zaman kadınlar konuşsun, kadınlar cevap versin!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Öte taraftan, Mecliste o gün yaşanan, bizim de üzüntüyle karşıladığımız, asla tasvip etmediğimiz bu olay dolayısıyla Çağlar Hanım'ın sanıyorum atladığı bir husus var.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ne yaptınız o arkadaşlarınız hakkında?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Burada arbede yaşanırken...

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) - Başbakanınız "Destan yazdınız." dedi ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen Sayın Bostancı'yı dinleyelim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...aynı zamanda araya giren AK PARTİ'li vekillerden de bahsetmesi gerekirdi, onu da ben bahsetmiş olayım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Bostancı.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Sayın Başkan, ben de tutanaklara geçsin diye söyleyeceğim: Biz gördük, bütün Türkiye gördü o günkü şiddet sarmalının Meclise ne kadar yansıdığını, komisyonlardaki şiddet sarmalının nasıl olduğunu. Kadın vekilimize "Seni döverim." diyen anlayışı ve zihniyeti on dört yıllık iktidarın getirmiş olduğu sonuç olarak ifade ediyoruz. Mecliste de yine aynı şekilde 100 kişinin 7 kişiye saldırması ve içinde sadece 5'inin kadın olduğu bir gruba saldırının herkes tarafından bilindiğini ve Türkiye kamuoyu tarafından da bilindiğini bir kez daha söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel, tutanaklara geçmiştir.

SALİM USLU (Çorum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Uslu, buyurunuz.

SALİM USLU (Çorum) – Efendim, az önce Sayın Kerestecioğlu ismimi kullanarak bir beyanda bulundu, bu hilafıhakikat bir beyandır. Sayın Kani Beko şu anda Meclistedir.

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açabilirim Sayın Uslu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Onu söyledim zaten, Mecliste olduğunu; biz gittik, aldık.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Onu söyledik zaten.

BAŞKAN – Bir saniye, açıyorum.

Buyurunuz Sayın Uslu.

22.- Çorum Milletvekili Salim Uslu'nun, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SALİM USLU (Çorum) – Sayın Başkanım, az önce Sayın Kerestecioğlu ismimi anarak bir beyanda bulundu, bu beyan hilafıhakikattir. Sayın Kani Beko'nun elimde "tweet"i var "Selamınızı aldım, saygılarımı sunuyorum, şu anda Meclisteyim, görevimin başındayım." demiştir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Biz gidip aldık Sayın Başkanım.

SALİM USLU (Çorum) – Dolayısıyla, Meclise alınmadığı gibi bir iddia doğru değildir. Sayın Kani Beko gelmiştir. Kim adına geldiğini bilmiyorum, sadece orada haberim oldu ve "Derhâl alın." diye talimat verdim, yoksa Genel Kurula girememesi ya da Meclise girememesi diye bir şey söz konusu değil. Herkes Meclise nasıl girebiliyorsa aynı koşullarda Sayın Kani Beko da, bütün sivil toplum örgütleri başkanları da girebilmektedir. Alınmadığı doğru değil.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Anonslar, anonslar, hiç duymadığımız anonslar...

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Uslu, tutanaklara geçmiştir.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Sayın Başkan, bir açıklamaya ihtiyaç var.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, hilafıhakikattir denilen şeyi açıklama ihtiyacındayım çünkü böyle bir şey yok yani hilafıhakikat değil. Kapıya giderek kendisini Musa Çam'la birlikte içeriye aldık ve oradaki görevli de sizin talimat verdiğinizi söyledi. İçeride şu anda olduğunu söyledim zaten, dışarıda demedim.

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu Demir, sizin açıklamalarınız da tutanaklara geçmiştir.

Teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, kadına yönelik şiddetin aile içindeki yansımalarının araştırılması, ev içi şiddetin engellenmesine yönelik mevcut düzenlemelerin kapsamlı bir şekilde incelenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/52) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2016 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum…

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi vardır, bu nedenle yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Sayın Taşdemir, Sayın Demirel, Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Toğrul, Sayın Yıldırım, Sayın Yiğitalp, Sayın Aydoğan, Sayın Leyla Birlik, Sayın Burcu Çelik Özkan, Sayın Öcalan, Sayın Irgat, Sayın Gaydalı, Sayın Müslüm Doğan, Sayın Erol Dora, Sayın Saadet Becerekli, Sayın Yıldırım, Sayın Ayşe Acar Başaran, Sayın Özgökçe Ertan, Sayın Aslan, Sayın Zeydan, Sayın Kaya.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.31

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86'ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, kadına yönelik şiddetin aile içindeki yansımalarının araştırılması, ev içi şiddetin engellenmesine yönelik mevcut düzenlemelerin kapsamlı bir şekilde incelenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/52) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2016 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Isparta Milletvekili İrfan Bakır ve arkadaşları tarafından, elmacılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 14/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması

önergesinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2016 Perşembe günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5/5/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 5/5/2016 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

CHP Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Isparta Milletvekili İrfan Bakır ve arkadaşlarınca elmacılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 14/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis Araştırması Önergesi'nin (463 sıra no.lu) Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 5/5/2016 Perşembe günlü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin lehinde İrfan Bakır, Isparta Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Bakır. (CHP sıralarından alkışlar)

İRFAN BAKIR (Isparta) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ülkemizde ve özellikle Isparta ilimizde elmacılığın ve üreticilerimizin karşılaşmış oldukları sorunların araştırılması ve çözümlerinin bulunması için vermiş olduğumuz araştırma önergesiyle ilgili söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizleri izleyen değerleri vatandaşlarımızı ve milletvekillerimi saygılarımla selamlarım.

Dünyada yıllık 50 milyon ton civarında elma üretilmektedir. Türkiye'nin bu üretimdeki payı yıllık 3 milyon tondur yani en çok elma üreten 3'üncü ülke Türkiye'dir. Isparta ise 650 bin ton elma üretimiyle ülkemizdeki üretimin yüzde 25'ini karşılamakta, iller sıralamasında ise ilk sırada yer almaktadır.

Eğirdir Gölü'nün muhteşem nemli havası dünyanın en kaliteli ve en kırmızı elmalarının Isparta'da yetiştirilmesine imkân tanımıştır ancak Isparta'da elmacılığa ne yazık ki gereken önem verilmemiş, sahipsiz bırakılmış, teknolojik gelişmelerin gerisinde kalındığı için elma üretimindeki sıkıntılar artmıştır.

Elmada Türkiye'nin başkenti olan Isparta'da 226 bin hektar arazide üretim yapılmaktadır ancak üretilen elmaların pazarlamasında çeşitli sıkıntılar yaşanmakta, özellikle ihracat konusunda geri kalınmaktadır. Sadece Isparta'da değil, ülke genelinde elmacılığın en önemli sorunlarından biri yurt dışı pazarlarının bulunamamasıdır. Bu sebeple, dünya elma üretiminde 3'üncü sırada yer alan Türkiye, konu ihracat olunca ancak 23'üncü sırayı alabilmekte ve toplam ihracattaki payı ise binde 4 olmaktadır.

Zengin elma potansiyelimize rağmen elma ihracatımız sekteye uğramış, Isparta elma ihracatı yapamaz hâle gelmiştir. Üretilen elmanın dış pazarlara ihracatı konusunda bölgesel stratejilerin geliştirilmesi gerekmektedir. Ticaret borsası, tüm meyve birlikleri, ticaret ve sanayi odası, üniversite, valilik, belediye, il özel idaresi, bölgedeki sivil toplum kuruluşları ve elmayla doğrudan ya da dolaylı ilgilenen tarafların katılımıyla toplantılar yapılmalı, elmada bölgesel bir vizyon oluşturulmalıdır, stratejik amaç ve hedefler belirlenmelidir.

Bölgede üreticilerin ihracat yapamamasının nedenlerinden biri ihracat dokümantasyonunun çok maliyetli olması, diğeri de ihracata yönelik finansman temininde güçlük yaşanmasıdır; elma üreticilerinin ihracata yönelik hangi yöntemlerle finansman sağlayabileceklerine dair bilgilendirmelerin yapılmamasıdır. Bunun için, ihracat dokümantasyon maliyetlerini minimize edecek çözümler bulunmalı, üreticilerimiz finansman konusunda bilgilendirilmelidir. Üreticilerimizin yurt dışı piyasalarla bağlantı kurabilmesi ve piyasanın takibini yapabilmesi için elma üreticileri birliği ve ticaret borsası nezdinde bir birim kurulması gerekir.

Değerli milletvekilleri, elmanın satışında yaşanan bu sıkıntıların başında diğer ülkelerle yaşanan siyasi krizler gelmektedir. Örneğin, Rusya her yıl 1 milyon 200 bin ton elma ithal etmektedir. Bu ithalatı ise Moldova, Polonya, Sırbistan ve Çin'den yapmaktadır. Bunun sebebi, politik ilişkilerin yanında elmayı daha ucuza mal etmesidir.

Bir diğer konu, ihraç edilecek elmalarda ilaç kalıntısının bulunmasıdır. Ispartalı üreticiler elma iç kurdu ve karaleke hastalıklarına karşı üretim döneminde ortalama 25 defa ilaç kullanmak zorunda kalmaktadır. Fransa'da bu hastalıklara karşı ilaç kullanılmamakta, bunun yerine feromon ve tuzaklarla mücadele edilmektedir. Bu konularda ziraat fakültelerimiz gerekli bilgi ve birikime sahiptir.

Isparta ilimizin yurt içinde iki ana pazarı vardır. Biri İstanbul, diğeri ise doğu ve güneydoğu illerimizdir. Ancak, burada yaşanan terör olayları hepimizi olumsuz etkilediği gibi üreticiyi ve çiftçimizi de etkilemiştir. Üreticiler ve tüccarlar bu bölgelere ürünlerini götürememektedir. İstanbul pazarında ise piyasalarda belirsizlik, vatandaşlarımızın alım gücünün düşmesi, elma ve diğer meyvelerin tüketimini azaltmaktadır.

Diğer bir sorun da don olayıdır. Ülkemizde elma üreticileri iki ya da üç yılda bir don olayıyla karşılaşmaktadır. Bu da verimi, ürün kalitesini düşürmektedir. Bunun için üreticilerimiz don olayı karşısında bilinçlendirilmeli, önlemler hakkında çözüm önerileri sunulmalı ve erken uyarı sistemleri yaygınlaştırılmalıdır. Geçen yıl nisan ayında yaşanan don olayı nedeniyle elma

rekoltesi yarı yarıya düşmüş olmasına rağmen, depolardaki elmaların büyük bir kısmı yok pahasına meyve suyuna verilmiş, diğer kısmı da, şu anda yüzde 25'i de satılamamıştır. Elde kalan bu elmaların satışının sağlanabilmesi için kamu kurumlarına devlet eliyle alım yapılması üreticilerimizi biraz daha rahatlatacaktır.

Ayrıca, sınıflandırma ve paketleme tesislerinin yetersizliği nedeniyle elmalar geleneksel yöntemlerle tasnif edilmektedir. Bunu ortadan kaldırmak için tasnif, etiket ve ambalajlamaya ilişkin yeni tesisler kurulmalıdır. Üretilen elmaların uygun ortamda depolanabilmesi için de üretim miktarına yetecek kapasitede kontrol atmosferli ve dinamik kontrol atmosferli depoların yapılması gereklidir. Bu nedenle, elmanın paketlenmesi ve depolanması konularında özel yatırımcıların cezbedilmesine ihtiyaç vardır. Bu konuda ilgili kamu kurumlarının desteğini beklemekteyiz.

Elma üretimindeki bir diğer sorun ise ilaç, mazot, gübre, elektrik, soğuk hava depoları ve benzeri girdi maliyetlerinin yüksek oluşudur. Üreticilerimizin bu maliyetleri karşılamak için bankalardan çekmiş oldukları kredi borçlarını öderken karşı karşıya kaldıkları maliyet ve elde ettikleri gelir arasında bugün büyük bir uçurum vardır.

Çiftçilerimizin durumu günden güne zora girmekte; girdi maliyetlerinin yüksekliği, zamlar, elmayı değerinde satamamanın yanı sıra, küresel ısınma sebebiyle yaşanan iklim değişikliklerinin getirdiği sıkıntılar ve bu sorunlarla baş etmek durumda kalmaktadırlar. Elmacılık sübvanse edilmeli, üreticilerimize zamanında ve doğru teşvikler verilmelidir. Bunun yanında, elmada bir üst birliğin kurulması, üreticilerin sadece üretime yoğunlaşması gereklidir. Yani, elmanın paketlenmesi, pazarlanması gibi konularla elma üreticileri birliği ilgilenmeli, üreticilerimiz sattığı ürünün parasını alıp alamayacağından endişe etmemelidir.

Üreticiler üretim aşamasında hem aile iş gücünü kullanmakta hem de dışarıdan gelen işçileri zaman zaman çalıştırmaktadırlar. Elma, ayrıca, depolama, pazarlama, ambalajlama ve işleme aşamalarında da iş gücü isteyen bir meyvedir. Elma üretimi için gerekli iş gücü isteğinin hesaplanmasında meyve veren ağaçlar için 0,75 iş günü, meyve vermeyenler için ise 0,25 iş günü ihtiyacı vardır. Emeğin yoğun kullanıldığı elma yetiştiriciliğinde emeğin haklarının da korunması, sağlık ve iş güvenliği tedbirlerinin alınması gereklidir. Mevcut çalışma ve sosyal güvenlik mevzuatında çalışanların korunması için yeterli düzenleme yoktur. Tarım bir bütün olarak ele alınmalı, tarımda çalışanlar için devletin doğrudan sisteme katkı koyduğu primsiz bir model getirilmelidir; örneğin, İspanya ve Portekiz bu tarz bir modele geçmiş, bu anlamda önemli bir yol katetmiştir.

Değerli milletvekilleri, elmacılığın yanı sıra ülkemizdeki tarımın sorunlarına da değinmek istiyorum. Öncelikle tarım arazilerinin bölünmüş ve dağınık yapıda olması verimliliği azaltıp maliyetleri yükseltmektedir. Bu nedenle toplulaştırma çalışmaları artırılmalı, kooperatifleşme veya yasal düzenlemelerle birleştirme yapılmalıdır. Organize tarım bölgeleri oluşturulmalı, üreticilerimiz bilinçli sulama ve gübreleme yapmalı, kapalı sulama sistemlerine geçilmeli, verim ve kalitenin arttırılması için toprak ve yaprak analizleri yapılmalıdır. Meyvecilikte tasnif makineleri kullanılmalı, budama işlemleri bilinçli olarak yapılmalı; bunun için eğitim ve sertifika programları teşvik edilmeli ve hatta budama atıklarından ısı ve elektrik formunda enerji elde etmek için bileşik ısı ve güneş sistemine dayalı biyolojik tesisler kurulmalı ve tarım yapılacak arazilerde toprak etütleri ivedilikle yapılmalıdır.

Tarımda önemli bir diğer konu da kooperatifçiliktir. Kooperatiflerimizi geliştirmek için kooperatiflerin finansman ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla kooperatifler bankası kurulmalı, yapılacak devlet desteklemeleri ihtiyaç duyanlara ve kırsaldakilere öncelik verilerek yapılmalı, ürünlerin pazarlanmasına devlet destek vermeli ve üretime dayalı tarımsal destekler mutlaka arttırılmalı ve destekler zamanında ödenmelidir. Denetimler devletçe eleman ve finansman sağlanarak merkez birliklerince yapılmalıdır. Her türlü ülke tarımını etkileyecek dış alım veya dışa yönelik pazarlamalarda merkez birlikleriyle bir istişare sağlanmalı, üretici ve yetiştirici birlikleri tek çatı altına alınmalı, ziraat odalarından yararlanılmalıdır. Bunlar dikkate alındığında verimlilik sağlanacak, üreticilerimiz emeğinin hakkını, karşılığını alacaklardır.

Sayın milletvekilleri, mevcut üretimden emeğin karşılığı olan geliri elde edememekteyiz. Tüm bu sorunların giderilebilinmesi için örnek bahçeler kurulup üreticiler eğitilmeli, bilinçlendirilmeli; ziraat odalarından ve ziraat mühendislerinden daha fazla yararlanılmalı, üretici birlikleri kurulmalı, entegre mücadele yaygınlaştırılmalı; yanlış ve aşırı ilaçlamanın önüne geçilmelidir. Elma çeşitlerine göre üretim bölgeleri oluşturulmalı, sigortalamayla ilgili sorunlar ortadan kaldırılmalı, depolama maliyetleri azaltılmalı, elma ihracatı için teşvik primleri verilmeli ve gerekli görülen yerlerde üretici birlikleri kurulmalıdır.

Amerika ve Avrupa'nın, özellikle de İtalya ve Fransa'nın ürettiği Fuji, Gala, Red türlerinin hem görünüm hem tat hem de mevsim olarak tüketici tarafından tercih edilmesi Avrupa'ya olan ihracatımızı zorlaştırmaktadır. Bu nedenle, demode olmuş çeşitler yerine elmada katma değeri arttıracak tesislerin ve pazara uygun yeni çeşitlerin yetiştirilmesi gereklidir.

Sözlerimin sonuna gelirken elmacılıkta üretim rekoltesiyle ilk sıralarda yer alan ülkemizin daha verimli ve kaliteli üretim yapabilmesi ve ürettiğini iç ve dış pazarda satabilmesi için sadece Isparta'da değil, Karaman, Niğde, Antalya, Konya, Kayseri, Amasya, Çanakkale ve daha birçok ilimizde üreticilerimizin karşılaştığı sorunların araştırılması, çözüm yollarının bulunması ve beklentilerinin karşılanması için bir Meclis araştırması açılmasını istiyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakır.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi aleyhinde Yılmaz Tezcan, Mersin Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Tezcan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YILMAZ TEZCAN (Mersin) – Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhine söz almış bulunmaktayım. Siz değerli milletvekili arkadaşlarımı, Mersin'imizi ve ülkemizin değerli insanlarını saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü'nü ben de bir akademisyen hekim olarak kutlamak istiyorum. Pazar günü kutlayacağımız 8 Mayıs Anneler Günü'nü, ayrıca 4-10 Mayıs tarihleri arasında kutlanmakta olan İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası'nı kutluyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, öncelikle bir doktor olarak elmanın faydalarından bahsetmek istiyorum. Kansere karşı koruma: Amerikan Kanser Araştırmaları Enstitüsünün verilerine göre elma yüksek besin lifli içeriğiyle kolon kanserine, C vitamini içeriğiyle gırtlak yani larenks kanserine, antioksidan içeriğiyle de mide ve akciğer kanserlerine karşı koruma sağlamaktadır. E ve C

vitamini içermesi ve antioksidanlar bakımından zengin olması nedeniyle de katarakta karşı gerçekten çok ciddi koruma sağlamaktadır. Kan şekerini dengeler. Elmanın pıhtı veya plak oluşumuna bağlı damar tıkanıklığı, damar sertleşmesi, hipertansiyon, oksidatif strese bağlı damar tahribatı gibi kalp ve damar hastalıkları riskini azalttığı uzun zamandır bilinmektedir. Elmada bol miktarda bulunan besin lifi bağışıklık sistemimizi güçlendirmektedir. Besin lifi aynı zamanda kabızlığa karşı koruma sağlamakla birlikte gerçekten kalın bağırsak kanserlerine karşı da çok önemli bir faydası vardır, koruma sağlamaktadır. Antioksidanlar, A, E ve C vitamini içeren elma yaşlanmanın cilt üzerindeki etkilerini geciktirmektedir. B kompleks vitaminleri olan riboflavin, tiamin ve vitamin B6 sinir sistemini korur ve kırmızı kan hücrelerinin üretimini artırır. Bu nedenlerden dolayı bütün Türk milletine elmanın çok iyi bir şekilde tüketilmesini tavsiye ediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Elma baş ağrısını alır hocam.

YILMAZ TEZCAN (Devamla) - Değerli milletvekili arkadaşlarım, AK PARTİ hükûmetleri olarak her zaman tarımı teşvik ettik; çiftçimizin, üreticimizin yanında olduk. Bununla ilgili, ülkemizde yaptığımız bazı çalışmaları müsaade ederseniz sizlerle paylaşmak istiyorum.

2002 yılında 1,8 milyar Türk lirası olan tarımsal destek 2014 yılında 9,1 milyar Türk lirasına çıkmıştır. Son on üç yılda çiftçilerimize verilen nakit hibe desteği miktarı 5,5 kat artmıştır. 2013-2014 yıllarında 70 milyar Türk lirası nakit hibe tarımsal desteği verdik.

Tarımsal ekonomik büyüklüğü açısından 2002'de Avrupa'da 4'üncü sıradayken 2008'den bugüne Avrupa'nın 1'inci büyük tarımsal ekonomisi hâline geldik.

Tarımda AR-GE çalışmaları kapsamında, 2003-2014 döneminde, AR-GE için toplam 1,3 milyar Türk lirası kaynak sağladık.

Dünyanın 3'üncü büyük Tohum Gen Bankasını kurduk.

Son teknolojiye sahip 13 adet ileri araştırma, teknoloji ve eğitim merkezi açtık.

Milletvekili olduğum, Akdeniz'in incisi Mersin'imizin çok bereketli topraklarında gerçekten çok önemli, çok zengin tarımsal ürünler üretilmektedir. Mersin'de şu ürünlerin üretildiğini sizlerle kısaca paylaşmak istiyorum: Özellikle Tarsus'umuzda, armut, elma, greyfurt, erik, kayısı, limon, mandalina, portakal, nar, zeytin, üzüm üretimi; Mersin merkezinde armut, badem, ceviz, elma, erik, greyfurt, incir, kayısı, limon ve mandalina üretimi ön plandayken Erdemli'mizde ceviz, elma, erik, limon, mandalina, portakal, nar, muz, şeftali, kiraz, yenidünya ve üzüm, Silifke'mizde badem, ceviz, çilek, elma, kayısı, erik, limon, mandalina, portakal, üzüm, zeytin, nar gibi çok önemli tarımsal ürünler üretilmekte; ayrıca Mut'ta, kayısı, zeytin, üzüm, elma, Antep fıstığı, erik ve özellikle incir üretimi ön plandadır. Günnar'a baktığımızda, Antep fıstığı, badem, ceviz, elma, kayısı, kiraz ve üzüm; Aydıncık ilçemize baktığımızda, ceviz, badem, elma, erik, muz, nar, üzüm, yenidünya, zeytin, yer fıstığı ve turunçgiller; Bozyazı'da badem, armut, ceviz, çilek, elma, limon ve muz üretiliyor. Son olarak da Anamur'umuzda, özellikle muzun şehri olan Anamur'umuzda armut, avokado, badem, ceviz, çilek, portakal, limon, pamuk, yer fıstığı gibi çok önemli tarımsal ürünler üretilmektedir.

Değerli milletvekilleri, Mersin'imizde tarım alanında yapılan çalışmalardan bazılarını sizlerle paylaşmak istiyorum. Tarıma verilen desteklerde AK PARTİ hükûmetleri döneminde gerçekten rekor bir artış sağlanmıştır. Mersin'de çiftçilerimize toplam 60,1 milyon Türk lirası mazot desteği verdik. 55,2 milyon Türk lirası gübre desteği, 2,2 milyon Türk lirası toprak analizi desteği ödedik. Gübre ve mazot fiyatlarındaki artıştan üreticimizin olumsuz etkilenmesini önledik.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, 2002 yılında Mersin'e verilen prim desteği 979 bin Türk lirası iken 2014 yılında bu miktarı 26,6 milyon Türk lirasına yükselttik. Mersin'de 2005-2015 döneminde sertifikalı tohumluk ve sertifikalı fide, fidan kullanan üreticilerimize toplam 23,8 milyon Türk lirası destek ödemesi yaptık.

TAR-GEL Projesi'yle üretimin her aşamasında çiftçilerimizin yanında olacak, Türkiye'de 10 bin, Mersin'imizde de 172 tarım danışmanını göreve başlattık. Mersin'de tarımsal kalkınma kooperatiflerine verdiğimiz kredi desteğini on üç yılda 9 kat artırdık.

Değerli milletvekilleri, tarım demek su demek. Su, insan vücudunun ve insan hayatının vazgeçilmezi. Dolayısıyla insan vücudunun da yüzde 60'tan fazlasını su teşkil ettiği için, doğadaki çoğu olayın kaynağı su olduğu için Hükûmetimiz su alanında da çok önemli yatırımlar yaptı. Ülke genelinde başlattığımız 1.000 günde 1.000 Gölet Projesi'nden Mersin de nasibini almaktadır. Proje kapsamında Mersin'de 37 adet gölet ve sulama alanı inşa ediyoruz. Böylece, suya hasret 83.710 dekar araziyi suyla buluşturacağız. Bu tesislerin 14 adedini tamamladık, 16 adedi inşaat, 7 adedi de proje hazırlama noktasında, projelerimiz devam ediyor. Son on üç yılda taşkınla alakalı önemli çalışmalar yaptık.

Elmacılık konusuna geri gelecek olursak Türkiye, 3 milyon 128 bin 450 ton elma üretimiyle dünya sıralamasında Çin ve Amerika Birleşik Devletleri'nden sonra 3'üncü sırada yer almaktadır. En fazla üretim yapılan elma türleri ise Starking, Golden, Amasya, Granny Smith olarak dikkati çekmektedir.

Bizler AK PARTİ Hükûmeti olarak elmacılarımızın sorunlarını tabii olarak biliyoruz, bazı sorunların olduğunun farkındayız. Bunların çözümü için başta Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanımız Sayın Faruk Çelik olmak üzere, diğer bakanlıklarımızla birlikte tüm sorunları acil, orta vadede ve uzun vadede olmak üzere, çok önemli çözüm planlamaları yapmaktayız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Depoda elma var, depoda elma, onu ne yapacağız?

YILMAZ TEZCAN (Devamla) - Sözlerimi tamamlarken Cumhuriyet Halk Partisinin bu önergesine katılmadığımızı nezaketle ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tezcan.

Önerinin lehinde Baki Şimşek, Mersin Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Şimşek. (MHP sıralarından alkışlar)

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Sayın Akkaya, konuşmacıyı davet ettim.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu, elmacılığın içinde bulunduğu sorunların tespiti ve ileriye dönük yol haritası belirlenebilmesi için verilen araştırma önergesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Başta şehit anaları olmak üzere, bütün annelerin Anneler Günü'nü kutluyorum.

Türkiye'nin 78 milyon hektar olan toprak varlığının 26 milyon hektarını tarım arazileri oluşturmaktadır. Ancak son yıllarda, birçok ilimizde çarpık kentleşmeden dolayı tarım arazileri bilinçsiz bir şekilde kullanılmıştır.

Yine, ülke içindeki göçler sebebiyle büyük şehirlerimizde nüfus artışının getirdiği plansız ve sağlıksız bir yapılaşma tarım alanlarının bilinçsiz şekilde kullanılmasına neden olmuştur. Bütün üreticilerimiz gibi elma üreticilerimiz de zor durumdadır.

Dünyada elma üretiminde 3'üncü sırada olan Türkiye, maalesef ihracatta 23'üncü sırayı alabilmektedir. Isparta ilimiz, Türkiye elma üretiminin yaklaşık yüzde 25'ini tek başına karşılamaktadır. Ancak, bu yıl depodaki elmaların yüzde 70'i satılamamıştır.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sadece 15 bin ton elma, kayda geçsin diye söylüyorum.

BAKİ ŞİMŞEK (Devamla) - Elma ihracatı istenilen düzeyde değildir. Geçtiğimiz aylarda yaşanan don afeti nedeniyle sorunlar daha da artmış durumdadır. Don afetinin zararları acilen karşılanmalıdır. Hükûmetin, elma ağaçlarının kesilmesini önlemek açısından ve zor durumdaki elma üreticisine destek olmak bakımından acilen ihraç imkânlarını destekleyecek önlemleri alması gerekmektedir. Elma üreticileri, bu noktada, bilhassa ihracata teşvik uygulamasına etkin şekilde geçilmesini beklemektedir.

Elma üretimi Isparta, Karaman, Niğde, Antalya, Konya, Mersin ve birçok ilde yapılmaktadır. Rusya, Irak, Suriye ve bütün komşularımızla yaşanan krizlerden dolayı malımızı satacak ülke kalmamıştır. İç piyasada da doğudaki terör ve istikrarsızlıktan dolayı yeterli tüketim yapılamamaktadır. Kısa vadede ürününü satamayan çiftçimize devlet destek vermeli, gerekirse bir kısım ürünler okullardaki öğrencilere bedava dağıtılmalıdır. İhracat yapan firmalar desteklenmeli, mevcut pazarlar korunmalı, Rusya'yla olan sorun çözülmelidir. Türki Cumhuriyetlerinde yeni pazarlar bulunmalıdır. Elma ve elma suyu tüketimi teşvik edilmelidir; ihracat destekleri artırılmalıdır. AR-GE çalışmaları desteklenmeli, hastalıklara dayanıklı yeni çeşitler üretilmelidir. Organik ürün yetiştirenler desteklenmelidir. Enerji ihtiyaçlarının güneş panelleriyle karşılanması yönünde devlet desteği sağlanmalıdır.

Tarım ülkesi olan Türkiye, tarımsal ürün ithal etmemeli, kendi üreticisine destek olmalıdır. Her yerde yerli ve millî olmakla övünen Hükûmetimiz çiftçimize destek vermelidir. Yüce Mecliste bile çikita muz satıldığını görmekteyiz; hiç olmazsa, topluma bizler örnek olalım, dünyanın en güzel muzu olan Anamur muzunu tüketelim. Sayın Meclis Başkanına, idare amirlerimize bu hassasiyetimizi buradan belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz yakın zamana kadar tarım ürünleri açısından kendisine yetebilen 7 ülkeden 1'i iken son dönemlerde tarımda uygulanan yanlış politikalardan ve tarım ürünlerinin yurt dışından temin edilmesi, üreticilerin sattıkları ürünlerin paralarını altı ay gibi geç bir zaman dilimi içerisinde almaları çiftçilerimizi âdeta çıkmaza sokmuştur. Ek olarak, yüksek mazot fiyatları ve gübre fiyatlarını da eklediğimizde çiftçilik ve üretimin nerelere geldiğini daha açık bir şekilde görebiliriz. 2002 yılında –hep örnek veriyorsunuz 2002 yılını- 1 litre mazot 1 TL; 2014 yılında 4,5 TL olmuştur. Buradan soruyorum: 2002 yılında çiftçinin bankalara olan kredi borcu ne kadardı? Bunu niye açıklamıyorsunuz? Bugün çiftçinin bankalara olan kredi borcu ne kadar? Sadece Bursa'nın Gürsu ilçesindeki çiftçilerin bankaya kredi borcu 200 trilyon lira. Aynı şekilde, gübre fiyatlarında da çok büyük artışlar olmuş, 2002 yılında gübrenin tonu 162 TL iken 2014 yılında 550 TL olmuştur. Tarım Bakanımızın ve Ticaret Bakanımızın ihracatın önünü açacak çalışmalarını acilen bekliyoruz.

Tarımsal üretimdeki en önemli sorunlar girdi fiyatları ve pazarlamadır; akaryakıt, gübre, ilaç, elektrik ve buna benzer maliyetlerin yüksekliğidir. Çiftçiye mutlaka ucuz mazot verilmeli, tarımsal üretimlerde kullanılan elektriğin fiyatı düşürülmelidir. Tarımsal sanayiye önem verilmeli, soğuk hava depoları, meyve suyu fabrikaları yapılmalıdır.

Pazarlamadaki bir diğer önemli sorun da, üreticinin çaresizlikten ürünlerini âdeta üçkâğıtçılara teslim etmesidir. Çek Yasası'ndaki boşluktan dolayı üçkâğıtçılar tarafından üreticiler her yıl dolandırılmaktadır. Çek Yasası acilen değiştirilmeli, dolandırıcılara mutlaka hapis cezası getirilmeli ya da bankaların sorumluluğu artırılmalıdır; önüne gelene çek koçanı verilmemelidir.

Değerli milletvekilleri, bu mevsimde Mersin gibi tarım şehri olan bir ilimizde bile turfanda biber 100 kuruş, domates 200 kuruş, fasulye 150 kuruş, karnabahar 50 kuruş, patlıcan 150 kuruş. Bu kadar düşük fiyatlara satılan bu ürünlerin fiyatı tüketicilere gelene kadar katbekat artmaktadır. Meyve fiyatları tedbir alınmazsa, ihracat yapılmazsa on gün sonra 100 kuruşa düşecektir.

Yine, seçim bölgem olan Mersin'de buğday hasadı başlamak üzeredir ama her yıl olduğu gibi bu yıl da henüz buğday fiyatı açıklanmamıştır. Buradan Tarım Bakanımıza sesleniyorum: Her yıl, üreticinin elindeki buğday tüccara geçtikten sonra fiyat açıklıyorsunuz. Toprak Mahsulleri Ofisi tüccardan buğday alıyor. Bu yıl örnek olun, hasat başlamadan çiftçimizin yüzünü güldürecek bir fiyat açıklayın. Köylerde yaşayan insan sayısı her yıl azalıyor, küçük çiftçi bitiyor, işsizlik ordusuna yenileri ekleniyor. Mutlaka tarımsal planlama yapılmalı, ürün çeşitliliği artırılmalı, tüketebileceğimiz ve pazarlayabileceğimiz ürünlerin ekimi desteklenmelidir.

Ben, buradan, gerek tarımsal sulama gerek soğuk hava depoları yapan, ayrıca köylülerimize tohum ve fidan desteği veren Mersin Büyükşehir Belediyemize teşekkür ediyorum. Türkiye'deki yaş sebze ve meyve üretiminde ve ihracatında Türkiye

1’incisi olan Mersin’in desteklenmesini; narenciye teşviklerinin, Rize’de, İzmir’de, Antalya’da ödediğiniz ama Mersin’de ödemediğiniz narenciye teşviklerinin bir an önce ödenmesini bekliyorum. Birçok çiftçi narenciye ağaçlarını kesmektedir.

Ne yazık ki çiftçilerimizin bu yıl diğer önemli bir sorunu da kuraklıktır. Son yüzyılın en kurak yılını yaşamaktayız. DSİ Genel Müdürlüğü ve bölge müdürlükleri su planlamasını yaparak gerekirse sıkıntılı bölgelerde ikinci ürün ekimini yasaklamalıdır.

Değerli milletvekilleri, çiftçilerimizin alın terine sahip çıkalım. Çiftçilerimiz çok şey istemiyor; ucuz mazot, ucuz elektrik, ucuz ilaç, ucuz gübre “Bize pazar bulun.” diyor, “Ürünümüz para etsin.” diyor. Bize düşen, doğru politikalar üreterek insanlarımıza sahip çıkmaktır.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisi saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şimşek.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, yerimden bir söz talebim var.

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Bilgiç. Daha önce Sayın Akkaya bir söz talebinde bulunmuştu.

Buyurunuz Sayın Akkaya.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, AKP’li hatip konuşmasında, elma üreticilerinin sorunlarıyla ilgili yaptığı konuşmasının başlangıcında “Önümüzdeki hafta İş Sağlığı İş Güvenliği Haftası’nı kutlayacağız.” diye sözüne başladı. İş sağlığı iş güvenliği kutlanacak bir hafta değil Sayın Başkan. Ben sadece dil sürçmesi olduğu için, düzeltmek için… Kendisi de bir hekimdir. 17 bin işçinin iş cinayetlerinde öldüğü, kaldı ki elma üreticilerinin sorunlarını konuşurken Yalvaç’ta da o trafik kazasında 17 elma işçisinin öldüğü bir durumda o hafta kutlama haftası değil bir anma haftasıdır. Onun için söz aldım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akkaya. Tutanaklara geçmiştir.

Buyurunuz Sayın Bilgiç.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç’in, 23 Nisan 2015 gecesi Isparta’da çok büyük don felaketi yaşandığına ancak Hükûmetin Isparta’ya 30 milyon lira destek gönderdiğine ilişkin açıklaması

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Ben iki hususu bu önerge üzerinde belirtmek istiyorum. Doğrudur, 23 Nisan 2015 gecesi Isparta’da çok büyük bir don felaketi yaşandı. Ama sadece elma değil, gül, badem, kiraz, ceviz, tamamını vurmuştur. Ama Hükûmetimiz hızlı bir şekilde hareket etmiş ve 30 milyon lira Isparta’ya destek göndermiştir ve ilk defa Isparta’da bu dondan dolayı dekar başı destek çiftçimize ve köylümüze dağıtılmıştır.

Buradaki ana, temel sıkıntılardan bir tanesi TARSİM sigortaları. Tabii, TARSİM’le ilgili olarak herkes sigortayı yaptırmıştır ancak bu olay çiçek yaşanmadan olduğu için TARSİM kapsamı dışında kalmıştır.

İkinci bir bilgiyi düzeltmek istiyorum. İfade edildiği gibi yüzde 60-70 üretimin depolarda olduğu doğru değildir. 2015 rekoltesi 436 bin tondur. Bundan da şu an depolarda bekleyen 17-18 bin ton civarında bir elma vardır. Onun dışındaki elmanın tamamı satılmıştır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bilgiç.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Isparta Milletvekili İrfan Bakır ve arkadaşları tarafından, elmacılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 14/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2016 Perşembe günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Önerinin aleyhinde Mustafa Açıkgöz, Nevşehir Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Açıkgöz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Nevşehir) – Sayın Başkan, kıymetli Divan, değerli milletvekilleri ve yüce Meclisimizin vefakâr çalışanları; sizleri saygı, sevgi ve muhabbetle selamlıyorum. İnşallah gününüz güzel olsun, bereketli olsun, hayır olsun.

Öncelikle, terör operasyonlarında canlarını feda eden aziz şehitlerimize, kahraman güvenlik güçlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, fedakâr gazilerimize de şükran ve minnetlerimi sunuyorum.

Milletimizin kardeşçe, barış içerisinde yaşamasına göz dikenlerin gözü çıkarılacak, el uzatanların da elleri kırılmıştır ve kırılmaya da devam edecektir. Bu millet tarih boyunca hep ağır imtihanlara tabi tutulmuş ve bütün imtihanları, Allah’ın izniyle, birlik ve beraberlik içerisinde bertaraf etmesini de bilmiştir. Bugünkü mücadelede yedi düvele, içerideki hainlere ve şer odaklarına karşı Çanakkale ruhuyla bir mücadele verilmektedir. İnşallah, Allah, birlik ve beraberliğimizi ve kardeşliğimizi daim eylesin.

Bütün ebelerin Ebeler Günü'nü kutluyorum. Doğumlarda göstermiş oldukları fedakârlıklara bir baba olarak da minnettarım.

Cumhuriyet Halk Partisinin elmacılığın içinde bulunduğu sorunların tespitiyle ilgili vermiş olduğu önergenin aleyhinde söz almış bulunmaktayım.

Gıda ve Tarım Örgütü verilerine göre dünya elma üretimi 2002 yılında yaklaşık 56 milyon ton, 2013 yılındaysa 80,8 milyon tondur. Yine, Gıda ve Tarım Örgütü verilerine göre ülkemiz yaklaşık 3,1 milyon tonla dünya üretiminde 3'üncü sırayı almaktadır. Ülkemiz elma üretimi 2002 yılında 2,2 milyon tonken 2015 yılında yüzde 18,2 artışla 2,6 milyona ulaşmıştır TÜİK 2015 verilerine göre.

Yine, TÜİK 2015 verilerine göre elma üretiminde Isparta, Niğde, Karaman, Kayseri, Çanakkale, Antalya, Mersin, Kahramanmaraş, Konya ve Denizli illeri toplam üretimimizin yüzde 72,3'ünü gerçekleştirmektedir. Bu da TÜİK verilerine göre yine.

Ülkemiz elma üretiminde Isparta ili 226 bin dekar alanda 436 bin ton elma üretimiyle, yüzde 16,8'lik payıyla ilk sıradadır.

Ülkemizde en fazla üretim yapılan çeşitler Starking yüzde 38, Golden yüzde 25 ve Amasya yüzde 8'le geleneksel çeşitleri oluşturmaktadır.

2002 yılında 1,5 milyon dekar olan elma alanı 2015 yılında 1 milyon 714 bin 098 dekar olmuştur. Ülkemizdeki elma ağacı sayısı 52,3 milyon adet meyve veren ve 18,4 milyon da meyve vermeyen olmak üzere, toplam 70,7 milyondur; bu da TÜİK 2015 verilerine göre.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Elma ağacında Niğde 1'inci yalnız; üretimde değil, ağaçta Niğde 1'inci.

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Devamla) – Ben sadece üretimi söyledim, elma ağacını söylemedim Sayın Vekilim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Elma ağacında Niğde 1'inci.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Devam et Mustafa, devam et.

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Devamla) – 2005 ve 2015 yılları arasında sertifikalı ve standart fidan kullanımıyla 214.051 dekar alanda elma bahçesi tesis edilerek üreticiye 38,9 milyon TL ödeme gerçekleştirilmiştir.

Isparta ilinde 2015 yılında sertifikalı ve standart fidan kullanımla ilgili 2.938 dekar alanda elma bahçesi tesis edilerek üreticiye 768.513 TL ödeme gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizin elma ürünündeki yeterliliği yüzde 110,95 oranındadır. Elma ihracatımız miktar olarak 2002 yılında 15.162 ton iken 2015 yılında yüzde 839 artarak 142.319 ton olmuştur. 2015 yılında yaklaşık 52 bin dolar döviz getirisi sağlanmıştır.

2002-2015 döneminde ithalat miktarı yüzde 56,7 azalırken ihracat yüzde 838,7 artmıştır. 2002 ve 2015 döneminde ithalat parasal değeri yüzde 11,4 gerilerken ihracatımız yüzde 725 artmıştır. Elma ithalatı gerçekleştirdiğimiz çeşitler Golden dışındaki çeşitlerdir. Sırasıyla Şili'den, Amerika'dan, Makedonya, İtalya, Fransa ve Polonya gibi ülkelerden ithalat yapmaktayız.

Bakanlığımızca alan bazlı ve hibe şeklinde destek uygulamaları sürdürülmektedir. 2015 yılında bodur ve yarı bodur fidan kullanılarak en az 5 dekar kapama meyve bahçesi tesis eden üreticilere standart fidan için dekar başı 150 TL, sertifikalı fidan için dekar başı 400 TL; diğer meyve fidanları için, en az 10 dekar olmak şartıyla, standart fidan için dekar başı 100 TL, sertifikalı fidan için dekar başı 280 TL destekleme ödeme miktarı tespit edilmiştir.

Sanayilik ve ihracata yönelik çeşitler ile sertifikalı fidan kullanılan bahçe desteklerinde, verilen desteğe ilave yüzde 50 destek uygulaması mevcuttur. Üretimi ve verimliliği doğrudan etkileyen mazot, kimyevi gübre ve toprak analizi destekleri kapsamında üreticimize mazotta dekar başına 4,85 TL, gübrede dekar başına 6,6 TL, toprak analizinde de dekar başına 2,5 TL, organik tarımda da dekar başı 70 TL, iyi tarım uygulamalarında ise dekar başı 50 TL destek verilmektedir. 2015 yılında, elmanın da yer aldığı, üretimde biyolojik veya biyoteknik mücadele yapan üreticilere dekar başı 35 TL destek verilmektedir.

Kırsal kalkınma yatırım destekleri kapsamında, ambalaj paketleme, makine-ekipman, soğuk hava deposu gibi yatırımlar dâhil olmak üzere, proje tutarının yüzde 50'si hibe olarak verilmektedir.

Ziraat Bankası ve tarım kredi kooperatiflerince, tarımsal üretime dair düşük faizli yatırım ve işletme kredisi kullandırılmasına ilişkin karar doğrultusunda, yatırım ve işletme projesi tutarına bağlı olarak düşük faizli yatırım ve işletme kredisi kullandırılmıştır.

Kırsal kalkınma destekleme kapsamında, girişimci genç çiftçi projeleri desteklenmektedir. Kırsalda yaşayan 18-40 yaş arasındaki genç çiftçilerimize mahallinde uygulayacağı bitkisel, hayvansal, yöresel tarım ürünleri ile tıbbi ve aromatik bitki üretimine yönelik proje başına 30 bin TL hibe desteği verilecektir.

2016 üretim yılında, ÇKS yani Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı ve işletme büyüklüğü toplam 5 dekar veya altında olan elma yetiştiriciliği yapan kamu kurum ve kuruluşları dışındaki gerçek ve tüzel kişilere 2016 yılında, dekar başı 100 TL küçük aile işletme desteği verilmiştir.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar).

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Açıkgöz.

Sayın Tezcan'ın bir söz talebi var 60'ıncı maddeye göre.

Buyurunuz Sayın Tezcan.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- Mersin Milletvekili Yılmaz Tezcan'ın, İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YILMAZ TEZCAN (Mersin) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

CHP'li milletvekili arkadaşımızın, benimle ilgili, iş sağlığı ve güvenliği konusunda bir sataşması oldu.

Ben konuşmamda şunu ifade ettim: 4 ile 10 mayıs tarihleri arasında İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası kutlanıyor. Buna dikkat çekmek için bu cümleleri kullanmıştım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tezcan.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Isparta Milletvekili İrfan Bakır ve arkadaşları tarafından, elmacılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 14/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2016 Perşembe günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Evet, oylamaya geçeceğim.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, oylamaya geçecekseniz yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi vardır, o nedenle yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Sayın Altay, Sayın Karabıyık, Sayın Gürer, Sayın Arık, Sayın Akaydın, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Akkuş İlgezdi, Sayın Özcan, Sayın Akyıldız, Sayın Bingöl, Sayın Erdoğdu, Sayın Yalım, Sayın Bakır, Sayın Demirtaş, Sayın Tuncer, Sayın Yüksel, Sayın Tanal, Sayın Kaplan Hürriyet, Sayın Bekaroğlu, Sayın Akkaya, Sayın Yıldız Biçer.

Evet, yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.28

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.39

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86'ncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Isparta Milletvekili İrfan Bakır ve arkadaşları tarafından, elmacılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 14/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2016 Perşembe günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 31 Mart 2016 tarihinde yapılan toplantıda varılan mutabakata titizlikle uymaları nedeniyle tüm siyasi parti gruplarına teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi elma üretiminin ya da elma üreticilerinin sorunlarıydı. Önceki dönem parlamentolarında, ben gayet iyi hatırlıyorum, bir tarımsal ürüne ilişkin bir konu burada görüşüldüğünde milletvekilleri o tarımsal ürünün numunelerini getirip kürsüden Genel Kurula gösterirlerdi. Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanının Başkanlığı altında siyasi parti grup başkan vekilleriyle 31 Mart 2016 tarihinde yapılan toplantıda, Genel Kurula ürün ve eşya getirilmeyeceği karar altına alınmıştı. Görüyorum ki siyasi parti grupları, siyasi parti grup başkan vekilleri arasında yapılan bu mutabakata titizlikle uymuşlardır. Ben, bundan dolayı tüm siyasi parti gruplarına teşekkür ediyorum. Genel Kurula getirilmemesi yönündeki bu tutum, siyasi partilerin söz konusu mutabakata uyduğunu gösteriyor. Ben, bu nedenle teşekkür etme ihtiyacını duymuştum.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) [x]

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Dünkü birleşimde, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın birinci bölümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Sayın milletvekilleri, 1'inci madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere toplam dört önerge vardır.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesiyle değiştirilen 4857 sayılı Kanun'un 7'nci maddesine onuncu fıkradan sonra gelmek üzere "Geçici işçi, kullanıcı işverenin işyerindeki yürürlükteki toplu iş sözleşmesinden sendika üyesi olmak veya dayanışma aidatı ödemek suretiyle yararlandırılır" fıkrasının eklenmesini, on ikinci fıkrasının "sözleşmede belirtilen sürenin dolmasına rağmen geçici iş ilişkisinin devam etmesi halinde, geçici işçi çalıştıran kullanıcı işveren işçiyi başlangıçtan itibaren işçiyi gözetme borcundan ve sosyal sigorta primlerinden sözleşme süresiyle sınırlı olmak üzere sorumludur" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek	Fahrettin Oğuz Tor	Mustafa Mit
Mersin	Kahramanmaraş	Ankara
Muharrem Varlı	Ruhi Ersoy	Erkan Haberal
Adana	Osmaniye	Ankara

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesiyle değiştirilen 4857 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini; on birinci fıkrasına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini ve maddeye bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini, diğer fıkraların buna göre teselsül ettirilmesini, mevcut on dördüncü fıkrasında yer alan "onüçüncü" ibaresinin "ondördüncü" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

---

[x] 170 S.Sayılı Basmayazı 4/5/2016 tarihli 85'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Mehmet Naci Bostancı	Ramazan Can	Yusuf Başer
Amasya	Kırıkkale	Yozgat
Öznur Çalık	Osman Aşkın Bak	Hasan Basri Kurt
Malatya	Rize	Samsun
	Gökcen Özdoğan Enç	
	Antalya	

“f) İşletmenin ortalama mal ve hizmet üretim kapasitesinin geçici iş ilişkisi kurulmasını gerektirecek ölçüde ve öngörülemeyen şekilde artması halinde,"

"Geçici işçi ile yapılacak iş sözleşmesinde, işçinin ne kadar süre içerisinde işe çağrılmazsa haklı nedenle iş sözleşmesini feshedebileceği belirtilir. Bu süre üç ayı geçemez."

"İkinci fıkranın (f) bendi kapsamında kurulan geçici iş ilişkisinde, geçici işçi çalıştıran işveren işyerinde bir ayın üzerinde çalışan geçici işçilerin ücretlerinin ödenip ödenmediğini çalıştığı süre boyunca her ay kontrol etmekle, özel istihdam bürosu ise ücretin ödendiğini gösteren belgeleri aylık olarak geçici işçi çalıştıran işverene ibraz etmekle yükümlüdür. Geçici işçi çalıştıran işveren, ödenmeyen ücretler mevcut ise bunlar ödenene kadar özel istihdam bürosunun alacağını ödemeyerek, özel istihdam bürosunun alacağından mahsup etmek kaydıyla geçici işçilerin en çok üç aya kadar olan ücretlerini doğrudan işçilerin banka hesabına yatırır. Ücreti ödenmeyen işçiler ve ödenmeyen ücret tutarları geçici işçi çalıştıran işveren tarafından Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne bildirilir.

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım. Talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 1’inci maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla. 04/05/2016

Yakup Akkaya	Ali Yiğit	Tur Yıldız Biçer
İstanbul	İzmir	Manisa
Çetin Arık	Musa Çam	Şenal Sarıhan
Kayseri	İzmir	Ankara
Ünal Demirtaş	Fatma Kaplan Hürriyet	
Zonguldak	Kocaeli	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel	Filiz Kerestecioğlu Demir	Hüda Kaya
Diyarbakır	İstanbul	İstanbul
Burcu Çelik Özkan	Mahmut Celadet Gaydalı	Mahmut Toğrul
Muş	Bitlis	Gaziantep
Behçet Yıldırım	Sibel Yiğitalp	
Adıyaman	Diyarbakır	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki iki önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Evet, aynı mahiyetteki önergeler hakkında ilk konuşmak isteyen Sayın Mahmut Toğrul, Gaziantep Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Tüzük’te böyle bir şey var mı Sayın Başkan?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İşçilerle ilgili bir madde konuşuyoruz, tabii ki böyle bir şey var.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Böyle bir şey var mı Başkanım? İç Tüzük'e aykırı efendim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Değerli arkadaşlar, 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesiyle ilgili, grubumun verdiği önerge üzerine söz almış bulunuyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İç Tüzük'e aykırı efendim. "Grev var." diyor, konuşma yapıyor efendim.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Getirilen bir kölelik yasasıdır değerli arkadaşlar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ama "Grev var." diyor, konuşma yapıyor efendim, bir yanlışlık var.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bu, kölelik yasası. Bu yasanın hiçbir meşru, somut bir gerekçesi yoktur. Bu yasayla, kamusal sorumluluk özel sektöre devredilecektir. Bu yasayla, kiralık işçi kullanımı istisna değil, bir kaide olacaktır. Kıdem tazminatı ve yıllık ücretli izin yok edilecektir. İş yaşamı düzensizleşecek, güvensizleşecektir. Emeklilik hakkı gasbedilecektir.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bot yok, bot giymemişsin.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – İşsizlik azalmayacak, artacaktır. "Taşeronluğu kaldıracağız." dediler ama form değiştirilecektir.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bot giymesi lazım. Bot ve baret olması lazım.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Kiralık işçiler daha az ücretle çalıştırılacaktır. Ülkemizde her gün yaşanan iş cinayetleri artacaktır. Zaten yüzde 4-4,5 civarında olan sendikalılaşma yok edilecektir. İş yerinde mobbing uygulanacaktır, her gün insanlar, çalışanlar mobbinge tabi tutulacaktır. "Geçicilik" statüsü artık yok olacaktır, süreklileşecektir. Mevsimlik işçilere ve emekçilerine sürekli statüsüzlük gelecektir. Güya "Kadın istihdamını artıracak." deniyor, kadın istihdamı eğreltileşecektir değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, bu getirilen yasalar, aslında darbe sürecinin tamamlanması sürecidir. 7 Haziranda ortaya çıkan seçim sonuçlarını beğenmeyen saray, adım adım darbenin temellerini kurmaya devam ediyor. Önce, 7 Haziranda çıkan halk iradesini beğenmeyen saray, erken seçimle halk iradesine ipotek koymuş, savaş ortamında ülkeyi seçime götürmüştür. Ardından işçilere yönelik bu kölelik yasasını getirmiştir. Şimdi, AKP'nin içerisinde kendisine yüzde yüz itaat edecek bir Hükûmet arayışına girmiştir. Başbakanı halk değil, maalesef, bir zat değiştirmiştir; Bakanlar Kurulunu yine aynı zat değiştirecektir, hatta AKP'nin parti yönetimini yine bu zat değiştirecektir. Bu kölelik yasasına itiraz edenlere, yine emekçilere yönelik de şimdi bu kölelik yasasını getirerek, onları da bu sürece katarak bu darbe sürecini tamamlamak istemektedir.

Değerli arkadaşlar, biraz önce saydığım bu maddeleri ortadan kaldırmak isteyen bu yasaya karşı işçiler, emekçiler sokağa çıktığında, AKP'nin darbe politikasına itiraz ettiğinde sokaklarda coplanacak, gazlanacak, tazyikli suya maruz kalacaktır. Her gün, bugün işçiler her sokakta aynı akıbeti yaşamaktadır. Hatta, bu da yetmiyor değerli arkadaşlar, maalesef, iş tuttukları IŞİD çeteleri de bu işe dâhil edilerek, işçiler ne zaman Hükûmet aleyhine, emekçiler kendi lehlerine bir şeyi haykırmak istediklerinde, barışı, işi, ekmeği, özgürlüğü haykırmak istediklerinde IŞİD çeteleri aracılığıyla aralarında bomba patlatılmakta, işçiler katledilmektedir, emekçiler katledilmektedir. 10 Ekimde Ankara Gar Meydanı'nda, yine Gaziantep'te 1 Mayısta, yine Suruç'ta çoğunluğu öğrenci olan gençlere yönelik bu eylemlerin tamamı insanların sokağa çıkıp iş, ekmek, özgürlük deme taleplerini yok etme, sokağı yasaklama çalışmalarıdır.

Biz şunu söylüyoruz: Bu darbenin önünde bir tek HDP var, şimdi, dokunulmazlıkla HDP'yi de devre dışı bırakıp bu darbeyi tamamlayacaklar.

Ben şunu söylüyorum…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – İyi ki bu ülkede HDP var. Bu ülkede HDP olmasaydı bu darbeciler, bu diktatörler diktasını tamamlamış olacaktı. Bu HDP bunun önünde engeldir.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Toğrul.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Grup başkan vekillerini odama davet ediyorum.

Kapanma Saati: 18.53

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 19.15

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86'ncı Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Evet, Sayın Bostancı, buyurunuz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, Sayın Toğrul konuşmasında bize yönelik eleştirinin ötesinde, ilke düzeyinde bir sataşmada bulunmuştur, bize yönelik sataşmadır aynı zamanda. Kanaatimce bütün partilere ve onların halktan almış oldukları oya yönelik bir sataşmadır. Çünkü "saray" diye suçlanılan, eleştirilen, darbe yaptığı iddia edilen yer halkın iradesiyle gelmiştir. Darbeyi yapan halk mıdır? O zaman, halkımız HDP'ye oy verirken darbe mi yapmıştır, CHP'ye oy verirken darbe mi yapmıştır? Böyle bir mantık olabilir mi? Üstelik "saray" denilen ve kastedilen kişi defalarca millet iradesiyle, her yere hak ederek milletin meşru bir şekilde helal oylarıyla gelmiştir.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Öyle mi? Onun için mi bizim dokunulmazlığımızı kaldırmak istiyorsunuz?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bunu ıskalayarak "darbe" deyip kenara çıkmak -demin itiraz ediliyordu ya- gerçekten söz oyunundan başka bir şey değildir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başbakanın açıklamasına bakın.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya, siz kendi işinize bakın ya!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bakıyoruz zaten. Bu, ülkenin işidir.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Bu da bizim işimiz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ayrıca, 1 Kasımda AK PARTİ yüzde 49,5 oyu milletin AK PARTİ'nin programına, yürüttüğü siyasete duyduğu güven neticesinde almıştır. Milletin iradesini ve oyunu "darbe" diye tanımlamak asla kabul edilemez.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Başbakanınıza sahip çıkın o zaman.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Her şeyden önce, ilke düzeyinde kabul edilemez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

Sayın Altay…

26.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, bir haksızlığın giderilmesi bakımından şunu belirtmemiz lazım: Elbette Sayın Erdoğan'ın aldığı oy helal oydur, "haram oy" diyen de yok. Ama, gerek 7 Haziran gerek 1 Kasım seçimlerinde sandığa gidilirken birleşik oy pusulasında siyasi partilerin amblemlerinin altında siyasi partilerin genel başkanlarının isimleri vardır. Dolayısıyla, 1 Kasımda, en son yapılan seçimde Adalet ve Kalkınma Partisinin Sayın Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu'nun aldığı 23 milyon oy da helal oydur.

Tutanaklara geçsin istedim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet, helaldir tabii, bütün alınan oylar helaldir, halkımızın helal oylarıdır, herkes için geçerlidir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altay.

Sayın Toğrul…

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan, ben konuşmamın tamamında halkın ortaya koyduğu iradeye hiçbir söz söylemedim. Halkın iradesine rağmen tek kişinin ortaya çıkan tabloyu değiştirerek sivil bir darbeye yönlendiğini ifade etmek istedim. Bu konuda Sayın Başbakanın açıklaması da beni doğruluyor, "Ben isteyerek gitmiyorum." diyor. Bu, tutanaklara geçsin.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim Sayın Toğrul.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başbakanın ne dediği açıktır, hiç böyle tevil edilebilecek bir açıklaması yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde Kocaeli Milletvekili Sayın Fatma Kaplan Hürriyet konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Kaplan Hürriyet. (CHP sıralarından alkışlar)

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanunu Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı için söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aslında, bugün bu konuştuğumuz konu İş Kanunu değişikliği değil, insanlığın en onursuz hareketi olan köleliğin ve köle simsarlığını hortlatma girişimidir. Hayatı dümen olanın rotasına güven olmazmış değerli arkadaşlar, maalesef sizin de rotanıza güven olmuyor. “Taşeronu kaldıracağız.” dediniz, işçi kardeşlerimiz taşeronda müjde beklerken sizin hilelerinizle karşı karşıya kaldı ve taşeron sisteminden daha simsar, daha gerici bir düzeni getirmeye çalışıyorsunuz. Ülkeyi taşeron cumhuriyetinden köle cumhuriyetine çevirmeye çalışıyorsunuz. Yandaşlarınızın gemiciklerini yüzdüreceksiniz diye ülkenin rotasını bozdunuz ve ülkenin gemilerini batırmaya çalışıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Büyüme hedefleriniz sadece ve sadece zenginleri büyütmeye yönelik ve bu tasarıyı da getirmek isteyişinizin nedeni yine zenginleri büyütmek isteyişinizden kaynaklanıyor.

Taşeronluk sistemini alabildiğince yaygınlaştıran sizler ve patron sınıfınız, işçi simsarlığı üzerinden esnek ve kuralsız çalışmayla işçileri âdeta köle hâline getirmek istiyor. Peki, bu yasa tasarısı neden kölelik? Bakınız, maddede işçi kiralamanın tanımı ile ikinci fıkranın (d) bendinde belirtilen işlerin tanımı dahi yapılmamıştır.

Dördüncü fıkrada kısmen koruyucu bir hükümden bahsediliyor ama komisyon görüşmelerinde partimizin görevli arkadaşları tarafından, vekil arkadaşlarımız tarafından Bakana sorulan bir soru vardı. “Özellikle Soma, Ermenek gibi maden işletmelerinde alt taşeronlar kiralık işçi çalıştırabilecek mi?” diye sorulan bir soruya Bakan tarafından “Evet.” denilmiştir. O zaman bu dördüncü fıkranın da maalesef koruyucu bir tarafı kalmamaktadır. Burada da yine hile yapmaktasınız.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ne alakası var ya.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Devamla) – Özel istihdam büroları işe işçi alacak ve isteyen şirkete, altı ayı geçmemek üzere günlük veya saatlik bu işçileri kiralayabilecek. İşçi, ücretini bürodan alacak, işçiyi kiralayıp çalıştıran patronun ise hiçbir yükümlülüğü olmayacak, kiralandığı iş yerinde süresi dolan işçi istihdam bürosuna geri dönerek yeni bir firmaya kiralanmayı bekleyecek yani bu sürede iş de ücret de maalesef askıda kalacak.

Taşeronluk sistemiyle birleşecek olan kölelik büroları kadrolu işçiliği daha fazla yok edecek, belirsiz süreli iş sözleşmesini, işçinin kıdem ve ihbar tazminatına hak kazanmasını ve bu bağlamda iş güvencesini de ortadan kaldıracak ve işçilerin tüm yaşamını maalesef denetim altına alacak. Sendikalaşma imkânı olmayacak ve işçi, toplu iş sözleşmesiyle getirilen haklardan mahrum kalacak ve daha fazla mobbinge maruz kalacak.

Tabii, bu tasarı yasalaşırsa emeklilik de hayal olacak. Özellikle kadın ve erkeklerdeki ortalama ömrü dikkate aldığımızda erkekler mezarda bile çalışmak zorunda kalacak, kadınlar daha ilk maaşlarını alamadan maalesef bu dünyadan göçmüş olacaklar.

Yine, kiralık işçiler sağlık hakkı için cebinden prim ödemek zorunda kalacak. Hastalanan kiralık işçinin rapor parasını, işsiz kalan kiralık işçinin de işsizlik ödeneğini alması zorlaşacak. Daha çok iş kazasına, daha çok iş cinayetine, daha çok meslek hastalığına yol açacak bu tasarı ve işverene maalesef bol keseden ihlal hakkı tanıyacak.

5-10 metrekarelik bürolarda takım elbiseli işçi simsarları işçileri modern, ücretli köleler hâline getirecek. Ama bir konuda sizleri tebrik ediyoruz tabii ki, özellikle mal ve eşyaların kiralanmasından sonra “kiralık” kelimesinin sözlük anlamına insanı da eklediniz; sizi milletçe alkışlıyoruz arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Son olarak diyorum ki: Ne şimdi ne de gelecekte, kimse sizlere ve patronlarınıza zincirli köle olmayacaktır. İşçi sınıfını sömürmenize, yandaşın ve sermayenin cebini doldurmanıza bizler kocaman bir “Hayır.” diyoruz arkadaşlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaplan Hürriyet.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Millet de 1 Kasımda “Hayır.” dedi size, millet de, 1 Kasımda “Hayır.” dedi size, sandıkta.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Millet Davutoğlu’na verdi oyu.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, millet size, CHP’ye “Hayır.” dedi, “İktidar AK PARTİ” dedi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yediniz adamı.

BAŞKAN – Bir saniye, sayın milletvekilleri…

Sayın Altay, dinliyorum sizi.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yoklama talep ettim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, aynı mahiyetteki iki önergeyi oylamaya sunmadan önce yoklama talebi vardır. Bu nedenle, yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Önce isimleri tespit ediyorum: Sayın Altay, Sayın Akkaya, Sayın Karabıyık, Sayın Demirtaş, Sayın Akaydın, Sayın Tuncer, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Özkoç, Sayın Karadeniz, Sayın Yıldız Biçer, Sayın Arslan, Sayın Çamak, Sayın Gök, Sayın Özdemir, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Kaplan Hürriyet, Sayın Budak, Sayın Gürer, Sayın Torun, Sayın Akar, Sayın Gökdağ.

Evet, yoklama işlemini başlatıyorum.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesiyle değiştirilen 4857 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini; on birinci fıkrasına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini ve maddeye bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini, diğer fıkraların buna göre teselsül ettirilmesini, mevcut on dördüncü fıkrasında yer alan "onüçüncü" ibaresinin "ondördüncü" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı (Amasya) ve arkadaşları

"f) İşletmenin ortalama mal ve hizmet üretim kapasitesinin geçici iş ilişkisi kurulmasını gerektirecek ölçüde ve öngörülemeyen şekilde artması halinde,"

"Geçici işçi ile yapılacak iş sözleşmesinde, işçinin ne kadar süre içerisinde işe çağrılmazsa haklı nedenle iş sözleşmesini feshedebileceği belirtilir. Bu süre üç ayı geçemez."

"İkinci fıkranın (f) bendi kapsamında kurulan geçici iş ilişkisinde, geçici işçi çalıştıran işveren işyerinde bir ayın üzerinde çalışan geçici işçilerin ücretlerinin ödenip ödenmediğini çalıştığı süre boyunca her ay kontrol etmekle, özel istihdam bürosu ise ücretin ödendiğini gösteren belgeleri aylık olarak geçici işçi çalıştıran işverene ibraz etmekle yükümlüdür. Geçici işçi çalıştıran işveren, ödenmeyen ücretler mevcut ise bunlar ödenene kadar özel istihdam bürosunun alacağını ödemeyerek, özel istihdam bürosunun alacağından mahsup etmek kaydıyla geçici işçilerin en çok üç aya kadar olan ücretlerini doğrudan işçilerin banka hesabına yatırır. Ücreti ödenmeyen işçiler ve ödenmeyen ücret tutarları geçici işçi çalıştıran işveren tarafından Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne bildirilir.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılıyoruz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Gerekçe…

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

İşletmelerin sipariş veya iş hacimlerinin yükselmesine bağlı olarak üretim kapasitelerinin artması sonucu ortaya çıkan iş gücü ihtiyacının geçici iş ilişkisiyle sağlanması ve bu kapsamda geçici olarak çalıştırılan işçilerin ücret alacaklarının üç aylık süreyle garanti altına alınması amaçlanmaktadır. Ücret ödeme yükümlülüğünü 3 kez yerine getirmeyen büronun yetkisinin iptal edileceği göz önüne alınarak geçici işveren tarafından ödenecek ücret tutarı üç ayla sınırlandırılmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi vardır.

Yoklama talebini gerçekleştireceğim.

Sayın Altay, Sayın Akkaya, Sayın Karabıyık, Sayın Demirtaş, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Tuncer, Sayın Akaydın, Sayın Özkoç, Sayın Akar, Sayın Yıldız Biçer, Sayın Arslan, Sayın Çamak, Sayın Kaplan Hürriyet, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Özdemir, Sayın Karadeniz, Sayın Gürer, Sayın Budak, Sayın Torun, Sayın Gökdağ.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesiyle değiştirilen 4857 sayılı Kanun'un 7'nci maddesine onuncu fıkradan sonra gelmek üzere "Geçici işçi, kullanıcı işverenin işyerindeki yürürlükteki toplu iş sözleşmesinden sendika üyesi olmak veya dayanışma aidatı ödemek suretiyle yararlandırılır" fıkrasının eklenmesini, on ikinci fıkrasının "sözleşmede belirtilen sürenin dolmasına rağmen geçici iş ilişkisinin devam etmesi halinde, geçici işçi çalıştıran kullanıcı işveren işçiyi başlangıçtan itibaren işçiyi gözetme borcundan ve sosyal sigorta primlerinden sözleşme süresiyle sınırlı olmak üzere sorumludur" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Oğuz Tor (Kahramanmaraş) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Fahrettin Oğuz Tor, Kahramanmaraş Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Tor. (MHP sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesi hakkında verilen önergeyle ilgili olarak MHP Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, sizleri ve ekranı başında bizleri izleyen aziz milletimizi selam ve saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri; dün tasarının tümü üzerinde görüşlerimizi açıklamıştık. Konuyla ilgili birçok defa arkadaşlar burada görüşlerini açıkladılar. Ancak ben başka bir konuya değinerek esnek çalışmayla bağlantı kurmak istiyorum. Şimdi, Sosyal Güvenlik Kurumunun istatistiklerine göre ve resmî verilerine göre, 2015 Aralık ayından 2016 Ocak ayına bir aylık sürede, aktif sigortalı yani "4A'lı" diye tabir ettiğimiz zorunlu sigortalıda 384.155 azalma olmuştur, istihdam kaybı olmuştur. Yurt dışı topluluk sigortasında, çok olmamakla beraber yine bir azalma vardır, 343 civarındadır. Bir de tarımda 4/A'lılarda da 4.810 civarında bir istihdam eksikliği vardır. Bunları topladığımız zaman, 390 bin civarında 4/A sigortalısı bir ay içerisinde sistemden çıkmıştır. Bu ayda emekli olan sayısı ise 22.764 artmıştır. Global bir hesapla, basit bir hesapla yani "Biz her 1 fertten 500 lira prim aldık, her 1 emekliye 1.000 lira maaş verdik." diye düşündüğümüzde, yaklaşık olarak 215 milyon lira Sosyal Güvenlik Kurumunun finans yükü artmıştır. Benzer durum BAĞ-KUR sigortalıları için de geçerlidir. BAĞ-KUR'lularda da 2015 Aralık ayından 2016 Ocak ayına geçişte yani bir aylık sürede toplam istihdam 2 milyon 938 bin 34'ten 2 milyon 907 bin 167'e düşmüştür. Yani 30.867 BAĞ-KUR'lu bir ay içerisinde sistemden çıkmıştır, kepenk kapatmıştır. Bunu, işte, aylık 500 lira prim geliri, aylık 1.000 lira gider olarak hesap ettiğimiz zaman yaklaşık olarak 15-20 milyon civarında Sosyal Güvenlik Kurumunun finans yükü artmıştır. Memurlar olarak 4/C olarak baktığımızda durum stabildir. 1.134 kişi sisteme girmiş 963 kişi emekli olmuştur.

Değerli milletvekilleri, şunu söylemek istiyorum: Aralık ayı ile ocak ayı arasında bir aylık sürede sigortalı olarak istihdamdaki azalma 390 bine yakındır. Bu süreçte emekli sayısı 22.764 kişi artmıştır. Olayda yaklaşık 220 milyon civarında bir prim kaybı söz konusudur. BAĞ-KUR'luların durumu da pek farklı değildir. Bir aylık sürede 30 bin BAĞ-KUR'lu kepenk kapatmıştır, sistem dışına çıkmıştır. Bu sürede emekli olanları da sisteme dâhil ettiğimiz zaman Sosyal Güvenlik Kurumun yaklaşık 17 milyon lira civarında bir prim yükü artmıştır.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak sadece bir aylık sürede, aralıktan ocağa ulaştığımızda 420 bin civarında kişi sistemin dışına çıkmıştır 4/A'lı ve 4/B'li olarak. Buna parasal olarak baktığınız zaman kurumun kaybı 250 milyon civarındadır.

Zaten finans sıkıntısı çeken Sosyal Güvenlik Kurumunun yükü fevkalade artmıştır.

Emek yoğun bir sektör olan turizmde yaşanan büyük sıkıntılar bu yükün hafifletilmesine yetmeyecektir. Bu ciddi bir durumdur, bu ekonominin iş ve aş üretemediğinin açık ispatıdır, üzerinde ciddiyetle durulmalıdır. Esnek yasa çıktı diye hiçbir işveren yatırım yapmayacaktır. Esnek yasa, ekonominin canlandırılmasının bir aracı değildir. Dileğimiz, esnek yapının mevcut ciddi durumu daha da kötüleştirmemesidir; dileğimiz, yasanın kötüye kullanılmamasıdır. Şu savunma yapılabilir: "Geçmiş yıllarda da konjonktürel olarak bu böyle oluyordu." denebilir Sayın Bakanım ama rakamlara baktığınız zaman geçmiş yıllarda hiçbir şekilde böyle olmamış. Rakamlar fevkalade düşüktür, ekonominin içinde bulunduğu durum fevkalade kötüdür. Esnek yasa kötüye kullanılarak daha da kötüye götürülebilir, üzerinde ciddiyetle durulması gerekir diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tor.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum…

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yoklama talebimiz var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tabii ki.

Sayın Altay, Sayın Akkaya, Sayın Karabıyık, Sayın Demirtaş, Sayın Akaydın, Sayın Tuncer, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Tanal, Sayın Yıldız Biçer, Sayın Arslan, Sayın Çamak, Sayın Özdemir, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Kaplan Hürriyet, Sayın Gökdağ, Sayın Bekaroğlu, Sayın Akar, Sayın Arık, Sayın Gürer, Sayın Çam.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere toplam üç önerge vardır.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesiyle 4857 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesine eklenmesi öngörülen ilk fıkrada yer alan "evinde ya da teknolojik iletişim araçları ile" ibaresinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kamil Aydın	Zihni Açba	Fahrettin Oğuz Tor
Erzurum	Sakarya	Kahramanmaraş
İsmail Faruk Aksu	Mustafa Kalaycı	Ruhi Ersoy
İstanbul	Konya	Osmaniye
Ahmet Selim Yurdakul		
Antalya		

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki iki önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya	Şenal Sarıhan	Ali Yiğit
İstanbul	Ankara	İzmir
Çetin Arık	Tur Yıldız Biçer	Musa Çam
Kayseri	Manisa	İzmir
Ünal Demirtaş		
Zonguldak		

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel	Filiz Kerestecioğlu Demir	Dirayet Taşdemir
Diyarbakır	İstanbul	Ağrı
Sibel Yiğitalp	Nursel Aydoğan	Hüda Kaya
Diyarbakır	Diyarbakır	İstanbul

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki iki önergeye Komisyon katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki iki önerge hakkında ilk konuşmacı Hüda Kaya, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; öncelikle, aslında dün gece yapacaktım konuşmamı önceki gece Miraç gecesi diye kutlanılan gece hakkında.

Aslında, Kur'an-ı Kerim'de miraç değil, bu gecenin isra gecesi olduğuna dair bir ayeti sizlerle paylaşmamın sebebi yeryüzü barışının, toplumsal barışın; halkların, inançların barışının bütün şifresinin İsra suresi 1'inci ayette olduğunu ifade etmek maksadıyla. Hemen okuyacağım: "Kulunu ayetlerimizden, mesajlarımızdan, işaretlerimizden, belirleyici alemlerimizden bazılarını göstermek için, Mescid-i Haram'dan çevresini bereketli, mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya, o en uzak mabede, Süleyman mabedine doğru geceleyin yürüyüşe çıkartan, yol aldıran Allah mutlak aşkındır, yüceliğinde sınır bulunmayandır." İnşallah bizler de bu yeryüzü, evrensel barışın şifrelerini anlayabilenlerden oluruz.

Değerli arkadaşlar, bugün 5 Mayıs Ebeler Günü hakkında da hemen küçük bir cümle kullanmak istiyorum.

Öncelikle, kadınlarımızın o doğum sancılarında, en güzel bir görev bilinciyle insani, vicdani bir bilinçle dünyaya gelen bebeklerin doğumunda yardımcı olan insanlarımızın, kadınlarımızın bugünlerini bütün kalbimle kutluyorum. Fakat, tüm mesleklerde olduğu gibi, hiçbir mesleğin, hiçbir insanın, hiçbir mevkinin, makamın kutsanmayacağının bilincinde, farkında olarak, maalesef ki ebelik konusunda da yanlış uygulamalarla karşılaşıyoruz. Bire bir şahit olduğumuz örneklerden sadece bir tanesini verirsek Kürt kadınları doğum sancıları çekerken kadınlara karşı vazifelerini yerine getirmeyip "Siz doğuruyorsunuz, doğuruyorsunuz, örgüte çocuk gönderiyorsunuz." diye vazifesini yapmayan ebelerimizin de olduğunu burada belirtmek istiyorum.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Ya yapmayın ya!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bu kadar olur, anca bu kadar olur!

HÜDA KAYA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, sevgili milletvekilleri; bugün 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesiyle ilgili konuşmak üzere söz aldım.

Biliyorsunuz, iktidar döneminde taşeronluk kalkacak diye umut ederken maalesef tüm çalışanların, emekçilerin hayatını ipotek altına alan, kölelik büroları açacak şekilde bir kanun tasarısıyla karşı karşıya kaldık. Aynen örnek verirsek, günümüzde, bugün yaşadığımız gibi, yoksul mahallelerde insanlarımız 2B probleminin halledilmesini beklerken bugün karşı karşıya kaldığımız bir 3B problemi hepimizin, Türkiye halkının gündemine girmiş bulunuyor. Özel istihdam büroları "geçici iş ilişkisi büroları" adı altında insan kiralama bürolarıdır. Yoksul, muhtaç insanların alın terini, bedenini, emeğini bir karaborsacı anlayışıyla başkalarına peşkeş çekme yasa tasarısıdır. Bu tasarı, çalışanların fırsat eşitliğini yok etmektedir. Kıdem tazminatı, emeklilik hakları yok olmaktadır, örgütlenme hakları yok olmaktadır. Bir zamanlar hep şu vardı Türkiye'de… "Emekli olayım ev alayım.", "Emekli olayım hacca gideyim.", "Emekli olayım yatırım yapayım." diyen insan artık çevremizde göremiyoruz. İnsanların emeklerinin karşılığında artık bir kıdem tazminatı hayal olmuş durumda. Çalışma ve sözleşme hürriyetinin -48'inci maddesine göre- irade özgürlüğü yok edilmeye çalışılıyor, Anayasa'da herkes çalışma ve sözleşme hürriyetine sahip olmasına rağmen bu irade yok ediliyor; bu tasarıyla işçinin emeği, alın teri başkalarının, bazı çevrelerin sömürü alanı hâline çevriliyor. Çalışanlar kölelik bürolarının eline, insafına terk edilmeye çalışılıyor. Dünyada kapitalizmin ömrü uzatmaları oynarken Türkiye'de "muhafazakâr, dindar" olarak kendilerini tanımlayan iktidardaki arkadaşlarımız, yöneticilerimiz bütün alanları, hayatımızın bütün alanlarını alınıp satılabilir bir alan hâline dönüştürüyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜDA KAYA (Devamla) – Vaktim bitti fakat ben sadece şunu da ifade etmek istiyorum, bir hadis ifade etmek istiyorum. Allah'ın ve elçisinin kınadığı üç çeşit insan vardır: Bir, söz verip sözünü tutmayanlar, sözünden dönenler; iki, özgür bir insanı köle gibi satarak parasını yiyenler; bir de bir işçi çalıştırıp, emeğini kullanıp ücretini vermeyenlerdir. Allah bu kınananlardan etmesin. Sizlerin de inşallah vicdanı bu gerçekleri görür.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaya.

Aynı mahiyetteki önergeler hakkındaki ikinci konuşmacı Tur Yıldız Biçer, Manisa Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Yıldız Biçer. (CHP sıralarından alkışlar)

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İş Kanunu ve Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesiyle ilgili verdiğimiz önerge üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kanun tasarısıyla özel istihdam bürolarına geçici iş ilişkisi kurma yetkisi verilmesi ve "uzaktan çalışma" adı altında evde çalışmayı içeren esneklik uygulamalarının getirilmesi hedeflenmektedir.

Sayın milletvekilleri, burada özellikle şu üç sözcüğe "uzaktan", "geçici" ve "esnek" sözcüklerine dikkatinizi çekmek istiyorum. Âdeta, zaman ve mekân kavramı içermeyen, tamamen belirsiz olan bu sözcüklerden oluşan kanun tasarısı "Kurtlar puslu havayı sever." ve "Bulanık suda balık avlamak." atasözlerini çağrıştırmaktadır. Bu kanun tasarısı, Anayasa'nın 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 60'ıncı maddelerine doğrudan aykırıdır. Bu çalışma, hiçbir sendikanın görüşü alınmadan, AKP'nin tüm diğer icraatlarında olduğu gibi konunun muhataplarına danışılmadan tepeden inme bir yaklaşımla hazırlanmıştır.

Tasarının 2'nci maddesi, özellikle kadınların kayıt dışı ve ağır çalışma koşullarında yoğun hak ihlallerinin kurbanı olacağı ev eksenli çalışmadır. Ev eksenli çalışma, başta kadınlar olmak üzere, işçileri sosyal güvenceden ve örgütlenmeden mahrum bırakacaktır. Buna karşılık, işverenin maliyetlerini, kira, su, elektrik giderleri gibi maliyetlerini azaltacak; bunun yanında, yine işçilere sunmakla mükellef olduğu servis ücreti, yemek ücreti, kreş, tatil, mesai gibi temel hizmetlerdeki giderlerini de azaltmaya yönelik bir amaç içindedir.

Bu evlerde kullanılacak kimyasalların, ekipmanların ve binaların sağlık ve güvenlik açısından uygunluğunun ortaya çıkacak meslek hastalıkları ve bulaşıcı hastalıklar açısından denetimi ve kontrolü mümkün olmayacaktır. Kısacası, ev eksenli çalışmada iş sağlığından, işçi sağlığından ve iş güvenliğinden bahsetmek mümkün değildir.

Yapılan işin miktarı ise çok uzun çalışma saatlerini içerecek, hatta işin bitirilmesi için evdeki yaşlıların ve çocukların da sağlıkları tamamen göz ardı edilerek yardımları gerekecek, çalışmaya katılmaları gerekecek ve kazanılan paranın azlığı kadınları çok uzun süreler çalışmaya mecbur bırakacaktır.

Ev eksenli çalışma… Kadınlarımızı, onları hiçbir zaman sokakta yürürken dahi görmeye tahammül edemeyen AKP iktidarı, bir kere daha eve mahkûm bırakacak; onları hem ev işlerine hem de evde yapılmaya mecburi olan mesaiden dolayı eve bir kere daha hapsedecek ve cinsiyet eşitsizliğini bir kere daha perçinleyecektir. Ayrıca, annelerine yardım etmek zorunda kalan kız çocuklarının da eğitimi aksayacak, kız çocukları eğitimden yoksun bırakılacaktır. Bu maddenin en garip yanı ise evde çalışmanın denetiminin ve teftişinin de mevcut olan mevzuata göre mümkün olmamasıdır. Çünkü Çalışma Bakanlığı iş müfettişleri kişilerin konutlarına izin olmadan ve mahkeme kararı olmadan girip teftiş yapamazlar. Oysa, acaba burada amaç, tıpkı denetlenemeyen Ensar Vakfı yurtlarındaki gibi, denetlenemeyen merdiven altı imalathaneleri mi oluşturmaktır?

Özetle, AKP iktidarı, işçilerin haklarının tırpanlanması, ortadan kaldırılması için elinden geleni yapmıştır. Bu nedenle, Anayasa'ya ve uluslararası sözleşmelere aykırı olan, Orta Çağ'daki kölelik koşullarına ve âdeta insan ticaretine zemin hazırlayan bu tasarının tamamına ilkesel olarak karşıyız ve derhâl Türkiye Büyük Millet Meclisinden geri çekilmesini talep ediyoruz.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldız Biçer.

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Belki oylamaya sunmayacağım Sayın Demirel.

Aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunacağım. Yoklama talebi vardır. Bu nedenle yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Sayın Taşdemir, Sayın Demirel, Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Toğrul, Sayın Ayşe Acar Başaran, Sayın Yiğitalp, Sayın Aydoğan, Sayın Doğan, Sayın Gaydalı, Sayın Yıldırım, Sayın Öcalan, Sayın Özgökçe Ertan, Sayın Irgat, Sayın Yıldırım, Sayın Becerekli, Sayın Zeydan, Sayın Kaya, Sayın Kadri Yıldırım, Sayın Dora, Sayın Taşçıer.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Sistem yoklama modundan diğer moda geçerken biraz zaman kaybediyoruz. Bekleme nedenimiz ondan. Sayın Kâtip Üyenin herhangi bir sorumluluğu yok. Onu ifade etmeyi görev sayıyorum.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesiyle 4857 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesine eklenmesi öngörülen ilk fıkrada yer alan "evinde ya da teknolojik iletişim araçlarıyla" ibaresinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İsmail Faruk Aksu, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Maddeyle, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 14'üncü maddesinde tanımlanmış bulunan çağrı üzerine çalışmaya uzaktan çalışma istihdam şeklinin de eklenmesi öngörülmektedir.

Uzaktan çalışma, işçinin işveren tarafından oluşturulan iş organizasyonu kapsamında iş görme edimini iş yeri dışında yerine getirmesidir. İşçi, bu çalışma şeklinde bir sözleşme uyarınca seçtiği yerde, genellikle evinde, işverenin denetimi altında bulunmaksızın üretimde bulunmaktadır.

Dünyada teknolojik, ekonomik ve sosyal değişimlerin etkisiyle çalışma ilişkileri de dikkat çekici gelişmeler göstermiş, ekonomik hayatı, işçi-işveren ilişkilerini ve uygulanan politikaları etkilemiştir. Çeşitlenen talepler ve kısalan üretim ve pazarlama zamanı karşısında işletmeler standart üretime yönelik mevcut yapılarını değiştirerek yeni gelişmelere ve rekabete uygun bir yapılanma ihtiyacı hissetmişlerdir.

Esnek istihdam biçimlerinin iş gücü piyasasındaki etkisi, en çok çalışma süresi ve istihdam şekillerinde görülmektedir. Bu istihdam şekilleri klasik işçi-işveren ilişkilerini, çalışma yeri, süresi ve şartları bakımından önemli ölçüde değiştirmiştir.

4857 sayılı Kanun'la daha belirgin bir şekilde iş mevzuatımıza giren yeni istihdam türleri, sosyal tarafları ikna edecek bir güven tesis edilememesi ve mevzuatın buna uygun hâle getirilememesi nedeniyle henüz yaygın uygulama alanı bulamamıştır. Hizmet akdinin süre yönünden belirlenmesi taraflara serbesti tanımakla birlikte, işverenin kısa süreli hizmet akitlerini işçinin iş güvencesini ortadan kaldırmak adına kullanma çabası da yaygındır.

Değerli milletvekilleri, esnek istihdam türleri işsizliğin azaltılmasına katkıda bulunacak bir yöntem olarak takdim edilmektedir. Gerçekten de işsizliğin arızi nitelik taşıdığı, ekonomik konjonktürle ilgili olduğu ülke ve dönemlerde, kısmi süreli çalışmaların iş piyasasındaki emek baskısını hafiflettiği bir gerçektir. Ancak istihdam yaratmanın yolu üretken yatırımlar yapmaktır. Türkiye sağlıklı bir yatırım, üretim ve istihdam zinciri oluşturamamıştır. Bu nedenle işsizlik azaltılamamaktadır.

Türkiye gibi işsizliğin yapısal nedenlerden kaynaklandığı ülkelerde, tam gün istihdam yerine kısmi süreli çalışan personelin işe alınması, iş veriminde değişiklik yapmayacağından işsiz sayısının artmasına neden olabilmekte, çalışma şartları daha da kötü hâle gelebilmektedir. Kadın işçilerin kısmi çalışma şeklinde istihdamı pazarlık güçlerini azaltmakta, bazı sosyal haklardan faydalanmalarını engellemektedir. Uygulama alanlarının ve işler arasındaki bağlantıların iyi belirlenememesi hâlinde çalışma düzeni bütünüyle aksayabilmektedir. İş yerinin benimsenmesi ve onunla bütünleşilmesi zorlaşabilmekte, işin gelişimi için yeni fikirler üretmek ve çaba harcamak eğilimi ikinci planda kalabilmektedir. Sendikasızlaşma oranı yüksek olmakta, sosyal güvenlikten en çok bu şekilde çalışanlar kaçırılmaktadır. Öte yandan bu tür çalışma şekilleri, tipik istihdam biçiminden ve bu istihdam biçiminin işçiye sunmuş olduğu güvencelerden uzaklaşma anlamına da gelmektedir.

Değerli milletvekilleri, atipik istihdam şekillerinin çalışma hayatına girmesi âdeta işçi haklarının istismar edilmesi girişimine dönüşmektedir. Güvenceli esneklikle bu kaygının giderileceği beklense de uygulamada iş güvencesi hâlâ en önemli

sorun olarak karşımızda durmaya devam etmektedir. Çalışma hayatında esnekliği işçi aleyhine istediğini yapabilme imkânı ve sömürü aracı olarak gören anlayışı reddediyoruz. Esneklik, kuralsızlık değildir ancak bunun kanunlarla sağlam teminatlar altına alınması da zorunlu bulunmaktadır.

Görüşmekte olduğumuz tasarı bu yöndeki tereddütlerimizi gidermemekte, sürecin takibine dönük etkili bir denetim, kontrol ve iş güvenliği öngörmemekte, istismarlara dönük caydırıcı müeyyide ihtiyacını karşılamamaktadır. Bize göre, bu tasarı, ilgili sosyal tarafların etkin katılımı ve ittifakıyla Meclise gelmeliydi.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak beklentimiz, çalışanların haklarının ve çalışma hayatının dengelerinin korunmasıdır. Partimiz, işçilerimizin haklarını geriye götürecek ve onları mağdur edecek hiçbir girişime destek vermeyecektir.

Bu düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aksu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum:

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler…

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yoklama talepleri vardı Sayın Başkan.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Çok hızlı geçtiniz Başkan.

BAŞKAN – Duyamadım Sayın…

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Çok hızlı geçtiniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sesiniz hiç gelmiyor. Eğer yoklama talebinde bulunduysanız oylama işlemine geçmiştim Sayın Demirel.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Geçmeden bulunduk.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Başkan, geçmeden kalktık ama.

BAŞKAN – Biraz daha, belki, yüksek sesle söylemek lazım.

Evet, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 2’nci madde kabul edilmiştir.

Birleşime saat 21.00’e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.04

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86’ncı Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

170 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

3’üncü madde üzerinde, ikisi aynı mahiyette olmak üzere üç önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 3’üncü maddesiyle 4857 sayılı Kanun’un 63’üncü maddesinin ikinci fıkrasına eklenen cümlede yer alan “altı aya” ibaresinin “dört aya” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kamil Aydın	Zihni Açba	Fahrettin Oğuz Tor
Erzurum	Sakarya	Kahramanmaraş
İsmail Faruk Aksu	Mustafa Kalaycı	Ruhi Ersoy
İstanbul	Konya	Osmaniye

Ahmet Selim Yurdakul	Mehmet Günal
Antalya	Antalya

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya	Şenal Sarıhan	Ali Yiğit
İstanbul	Ankara	İzmir
Nurhayat Altaca Kayışoğlu	Tur Yıldız Biçer	Musa Çam
Bursa	Manisa	İzmir
Çetin Arık	Ünal Demirtaş	
Kayseri	Zonguldak	

Aynı mahiyetteki önergenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel	Filiz Kerestecioğlu Demir	Sibel Yiğitalp
Diyarbakır	İstanbul	Diyarbakır
Dirayet Taşdemir	Nursel Aydoğan	Erol Dora
Ağrı	Diyarbakır	Mardin

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında önerge sahiplerine söz vereceğim.

İlk konuşmacı Erol Dora, Mardin Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Dora. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL DORA (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesi üzerinde Halkların Demokratik Partisi adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu maddeyle turizm sektöründe çalışan işçilerin çalışma saatlerine ilişkin bir düzenleme öngörülmektedir. Bu vesileyle Türkiye'de çalışma saatlerine dair bazı verilere değinmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de tam zamanlı çalıştırılan bir işçi, bir gün tatil dışında haftanın altı günü çalıştırılmaktadır. Aynı işçi günde ortalama on saat çalıştırılmaktadır. Basit bir hesapla Türkiye'de özel sektörde çalışan bir işçi haftada ortalama altmış saat, yılda ise yaklaşık üç bin saat çalıştırılmaktadır. OECD ülkelerinde ise tam zamanlı çalışan bir işçi haftada yaklaşık kırk, yılda ise yaklaşık iki bin saat çalıştırılmaktadır. Üzerinde her türlü çarpıtma yapılan verilerde gösterilmeyen fiilî verilere göre Türkiyeli bir işçi OECD ülkelerindeki bir işçiye göre yılda bin saat daha fazla çalıştırılmaktadır. Bu rakamlar Türkiye'de işçilerin çalışma saatleri bakımından içerisinde bulundukları vahim ortamı gözler önüne sermektedir.

Değerli milletvekilleri, bu tasarı ilk hâli 2003 yılında düzenlenmiş olan özel istihdam bürolarına şimdi "geçici iş ilişkisi" adı altında artık bizzat işçi istihdam edebilme ve bunlara gereksinim duyan işverenlere işin niteliğine göre dört, sekiz, on iki ay süreyle veya süresiz bir şekilde geçici olarak kiralayabilme yetkisi veriyor. Yani çalışma saatleri, iş güvenceleri, ücretler, emeklilik hakları gibi birçok konuda çalışanların aleyhine sonuçlanacak bir dizi düzenlemeyle karşı karşıyayız.

İşçilerin, emekçilerin, üretenlerin çıkarlarına yönelik saldırıların önemli bir parçası da AKP Hükûmet programında yer alan bu kiralık işçi uygulamasına yönelik kanun tasarısıdır. İşçilerin kazanılmış birçok hakkını gerilere götürecek, kuralsız çalışmayı yaygınlaştıracak, zaten felç edilen sendikalaşmayı tümden engelleyecek, iş cinayetlerini artıracak bu tasarı, emeğe karşı düşmanca bir tutumun ifadesinden başka bir şey değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP döneminde Türkiyeli işçiler, en az kazanan, en çok ölen, en örgütsüzleştirilmiş işçiler olmuşlardır. OECD verilerine göre Türkiye'de on üç senede emekçi kesimin millî gelirden aldığı pay yüzde 45'ten yüzde

30’a düşmüştür. Yani, ekonomi, değeri yaratan emekçiler için değil onları sömüren sermaye için büyümüştür. Asgari ücret 1.300 TL iken açlık sınırı 1.390 TL, yoksulluk sınırı ise 4.400 TL’dir.

Değerli milletvekilleri, OECD 2013 verilerine göre sendikal örgütlenme oranı açısından Türkiye, yüzde 4,5’luk oranla listenin sonunda yer almaktadır. AKP’nin hükûmete geldiği 2002 yılında yüzde 9,5 olan sendikalaşma oranı yüzde 4,5’a kadar düşmüştür. Bu veri, AKP döneminde çalışanların örgütlenme haklarının gasbedildiğinin, engellendiğinin açık kanıtıdır.

Değerli milletvekilleri, bu tasarıyla iş güvencesi, istihdam güvencesi, gelir güvencesi ve emeklilik gibi bileşenleri barındıran sosyal ve sendikal güvenceler yok edilmek istenmektedir. Güvenceli çalışmak için sendikal hakların güvence altına alınması, sosyal güvenlik haklarının eksiksiz tanınması, iş yerinde ayrımcılığın engellenmesi, işten çıkarmalara karşı etkin koruma sağlanması ve iş zamanının bölünmesinde işçi iradesinin esas alınması etkin kurallara bağlanmalıdır. Yoksa, yasa hazırlanırken sendikaların görüşleri burada tamamen yok sayılmıştır. Tasarıda, Anayasa ve uluslararası sözleşmeler gözetilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, Meclis emekçi halkı temsil etmelidir. Yüzde 85’i yoksulluk sınırının altında yaşayan Türkiye yurttaşlarından oy alarak bu Parlamentoya gelmiş milletvekillerinin, halkın aleyhine, emekçilerin aleyhine sonuçlar doğuracak yasalar yapmaya hakkı yoktur. Bu Meclisin görevi, zengini koruyup halkı daha da fakirleştirmek değildir. Bu temelde, milletvekillerini, halkı daha da yoksullaştıracak bu düzenlemeye karşı çıkmaya davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dora.

Aynı mahiyetteki diğer önerge hakkında konuşmak isteyen Nurhayat Altaca Kayışoğlu, Bursa Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Altaca Kayışoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 3’üncü maddesi üzerinde vermiş olduğumuz önerge hakkında söz almış bulunuyorum.

Bu yasanın kamuoyundaki adı “kiralık işçilik yasası” ya da “simsarlık yasası” ya da “kölelik yasası” olarak geçiyor. Ben, özellikle AKP sıralarındaki milletvekilli arkadaşlarıma sesleniyorum: Biraz sonra birçok milletvekili arkadaşım dışarıdan koşa koşa gelip el kaldıracaklar ama neye el kaldırdıklarını bilmediklerine eminim.

Ben size açıklamak istiyorum. Evet, bu 3’üncü madde ne getiriyor biliyor musunuz arkadaşlar? İş Yasası’nda iki ay olan, istisna olarak düzenlenmiş olan denkleştirme süresini turizm sektöründe dört aya çıkarıyor. Anlamı şu: Turizmde çalışan emekçiler altı gün, yedi gün günde on bir saat çalışacaklar ve fazla mesai ücreti almayacaklar. Aya vurduğunuzda, her ay yaklaşık bir ücretlerini gasbetmiş olacaksınız.

İşçiler fazla mesailerini böyle salonlarda parmak kaldırarak almadılar. İşçiler, yüz yıllardır mücadele ederek bu emeklerinin karşılığını, bu sosyal hakları elde ettiler. O yüzden, bu kazanımları o parmaklarınızla geri almaya hakkınız yoktur, bunu bilin.

Evet, dış politikadaki yanlışlıklarınızla maalesef turizm sektörünü berbat ettiniz. Bir yandan destek getiriyorsunuz, faturasını da turizm sektöründe çalışan emekçilere yüklüyorsunuz.

Çok söylendi, evet, 2009’da Abdullah Gül şöyle diyor: “Emek istismarı yaratacağı ve insan onuruna yakışmayan durumlar doğuracağı...” Evet, insan onuruna yakışmayan durumlar çünkü işçileri bir mal gibi görüp işverene kiralayacak özel istihdam büroları getiriyorsunuz.

Şimdi, uygulamada zaten çalışma hayatı berbat, taşeron denilen bir modern kölelik sistemi var ve uygulamada asıl iş dışına taşan yani asıl işte taşeron işçi çalıştırılması yasak biliyorsunuz ama kanun dolanılarak her alanda taşeron işçi çalıştırılıyor. Bunu kaldıracağınıza söz verdiniz fakat daha beterini getiriyorsunuz. Şimdi, bu tasarıyla ilgili Sayın Bakan diyor ki: “Efendim, sınırları belli, bu her yerde uygulanmayacak zaten, belli alanlarda, belli iş koşullarında…” Ama, bu sistemde nasıl kanun dolanılarak taşeron yaygınlaştırılmışsa, aynı şekilde bu kölelik düzeni de kanun dolanılarak yaygınlaştırılacak ve genelleştirilecektir ve çok çok daha geriye gidiyor. 2003’ten beri zaten özel istihdam büroları var, dün Bakan Bey de söyledi, 445 civarında. Ama, bunlar sadece işçi ile işvereni bir araya getiriyorlardı, sözleşmenin tarafı olmuyorlardı; şimdi ise sözleşmenin tarafı bu bürolar olacak, daha fazla kâr elde etmek için işçileri en dip ücrete mahkûm kılacaklar.

Saymakla bitmez, berbat yönleri var bu tasarının. Örneğin, özel istihdam bürolarına teminat dışında hiçbir şart getirilmiyor. O teminat da zaten işçilerin… Örneğin, bin işçi kiralayacak olan özel istihdam bürosu eğer kötü niyetliyse, ödemezse işçilerin ücretlerini, bu işçiler ücretlerini alamayacaklar ve emek hırsızlığı yaşanacak. Özel istihdam büroları işçileri, kiralandıkları iş yerlerinin koşullarını bilmeyecekler, iş yerlerinde iş kazaları çoğalacak, işçilerin durmadan iş yerleri değiştiği için verimlilik azalacak. Bakın, siz, biz yoklama istedikçe şuradan şuraya gidip geliyorsunuz diye rahatsız oluyorsunuz ama işçileri dört ay orada, üç ay orada, iki ay orada çalışmaya mahkûm ediyorsunuz. Bu, insanlık onuruna yakışmayan bir durumdur.

Dönemsel artan iş yerlerinde süre sınırı yok ve kötüye kullanıma açık. İşçinin çalışmadığı zamanlarda hiçbir güvencesi, sosyal hakkı, sigortası maalesef bulunmamaktadır. Ülkemizde işverenlerin yüzde 80’i 10 ve daha az işçi çalıştırıyor yani yüzde 80 iş yerinde bu yasa uygulanacak ve kiralık işçi çalıştıracaklar. Biraz önce dediğimiz gibi, belki daha fazla çalıştıran iş yerleri 10’a düşürecek, 2 iş yeri açacak ve hiçbir sorumluluğu olmayan kiralık işçilere işlerini gördürecekler.

Sizin ruhunuzda kölelik olabilir ama işçilere bu köleliği dayatamazsınız, işçilerin ayaklarına pranga vuramazsınız. Bu yasa işçilere gerçekten zincirlerinden başka kaybedecek hiçbir şey bırakmıyor ve biz bu kölelik düzenine hayır diyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altaca Kayışoğlu.

Sayın Bostancı…

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – “Sizin ruhunuzda kölelik olabilir.” ifadesini bir kere reddediyor, aynen iade ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Biz de iade ediyoruz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yasanın içini bilseniz gerçekten bunu der misiniz acaba?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – İkincisi, 1848, Manifesto’nun yazıldığı tarihteki Marx’ın o son cümlesini bugünün dünyasında, Türkiyesi’nde tekrar etmek olsa olsa cahillik olur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bugünün Türkiyesi’nde bu yasayı getirmek ne oluyor acaba?

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Başkanım, sataşma var bana, “Cahillik var.” dedi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Arkadaşımız 69’a göre… Sataşma var.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altaca Kayışoğlu.

Sataşma nedeniyle size iki dakika süreyle söz veriyorum.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu’nun, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bir daha söylüyorum, Abdullah Gül’ün sözleriyle söylüyorum: Bu yasa insan onuruna yakışmamaktadır. Bu yasa emek sömürüsüne sebebiyet verecektir. Bu yasayla, o Kemal Sunal’ın filmi var ya, o sahneleri yaşayacağız. Evet, modern hâlini yaşayacağız belki, o yüzyıldaki koşullarıyla değil. Belki gerçekten fiilen zincir vurulmayacak kollarına o işçilerin ama 1 metrekarelik, 2 metrekarelik -her neyse- o bürolarda özel istihdam büroları sözleşme yapacak işverenle ve işçilerin emeğini kiralayacak. İşçi ne kadar alacağını bilmeyecek, işçinin sigortası eğer işverenle çalışma süresi bittiyse yatmayacak. Bunun adı kölelik değil de nedir?

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Demagoji yapıyorsun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Bunun adı zincire vurmak değil de nedir, soruyorum size Sayın Bostancı?

Şimdi, o günden bugüne… Evet, o günkü koşullarda çalışma saatleri on iki saat, on dört saat, çok uzun sürüyordu; işçiler mücadele verdiler. O zaman da fiilen zincirler yoktu belki ama o mücadele neticesinde fazla mesai hakkı kazandılar, o mücadele neticesinde kıdem tazminatı hakkı kazandılar, o mücadele neticesinde emeklilik hakları kazandılar. Şimdi, siz, bu hakları, bu tasarıyla geri alıyor musunuz almıyor musunuz? Yani o dönemin koşullarına işçileri, mahkûm ediyor musunuz etmiyor musunuz?

O hâlde bunun adı nedir? Bunun adı modern köleliktir. Bunu, ille pazara çıkıp IŞİD’in yaptığı gibi satmak anlamında kullanmıyoruz, işçileri kiralamak, sözleşmeye taraf tutmak özel istihdam bürolarını, gerçekten, modern köleliktir diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altaca Kayışoğlu.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunuyorum…

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Karar yeter sayısı istiyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, karar yeter sayısı istiyoruz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Karar yeter sayısı…

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Oylamaya geçtiniz efendim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ne geçtiniz Başkan? Daha karar yeter sayısı…

BAŞKAN – Hayır. Bir saniye sayın milletvekilleri…

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Karar yeter sayısı istiyoruz Sayın Başkan.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Bir karar yeter sayısı…

HALUK İPEK (Amasya) – Oylama başladı.

BAŞKAN – Efendim, oylama başlamadı. Cümlemi bitirmeden karar yeter sayısı talebi olduğu için o talebi yerine getireceğim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İzin verirseniz, bir şey söyleyebilirim miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Sayın Akar…

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN - Buyurunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Arkadaşların "Oylama başladı, siz karar yeter sayısı talebinde bulunmadınız." gibi iddiaları var. Yalnız, geçen gün yine Genel Kurulda bir AKP'li Meclis başkan vekili, tutanaklardan, talep edilip edilmediğini tespit edip daha sonra uygulama yaptı.

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Kapatmaya ne kadar heveslisiniz, kapatmaya!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani arkadaşlar sürekli itiraz ediyorlar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akar.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Sabaha kadar buradayız, çalışacağız, merak etmeyin.

BAŞKAN - Sorun yok, olabilir, itirazlar da olabilir. Bunlar gayet doğal olaylardır.

Önergeleri oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeleri kabul edenler… Kabul etmeyenler… Karar yeter sayısı vardır, önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesiyle 4857 sayılı Kanun'un 63'üncü maddesinin ikinci fıkrasına eklenen cümlede yer alan "altı aya" ibaresinin "dört aya" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Oğuz Tor (Kahramanmaraş) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Mehmet Günal, Antalya Milletvekili.

Sayın Günal yok herhâlde.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Gerekçe…

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Ülkemizde turizmin yoğun olduğu dönem 15 Mayıs-15 Eylül dönemi olup bu tarihler haricinde iç turizm başta olmak üzere turist yoğunluğu da azalacağı için toplu iş sözleşmeleriyle dört aylık artırım yeterli olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum…

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Hayır, bu sefer "Oylarınıza sunuyorum…" dedikten sonra talep ettiniz Sayın Akar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, peki Sayın Başkanım. Kabul, kabul, tamam Sayın Başkanım.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Bizden itiraz yok.

BAŞKAN – Nasıl olsa fırsat çok, her zaman yapabiliriz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biz fırsatı beklemiyoruz Başkan, biz hakkı, hukuku teslim ediyoruz.

BAŞKAN - Önergeyi kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum…

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Evet, bir yoklama talebi vardır.

Yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Sayın Akar, Sayın Akkaya, Sayın Tanal, Sayın Kaplan Hürriyet, Sayın Arık, Sayın Tüm, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Çamak, Sayın Tuncer, Sayın Arslan, Sayın Demirtaş, Sayın Sarıhan, Sayın Karadeniz, Sayın Torun, Sayın Budak, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Özdemir, Sayın Çam, Sayın Balbay, Sayın Demir, Sayın Topal.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.24

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.38

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86’ncı Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

III. YOKLAMA

BAŞKAN - 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 3’üncü maddesinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

MAHMUT TOĞRUL(Gaziantep) – Başkanım, süre bitti.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, o pusula geçerli değil. Olmaz öyle şey! Ne ayıp şey, ne ayıp şey! Süre doldu!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sakin olun, ben buradayım, lütfen…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok ayıp, çok ayıp!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen efendim…

Şimdi, elektronik cihazla oy kullananlar ile oy pusulalarını karşılaştırıyoruz. Mükerrer oy var mı yok mu, ona göre sonucu bildireceğim.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, oy pusulasıyla oy kullanan milletvekillerinin Genel Kurul salonunda olup olmadığını kontrol edeceğim.

Sayın Ayhan Gider, Çanakkale? Yok.

Sayın Ahmet Sami Ceylan, Çorum? Burada.

Sayın Mehmet Erdem, Aydın? Burada.

Sayın Serkan Bayram, Erzincan? Burada.

Sayın Sebahattin Karakelle, Erzincan? Burada.

Sayın Şirin Ünal, İstanbul? Yok.

Sayın Nurettin Nebati, İstanbul? Burada.

Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Sayın milletvekilleri, 4'üncü madde üzerinde, ikisi aynı mahiyette olmak üzere dört önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 4857 sayılı Kanun'un 99'uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (c) ve (d) bentlerinde yer alan "yüzelli" ibaresinin "beşyüz", (b) bendinde yer alan "ikiyüzelli" ibaresinin "bin" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Oğuz Tor	Zihni Açba	Kamil Aydın
Kahramanmaraş	Sakarya	Erzurum
İsmail Faruk Aksu	Mustafa Kalaycı	Baki Şimşek
İstanbul	Konya	Mersin
Ruhi Ersoy	Ahmet Selim Yurdakul	
Osmaniye	Antalya	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesiyle değiştirilen 4857 sayılı Kanun'un 99'uncu maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı	Ramazan Can	Yusuf Başer
Amasya	Kırıkkale	Yozgat
Öznur Çalık	Osman Aşkın Bak	Hasan Basri Kurt
Malatya	Rize	Samsun
Gökcen Özdoğan Enç		
Antalya		

"7'nci maddenin ikinci fıkrasının (f) bendine aykırı olarak davranan işveren veya işveren vekiline ise birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen para cezası dört katı artırılarak uygulanır."

BAŞKAN – Şimdi, okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi, aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya	Şenal Sarıhan	Ali Yiğit
İstanbul	Ankara	İzmir
Tur Yıldız Biçer	Çetin Arık	Ünal Demirtaş
Manisa	Kayseri	Zonguldak

Musa Çam

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel	Filiz Kerestecioğlu Demir	Dirayet Taşdemir
Diyarbakır	İstanbul	Ağrı
Sibel Yiğitalp	Nursel Aydoğan	Müslüm Doğan
Diyarbakır	Diyarbakır	İzmir

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki iki önerge hakkındaki söz taleplerini karşılayacağım.

İlk konuşmacı Müslüm Doğan, İzmir Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Doğan. (HDP sıralarından alkışlar)

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesiyle ilgili olarak söz almış bulunmaktayım.

Kapitalist üretimin tarihsel sürecini incelersek sermayenin emek üzerindeki denetimini arttırmak için sürekli yeni arayışlar içinde olduğunu ve bu arayışlar neticesinde yeni yöntemler geliştirdiğini görüyoruz. Özellikle, 1970'li yılların sonu ve 1980'li yılların başından itibaren IMF ve Dünya Bankasının önerileri doğrultusunda yapılandırılan yeni liberal politikalarında, sermaye sınıfının talepleriyle devletin iş gücü piyasası politikalarına yönelik koruyucu düzenlemeleri zayıflatılmaya başlanmıştır. Esnek ve güvencesiz çalışma biçimleri, yaşanan ekonomik sorunların ve işsizliğin çözümü olarak sunulmuş, bu yolla da ucuz, denetlenebilir ve esnek bir iş gücü piyasası yaratılmıştır.

Türkiye'de bu uygulamalar, 1980'li yılların başında kamuda istihdamın azaltılması ve özelleştirme politikalarının yaygınlaştırmasıyla başlamıştır. 2003 yılında çıkarılan 4857 sayılı İş Kanunu'yla da esnek istihdamı temel alan ilk yasal düzenleme yapılmıştır. Fazla mesai hakkını ortadan kaldıran denkleştirme uygulaması kabul edilmiş, kısmi çalışma, çağrı üzerine çalışma, evde çalışma gibi esnek çalışma biçimleri getirilmiş; iş güvencesinin kapsamı, 10 kişi ve üzeri işçi çalıştırılan iş yerlerini kapsıyor iken 30 kişi ve üzerinde işçi çalıştırılan iş yerleri şeklinde değiştirilerek kapsam daraltılmıştır. Yine, taşeron uygulamasına yönelik düzenlemeler getirilerek başta kamu olmak üzere taşeronlaştırmanın önü açılmıştır.

Değerli milletvekilleri, konumuz açısından en önemli düzenleme ise özel istihdam bürolarının önünü açan "geçici iş ilişkisi" uygulamasıdır. Bu uygulamanın temelleri 4857 sayılı Kanun'la atılmıştır. Kanun'un 7'nci maddesi, işverenin, işçiyi, holding bünyesi içinde veya aynı şirketler topluluğuna bağlı başka bir iş yerinde veya yapmakta olduğu işe benzer işlerde çalıştırılması koşuluyla başka bir işverene iş görme edimini yerine getirmek üzere geçici olarak devredebilmesine olanak sağlamıştır.

Yine, Yasa'nın 90'ıncı maddesinde ve 25 Haziran 2003 yılında kabul edilen 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'yla iş ve işçi bulmaya aracılık faaliyetlerinin gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulan özel istihdam bürolarınca da yapılmasına imkân verilmiştir. Her iki düzenlemenin de temel amacı, AKP Hükûmeti tarafından hazırlanan Ulusal İstihdam Stratejisi'nde yer alan özel istihdam büroları düzenlemesinin hayata geçirilerek geçici iş ilişkisinin kalıcı hâle getirilmesi meselesidir. Bu yolla işçilerin emeği kolay alınıp satılan bir metaya dönüştürülecek; işçinin sigortası, işsizlik sigortası, iş güvencesi, izin ve ücret haklarını belirleyebilmesi oldukça güçleşecek; ayrıca, sendikalaşma olanakları da ellerinden alınacaktır. Yani, özel istihdam bürosu en genel anlamıyla işçilerin günübirlik ya da geçici bir süre için farklı işveren ve iş yerlerine kiralanarak çalıştırılmasını amaç edinen aracı kuruluştur. Yani, işçilerin emeğinin kolayca alınıp satılmasına imkân veren yeni bir çalışma organizasyonudur.

Değerli milletvekilleri, peki, bu sistem nasıl işleyecek? Özel istihdam büroları bir işveren gibi çalışacak. İşçi ihtiyacı olan fabrika ya da firma nasıl bir işçi istediğini büroya bildirecek, büro da kendisinden işçi talep eden firmalara işçi servis edecektir. Kiralık işçinin bir değil, birden fazla patronu olacak ama hiçbir zaman kalıcı bir işi veya iş yeri olamayacaktır. Kiralanan işçinin süresi veya işi bittiğinde o fabrikayla veya iş yeriyle, işvereniyle bağı kesilecektir. Bu durumda, işçi, bağlı olduğu özel istihdam bürosunun kendisini kiralayacağı yeni iş yerine gidecektir. Dolayısıyla işçi için düzenli, kurallı bir iş yeri hayal olacaktır; bir iş yerinde üç ay, diğerinde beş ay, öbüründe dokuz ay çalışabilecektir; farklı semtlerde, farklı iş yerlerinde çalışmaya mecbur kalacaktır.

Değerli milletvekilleri, özel istihdam büroları işçi kiralama hakkı elde ederse işçiyle belirli süreli iş akdi yapan özel istihdam bürosu, asıl işverenle sadece işçi kiralama sözleşmesi yapabilecektir. Bu durumda, işverenlerin, kiraladıkları geçici işçiye karşı hiçbir sorumluluğu olmayacaktır. Ayrıca yine işçinin iş yerinin belirsiz olması, işçi sağlığı ve güvenliği önlemlerinin de alınmasını engelleyecektir. İşçi her gün ya da her ay farklı iş yerinde çalışacağı için farklı iş kazası ve meslek hastalıkları tehdidi altında kalacaktır. Kiralık işçinin yaşadığı iş kazası ve meslek hastalığından kiralandığı iş yerinin hiçbir sorumluluğu olmayacak ve işçinin sağlığı ve güvenliği tehlikeye atılacaktır.

Değerli milletvekilleri, biz bu yasaya "hayır" diyeceğiz ama cumhuriyetin kurucu bir organizasyonu, kurucu bir unsuru olarak kendini gösteren, söyleyen, her yerde söyleyen CHP'nin ise burada bu yasaya çok ciddi bir muhalefetini görmüyoruz; bunu

da yanlış buluyoruz. Bu yüzden, bu yasaya ret oyu vereceğiz.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Altay…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın hatip bu tasarıyla ilgili yüksek reflekslerimiz Meclisçe ve kamuoyunca bilinmesine rağmen, bu tasarının görüşmelerine yönelik olarak bizim yetersiz muhalefet yaptığımızı iddia etmek suretiyle açık bir sataşmada bulundu.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bize sataşma sakın! Biz yeterli muhalefet yapıyoruz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Milliyetçi Hareket Partisinin sataşılacak hâli kaldı mı?

BAŞKAN – Buyurunuz.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Milliyetçi Hareket Partisinin "sataşma" önerisine, sataşma anlamında değil ama HDP'nin…

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Muvazaa var.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Muvazaa falan yok.

Bu tasarı önemli bir tasarı. Ben bütün muhalefet partilerine ve iktidar partisine mensup milletvekillerine sesleniyorum, bu tasarı şöyle çıkmalıydı: Bir tarafta işçiler var, bir tarafta işveren var. İkisi de bizim, ikisi de bizim; işçi de bizim, işveren de bizim. Gönlümüz arzu ederdi ki işverenin de "evet", işçinin de "evet" diyeceği bir tasarı buraya geleydi, bir saatte de geçeydi. Görünen o ki işverenin taleplerinin daha yoğun karşılandığı, emek dünyasının taleplerinin daha düşük bir şekilde değerlendirildiği, ciddiye alınmadığı bir tasarıyla karşı karşıyayız.

Milliyetçi Hareket Partisine sataşma meselesine gelince, burada bir şeyi söylememiz lazım tabii. Ya ben atladım ama bugün, iki gündür yaşananlarla ilgili şu tahlili yaptıktan sonra Milliyetçi Hareket Partisinin bu konudaki değerlendirmesini bütün Türkiye merak ediyor. 27 Mayıs ile 12 Eylül bizim için aynı şeydi, 28 Şubat ile de 12 Mart aynı şeydi. Gözün aydın Türkiye, 28 Şubat ile 12 Martın bir kardeşi oldu; 4 Mayıs oldu, yazık günah oldu, yazık günah oldu! (CHP sıralarından alkışlar) Demokrasi bu kadar ucuz değil, millî irade bu kadar ucuz değil. Bu milletin Davutoğlu başkanlığındaki partiye verdiği 23 milyon oyu böyle bir darbeyle alaşağı etmek kimsenin haddi ve hakkı değil. (CHP sıralarından alkışlar) MHP bu konuda ne diyor çok merak ediyorum.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Siz kendinizle uğraşın! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Bostancı bir saniye, önce…

Buyurunuz Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Konuştuğumuz yasayla esasen hiçbir ilgisinin bulunmadığı ve açıktan sataşma olsun diye…

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Yasanın nasıl olması gerektiğini söyledik.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - …bağlam dışında yapıldığı aşikâr olan, 28 Şubatın yanına 4 Mayısta yaşanan olayları katarak, bunun üzerinden AK PARTİ'ye yönelik açık bir sataşmada bulunmuştur Sayın Altay.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

8.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; demin de anlatmaya çalıştım, konuştuğumuz tasarıyla bu konunun hiçbir alakası yok. Ama Sayın Engin Altay…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hangi konunun? Parlamentoya bir darbe yapıldı Beyefendi, Parlamentoya bir darbe yapıldı!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Sesiniz çok güzel çıkıyor Engin Bey.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ama size de darbe yapıldı gerçekten Naci Bey, size de darbe yapıldı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Engin Bey, 28 Şubat ile 4 Mayısı yan yana koymak bir kere haksızlıktır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 12 Martı da koydum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – İkincisi: AK PARTİ'nin kendi içinde yaşanan bir süreç. Sonuçta olağanüstü kongreye gidiyor.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Cumhurbaşkanı AK PARTİ'nin içinde değil ki!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Cumhurbaşkanı nasıl AK PARTİ'nin içinde olur?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Yüzde 50 oy almış bir siyasi partinin kongre sürecinin sizi bu kadar ilgilendirmesini anlıyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sevinin.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Çünkü ülkenin kaderiyle ilgili, siz de bu kaderle ilgileniyorsunuz, çok doğru.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Evet, zaten Cumhurbaşkanının ülkenin kaderine müdahale ettiğini söylüyoruz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Ama gayet iyi biliyorsunuz ki bir partinin kendi iç işidir aynı zamanda, kongresini yapar, her şey usulet, suhulet dairesinde yaşanır yasalara uygun bir biçimde. Sizin siyasi bir kasıtla, bir tür, buradan, "28 Şubat" vesaire diyerek bir sataşma çıkartmak kastı olduğunu benim anladığım, böyle bir değerlendirme, böyle bir bağlama yerleştirerek söylediğiniz sözlerin yaşanan gerçeklik karşısında hiçbir hükmü yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Millet gerçeği görüyor Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Millet gördüğü için yüzde 50'yi alıyoruz Engin Bey.

Sağ olun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Geçti o günler, geçti.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Bostancı, ben, malumun ilamına gerek yok lakin ana muhalefet partisinin grup başkan vekiliyim, Sayın Bostancı da iktidar partisinin grup başkan vekili. Bizim ağzımızdan çıkan sözlerin biraz düşünülerek çıkması lazım. Sayın Bostancı benim biraz önce kürsüde yaptığım konuşmayla ilgili olarak şöyle bir laf etti: "Görüştüğümüz tasarıyla ilgisi olmayan bir konuşma yaptı." dedi. Bu, benim temsil ettiğim makama çok açık bir hakarettir. (AK PARTİ sıralarından gülüşmeler) Ben o kürsüde neyi konuşup neyi konuşmayacağımı bilmeyecek kadar beceriksiz değilim. Söz talep ediyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

9.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Bostancı, ben dün size dedim ki: İç Tüzük 178 çalışır mı? "Çalışmaz" dediniz. Doğru, çalışmadı. Ama elhak, hepinizin, hepimizin, değerli arkadaşlar, vicdanımız var. Biz burada kimsenin… Sayın Davutoğlu'nun korunmaya da ihtiyacı yok. Sayın Davutoğlu'nun bugünkü açıklamasını ben de, herkes de, Türkiye de dikkatle dinledi. Ben şunu söylüyorum, diyorum ki: Son iki seçimde de birleşik oy pusulasında Adalet ve Kalkınma Partisi ambleminin ve logosunun altında "Ahmet Davutoğlu" yazıyordu.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Buradan ekmek çıkmaz Sayın Altay, başka yere!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Tıpkı 2002'de Sayın Erdoğan aday olmadığı hâlde birleşik oy pusulasında "Recep Tayyip Erdoğan" yazdığı gibi. Neticede bu millet Sayın Davutoğlu'nun Genel Başkanı olduğu bir partiye yüzde 49,5 oy verdi.

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Şu an yüzde 53.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Dün yapılan iş, ondan öncesinde yapılan işler MKYK'yla ilgilidir; bak, onda ben laf etmem, haddim de değil. AKP MKYK'sında, Başbakanın örgütleri görevden alma yetkisinin baypas edilmesi bizim konuşacağımız iş değil, haddimiz değil. Lakin Cumhurbaşkanın Anayasa'nın 103'üncü maddesine göre tarafsızlığına yemin etmiş bir Cumhurbaşkanının müdahalesine siz "Bu bizim iç işimiz." derseniz, siz bu Anayasa'yı ayağınızın altına alıp çiğnemiş olursunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HDP'ye gelince, demokrasi sınırları içinde olacağız, demokrasi mücadelesine devam edeceğiz. Aldığınız 6 milyon oya saygımız var ama ortada kimi iş ve işlemler bakımından, uygulamalar bakımından, bölgede yaşanan kimi olaylar bakımından tutarsızlığınızla ilgili somut gerçekler var. (HDP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Kavgada söylenmez bu.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan…

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan…

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Akçay…

Bir saniye sayın milletvekilleri, lütfen…

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Altay biraz evvelki konuşmasında açıkça partimize sataşmıştır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, "4 Mayıs darbesi hakkında MHP ne düşünüyor?" dedim.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akçay.

10.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yani, Cumhuriyet Halk Partisinin, bugünkü hadiseyle ilgili Milliyetçi Hareket Partisinin ne düşündüğünü merak etmesine doğrusu çok memnun oldum. Yalnız, söylemek isterim ki bize sataşmayın, bize sataşanların hâlini bugün gördünüz yani hayra tebdil olmuyor. O nedenle, Cumhuriyet Halk Partisine de Milliyetçi Hareket Partisine sataşmamasını salık veririm. Daha bir kongre bitmeden, yeni kongrenin hesaplarını yapan bir partinin hangi konuda ne gibi sataşma gayreti içerisine girdiğini de doğrusu merak ediyorum.

Ben saat 14.00'teki grup başkan vekilleri konuşmasında aslında -daha henüz Sayın Başbakanın basın açıklaması devam ediyordu, o açıklama dahi bitmemişken- genel hatlarıyla bu konudaki görüşümü ifade etmeye çalıştım. Ona tutanaklardan da bakabilirsiniz. Fakat, Milliyetçi Hareket Partisi demokrasiye inanan, hukuka ve hukukun ilkelerine, millî iradeye sarsılmaz ilkelerle bağlı olan bir parti olarak…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – O zaman 4 Mayıs darbedir.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – …açıkça ifade etmek isterim ki bugün yapılan tam bir hükûmet darbesidir veya saray darbesidir. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar) Bunu açık şekilde ifade etmek lazım çünkü Sayın Başbakan o uzun açıklamasının satır aralarında, kendi arzusunun hilafına, zaruretten dolayı görevinden yani Başbakanlıktan ayrıldığını ifade etmiştir. Millî irade hiçe sayılmıştır, çok açık seçik bir şekilde Türkiye'de kendi karakteri itibarıyla ilk kez bu şekilde bir hükûmet darbesi yaşanmıştır. 12 Marta da 28 Şubata da rahmet okutacak bir darbedir. Bu çok açık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Herhâlde sizin için açıklayıcı olmuştur Sayın Altay.

Teşekkür eder, saygılar sunarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Demirel…

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, CHP grup başkan vekili bizim demokrasi mücadelesi yürüttüğümüzü fakat bir tutarsız politika izlediğimizi ifade etti.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Demirel. (HDP sıralarından alkışlar)

11.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, aslında bütün gruplar bunu çok iyi bilir, biz başından beri söylüyorduk, başından beri de uyardık HDP olarak; sarayın, AKP'ye, iktidara yönelik bir darbe yaptığına, Parlamentoya darbe yaptığına, Hükûmete darbe yapacağına yönelik Sayın Davutoğlu'nu uyarmıştık, defalarca buradan uyardık.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – İnanmıyorum, sen mi söylüyorsun bunu?

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – Hatırlarsanız, -Sayın Bostancı'ya sormak istiyorum- Sayın Bostancı, daha önce biz Sayın Davutoğlu ile Erdoğan arasında bir kriz olduğunu ifade ettiğimizde bize verdiğiniz cevap şuydu: "İki zeytinle ziyafet çıkmaz." Bugünkü iki zeytinle nasıl Türkiye toplumunun bir krizle sonuçlandığını acaba şimdi, şu anda anladınız mı? Onu sormak istiyorum Sayın Bostancı size: İki zeytinle nasıl ziyafet çıkar?

TAMER DAĞLI (Adana) – Sayın Başkan, söz hakkı istediği konuyla ne alakası var?

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – Türkiye toplumunu krize götürdünüz. "İstikrar." dediniz, ekonomi altüst oldu. Şu anda, Sayın Davutoğlu şunu diyor: "Benim tercihim değildi." Bunu ifade ediyor bugünkü konuşmasında. Erdoğan da "Bırakmak kendi kararıdır." diyor. Yani iki tutarsızlığı burada net olarak göstermek gerekiyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Sayın Başbakanı savunmak en son size kaldı be!

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – Bir de, aynı zamanda, Sayın Davutoğlu ne diyor? Helallik istiyor. Aslında helallik istenen yerler; Cizre, Nusaybin, Şırnak helallik istenmesi gereken yerlerdir. (HDP sıralarından alkışlar)

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ya, bu olayı nasıl oraya bağladın? Helal olsun ya! Akıl tutulması yaşıyorsun ya!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Kilis'ten helallik istesin, Kilis'ten.

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – Siz bu kadar savaş konseptini gerçekleştireceksiniz, IŞİD'i, Türkiye'nin her yerinde IŞİD çete örgütlerini besleyeceksiniz, bugün de Kilis'e düşen bombaların hâlâ hesabını vermeyeceksiniz; kalkıp ne diyeceksiniz?

CHP -ana muhalefet- de ne yazık ki bunlara bir türlü cevap olamadı, cevap da veremiyor. Bu konuda gerçekten CHP'yi de çok ciddi bir şekilde eleştiriyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bostancı…

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye söylüyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Dipnot olarak, dipnot…

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Davutoğlu kendi hukukunu da, milletin hukukunu da hangi makamda bulunduysa her zaman savunmuş bir insandır; bir.

Hayatı darbelere karşı mücadeleyle geçmiş, kendisi de öyledir, geldiği siyasi gelenek de öyledir.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ee, niye arkasında durmuyorsunuz?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bugün yaşanan olayı "darbe" diye değerlendirmek akıllara ziyan bir durumdur, şiddetle reddediyorum

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Darbedir çünkü, apaçıktır, apaçıktır.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Kayıtlara geçmesi için beyan ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Sayın Altay…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Halkların Demokratik Partisinin sayın grup başkan vekili bugün Genel Kurul açıldığında, daha sonra, bir saat sonra, tekrar Kilis'le ilgili Hükûmetten ısrarla bilgi istememe rağmen, Kilis'e yönelik, Suriye topraklarına yönelik bu, bomba, füze, roket saldırısıyla ilgili olarak bizim ilgisiz davrandığımızı, buraya kayıtsız kaldığımızı itham etti; tutanaklarda çok açık. Söz talep ediyorum.

BAŞKAN – 69'uncu madde çerçevesinde size iki dakika süreyle söz veriyorum Sayın Altay.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

12.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İktidar partisinin sayın yöneticilerinin bu anlayış içerisinde bu tasarıyı işverenlerle birlikte işçilerin de, işçi sınıfının da makul kabul edebileceği, kabul edilebilir sınırlara çekilecek bir noktaya getirmesi amacıyla belki bu görüşmelerin böyle soğumasında fayda oldu, bu polemiğin böyle bir yararı oldu. Umarım, iktidar partisi bu konuda bir iyi niyet adımı da atar diye bekliyorum.

Sayın Milletvekilim, Sayın Grup Başkan Vekilim, Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye'de yaşanan her sorunla ilgili, Türkiye'de sorun yaşayan toplumun bütün kesimleriyle ilgili en duyarlı partidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Nitekim, Kilis eğer Türkiye'nin bir iliyse… Hükûmet de yok ki Kilis Türkiye'ye mi ait, Suriye'ye mi ait diye sorsak.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hükûmet düştü, düştü zaten, Hükûmet düşürüldü!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Milletvekilleri var burada, milletvekilleri! Kilis'in milletvekilleri var, lütfen!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hükûmet düştü, düştü!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Eğer Kilis 81 vilayetimizden bir tanesiyse, bu Hükûmete şu ayıp yeter: Yaklaşık bir aydır bu ilimize her gün roket, füze atılıyor; düşmüyor, nişan alınarak atılıyor.

Geçmişte uyduruk kayalıklar için bu ülkedeki hükûmetlerin neler yaptıkları ortada.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – "Uyduruk kaya" diyemezsin, düzelt lütfen!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Kardak'taki kayalıklar için Türkiye'nin nasıl tavır koyduğu ortada. Kilis halkını, Kilis topraklarını vatan toprağı saymaktan vazgeçtiyseniz bunu bilmem. Ama bu Meclisin bir ayıbı var, bu Parlamento bir ayıp işliyor; bir şehrimizde her gün düzenli olarak roket ve füze saldırısı var, kimi kaynaklara göre 17 kişi, kimi kaynaklara göre 26 kişi ölmüş ve siz burada oturuyorsunuz; siz, biz, hepimiz. Biz en azından feryat ediyoruz, siz ne yapıyorsunuz? Yazıklar olsun! Bu durum beni üzüyor. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Siz demediniz mi "Savaş çıksa biz İran'dan yana oluruz." diye?

ENGİN ALTAY (Devamla) – "Yazıklar olsun." size değil, genel duruma söylüyorum Sayın Bostancı. Bu durum beni üzüyor, bir parça vicdanın varsa seni de üzsün. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altay.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ikinci önerge hakkında Şenal Sarıhan, Ankara Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Sarıhan. (CHP sıralarından alkışlar)

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Değerli Başkan, sevgili arkadaşlarım; bu yoğun konuşmalardan sonra, buraya sesi yansıyamamış olan bir kesimin taleplerini sizinle paylaşmak istiyorum. Çok gür bir sesim olsaydı herkes duyabilsin diye çok bağırarak okumak isterdim. Çünkü, ben bugün kendi konuşmamı kamu çalışanlarının taleplerine ayırmış durumdayım. Onları, en son, Türkiye Büyük Millet Meclisine kabul etmedik, birkaç gündür de onları sokaklarda yasaklarla karşılıyoruz. Seslerinin nasıl komisyonlarımıza ulaşması engellenmişse, buraya gelmeleri ve gözlemeleri de engelleniyor.

Hepiniz bilirsiniz, bütün uluslararası sözleşmeler ve bizim Anayasa'mız çalışma hakkını diğer insan haklarının gerçekleştirilmesi için şart ve insan onurunun ayrılmaz bir parçası olarak niteler.

Şimdi, bu işçi sınıfı ne diyor, bizim şu anda görüşmekte olduğumuz tasarı hakkında ne diyor? "Bir: İnsan ticareti tarihin en büyük insanlık suçlarındandır. Türkiye Büyük Meclisinde görüşülen bir yasa tasarısıyla bu insanlık suçu yasal hâle getirilmek isteniyor.

Neler olacaktır, bu tasarı gerçekleşirse neler olacaktır? Bir: İş güvencesi ortadan kalkacaktır. İki: Kıdem tazminatı fiilî olarak yok edilecektir, ihbar tazminatı ortadan kaldırılacaktır. 1 ila 9 arası işçi çalıştıran iş yerlerinde 5 işçiye kadar, 10'un üzerinde işçi çalıştıran iş yerlerinde yüzde 25 oranında kiralık işçi çalıştırılabilecektir; böylece, kayıtlı istihdamın neredeyse yarısı kölelik bürolarına ayrılmış olacaktır. Kural dışı, güvencesiz ve esnek çalışma biçimleri kural hâline gelecektir. Sendikal örgütlenmeler çok ciddi kan kaybedecektir. İşverenlerin işten çıkarma maliyetleri düşecektir; işçiler istenildiği gibi kullanılıp kapı önüne konulacaktır. İşçi sınıfı 'kiralık işçilik' adı altında kölelik ilişkilerine mahkûm edilecektir; gelir, emeklilik, yıllık izin ve sağlıkla ilgili bütün haklar tamamen ortadan kalkacaktır. Kiralık işçiler aynı işi yapan diğer işçilere göre daha düşük ücretler alacaklardır. Uzun çalışma saatleri açısından dünyada zirvede yer alan ülkemizde kiralık işçiler yoğun çalışma temposuyla yoğun bir sömürü çarkı içine düşecektir.

Ülkemizde iş hukuku, işçi-işveren arasındaki sözleşme, iş yeri ve iş kolu düzenlemeleri üzerine kuruludur; bu tasarı bu hukuksal düzenlemeleri geçersiz hâle getirecektir. Böylece çalışma yaşamı tamamen hukuk dışı bir hâl alacaktır. İşverenler özel istihdam bürolarından işçi kiralama hakkı kazandığında kadrolu işçilerin üzerinde sürekli bir baskı oluşacaktır. Kiralık işçiler işçi sağlığı ve iş güvenliği uygulamalarından yararlanamayacaktır.

Geçici iş ilişkisi kurmanın kapsam dışı bırakıldığı iki alan vardır; madencilik iş kolu ve kamu iş yerleri. Bu yeterli değildir, bütün tehlikeli iş yerlerinde bu sisteme başvurulmamalıdır.

İŞKUR işlevsiz hâle gelecek, kamu emek gücü piyasasındaki sorumluluklarını tamamen üstünden atmış olacaktır. Kamudaki alt işverenler özel istihdam bürolarından işçi kiralayabilecekler, kamuda taşeron köleliği daha da artmış olacaktır.

Sonuç olarak, özel istihdam büroları köle pazarlarıdır. Bu bürolarla geçici iş ilişkisi oluşturulması bir insan ticaretidir. İnsan ticareti tarihteki en büyük insanlık suçlarından biridir. Bu nedenle, bu tasarı çekilmelidir." Bu, arkadaşlarımızın yazmış olduğu metin. Metni size sunmaya çalıştım.

Dün akşam Sayın Soylu şöyle diyorlardı: "Akşam hasta çocuğunu hastaneye götüremeyen bir insana derman oluyoruz." Ben de diyorum ki Sevgili Sayın Soylu: Biz aslında işçinin canına okuyacak bir yasa yürürlüğe koyma hazırlığı içindeyiz, bunu unutmayalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENAL SARIHAN (Devamla) – Bizim için yurttaşlarımızın yaşam hakkı her şeyin üzerindedir.

Teşekkür ederim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sarıhan.

Aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunacağım.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Ancak, bir yoklama talebi vardır. Yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Sayın Altay, Sayın Akkaya, Sayın Demirtaş, Sayın Kaplan Hürriyet, Sayın Tüm, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Tuncer, Sayın Arık, Sayın Arslan, Sayın Sarıhan, Sayın Gürer, Sayın Budak, Sayın Arık, Sayın Karadeniz, Sayın Yılmaz, Sayın Özdemir, Sayın Çamak, Sayın Torun, Sayın Balbay, Sayın Tanal, Sayın Gökdağ.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesiyle değiştirilen 4857 sayılı Kanun'un 99'uncu maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı (Amasya) ve arkadaşları

"7 nci maddenin ikinci fıkrasının (f) bendine aykırı olarak davranan işveren veya işveren vekiline ise birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen para cezası dört katı artırılarak uygulanır."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılıyoruz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Gerekçe…

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Özel istihdam bürosu aracılığıyla geçici iş ilişkisi kurulması durumlarından biri olarak 7'nci maddenin (2)'nci fıkrasının (f) bendinde düzenlenen "işletmenin ortalama mal ve hizmet üretim kapasitesinin geçici iş ilişkisi kurulmasını gerektirecek ölçüde ve öngörülemeyen şekilde artması hâlinde" durumunun suistimal edilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmakta, bu nedenle aykırılık hâli idari yaptırıma bağlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, yeni bir madde ihdasıdır o. Komisyonun gelmesi lazım.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Oylamaya geçildi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne alakası var ya?

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – "Önergeyi oylarınıza sunuyorum." dedim, yoklama talebinde bulunmuştur Sayın Toğrul. O nedenle yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Sayın Toğrul, Sayın Demirel, Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Taşdemir, Sayın Irgat, Sayın Başaran, Sayın Yiğitalp, Sayın Aydoğan, Sayın Doğan, Sayın Gaydalı, Sayın Yıldırım, Sayın Özgökçe Ertan, Sayın Çelik Özkan, Sayın Birlik, Sayın Gülser Yıldırım, Sayın Becerekli, Sayın Dora, Sayın Zeydan, Sayın Öcalan, Sayın Yıldırım, Sayın Kaya, Sayın Taşçıer.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 4857 sayılı Kanun'un 99'uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (c) ve (d) bentlerinde yer alan "yüzelli" ibaresinin "beşyüz", (b) bendinde yer alan "ikiyüzelli" ibaresinin "bin" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek (Mersin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Baki Şimşek, Mersin Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Şimşek. (MHP sıralarından alkışlar)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 170 sıra sayılı İş Kanunu ve Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesinde verilen önerge üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Aziz Türk milletini ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

7 Hazirandan bu yana 495 kahramanımızı şehit verdik, geriye gözü yaşlı analar, yetim kalan çocuklar, yitip giden hayatlar kaldı. Ama maalesef Türkiye uykuda. Rahmetli Mehmet Akif'in dediği gibi: "Eyvah, beş on kâfirin imanına kandık/ Bir uykuya daldık ki cehennemde uyandık." Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, acılı ailelerine ve bu acıyı paylaşan ve dualarını esirgemeyen tüm Türk halkına sabırlar diliyorum. Türk Milletinin başı sağ olsun.

Ülkemizin en önemli sorunlarından biri terör, diğeri ise maalesef işsizliktir. Sizler AB yasaları, yeni Anayasa ve başkanlık sistemiyle uğraşırken vatandaşlarımızın gündeminde ise bambaşka konular yer almaktadır. Bize gittiğimiz her yerde vatandaşlarımız "Terörü çözün. Teröristleri cezalandırın. Meclis koridorlarında gerilla marşı söyleyen, PKK sloganları atan vekilleri istemiyoruz." diyorlar. "Çoluk çocuğumuza iş verin, atanamayan öğretmeni atayın, uzman çavuşları devlet kadrolarına alın, sosyal haklarını düzenleyin." diyorlar.

Değerli milletvekilleri, "güvenceli esneklik" adı altında özel istihdam bürolarına işçi kiralama yetkisi ve "uzaktan çalışma" adı altında evde çalışma sistemiyle yeni bir iş gücü piyasası düzenlemeleri getirilmektir. Böylelikle işletmelerin ekonomik olarak büyümeleri ve uluslararası rekabetin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Yine, bu tasarıyla Avrupa'daki gibi istihdamın artırılacağı, işsizlik ve kayıt dışı çalışmanın azaltılacağı düşünülmektedir. Ancak, Avrupa Birliği ülkeleri işsizlik rakamlarından tutun da işçi sağlığı ve iş güvenliği mevzuatından, kayıt dışı istihdam, sahte iş yeri ve sahte sigortalı çalıştırma yasağına kadar mukayese edilmez bir üstünlüğe sahiptir. Dolayısıyla, öncelikli konumuz esneklik değildir. işsizliğin ileri boyutlarda olduğu ve neredeyse yapısal nitelik kazandığı ülkemizde işçiler tercih yapma şansına sahip olmadıkları gibi İŞKUR'u kurtuluş olarak görmektedirler. Ancak, İŞKUR AKP'nin bir yan kolu olarak çalışmakta, AKP teşkilatlarından gelen listelerle işe alınmalar vatandaşlarımızın karşısındaki en büyük engel olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şimdi Sayın Bakanımıza sesleniyorum: 7 Haziran-1 Kasım arası İŞKUR'a kaç kişi aldınız? Bir önceki yıl aldığınız sayı ile 7 Haziran-1 Kasım arasında aldığınız işçi sayısında bir fark var mı? Seçim dönemlerinde, özellikle Mersin'de AKP'nin vermiş olduğu listeyle kaç kişiyi İŞKUR'da işe aldınız? Bu personeli neden kurayla ya da sınavla belirlemediniz? İŞKUR'a neden kurumsal bir yapı getirmiyorsunuz? Bu sayıları öğrenmek istiyoruz. Hep soruyoruz ancak bir türlü cevap vermiyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, diğer önemli bir konu da işçilerin sosyal güvenlik haklarıdır. Geçici işçiler, buna göre, hastalık sigortası hakkından yararlanamayacaklardır çünkü hastalık sigortasından yararlanabilmek için hastalık tarihinden önceki bir yıl içerisinde en az yüz yirmi gün prim ödenmiş olma şartı aranmaktadır. Bu durumda, yılda dört aydan az çalışan işçilerin bu haktan yararlanamama durumu ortaya çıkacaktır.

Gelin, hep birlikte, Avrupa Birliği yerine Türk milletinin istediği yasaları çıkartalım, Devlet Memurları Yasası'nı

değiştirelim, işçilerle ilgili sosyal hakları tekrar ele alalım, güneydoğuda görev yapan asker ve polisler için özel yasa çıkartalım.

Hemşehrim olan bir uzman çavuş, Diyarbakır Ergani yolunda trafik kazası geçiriyor, şehit oluyor ama henüz yeni uzman çavuş olduğu için, özel servis aracıyla kaza yaptığı için, şehit olmasına rağmen sosyal haklardan faydalanamıyor, emekli olamıyor. Siz, canları pahasına orada görev yapan bu askerimizin ailesine ve eşine ne anlatacaksınız? Polis ve askerlerimizin özlük haklarının tekrar düzeltilmesi gerektiği kanaatindeyim.

Ayrıca, orman ve diğer kurumlarda çalışan geçici işçilerin de taşeron yasası kapsamında kadroya alınmasını istiyoruz. Yıllardır aynı yerde çalışan bu işçilerin…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAKİ ŞİMŞEK (Devamla) – …kadroya alınırken sınava tabi tutulmalarını son derece yanlış buluyoruz. Taşeron yasasındaki bu yanlışlığın düzeltilmesini istiyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şimşek.

Önergeyi oylarınız sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

4’üncü maddede kabul edilen önergeyle yapılan değişiklik doğrultusunda 4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 4’üncü madde kabul edilmiştir.

5’inci madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere toplam üç önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 5’inci maddesi ile 4857 sayılı Kanun’a eklenmesi öngörülen geçici 7’nci maddede yer alan "bir işçinin" ibaresinden sonra gelmek üzere, "yazılı rızasını almak şartıyla" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Arzu Erdem	Kamil Aydın	Zihni Açba
İstanbul	Erzurum	Sakarya
Fahrettin Oğuz Tor	İsmail Faruk Aksu	Ahmet Selim Yurdakul
Kahramanmaraş	İstanbul	Antalya
Mustafa Kalaycı	Ruhi Ersoy	Mehmet Necmettin Ahrazoğlu
Konya	Osmaniye	Hatay

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım. Talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 5’inci maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya	Ünal Demirtaş	Musa Çam
İstanbul	Zonguldak	İzmir
Çetin Arık	Tur Yıldız Biçer	Mehmet Tüm
Kayseri	Manisa	Balıkesir

Aynı mahiyetteki önergenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel	Mahmut Toğrul	Sibel Yiğitalp
Diyarbakır	Gaziantep	Diyarbakır
Dirayet Taşdemir	Nursel Aydoğan	
Ağrı	Diyarbakır	

BAŞKAN – Komisyon önergelere katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki iki önerge hakkında söz talep eden sayın milletvekillerine söz vereceğim.

İlk konuşmacı Nursel Aydoğan, Diyarbakır Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Aydoğan. (HDP sıralarından alkışlar)

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, kiralık işçi yasa tasarısını görüşüyoruz. Bu tasarıya nereden baksanız, nereden ele alsanız resmen dökülüyor. Tabii, tasarının en sorunlu yeri bence yasa tasarısının ismidir, “kiralık işçi”. Yani “kiralık” deyince, “kiralık” kavramını düşününce insan Türkiye’de “kiralık” kelimesiyle yan yana gelebilecek isimleri düşünüyor. Ne geliyor aklımıza: Kiralık dükkân, kiralık ev. Gidiyorsunuz emlakçıların camlarına bakıyorsunuz; kiralık ev var, kiralık dükkân var, işte “Öğrencilere kiralık ev verilir, bekârlara ev verilmez.” vesaire. Başka nerede “kiralık” kavramını görüyorsunuz? Kiralık araba var, kiralık gelinlik var. Malum, Türkiye’de, öyle sizin dediğiniz gibi herkesin ekonomisi çok iyi değil, insanlar evlenirken artık gelinlikleri bile kiralıyorlar. Gelinlik satan yerlerin camlarında “kiralık” yazıları var; “Kiralık gelinlik.” Gidiyorlar insanlar, gelinliği sıfır alamadıkları için kiralıyorlar, o şekilde kullanıyorlar. İşte, sandalye kiralıyorlar. Mesela köylere gidiyorsunuz, kasabalara gidiyorsunuz; köy kahvelerinin camlarında “Sünnet düğünlerinde ve düğünlerde sandalye kiralanır.” yazıyor. Yani gördüğünüz gibi kiralık kavramı bir mal ve eşyayla özdeşleşmiş durumda, o şekilde kullanılıyor. Ama biz bu tasarıyla ne yapıyoruz? “Kiralık” kelimesinin yanına “insan” kelimesini getiriyoruz; “Kiralık insan” Yani insanı metalaştırıyoruz, insanı mal yerine koyuyoruz, alınıp satılan bir eşya yerine koyuyoruz. Onur kırıcı bir isim. Öncelikle bu ismin değiştirilmesi gerekiyor.

Şimdi, diyecek ki bazı arkadaşlar: “Avrupa Birliğine uyum yasası çerçevesinde bunları çıkartıyoruz. Avrupa Birliğinde de bunun adı böyle.” Avrupa Birliğinde öyle olabilir, iki yanlış bir doğru etmez. Avrupa Birliğinde öyleyse biz bunu değiştirebiliriz. Öncelikle bu yasanın isminin değiştirilmesi gerekiyor. Eğer, mutlaka Avrupa Birliğinden örnek almamız gereken şeyler varsa örneğin demokrasiyi örnek alabiliriz, insan hakları, eşitlik, özgürlük, adalet gibi kavramları örnek alabiliriz, bunların içini doldurabiliriz.

Değerli arkadaşlar, yani bu yasa tasarısını şöyle düşünüyorum: Bir işçinin hayatında değiştirebileceği çok fazla bir şey yok. Kimin hayatını değiştirecek? Bu özel istihdam bürolarını oluşturan kişilerin hayatında bir değişiklik yapacak; onlar işçileri toplayacaklar, birilerine kiralayacaklar ve onun üzerinden komisyon alacaklar. Yani bu işin rantını, parasını bu istihdam bürolarını işletenler kazanacaklar. Aslında Türkiye’de –hepiniz biliyorsunuz- işte, Mersin, Adana, Bursa gibi illerde dayıbaşları vardır. Her dayıbaşının etrafında 100 işçi vardır, onlar ona bağlıdır. Götürür işçisini bir çiftçiye satar, hem işçiden alır hem de çiftçiden alır, cebini doldurur. Arada kalan kimdir? Arada kalan o işçidir. Şimdi, biz bunu biraz modernleştiriyoruz. Ne yapıyoruz? Dayıbaşına kravat takıyoruz, getiriyoruz, bir tane de büro açıyoruz, büroya dayıbaşını oturtuyoruz, “Gel, sen burada modern bir şekilde bu işçiyi sat, hem işçiden al hem devletten al, cebini doldur.” Yani bunun başka bir izahı yok bana göre. Bu hâliyle de çıkartılmaması gerekir diye düşünüyoruz.

Tabii ki “İşçiler altı ila sekiz ay çalışacak.” deniyor tasarıda. Ben uzun yıllar özel sektörde çalıştım, işletme mühendisliği yaptım fabrikalarda. Benim çalıştığım yerlerde de öyleydi, işçileri alıyorduk, 366 gün çalıştırıyorduk, 367’nci gün işçiyi çıkartıyorduk, o 1 gün ara verdikten sonra tekrar alıyorduk, alıyorduk ki işveren kıdem tazminatı ödemesin. O dönemlerde de işçilerin pek çok mücadelesi olmuştu. Biz de hatta o yüzden işverenin adamı olmaktan vazgeçip sendikaya katılmıştık, işçilerle birlikte mücadele etmiştik. Ama sarı sendikaya katılmışız bilmeden, sendika da bizi satmıştı ve o mücadelemiz de başarısızlıkla sonuçlanmıştı.

Yani her hâliyle bir emek düşmanlığı var burada, bir işçi düşmanlığı var. Bu hâliyle çıkmaması gerektiğini tekrar düşündüğümü ifade etmek istiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydoğan.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı.

BAŞKAN – Bir önerge daha var aynı mahiyette, ondan sonra karar yeter sayısı talebinizi yerine getireceğim.

Diğer önerge hakkında konuşmak isteyen Mehmet Tüm, Balıkesir Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Tüm. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, kırk dört yıl önce 6 Mayısta Türkiye devrimci gençlik önderleri Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan idam edildiler. Onlar, tam bağımsız ve demokratik bir Türkiye için mücadele ettiler. Onlar, işçilerin, köylülerin kurtuluşu için canlarını feda ettiler. Can Yücel’in yazdığı şu dizelerle bir kez daha onları saygıyla, özlemle anıyorum: Ve işte bizim Deniz/ En uzun koşuysa elbet Türkiye’de devrim, O, onun en güzel yüz metresini koştu/En sekmez lüverin namlusundan fırlayarak/En hızlısıydı hepimizin/En önce göğüsledi ipi/Acıyorsam sana anam avradım olsun/Ama aşk olsun sana çocuk, aşk olsun!” (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi Türkiye “güvenceli esneklik” adı altında özel istihdam bürolarına işçi kiralama yetkisi verilmesiyle, kölelik uygulamasıyla karşı karşıyadır. Bu yasa tasarısı insan onuruna yakışmamaktadır. Tüm emek örgütleri bu tasarıya karşıdır, Avrupa’daki örnekleri gibi güvenceli esneklik olarak sunulması büyük bir aldatmacadır. Tasarıda işçiler için her

türlü esneklik var ama güvence yok, hatta işçilerin bugüne kadar var olan tüm güvenceleri, kıdem tazminatı, sağlık hakkı, izin hakkı, grev hakkı, sendikalaşma hakkı ellerinden alınmaya çalışılmaktadır. Değerli arkadaşlar, işçi sendikalarının bir tek önerisi bile tasarıda dikkate alınmamış, sadece sermayenin talepleri karşılık bulmuştur.

Değerli milletvekilleri, tasarıya göre neredeyse bütün alanlarda kiralık işçiler çalıştırılabilecektir. "Kamuda ve madenlerde işçi kiralama yoluna gidilmeyecek." deniliyor. Milyonlarca işçi bu yasayla kölelik koşullarında çalışacaktır. AKP Hükûmeti kiralık işçilikle ilgili yasal sınırlandırmalar getirdiğini iddia ediyor ancak bu tamamen bir aldatmacadır, buralarda taşeron şirketler aracılığıyla kiralık işçi uygulamasına gidilecektir çünkü bunu engelleyebilecek hiçbir yasal önlem alınmamıştır.

Tasarıya göre "Yer altından maden çıkarılan iş yerlerinde kiralık işçi çalıştırılamayacak." deniliyor. Buradan çıkarılacak sonuç açıktır, AKP Hükûmeti yer altı madenlerinde kiralık işçi çalıştırılmasını işçi sağlığı ve güvenliği yönünden sakıncalı buluyor. O hâlde soruyoruz: Tehlikeli olan tek sektör sadece yer altı madenciliği midir?

Değerli arkadaşlar, kiralık işçilik güvencesiz istihdama, düşük ücretle ağır çalışma koşullarına yol açacaktır. Kiralık işçilerin emekli olması daha da zorlaşacaktır. İşçiler sağlık hakkı için cebinden prim ödemek zorunda kalacaktır. Kiralık işçilik, daha çok iş kazasına, daha çok işçi cinayetine, daha çok meslek hastalığına yol açacak, bir bütün olarak işçi sağlığına ağır darbe vuracaktır. Bu yasa tasarısı derhâl Meclis gündeminden geri çekilmelidir çünkü bu yasa tasarısıyla işçilerin onuruyla oynanacak ve insanlık dışı koşullarda çalışmaya zorlanacaktır. İş güvencesi tamamen ortadan kalkacaktır. Kıdem tazminatı fiilî olarak yok olacaktır. Kiralık işçiler aynı işi yapan diğer işçilere göre daha düşük ücretle çalışacaklardır. Kiralık işçilerin İşsizlik Fonu'ndan yararlanması mümkün olmayacaktır. Bu yasa tasarısıyla resmen insan ticareti yasalaşmış olacaktır. Bu, utanç verici bir durumdur.

Değerli arkadaşlar, işçi en başta insandır. İnsan onurunu kiraya veremezsiniz. Bunları yok saymak evrensel bir suçtur. Yüce Meclis bu suça asla ortak olmamalıdır. Anayasa ve uluslararası sözleşmelere açıkça aykırı olan bu tasarı derhâl iade edilmelidir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tüm.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeleri kabul edenler… Kabul etmeyenler… Karar yeter sayısı vardır, önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 5'inci maddesiyle 4857 sayılı Kanun'a eklenmesi öngörülen geçici 7'nci maddede yer alan "bir işçinin" ibaresinden sonra gelmek üzere, "yazılı rızasını almak şartıyla" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Arzu Erdem (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Arzu Erdem, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Erdem. (MHP sıralarından alkışlar)

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 5'inci maddesindeki önergemiz üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, iktidar partisi tarafından "güvenceli esneklik uygulamalarının hayata geçirilmesi paketi" olarak sunulan bu kanun tasarısının amacı, istihdamın ve ekonomik büyümenin artırılması, işsizliğin ve kayıt dışı istihdamın azaltılması ve uluslararası rekabetin güçlendirilmesi adına özel istihdam bürolarına geçici iş ilişkisi kurma yetkisi verilmek üzere "uzaktan çalışma" adı altında evde çalışmayı içeren yeni esneklik uygulamalarının devreye sokulmasıdır. Ancak, söz konusu tasarıyla önerilen düzenlemeler detaylı bir şekilde incelendiğinde, bu tasarının ne yazık ki söz konusu amaçlara hizmet etmediği görülmektedir. Aksine, güvencesi olmayan bir işçi kitlesine sebep olması kuvvetle muhtemeldir.

Türkiye İş Kurumu verilerine göre, ülkemiz genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2016 yılı Ocak döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre, 31 bin kişi artarak 3 milyon 290 bin kişi olmuştur. İşsizliğin gittikçe arttığı günümüzde, özel istihdam bürolarının işverene mesleki anlamda geçici işçi temin etmeleri, bu büroların kâr amacıyla kurulmuş ticari kurumlar gibi çalışanlarının emeğini satacağını açıkça göstermektedir.

Tasarıda, geçici işçilerin çalıştıkları dönemlerde, sosyal hizmetlerden "eşit muamele" ilkesince yararlandırılmaları düzenlenmiştir. Ancak, görünen o ki özel istihdam bürolarının kâr etmek amacıyla işçiye normal ödenenden daha az bir ücret vermesi büyük olasılıkla bir ihtimaldir. İşçilerin bir kazanç konusu olması, işçilerin istismar edilmesi, insanlık onuruna yakışmayacak koşullarda çalıştırılmasına ve iş güvencesinin ortadan kalkmasına ortam hazırlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz bu konuda ne yazık ki Avrupa Birliği ülkeleriyle kıyaslanamayacak durumdadır.

İşsizlik rakamları, işçi sağlığı, iş güvenliği, kayıt dışı istihdam gibi konular da göz önünde bulundurulduğunda, Avrupa Birliği ülkelerinden çok çok daha altta olduğumuz görülmektedir. Bu sebeple, esnek işçiliğin mevzuatı ülkemiz açısından öncelikli bir gereklilik değildir.

Ayrıca, görüşmekte olduğumuz kanun tasarısında, geçici iş ilişkisi bakımından, özel istihdam bürosu ile geçici işçi arasındaki hak ve yükümlülüklerin başlangıcı açık değildir. Geçici işçi özel istihdam bürosuna başvurduğu tarihte mi yoksa işverenin yanında göreve başladığı tarihte mi borç ve alacakları başlayacaktır, belli değildir. Boş kaldığı dönemlerde ücret ödenecek midir, belli değildir.

Geçici işçi piyasasının, çok fazla işsiz gencimizin olduğu bu dönemde rekabete yol açacağı aşikârdır. İşsizlerimiz, tercih yapma şansı olmadığından, geçici iş ilişkisi kurulan her işte çalışmak zorunda kalacaklardır. Bu da özel istihdam bürolarınca kötüye kullanılmaya ve işçilerin emeklerinin sömürülmesine müsait bir ortam hazırlamaktadır. Geçici işçilerin sendikal örgütlenmeleri de mümkün olmayacağından, savunmasız ve güvencesiz kalmalarına sebep olmaktadır. Geçici işçinin birçok yöneticisi olacak ancak kalıcı bir iş ve iş yeri olmayacaktır. Bu da düzensiz bir iş hayatı ve geçici iş ilişkilerine sebep olacaktır. Bu şekilde çalışan işçilerin kiralanma süreleri arasında boşluklar doğacak ve bu işçiler daha uzun sürelerde emeklilik hakkına sahip olacaklardır.

Yapılan düzenlemelerden biri de uzaktan çalışmanın İş Kanunu'na eklenmesidir. Bu düzenleme de esas itibarıyla evde çalışmayı düzenlemektedir. Evde çalışma, sosyal güvenceden uzaktır ve maliyetini azaltmak isteyen firmaların başvurduğu en önemli yollardan biridir.

Söz konusu tasarıyla, milletimizin menfaatlerinden çok, piyasaya yönelik çalışmalar yapılmıştır. Özel istihdam büroları aracılığıyla işçi çalıştıran işverenin, işçiye karşı yasal sorumluluğu bulunmamaktadır.

Anayasa'nın 49'uncu maddesinde "Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır." yer almaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizler, milletimizin menfaatlerini korumak hususunda her tür çalışmayı yaptık, yapmaya da devam edeceğiz. Aziz Türk milletimizin huzuru ve refahının bizim için her şeyden önce geldiğini belirtir, saygılarımı sunarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdem.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Karar yeter sayısı Başkanım.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler… Kabul etmeyenler… Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 5'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 6 ila 12'nci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen siyasi parti grubu sözcülerine ve şahsı adına söz isteyen sayın milletvekillerine söz vereceğim.

Gruplar adına ilk konuşmacı, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ahmet Selim Yurdakul, Antalya Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Yurdakul. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, saygıdeğer vatandaşlarım; bugün, AKP kurucularından eski Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül'ün veto ederek Meclise geri iade ettiği bir yasa tasarısını görüşüyoruz. Biliyorsunuz, kendisi Cumhurbaşkanlığı döneminde sadece 4 kanunu veto etmiştir ve bu kiralık işçi kanun tasarısı da onlardan biridir.

Sevgili vatandaşlarım, sayın milletvekilleri; her ne kadar AKP duymaktan hoşlanmasa da "kiralık işçi yasa tasarısı" olarak anılacak olan bu tasarının AKP tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine getirilmesi tarihe geçmiştir. Tüm AKP vekillerine sesleniyorum: Bu tasarıyı kabul ettiğiniz anda, tüm gücümüzle, asgari ücretle çalışmak zorunda kalan işçi kardeşlerimize, onları ne hâle getirdiğinizi gece gündüz anlatacağız. O dikiş makinesi başında dirseklerini çürüterek üniversitedeki kızını okutan Ayşe Hanım'a, üretim bandından bir dakika bile gözünü ayırmayan iki çocuk babası Rıfat kardeşime, hepsine anlatacağız; bu yasanın işçi kardeşlerimi nasıl zora soktuğunu, onların emeklerinin nasıl iç edildiğini tek tek anlatacağız. Bundan sonra binlerce asgari ücretli işçinin çalıştığı o sanayi sitelerinde ancak patronları ziyaret edersiniz çünkü kiralık işçi yasasıyla o kardeşlerimizin yüzüne bile bakamayacaksınız. Şuna emin olun: Zorla mitinglere katılmak zorunda kalan tüm kardeşlerimin gözünden size olan duygularını anlayacaksınız.

AKP Hükûmeti bu tasarıyla özel sektörü de zora ve zarara sokan bir düzenlemeyi hayata geçirecek. Siyasete karışmadan işine gücüne bakan fabrikaların üstüne karabasan gibi çökecek yandaşları şimdiden görür gibiyim. Diğer yandan, asgari ücret kazanmak için bile işsiz vatandaşlarımızı parti teşkilatlarınıza üyeliğe mecbur etmek istediğinizi bilmek için müneccim olmaya hiç gerek yok.

Kamuda kadrolaşmanın sınırına dayandığınızın farkındayız, aynı şeyi özel sektöre de yapmaya çalıştığınızı görüyoruz.

Türk milletini tek tipleştirmeniz ve hiçbir muhalif bakışa hayat hakkı tanımamanız ülkemizin demokratik geleneklerine aykırı bir davranıştır. Her fırsatta demokratik anayasa sözleriyle gündeme gelen bir partinin, kamudan sonra özel sektörü de parti yandaşlı düzene indirgemesi çok üzücüdür. Hukukun son derece yıpratıldığı ülkemizde özel sektöre ve iş ilişkilerine yönelttiğiniz bu tehdit nedeniyle ülkemizi uluslararası ticarette rekabetçi bir hâle getirebileceğinizi zannediyorsanız çok yanılıyorsunuz. Yaratacağınız her bir mutsuz işçi, ülkemizin sosyoekonomik yapısına onarılmaz hasarlar verecektir.

Sevgili vatandaşlarım, her kanunuyla vatandaşı ezen, vatandaşı ezerken yandaş iş adamını kayıran AKP Hükûmeti, ülke ekonomisini ve gelecek nesilleri büyük bir uçuruma itmektedir.

İçi boş AKP icraatlarına diğer bir örnek de taşeron işçilerin kadroya alınacağının duyurulmasıdır. Her adımda insanları ayrıştıran AKP Hükûmeti, iç barışı bozacak yeni bir sınıf yaratarak kadroya alacağı taşeron işçilere özel statü vaadinden öteye geçememektedir. Şu anda 2.500 liraya çalışan kadrolu bir görevlinin yanı başında taşeron işçiye 1.500 lira vereceğinizi nasıl olup da coşku ve heyecanla vatandaşa duyurduğunuzu anlamak imkânsız. Ancak, buna rağmen sevinen taşeron işçi kardeşlerimizle konuştuğumuzda anlıyoruz ki ülke ekonomisini o kadar berbat bir hâle getirdiniz ki hak ettiği ücretin altında bir ücrete çalışan insanlar dahi iş güvencesine kavuştuğunu düşünerek sevinir bir hâle geldiler.

Evet, sevgili vatandaşlar, AKP, bundan sonra, memuriyeti sona erdirdiği ve öğrettiği özel statüyle merkezî sınavı ve adaleti de yok ediyor. Hani “Paralelciler KPSS sorularını çaldılar, çocuklarımızın hakkını yediler.” diye veryansın ediyorlar ya, bundan sonra kamuya alınan her işçi için AKP teşkilatlarından farklı sesler yükselecektir. Yapmış olduğunuz üç yıllık sözleşmelerin bu insanların özgürlüklerini tehdit etmek için kullanılacağını sağır sultan bile biliyor. AKP tüm bunlarla birlikte, özel sektörde de insan emeğini sömürmek ve kendisine bağımlı köleler yaratmak üzere bir oyun planı içinde bu tasarıyı Meclise getirmiş durumda. Yüzde 19,3 genç işsizlik oranı nedeniyle insanları asgari ücretli işçiliğe bile sevinir hâle getiren AKP, o asgari ücreti bile yandaşa bir lütuf gibi dağıtmaya çalışacak.

Zengin yandaş gibi köle vasfında yandaş yaratılmasına sessiz kalma ey Türk milleti! Tüm güvenceleri elinden alıyorlar, hafta sonu tatilini elinden alıyorlar. Yıllık izni unut. Günlük izni aklından bile geçirme. Kıdem tazminatını kaldırıyorlar. Kafesler içinde çalışacak kölelere dönüştürülüyorsunuz. “Artık benden geçti, belki çocuğum iyi günler görür.” diyerek sustuğun sürece çocuğunun ve ülkenin geleceği kararıyor sevgili işçi kardeşim. “Böyle geldi, böyle gider.” deme, konuş ve insan olduğunu haykır. Cebinde para olmadığını biliyorum. Zaten Hükûmet de bunu istiyor, seni ve hatta çocuklarını borçlandırıyor. Gemiyi yürütüyor gibi yapmanın ötesine geçemeyen AKP, Türk milleti için çalışması gerekirken bazı grup ve zümrelerin çıkarlarını savunmaktan ne zaman vazgeçecek, merak ediyoruz.

Buradan kiralık işçi kanun tasarısını inşa edenlere sesleniyorum: İş gücünü, iş gücü piyasasını bir enkaza dönüştürdükten sonra suçlayacak bir hedef bulma çalışmalarına şimdiden hazırlanın. Çünkü, ülkemize vereceğiniz hasar, yıkılan aileler, borç batağına sürüklenen mutsuz işçiler için suçu birisine atmak isteyeceğinizi çok iyi biliyoruz. Bu yasa tasarısının görüşüldüğü Komisyon çalışmalarında bu tasarının aleyhindeki görüşlerimizi ifade ettik ve düştüğümüz şerhle bu tasarının Türk milletinin zararına olduğunu açıkça beyan ettik.

AKP’nin yaratmak istediği Türkiye bir ekmeğe muhtaç, köleleştirilen vatandaşlardan oluşturuluyor. Yoksa, kimin umurunda Mehmetçik, kimin umurunda uykusuz çalıştırılan polis kardeşim; kimin umurunda, işçi günde kaç saat çalışıyor; kimin umurunda, işçi izin yapabiliyor; kimin umurunda, denetimsizlik nedeniyle güvensiz işyerlerinde canını veren işçiler? Buna bir tek dur diyebilecek yüce Türk milletidir.

Aynı zamanda işçilerimizin haklarını savunan bu sendikalar nerededir diye buradan da açıkça sesleniyorum. Hani, işçi haklarını savunan; hani, işçilerin her zaman yanında olan o sendikalar neredeler? Komisyonda görüşülürken niçin sesiniz çıkarmadınız? Niçin şimdi Türk milletinin önüne çıkıp bu tasarıyı engellemek için sesinizi çıkartmıyorsunuz yani kölelik işçi yasa tasarısının yanında mısınız? Lütfen, o başkanlara, o yöneticilere buradan sesleniyorum: Eğer bu tasarı işçilerin lehindeyse, Türk milletinin lehindeyse açıkça çıkın buradan ifade edin. Ama eğer çıkacak yasa Türk milletinin lehine değil, işçilerimizin lehine değilse susmayın. “Sustukça sıra bize gelecek.” diyorsunuz ya, işte onun için susmamanız lazım, bunu açıkça buradan ifade etmeniz lazım. İşte, Milliyetçi Hareket Partisi bu tasarıya açıkça karşıdır, buradan ifade ediyorum.

Sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yurdakul.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Musa Çam, İzmir Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Çam. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Çam, yine bir sunumunuz olacak sanıyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, öngördüğümüz gibi efendim.

BAŞKAN – Nasıl?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Öngördüğümüz gibi, Musa Bey…

CHP GRUBU ADINA MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygıdeğer üyeleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

170 sıra sayılı Kanun’un ikinci bölümü üzerinde söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 5 Mayıs, bir iki saat sonra 6 Mayısa gireceğiz. 6 Mayıs 1972’de savaşsız, sömürüsüz ve sınıfsız bir dünya için mücadele veren insanlar bu ülkede idam edildiler. Bugün bir idam daha gerçekleşiyor, işçi sınıfının kazanılmış olan hakları bugün bu saatte, getirilen yeni bir tasarıyla birlikte katlediliyor.

Benden önce konuşan konuşmacı “Türkiye’de çalışan işçilerin, emekçilerin kazanılmış hakları ellerinden alınıyor, yok

ediliyor, köleliğe mahkûm ediliyorlar; peki bu işçi konfederasyonları, sendikalar nerede?" diye çok önemli ve haklı bir soruyu sordu. Ama hedef de amaç da buydu zaten. 12 Eylül 1980 darbesi ve 24 Ocak Kararları ve daha sonra uygulanan neoliberal politikalarla birlikte istenilen, Türkiye'de örgütsüz bir toplum yaratmak, örgütsüz bir sendikal hareket yaratmak ve sermayenin, kapitalizmin istediği bütün kanunları, bütün maddeleri buradan tek tek geçirmektir arkadaşlar. Amacına, hedefine aşağı yukarı ulaşıldı kapitalizmin, bunun amacına ulaşıldı. Bugün Türkiye'de ne yazık ki sendikal hareketin sırtına hançer sokulmuş ve bu şekilde bir mücadele...

Bakınız, 12 Eylül 1980'de ülkenin nüfusu 40 milyondu, sendikalı işçi sayısı 2,5 milyondu ama bugün ülkenin nüfusu 78 milyon, toplam toplu sözleşme yapan işçi sayısı, reel olarak sözleşme yapan işçi sayısı 750-800 bin. Yani, ülkenin nüfusu artmış, çalışan sayısı artmış ama sendikalı işçi sayısı düşmüş. Neden? Çünkü 1982 Anayasası örgütlenmenin önüne bir yığın engel koymuş ve işçiler ne yazık ki örgütlenememiş. Ve bugün ne yazık ki iktidar sanayi odası, ticaret odası, esnaf odası, meslek örgütü, kooperatif, işçi sendikaları, kamu çalışanları sendikaları dâhil olmak üzere, kendisine biat etmeyen tüm sendikaların içini boşaltmış, üyelerini sıfırlamış, müsteşarla, bakanla, genel müdürle baskı yapmış, "Şu sendikaya geçeceksin, bu sendikaya geçeceksin." diye tehdit etmiş ve bazı sendikaları AKP'nin arka bahçesi hâline dönüştürmüş, arka bahçesi olmayan sendikaları da ne yazık ki çok zayıf ve çok güçsüz hâle dönüştürmüş, ne yazık ki bugün mücadele edecek ve sokağa çıkacak hâlleri kalmamış. Bundan da üzüntü duyuyorum bir eski sendika yöneticisi olarak.

Şimdi getirilen tasarı Sayın Bakanın dün kısmen söylediği ama zaman zaman televizyonlara çıkıp da söylediği işte "istihdam büroları", "Esnek çalışma biçimlerini getiriyoruz.", "Türkiye'de kayıt dışı istihdam olmayacak, merdiven altı çalışmalar sona erecek, her şey güvence altına alınacak…" Söylemesi aslında çok kolay, ne kadar güzel şeyler söylüyor Sayın Bakan bu reformlardan falan. Ama, bunların gerçeklerle hiçbir alakasının olmadığının altını çizmek gerekir.

Arkadaşlar, getirilen bu istihdam büroları Amerika'da, Avrupa'da, birçok Avrupa Birliği üyesi ülkelerde uygulanıyor ama orada son derece güvenceli hâle gelmiş yani her koşulda çalışan işçi orada güvence altında. Ben, 12 Eylülden sonra sekiz yıl yurt dışında yaşadım, İsviçre'de ve Fransa'da yaşadım. İngilizcede "temporary security" yani "temporary bureau" veyahut da Fransızcada -Fransa'da- "interim" -Türkçe konuşmada "enterim"- "kiralık büro" diye adlandırılan bürolar var. Gidersiniz bir sözleşme yaparsınız, o iş yeri, o özel büro sizi bir iş yerine gönderir orada çalışırsınız ama sosyal haklarınız, kıdem tazminatlarınız, ihbarlarınız ve diğer sosyal güvencelerin hepsi ama hepsi güvence altında arkadaşlar ve emeklilik de dâhil olmak üzere bunların hepsi güvence altında.

Şimdi, zaten bize getirilen çalışma yasasının 11'inci ve 12'nci maddeleri… Belirli süreli ve süresiz işlerle ilgili yeteri kadar düzenleme var, yeteri kadar esneklik var, yeteri kadar vardiyalı veyahut da kısmi çalışma var zaten. Bunu getirerek, çalışma hayatını daha da esnekleştirerek insanları köleliğe mahkûm etmenin hiçbir anlamı ve hiçbir gerekçesi yok arkadaşlar. Gerek Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Şimşek gerekse Çalışma Bakanı diyor ki: "Eğer bu özel istihdam bürolarını biz halledersek arkadaşlar, Türkiye'de önemli çapta işsizlik sorununu çözeriz." Vallahi yalan, billahi yalan, tillahi yalan arkadaşlar! (CHP sıralarından alkışlar) Asla ve asla bu modelle, bu düzenlemeyle Türkiye'de işsizlik sorununu çözme şansınız yok arkadaşlar.

İçinizde iş adamları var arkadaşlar, patronlar var; gidiyorsunuz, araç filonuzu yenileyeceksiniz, artık araç almıyorsunuz leasing sistemiyle alıyorsunuz arkadaşlar. Doğru mudur? Leasing sistemiyle. İş yerinize, fabrikanıza onlarca makine alacaksınız arkadaşlar, gidip artık parayı basıp da makine almıyorsunuz. Ne yapıyorsunuz? Leasing sistemiyle alıp geliyorsunuz. Arkadaşlar, çalışma hayatı da kısmen leasing sistemine dönüyor. Yani, bu sistemle gidiyorsunuz patron, büro, işçi, işveren bir sözleşme yapıyor özel büroyla, diyor ki: "Ben özel büroda çalışacağım." Özel istihdam bürosuna gittiğinde 1.300 liranın üzerinde bir ücret talep etmek imkânsız artık arkadaşlar ama aynı fabrikada 1.500, 1.600, 1.700, 1.800, sendikalıysa 2 bin lira ücret alan işçi var. Şimdi, özel büroya gidip sözleşme yapan o işçinin 1.300 liradan fazla maaş almasının imkânı yok arkadaşlar. Neye çalışacak? 1.300 liraya çalışacak arkadaşlar. Gidecek çalışacak, üç gün sonra, dört gün sonra kapının önüne bırakılacak ve geri gönderilecek. Bu güvenceli değildir, bu tamamen bir kölelik sistemidir. Bunu Sayın Bakana burada arkadaşlar dile getirdiği zaman "Hayır, bu kölelik sistemi değildir, yanlış bir kavram kullanıyorsunuz." diyor.

Sayın Başkan, Sayın Bakan; buradan birçok bakan geldi geçti, sizler de gelip geçeceksiniz, tarih sizi de yazacak, Süleyman Soylu'yu da yazacak ve 5 Mayıs akşamı işçi sınıfının arkadan hançerlendiğini bir kez daha burada göreceğiz arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu tarih görecek, biz oluruz olmayız ayrı bir konu ama tarih bunu yazacak arkadaşlar.

Bakınız, özel istihdam bürolarıyla birlikte resmen, taşeronla birlikte insanlar nasıl milyon dolarları ceplerine atıyorlar, işçinin sırtından para kazanıyorsa o özel istihdam bürolarında da, adam kurulacak, telefonla beni alacak o iş yerine, o iş yerine, o iş yerine, benim sırtımdan para kazanacak arkadaşlar. Neden, neden arkadaşlar, işçinin sırtından, emekçinin sırtından patronlar neden para kazansınlar, niçin? Çünkü yandaşa kaynak aktaracak.

Aslında mademki bu kadar esneklik getiriyoruz, gelin Cumhurbaşkanında yapalım arkadaşlar esneklik, altı ayda bir değişsin arkadaşlar, getirin, altı ayda bir değişsin arkadaşlar. Bakanlar Kurulu için getirelim, Bakanlar Kurulu için getirelim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Geldi, bugün geldi!

MUSA ÇAM (Devamla) – Geliyorum oraya, oraya geliyorum.

Bakanlar Kurulu için yapalım arkadaşlar, esnek olsun, altı ayda bir değişsin. Milletvekilleri için yapalım, altı ayda bir milletvekilleri, bizler değişelim arkadaşlar, başka arkadaşlar gelsinler milletvekilliği yapsınlar.

Ama dün ve bugün fiilen istihdam bürolarına benzer bir değişim gerçekleşti. AKP Genel Merkezi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi AKP Grubu ve kaçak saray arasında yapılan iş akdi, arkadaşlar, dün bozuldu.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Taşeron anlaşması!

MUSA ÇAM (Devamla) - Sayın Başbakanı AKP Genel Başkanı yaptı, Başbakan yaptı ama yirmi ay kullandıktan sonra Sayın Cumhurbaşkanı "Ben bu Başbakandan memnun, mutlu değilim, azlediyorum." dedi, azil yazısını gönderdi.

Şimdi, Başbakanın kıdem ve ihbar tazminatı ne olacak diye düşünüyorsanız, sendikada kıdem tazminatı ve ihbar

tazminatı davalarını açan çok iyi hukukçular biliyorum, var; eğer isterse Sayın Ahmet Davutoğlu, onun bu davasını alıp dava açacak, mutlaka ve mutlaka saraya karşı kıdem ve ihbar tazminatı kazanacaktır arkadaşlar. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmasın, Sayın Davutoğlu'nun da herhangi bir kuşkusu olmasın. Burada hukuku savunacak, onun kıdem ve ihbar tazminatlarını savunacak, onu alacak avukatları biliyoruz arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (Devamla) – Bir kez daha bu istihdam bürolarının işçi sınıfı hareketine büyük bir darbe vurduğunu, büyük bir sıkıntı yarattığını…

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Başkan, işe iade alamayacak mı?

MUSA ÇAM (Devamla) - Ama işe iade davasını açarsa artık, o azil sözleşmesi yapıldı, işi bitti ancak kıdem ve ihbar tazminatını alabilir, başka bir şey değil.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çam.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Behçet Yıldırım, Adıyaman Milletvekili. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Yıldırım.

HDP GRUBU ADINA BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın ikinci bölümü üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Nereden başlayalım? Bu tasarının tutar bir yanı yok. Ahmet Kaya şöyle der: "Tutar yanı yok, nereden baksan tutarsızlık, nereden baksan ahmakça." Maalesef bu tasarı öyle bir tasarı. (HDP sıralarından alkışlar) Ahmet Kaya'yı da rahmetle anıyorum bu arada.

Evet, bu tasarı Komisyonda görüşülürken iki kesim vardı; bir muhalefet edenler, bir de şiddetle savunanlar vardı. Şiddetle bu tasarıyı savunanlar iktidar, artı sermayeydi; hepimiz buna şahit olduk. Ve az önce duydum Sayın Bakan diyormuş: "Sendikalar bu tasarıyı destekliyor." Asla, hiçbir sendika bu tasarıyı desteklemedi. Biz Komisyondaydık, bunları görüştük, asla hiçbir sendika bu tasarıyı desteklemedi. Artı az önce sendikacı arkadaşlar burada "İnşallah engellenir, inşallah bu sendika yapmaz." diye bizden de muhalefet etmemizi istediler. Biz buna Komisyonda yeterince muhalefet ettik, muhalefet şerhlerimizi koyduk, burada da yine söylüyorum. Bu tasarıya muhalefet eden kesimler haklı olarak işçilerin aleyhine olduğunu, kabul edilemez olduğunu belirtmişler ama Hükûmet ve sermaye sınıfı sanki Amerika'yı yeniden keşfetmişler gibi hararetle bu tasarıyı savunmakta ve çıkarmakta kararlıydılar. Yine orada tüm işçi temsilcileri, sendikalar ve binlerin muhalefetine rağmen çoğunluğun azınlığa tahakkümü sonucu Genel Kurula getirilmiş bulunuyor. İşverenin bu tasarıyı hararetle savunmasını anlıyorum çünkü gerçekten onlardan yana. Ama halktan yüzde 49,5 oy almış, işçinin, emekçinin oylarıyla buraya gelmiş bir iktidarın bu tasarıyı kabul etmesini asla anlayamıyorum, asla tasvip etmiyorum. Bu, büyük bir talihsizliktir, büyük bir aymazlıktır diyorum.

Tasarının gerçek amacı, yüzyılların mücadelesi sonucu elde edilen temel çalışma hakkı kazanımları olan ücret, kıdem tazminatı, sendikalaşma, toplu iş sözleşmesi yapma hakkı, iş güvenliği, yıllık izin tazminatı ve benzeri hakların tırpanlanması yoluyla sermayenin emek maliyetlerini düşürmek ve sermayenin risklerini emekçi halklara yüklemektir. İşçilerin kazanımları bu tasarıyla yok edilmeyle karşı karşıyadır. Yani, özü itibarıyla, bu kanun tasarısı emekçiler için değil sermaye için çıkarılmak istenmektedir.

Bu ikinci kısımda geçen özel istihdam büroları var. Bu zaten başlı başına bir felakettir. Özel istihdam bürolarına geçici iş ilişkisini kapsayacak biçimde işçi kiralama yetkisi verilmesi, çağ dışı, kölelik koşullarında çalışma dayatmasıdır. Böylece işçi simsarlarına yasal koruma getirilecek, işçiler köle satar gibi bürolarda satılacaktır, kiralanacaktır. Soma'da da tanık olduğumuz dayıbaşılık sistemi yasalaşacak, taşeron köleliğini bile aratmayacak bir güvensiz çalıştırma biçimi getirilecektir.

Kiralık işçilik ve benzeri çalışma biçimleri, çalışma yaşamında her türlü hakkın, hukukun ortadan kaldırıldığı, yasalara ve Çalışma Bakanlığına bile ihtiyaç bırakmayacak bir kölelik düzenidir.

Özel istihdam bürolarının özellikle kadın işçiler için önerildiği "aile ve çalışma yaşamının uyumlaştırılması" adı altında kadınların "part-time", güvencesiz istihdamının öngörüldüğü anlaşılmaktadır. Bu da esnek ve güvencesiz çalışmanın kadınlardan başlayarak yaygınlaştırılması anlamına gelmektedir.

Normalde, iş sözleşmesi, işçi ile işveren arasında olur. İşçinin verimsizliği, iş hacminin küçülmesi ve benzeri sebeplerle işçi çıkarmak istense, işçinin kazanılmış haklarını gözetmek adına bunun işverene belli yaptırımları olur. İşte bu yaptırımlar işvereni birçok açıdan bağlar, işçilerin keyfî işten çıkarılmalarını önler. Ama bu tasarı patronu işte bu yükten kurtarmayı amaçlamaktadır.

Buna göre, işçileri özel istihdam büroları istihdam edecek, geçici olarak, işin niteliğine göre, dört-sekiz aylığına veyahut süresiz olarak işverene kiralayacaktır. İşveren, bir işçiyi hak kazanacak kadar yani bir sene çalıştırmak zorunda kalmayacağı için kıdem tazminatı, yıllık ücretli izin ve benzer hakları işçiye ödemekten kurtulacak, böylece emek maliyetleri düşecek. Diğer bir değişle işveren, işçinin normal maaşını özel istihdam bürolarına yatıracak, özel istihdam büroları da asgari ücretten daha fazla olmayan bir ücretle işçileri istihdam ederek aradaki farktan kâr edecek. Biz bunların örneklerini görüyoruz. Adam fabrikasında işçi çalıştırıyor, asgari ücret gösteriyor, maaşını asgari ücret şeklinde yatırıyor ama "Git, bankadan çek, yarısını bana ver." diyor. Bunun yüzlerce örneğini ben kendi memleketimde, Adıyaman'da gördüm. Bu daha da yasallaşacak yani artık özel istihdam bürolarının insafına bırakılacak. Onlarda da pek insaf olduğunu sanmıyorum çünkü bunların hepsi iktidarın kendi gücüyle yapacağı, kendilerine bağlı müteahhitlerden oluşacak.

Evet, işsizliği geçici istihdam modeliyle çözmek, diyabeti şeker yedirerek iyileştirmeye çalışmaya benziyor. Zira, Türkiye'deki işsizlerin yüzde 33'ünü geçici bir işte yani esnek işte çalıştığı ve iş bittiği için işsiz kalanlar oluşturmaktadır. Kaldı ki

toplam istihdamın artması demek insani koşullar altında sermayenin toplam emek maliyetlerinin yükselmesi demek olacağından, işletmelere rekabet avantajı sağlayacak bir sistemin daha fazla istihdam yaratması mantıksal olarak olanaksızdır. Özel istihdam büroları aracılığıyla işe girenler sendikal haklardan, sosyal diyaloglardan yoksun olacak.

Özel istihdam büroları hep iktidara yakın kimselerden oluşacak, tekelleşecek. Bunu pratikte görüyoruz, Hükûmete yakın müteahhitlere bunlar açtırılacak. Örneğin benim çalıştığım hastanede mesela, adam temizlik firmasına, yemek firmasına taşeron işçisi olarak girmek istiyordu. Mutlaka ya iktidar partisinden, oradaki yerelden bir torpille ya da milletvekili vasıtasıyla girebilir. İnanın memleketimde iktidarın haberi olmadan, teşkilatın haberi olmadan hiçbir bir müteahhit bir temizlik işçisi, bir işçi almıyor ve bu daha da berbatlaşacak, daha da kötüleşecek. Çünkü bu özel istihdam büroları bir tek ille sınırlı kalmayacak, diğer illerde de bunun şubeleri açılacak. Bu da tamamen iktidarın tahakkümünde olacak, iktidara ve müteahhitlere yeni bir rant kapısı açılacaktır.

Sayın Bakan Komisyonda da bahsetti, ırgatlardan bahsetti. Evet, Adıyaman ırgat kenti. Bu ırgatlarla konuştuk, bu tasarının sakıncalarını anlattık. Ben bizzat işçilerle konuştum, dayıbaşılarla -bizim orada "elçi" derler bunlara- konuştuk, sakıncalarını anlattık; herkes bunun adil olmayacağını ifade etti. Evet, onlar traktör, kamyon, kamyonetlerle çalışmaya gitmekte. Sosyal devletin görevi, bunlara güvenli bir iş bulmaktır, ulaşımlarını güvenli bir hâle getirmektir. Her yıl onlarca işçi trafik kazalarında can vermekte, gittikleri yerde faşist, ırkçı saldırılara maruz kalmaktadır. Sosyal yaşamları yok denecek kadar az olan bu işçilerin çoğu yeşil kart sahibidir. Üç aylığına bunları özel istihdam büroları vasıtasıyla sigortalı yapacaklar -ki bu çözüm değil- şu an ellerinde olan yeşil karttan bile olacaklar. "Nasıl olsa biz seni sigortaladık, üç ay sigortalı gösterdik ama…" Yılın dokuz ayı işsiz olacaklar ama bir defa sigortalı oldular diye ellerinde hazır olan yeşil karttan bile olacaklar. Biz bunun pratiğini gördük. Arkadaşlarla görüştük, hem bu işi yapan dayıbaşılarla hem de işçi arkadaşlarla görüştük, hiç kimse bunu şey yapmıyordu.

Sayın Bakana geçen gün sormuştum, yanıt alamamıştım, yine soruyorum: Adıyaman'da 55 bin konutun yapılması konuşuluyor, Hükûmetin gündeminde. Mülteciler için bu 55 bin konutun yapılması 300 bin kişinin Adıyaman'a getirilmesi demek. Adıyaman nüfusunun yarısı kadar nüfus. Zaten işsizliğiyle ünlenen Adıyaman'da iş bulmak âdeta mucize olacak çünkü ucuz iş gücü olacak. Burada herkes bu olaya muhalif. Oradaki belediyeler, sivil toplum kuruluşları, herkes bunun kabul edilemez bir durum olduğunu… Umarım yalandır. Adıyaman'a yapılacak en büyük kötülük bence budur.

Bu işsizliği azaltmaya yönelik sendikaların, işçi temsilcilerinin bize verdiği öneriler var. Bu da haftalık çalışma düzeyini kırk beş saatten otuz yedi saate indirmek, fazla mesailere sınır getirmektir. Özellikle, işçi çıkarmalarının olduğu iş yerlerinde fazla mesailer yasaklanmalı, iktidar her şeyi bırakarak önce yasal görevlerini yapmalı, kayıt dışı istihdamı kesin olarak ortadan kaldırmalı, esnek çalışma modelleri ve taşeron uygulamalara son verilmeli, sendikal hak ve özgürlüklerin önündeki tüm engeller kaldırılmalı, iş bulma ve işe yerleştirme işçiler tarafından yönetilen bir sigorta tarafından yapılmalı. Bugünkü İŞKUR biraz daha reformize edilip İŞKUR'un üzerinden olsa bu yasadan çok çok daha iyi olacak. İş güvencesi tüm çalışanları kapsayacak bir şekilde olmalı.

Bizim bu tasarıya, bu günaha ortak olmayacağımızı belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

İkinci bölüm üzerinde şahsı adına Mehmet Ali Pulcu, İstanbul Milletvekili… Yok.

Şahsı adına Mahmut Tanal, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Tabii, konu istihdam büroları. İstihdam bürolarının geçmişine baktığımız zaman… Bize hukuk fakültesi 1'inci sınıfında Roma hukuku dersini öğretirlerdi. Elimde benim Roma Hukuku kitabı… Rahmetli Profesör Doktor Ziya Umur Hoca dersimize gelirdi. Roma hukuku niçin önemli? Aslında hukukun kaynağı Roma hukuku. Roma hukukunda "eşya" kavramı vardı -Roma Eşya Hukuku kitabını da getirdim ben- eşya hukukunu ikiye ayırırlardı: Konuşan eşya, konuşmayan eşya. Konuşmayan eşya da ikiye ayrılıyor Roma hukukunda: Menkul eşya, gayrimenkul eşya. Eşyaya da "res" deniliyordu.

Roma hukukundaki o köleler konuşan eşya kapsamında olup mal kapsamındaydı, insan olarak kabul edilmiyordu; satılabiliyordu Sayın Bakan, kiraya verilebiliyordu, ödünç verilebiliyordu, arenalarda bunlar sirklere çıkarılabiliyordu, eğer bir düğün yapacaksanız kiraya da verilebiliyordu güzel yemek yapanlar. Aynı zamanlar at nasıl kiraya verilebiliyorsa o köleler de öyle kiraya verilebiliyordu.

Bu konuyla ilgili aynı zamanda Roma Dönemi'nde sorunlar çıkıyor. Bu kiraladığınız köle hastalanırsa, başka birisine zarar verirse bundan kim sorumlu; buradaki sahibi mi sorumlu, yoksa kendisi mi sorumlu? Bunların hepsi ta Roma hukuku döneminde olaylar olarak, meseleler olarak tartışılmış, bugüne kadar gelmiş.

Bunu anlatmamın sebebi şu değerli arkadaşlar: Roma hukukunda köleler, evet, eşya kapsamındaydı, bir hak edinemiyordu, mal gibiydi ama çağdaş hukuk sistemleri o köleliği aldı, şu anda insan olarak görünüyor; mal gibi değil, hak sahibi olabiliyor. Ancak, yine kiraya verilme olayını işte çağdaş hukuk sisteminde köleliğe benzer kurum olarak bugün biz istihdam bürolarında görüyoruz. Yani, bugünkü istihdam bürolarını, tam kölelik demeyeceğiz, köleliğe benzer kurumlar olarak çağdaş hukuk sistemleri kendi içinde benimsemiş. Peki, benimsemiş ancak biz burada "Bu kölelik sistemidir." dediğimiz zaman Sayın Bakan, sayın iktidar milletvekilleri kızıyor.

Değerli arkadaşlar, şimdi, siz, eşiniz, dostunuz, akrabanız, komşularınız, oy veren seçmen arkadaşlarınız, bunlar yarın öbür gün istihdam bürolarında çalıştığı zaman ne olabilecek? Yani, sekiz saat çalışabiliyorsa veya dokuz saat çalışabiliyorsa, işsizliği önlemek için denilecek ki: "Arkadaş, sen üç saat git çalış." Diğer dokuz saatte diğer 1 kişi üç saat çalışacak. Yani toplam sekiz saat veya dokuz saat 3 kişi üzerinde bölüştürülecek. Burada eğer on iki ay çalışacaksa ancak üç ay veya dört ay çalışabilecek, kıdem tazminatını hak edemeyecek, ihbar tazminatını hak edemeyecek.

Hatta, içimizde hukukçu arkadaşlarımız var ve burada tartışılmayan bir husus daha var -Sayın Bakana tabii ki haklı olarak acilen gelen telefonlar olabiliyor- evlenen hanımefendiye Medeni Kanun'umuz diyor ki: "Evlilik tarihinden itibaren eğer bir yıl içerisinde eşiniz sizin çalışmanızı istemiyorsa siz kıdem tazminatını alarak işinize son verebilirsiniz." Peki, Değerli Bakan, değerli milletvekilleri, değerli Komisyon üyeleri; bu hususla Medeni Kanun'daki eşin evlenmesi nedeniyle işi bırakan, ihbar tazminatını alan, kıdem tazminatını alacak olan insanlar da bundan mahrum kalacak değerli arkadaşlar. Yani, biz burada Medeni Kanun'un hükümleriyle birlikte bunu yine ilga etmiş oluyoruz.

Benim sizden istirhamım Sayın Bakan -bu istihdam bürolarını tabii biz size sözlü olarak anlattığımız zaman bunların hiçbirini siz kale almıyorsunuz- gayet açık ve net: Roma hukukundaki bu kölelik sistemini, köleliğin hukuk sistemini -takip edecekler açısından söylüyorum, Beta Yayınları, Profesör Doktor Ziya Umur, sayfa 159 ve baskısını da söylemiş olayım bulabilmeniz açısından, üçüncü baskı, Ağustos 2010, İstanbul baskısı; inşallah bunları da edinirsiniz- okuduğunuz zaman bize bu hakkı da verirsiniz.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Hediye et, hediye.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bana hediye etsenize.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Arkadaş, ben niye hediye edeyim? Sizde para çok, biz garibanız.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bölüm üzerinde şahsı adına ikinci konuşmacı Lütfiye İlksen Ceritoğlu Kurt, Çorum Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Ceritoğlu Kurt. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFİYE İLKSEN CERİTOĞLU KURT (Çorum) – Hayırlı akşamlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın ikinci bölümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Sizleri saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Tasarıyla, güvenli esneklik anlayışıyla İş Kanunu'nda geçici iş ilişkisi kurulması yeniden düzenlenmekte. İş yaşam dengesini esas alan uzaktan çalışmaya ilk kez mevzuatımızda yer verilmekte. Geçici iş ilişkisi kurma yetkisi verilen özel istihdam bürolarına ilişkin Türkiye İş Kurumu Kanunu'nda bazı önemli değişiklikler yapılmaktadır.

Tasarının hedefleri: İnsani olmayan şartlarda temel hak ve hürriyetlere aykırı olarak kayıt dışı yapılan işleri kayıt altına almak, "dayıbaşılık" denilen kayıt dışı yöntemle yapılan çalıştırmalarla mücadele etmek, yıllarca sosyal güvenceye sahip olmadan ev hizmetlerinde çalışanların sosyal güvenlik haklarını sağlamak, iş hacmi artışlarında işletmelerin "merdiven altı" diye tabir edeceğimiz yerlere üretimlerini aktarmasını önlemek gibi konularda bu tasarı idarenin elini güçlendirecektir.

Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi ülkemizde kadın istihdamı Avrupa Birliği üyesi ülkelerin ortalamasına göre çok düşüktür. Nitekim Avrupa Birliğinde 15-64 yaş aralığında kadınların yüzde 60,77'si istihdam edilmekte iken bu oran ülkemizde yüzde 30,5'tir. Avrupa Birliği ülkelerinde bu oranın yüksek olmasının başlıca nedenlerinden biri yarı zamanlı çalışma olanağı, diğeri ise ebeveyn izni uygulamalarıdır. Bu amaçla 2016 Ocak ayı içinde kabul edilen yasayla ebeveyn izni ve yarı zamanlı çalışmaya ilişkin önemli düzenlemeler mevzuatımıza kazandırılmıştır çok şükür. Bu düzenleme beraberinde bu hakları kullanan çalışanların iş yerlerinde bıraktığı boşluğun doldurulması zorunluluğunu da getirmiştir, ancak bu boşluk doldurulurken söz konusu çalışanların iş güvencesinin de korunması gerektiği bilinciyle hareket edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, özel istihdam bürolarına geçici iş ilişkisi kurma yetkisinin verilmesinin önemi ortadadır, ayan beyandır. Özel istihdam büroları aracılığıyla kurulacak geçici iş ilişkileri beraberinde istihdam ve gelir artışı sağlayacak, ekonominin büyümesine ve rekabet gücünün olumlu etkilenmesine olanak sunacak, işsizlikle mücadelede elimizi güçlendirecektir.

Bildiğiniz üzere, benzeri düzenleme 2009 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilmiş ancak Cumhurbaşkanınca veto edilmiştir. Şu an görüştüğümüz ve Komisyon tarafından kabul edilen tasarının ilgili Avrupa Birliği direktifine ve ILO normlarına uyumlu olduğunu ve bu yönüyle vetoda yer alan itirazları karşıladığını belirtmek isterim.

Sayın milletvekilleri, askerlik hizmeti, yıllık izin, hastalık hâli, doğum izni, ebeveyn izni gibi iş görmenin işçiden kaynaklı sebeplerle yerine getirilemediği hâllerde geçici iş ilişkisi kurulabilmesi düzenlenmektedir. İş hacminin öngörülemeyen ölçüde artması hâllerinde, dönemsel iş artışları gibi işverenden kaynaklı sebeplerle geçici iş ilişkisinin kurulmasına imkân verilmiştir. Tarım sektöründe geçici çalışan tarım işçileri sağlıksız, hayati tehlike barındıran kayıt dışı çalışma koşullarından kurtarılmaktadır. Özel istihdam bürosu aracılığıyla gerçekleşecek geçici iş ilişkisinin hangi durumlarda ve nasıl kurulacağı belirlenmiştir.

Tasarıyla, iş mevzuatımıza yeni bir çalışma modeli de getirilmiştir. Buna göre esnek çalışma modeli olan uzaktan çalışma sistemiyle, işçilere teknolojik iletişim araçları vasıtasıyla iş yerinin dışında çalışma imkânı sağlanacak ve işin niteliğine göre iş edinmeleri evlerinde yerine getirme imkânı sunacaktır. Uzaktan çalışacak işçilerin iş sözleşmelerinin yazılı bir şekilde yapılması ve işin tanımı, şekli, süresi ve yeri, ücret ve ücretinin ödenmesi gibi hükümlerin sözleşmede yer alması zorunluluğu getirilmiştir. Özel istihdam bürolarına geçici iş ilişkisi yetkisi verilmesi, yürütülebilecek faaliyet ve bürolardan alınacak teminat, denetimler ve geçici iş ilişkisi kurma yetkisini iptalle belli kurallara bağlanmıştır.

Sonuç olarak, dava kardeşliği bilinciyle bir araya gelen AK PARTİ Grubunun oluşturduğu Hükûmetimizin 2016 Eylem Planı'nda yer alan ve çalışma hayatına yukarıda bahsi geçen katkıları sunacak, istihdam politikalarımızı destekleyecek, işsizlikle mücadelede önemli bir kazanım olacak tasarının milletimize hayırlı olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ceritoğlu Kurt.

Bölüm üzerinde İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

TBMM İçtüzüğü'nün 72'nci maddesi gereğince görüşmelerin devam etmesini talep ediyoruz.

Haydar Akar	Mahmut Tanal	Sibel Özdemir
Kocaeli	İstanbul	İstanbul
Barış Karadeniz	Ömer Fethi Gürer	
Sinop	Niğde	

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum…

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi vardır.

Yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Sayın Taşdemir, Sayın Demirel, Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Toğrul, Sayın Acar Başaran, Sayın Yiğitalp, Sayın Aydoğan, Sayın Irgat, Sayın Çelik Özkan, Sayın Özgökçe Ertan, Sayın Yıldırım, Sayın Gaydalı, Sayın Doğan, Sayın Dora, Sayın Becerekli, Sayın Gülser Yıldırım, Sayın Kaya, Sayın Öcalan, Sayın Zeydan, Sayın Geveri.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi, bölüm üzerinde on beş dakika süreyle soru-cevap işlemi gerçekleştireceğim. Ancak biraz önce yoklama işlemi gerçekleştirmiş olmamız nedeniyle ondan önce soru sormak amacıyla sisteme girmiş olan milletvekillerimizin sistemdeki kayıtları silinmiştir. Bende o kayıtlar ayrıca manuel olarak tutulduğu için var. İsimleri okuyacağım. Bu arkadaşlarımız sisteme girerlerse söz verme işlemlerini süratle gerçekleştireceğim.

Sayın Tanal, Sayın Yiğitalp, Sayın Tuncer, Sayın Çam, Sayın Demirtaş, Sayın Arslan, Sayın Çamak, Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Gürer, Sayın Taşdemir, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Toğrul.

Sayın Tanal…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu yasa tasarısında hangi sendikalar bu tasarıyı destekledi, bunların isimlerini tek tek sayabilir misiniz?

İkinci sorum: Şu anda Türkiye'de kaç tane istihdam bürosu var? Geçen gün size bunu sorduğumuzda 435 istihdam bürosunun olduğunu söylediniz ancak bunun 25 tanesinin yabancı olduğunu söylediniz, geri kalanların yerli istihdam büroları olduğunu söylediniz. Peki, bu istihdam bürolarında kaç tane geçici işçi çalışıyor görünüyor şu anda ve burada yabancı şirketlerde kaç kişi görünüyor? Bu yabancı şirketlerin merkezi neresi? Şirketler Türkiye'de mi kuruldu? Türkiye'deki esas şube midir? Bunu öğrenmek istiyoruz.

Bir başka soru: Yine bu istihdam bürolarında verilecek olan eğitim giderleriyle ilgili toplam eğitim giderleri ne kadar olacak, bu nereden karşılanacak diye sordum ama geçen hafta net bilgi vermemiştiniz. Bunu açıklar mısınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yiğitalp…

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Sayın Bakan, dört ya da sekiz ay süreyle çalışan işçinin sonraki aylar için herhangi bir yerde çalışabilme güvencesi olmayacaksa bu sistemi nasıl "güvenceli esneklik" diye tarif edebiliyorsunuz ve bu kiralık işçiler üzerinden herhangi bir güvenceli paketiniz var mı? Bunlara yönelik bir çalışmanız var mı? Pratik olarak soruyorum.

Bir de ikinci bir sorum olacak, dün de sormuştum. Taşeron firması personeline kadro verme konusunda bir sözünüz

vardı. Seçim meydanlarında hep bunu söylemiştiniz. Buna dair bir çalışma yaptınız mı? Yaptıysanız nelerdir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tuncer…

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, taşeron işçilerin kadroya geçirilmesiyle ilgili yasa tasarısını Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna ne zaman getirmeyi düşünüyorsunuz? Karayollarında çalışan taşeron işçiler de kadro kapsamında mıdır?

Bir diğer sorum: Gümüşhacıköy Açık Cezaevi çatısının mahkûmların üzerine düşmesiyle ilgili teknik ve idari soruşturma bitmiş midir? Bitmiş ise, sorumluları kimlerdir ve hangi yaptırımlar uygulanacaktır?

Bir diğer sorum: Yeni Çeltek Maden Ocağı ne zaman tekrar faaliyete geçecektir? Soma Holdingle yapılan redevans sözleşmesi sona erdirilecek midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çam…

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, emeklilikte yaşa takılanlar var 1999 öncesinde çalışan. Ama maç başladı, oyun oynanırken oyunun kurallarını değiştirdiniz ve 1999'dan önce çalışanlar ne yazık ki yaşa takıldılar ve emekli olamıyorlar. Emekli olamadıkları gibi bir de sosyal güvenlik hizmeti alamıyorlar. Büyük bir sıkıntı ve sorun içerisindeler. Bunlarla görüşmeyi düşünüyor musunuz? Bunlarla ilgili bir çözümünüz var mı?

İkincisi: On dört yıllık iktidarınız döneminde birçok rekorunuz olduğunu söylüyorsunuz. Özellikle on dört yıllık iktidarınız dönemindeki iş cinayetlerinde ve iş kazalarında hayatını kaybeden işçi sayısı kaçtır?

Üçüncü sorumuz: 2015 yılında İŞKUR'da toplu yararına çalışma yapan sayı kaçtır? 2016 yılında toplum yararına çalıştırılacak işçi sayısı kaçtır? Bunu öğrenmek isteriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Demirtaş…

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Zonguldak'taki Türkiye Taşkömürü Kurumunda 14 bin norm kadro olmasına rağmen, bugün itibarıyla 8.500 işçi kalmıştır. Yani Türkiye Taşkömürü Kurumunda 5.500 norm kadro açığı vardır. TTK'daki bu işçi açıkları iş sağlığı ve iş güvenliğini de tehdit etmektedir. TTK'ya 5 bin işçi alınacak mıdır? Birinci sorum bu.

İkincisi, Türkiye Taşkömürü Kurumunun müessese müessese özelleştirileceği iddia edilmektedir, kamuoyunda konuşulan önemli konulardan biridir bu. Zonguldak kamuoyu dikkatlice takip etmektedir. TTK özelleştirilecek midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Arslan…

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Teşekkür ederim Başkan.

Sayın Bakan, esnafın BAĞ-KUR primini 430 Türk lirasından yüzde 33 artışla 570 liraya çıkardınız. Esnaf zor durumdadır, bunu ödemekte zorlanmaktadır. Bunu ne zaman düşürmeye çalışacaksınız?

2) Denizli Çameli ilçemizin ormanlık alanlarının tahribi ve baraj inşaatı iklimi, toprak yapısını, tarımı olumsuz yönde etkilemektedir. Hatta bazı kesimlerde toprak kaymalarına neden olmaktadır. Bakanlık olarak bu konuda hangi tür tedbirleri almayı düşünüyorsunuz?

3) Motorlu Taşıt Sürücü Adayları Sınavı, Bilim ve Sanat Merkezleri Öğrenci Seçme Sınavı, açık lise ve açık ortaokul sınavlarında görevli öğretmenlerin ücretleri hâlâ ödenmemiştir. Bakanlığınızca bu ücretler ne zaman ödenecektir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çamak…

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu kadar açıklamalardan sonra Sayın Bakanın işçilerin bu kaygılarını göz önünde bulundurmasını dilerim.

Sayın Başkanım, hafta sonu Kahramanmaraş il ve ilçelerini ziyaretimizde vatandaşların yoğun şikâyetleriyle karşılaştık. İktidarın tümünün "Vatandaşlara eşit davranacağız." söyleminin aksine, iktidar partisine fazla oy çıkmayan mahallelerde yaşayan vatandaşlarımız hizmet alamadıkları için cezalandırıldıklarına inanıyorlar. Belediye başkanları "Kaç oy verdiniz ki hizmet bekliyorsunuz?" diyormuş. Bu, kabul edilebilir bir davranış ve söylem değildir.

Yerel yönetimlerin vatandaşların ihtiyaçları doğrultusunda hizmet vermeleri zorunluluktur. Bu konuda keyfî davranılamaz. Yetkililer bu mahallelerde yaşayan vatandaşları da hatırlayıp bir şey yapmayı düşünüyor mu?

Değerli milletvekilleri…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu Demir…

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Bakan, çalışanların yaklaşık yüzde 40'ı kayıt dışı, toplu iş sözleşmesinden yararlanan işçilerin oranı yüzde 4,5. SGK verilerine göre 2014 yılında 16 milyon 437 bin 232 kişi için işten çıkış bildirgesi düzenlenmiş ve isteyen her işveren kısmi süreli sözleşmeyle iş gücü bulabildiği bir ortamda "İş gücü piyasaları katı." derken kastettiğiniz nedir; kastettiğiniz kıdem tazminatı, sosyal haklar ve sendikal hakların fazlalığı mıdır?

BAŞKAN – Sayın Gürer…

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çıraklık meslek kursunda eğitim alanlara sigorta kartı verilmesine rağmen sigortalılıkları o tarihten başlamıyor. Keza, meslek lisesi öğrencisi olup da staja giden öğrencilerin de sigorta tarihleri o tarih itibarıyla başlamıyor. Bakanlığınızca çıraklık meslek kursu eğitimi alanlar ve meslek liselerinden staj için giden öğrencilerin sigorta başlangıç tarihlerinin kurs aldıkları dönem itibarıyla ele alınması düşünülüyor mu?

Ayrıca, İŞKUR tarafından seçim öncesi işe alınan geçici işçilerden işten çıkarılanlar bizlere başvurmaya başladılar. Şu anda, Türkiye genelinde, İŞKUR tarafından seçim öncesi işe alınıp işten çıkarılan kaç işçi vardır; kaç kişi alınmış, kaç kişi çıkarılmıştır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşdemir…

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Sayın Bakan, kadrolu sözleşmeli çalışanlarda olduğu gibi, tam zamanlı işler ve kiralık işlerde de bir hiyerarşi var. Bu iş ilişkisi çoğu zaman mobbinge dönüşebiliyor. Bu yasa tasarısında mobbingin önlenmesine yönelik bir çalışmanız var mı?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sorular sona ermiştir.

Şimdi cevaplar için Hükûmete söz vereceğim.

Buyurunuz Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; öncelikle, sorulara teker teker cevap vermek istiyorum.

"Bu kanun tasarısını hangi sendikalar destekledi?" diye bir soru geldi. Şimdi, bunu burada birkaç kez ifade ettim. Onlarca defayı aşkın karşılıklı görüşmeler ortaya koyduk, bizim üçlü diyalog dediğimiz mekanizmayı defalarca işlettik. En son, geçen hafta tekrar işçi, işveren ve Hükûmet olmak üzere karşılıklı bunu tartışmak üzere bir araya geldik ve yine, birçok madde üzerinde… Alt komisyondaki arkadaşlarımız çok iyi bileceklerdir, Komisyondaki arkadaşlarımız çok iyi bileceklerdir, şunu çok net bir şekilde ifade etmek istiyorum: Bu yasa tasarısıyla ilgili, alt komisyona geldiği zaman, Komisyona geldiğinde de bütün düzenlemeler, çok açıktır ki işçi lehine yapılmış düzenlemelerdir. Tüm kısıtlamalar, özellikle bir istismarı engellemeye yönelik yapılmış kısıtlamalardır ve bunlar, tamamen sendikalarımızın talepleri üzerine olmuştur. Dün açık söyledim, bazen burada bazı sözcü arkadaşlarımız söylüyorlar…

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hangi sendikalar Sayın Bakan?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Müsaade ederseniz anlatacağım. Ben sabırla dinliyorum.

Bir: Sendikalarımızın kendi talepleri var, hepsi burada yani DİSK'in, TÜRK-İŞ'in, HAK-İŞ'in ama işveren sendikası olan TİSK'in talepleri de var. Biz hepsini gözetmek zorundayız, siz de gözetmek zorundasınız çünkü istihdamı artırmaya yönelik anlayışın ve unsurların kendileri bunlar. Burada biz DİSK'in talep…

DİSK kategorik olarak burayı reddetti zaten, bu tartışmaların içerisinde oldu ama kategorik reddetti. Yani "Biz bu yasa tasarısını kabul etmiyoruz." dediler ve hatta bir ara bir araya gelmeye çalıştılar, yaklaşık 5-6 maddede uzlaştılar, bu konuda 3 maddeyi bize önermeyi kendi aralarında kararlaştırdılar, sonra DİSK bundan vazgeçti.

Şimdi, bunların hiçbiri karanlıkta olan işler değil ve biz bunları Komisyondaki milletvekillerimizle de teker teker tartıştık. Bunu bilmek sizin hakkınız. Ama inanınız ki buraya gelene kadar bu konuda bir istismarın ortadan kalkması… Ben şundan endişe ederim, ben bakarım… Yani burada bu sözü söylemek kolay, Sayın Çam diyor ki: "Süleyman Soylu, sen tarihe kara bir şey olarak geçeceksin, 5 Mayıs tarihi de böyle…" Bunun böyle olacağına inansam şu yasa tasarısı için şurada oturan namerttir. Çok açık söylüyorum, şurada oturmam. Hiç böyle bir şey söz konusu değil.

MUSA ÇAM (İzmir) – Tarih gösterecek.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sevgili Çam, ben de iş dünyasından geliyorum; çalıştığım, emekçi olduğum dönemler de oldu. Bunu çok açık söylüyorum. Burada karşılıklı bir müzakereyi birlikte götürdük. Evet, TÜRK-İŞ'in taleplerinin yüzde 60'ını, 70'ini, 75'ini karşılamışızdır ama hepsini karşılamak durumunda değiliz. HAK-İŞ'in taleplerinin yüzde 80'ini karşıladık; hepsini karşılamak zorunda değiliz, karşılayamıyoruz zaten.

Bir taraftan da işverenler var. Hani önerge veriyoruz ya sürekli biz, son yaptığımız değişikliklerle de işverenlerle hiçbir mutabakat yapmadık. Yani onlar inanıyorum ki… Neredeyse kuşa çevirdik bunu. Ama bunu niçin yapıyoruz, buna bir adım atıyoruz. Buna adım atarken de bir istismar olmasın. Yani bunu izleyeceğiz, bunu izlemek zorundayız ama bu istismarı da bir şekilde engelleyeceğiz. Burada hepimizin ailesi emekçilikten geliyor, böyle bir hakkı ortaya koyabilir miyiz?

Birtakım arkadaşlarımızın bu yasa tasarısını hiç okumadıklarını, hiç ilgileri olmadığını da maalesef maddi hatalarla dolu konuşmalarıyla beraber burada üzülerek görüyorum. Yani maddi hata olmasa bir şey söylemeyeceğim, net maddi hatalar var ve yasayla ilgisi olmadan, bir gram sayfası açılmadan konuşuluyor.

Evet, Sayın Abdullah Gül'ün veto ettiği yasa ile bunun arasında hiçbir ilişki söz konusu değildir. Orada ucu açık birtakım tanımlamalar söz konusuydu, biz bu ucu açık tanımlamaların tamamının –arkadaşlarımız bileceklerdir- nasıl olabileceğini hep birlikte kararlaştırarak ortaya koyduk, hiçbir ucu açıklık söz konusu değildir ve öyle kısıtlamalar, öyle müeyyideler getirdik ki burada hareket kabiliyeti söz konusu değildir.

Şunu söyleyeyim: "Kaç istihdam bürosu vardır. Kaçı geçici işçidir?" dendi. Sayın Tanal, şu anda geçici işçi istihdam bürolarında çalıştırılamaz, zaten bunu getirmemizin temel sebeplerinden bir tanesi bu imkânı sağlamaktır.

"Toplam eğitim giderleri nerelerdedir?" Özel istihdam bürolarının kendine ait bir mesleki eğitim yapma hassasiyeti söz konusu değildir ama eğer bir eğitim yapacaklarsa bunu kendileri karşılayacaklar, bizler karşılayacak değiliz ama dün söyledim, iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili yapılacak eğitimler ve bildirimler ilgili işverenin yükümlülüğü ve sorumluluğu altındadır.

Yine, şunu söylemek istiyorum: "Taşeronlar işçilere kadro verme konusunda seçimde bir sözünüz vardı." dendi. Biz kamuda istihdam konusunda alt işverenlerde çalışanlar hususunda çalışmalarımızı tamamladık. Bir madde konusunda arkadaşlarımızla son müşavereleri yapıyoruz ama tamamen tamamladık. Çok yakın bir zamanda inşallah bunu Meclise getireceğiz ve kamudaki istihdamla bu arkadaşlarımızı buluşturacağız.

Şunu söylemek istiyorum, deniliyor ki: "İşte, Türkiye'de siz insanların güvenceli çalışmasını ortadan kaldırıyorsunuz." Bunun iddia edilmesinin de bir maddi hata olduğunu yine ifade etmek istiyorum. Eğer böyle olsaydı biz yüzde 52'den yüzde 31,8'e –ki biraz önce "Yüzde 40." dediniz- kayıt dışı istihdamı düşürmezdik.

Yine, ifade etmek istiyorum: Hepimizin imtina ettiği alt işverenlerin çalışması konusunda 5552'yle birlikte bir başka hadise gerçekleşti. Biz niye kıdem tazminatından kaçalım? Biz kıdem tazminatını alt işverenlerde çalışanlarda kendi üzerimize aldık, kendi yükümlülüğümüz olarak aldık, aylık izinlerini kendi yükümlülüğümüz olarak aldık; yetmedi, onların kendi çalıştıkları yerlerde yaptıkları toplu sözleşme farklarını devlet olarak, Hükûmet olarak biz önerdik ve biz üzerimize aldık. Biz geldiğimizden beri iktidarımızda çalışanlarımızın hayat standartlarını yükseltmek ve daha iyi çalışabilmelerini teşvik edebilmek için elimizden gelen bütün gayreti ortaya koymaya çalışıyoruz. Bu açıktır, nettir. Söylediklerimin bir tanesine "Şu yanlıştır." denilemez, çünkü bunlar yapılan işler.

Yine ifade etmek istiyorum ki özellikle Karayollarında çalışanlarla ilgili şunu söyleyeceğim: Karayollarında yaklaşık şu ana kadar en son 3.500 kişiyi kadroya aldık ve 9.915 işçi Karayollarında kadroya alınmıştır. Bugün eğer yine alt işverenlerde çalışanlar varsa onlar da yeni, özel statüde çalışanlar olarak nitelendirileceklerdir ve onlar da kamuda istihdam edileceklerdir.

Yine, Yeni Çeltek'le ilgili bir soru geldi. Biliyorsunuz orada bir eylem vardı, o eyleme…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

…Sayın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız Berat Albayrak'la birlikte müdahale ettik. O gece sayın müsteşarımız oraya gitti ve ilgili sendika başkanımızla birlikte, o eylem sona erdi. Ve onun hemen yanında bir saha var, saha hazırlanıyor yani bugün yarın, çok kısa bir zaman dilimi içerisinde. Ben de kendileriyle defalarca görüştüm. Çünkü, onlar da emekçiler, yerin altındalar; orada bir problem vardı, bir iş sağlığı ve güvenliği problemi vardı. Orayı da iyileştirmeye çalışacağız ama yeni sahada da bu arkadaşlarımız çalışacaklar. Böyle bir mutabakatımız söz konusudur.

Emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili daha önce değerlendirmelerimi yapmıştım ama bu konuda hem aktüeryal hesabımız hem de gelir gider hesabımız açısından bizim yaklaşık on yıldır "birinci faz reform" olarak nitelendirdiğimiz reformu devam ettirmek zorundayız. Ben de emeklilikte yaşa takılanım, bunu burada bir defa daha söylemiştim ama ne olursunuz yani dünyanın her noktasında, gelişen ve gelişmekte olan bütün ülkelerin dikkat ettiği bir hususdur bu reform. Biz bu reforma sadık kalmak durumundayız.

Toplum Yararına Çalışma Programı'nı zannediyorum 234 bin kişiyle toplam olarak bitirdik 2015 yılında. Şu anda 190 binle devam ediyoruz. Ama arkadaşlarımızın sorduğu şu sorunun haklı bir tarafı var: "Niye bu insanlar çıkıyorlar?" Çünkü, bu çalışma biçimi sürekli bir çalışma biçimi değil; bu, üç aylık, altı aylık ve dokuz aylık bir çalışma biçimidir. Ve üç aylık, altı aylık ve dokuz aylık çalışma biçiminde bunun ardışık olarak çalıştırılamama zamanları var, herkes buna uyuyor. Bu şudur: Bu, bir istihdam metodu değildir; bu, iş gücü kapasitemizi artırmaya yönelik bir modeldir. Ve kadınlarımızı özellikle, 35 yaş üzerindekileri ve engellileri çalışma hayatına alıştırmak, yeni bir kanal açmak, istihdam etmek üzere bir Hükûmet politikasıdır, bir devlet politikasıdır ve biz bunun faydasını görüyoruz, biz iş gücü kapasitemizi artırmak zorundayız.

Yine bunun yanı sıra -tek tek cevap vermeye çalışıyorum- özellikle Demirtaş'ın sorduğu bir soru var Zonguldak'la alakalı. Enerji Bakanımız -Enerji Bakanlığı politikamız, Hükûmet politikamız- özellikle artık kendi madenlerimizde, kendi kömür işletmelerimizde daha fazla aktive olmamızı isteyen ve ortaya koyan bir süreci yönetmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümleleriniz Sayın Bakan, lütfen.

Mikrofonunuzu açıyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Peki, çok teşekkür ediyorum.

Bunu yönetmektedir ve inanıyorum ki önümüzdeki günlerde bu istihdam artışı söz konusu olacaktır çünkü politikamız bu çerçeve içerisindedir.

BAĞ-KUR esnafıyla ilgili söylenen bir söz var. Evet, biz 4/A'lılarda özellikle işveren nezdinde 100 liralık bir indirim yaptık. BAĞ-KUR'da, çok doğal olarak asgari ücret üzerinden BAĞ-KUR primi arttığı için yaklaşık 439 liradan 568 liraya gelecekti. Eğer yüzde 30 asgari ücret artmasaydı toplam miktar 487 lira olacaktı yani yaklaşık 80 liralık artı BAĞ-KUR'lulara, BAĞ-KUR primi ödeyenlere bir fazlalık söz konusu. Biz bunun bilinci içerisindeyiz. Sayın Başbakanımız da bu konuda özellikle Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliğini ziyaret ettiğinde bu değerlendirmeyi ortaya koydu. Çalışma yapıyoruz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hangi Başbakan?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Efendim, lütfen ya... Yani, lütfen, ne olursunuz ya...

BAŞKAN – Lütfen tamamlayınız Sayın Bakan, devam ediniz efendim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bu konuda çalışma yapıyoruz. İki türlü önerimiz var: Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği "Bize de 100 lira indirin." diyorlar. Biz de onlara diyoruz ki; şu noktadayız, şu müzakeremiz var: Aynen 4/A'lılarda da yapmış olduğumuz yüzde 5'lik bir teşvik var, bunun üzerinde çalışıyoruz; bu aktüeryal hesabımıza ne katkı yapabilir yani zamanında ödeyene yüzde 5 indirim yapalım ve bunu sürekli hâle getirebilelim. Onların teklifi "100 lira yapın, bu sene yapın." Biz bir sistem değişikliğine gitmek istiyoruz çünkü takdir edersiniz ki, BAĞ-KUR'da ödeme oranları biraz düşüktür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Diğer sorular var. Diğer sorularla ilgili de inşallah başka zaman.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.54

DOKUZUNCU OTURUM

Açılma Saati: 00.15

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86'ncı Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum.

170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

6'ncı madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere toplam üç önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesiyle 4904 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasına eklenecek tanımda yer alan "gerçek veya" ibaresinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kamil Aydın	Zihni Açba	Fahrettin Oğuz Tor
Erzurum	Sakarya	Kahramanmaraş
İsmail Faruk Aksu	Ahmet Selim Yurdakul	Ruhi Ersoy
İstanbul	Antalya	Osmaniye
Mehmet Erdoğan	Mustafa Kalaycı	
Muğla	Konya	

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım, talepleri

hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya	Şenal Sarıhan	Ali Yiğit
İstanbul	Ankara	İzmir
Tur Yıldız Biçer	Çetin Arık	Ünal Demirtaş
Manisa	Kayseri	Zonguldak
	Musa Çam	
	İzmir	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel	Filiz Kerestecioğlu Demir	Dirayet Taşdemir
Diyarbakır	İstanbul	Ağrı
Sibel Yiğitalp	Nursel Aydoğan	Burcu Çelik Özkan
Diyarbakır	Diyarbakır	Muş

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere katılıp katılmadığını Komisyon ve Hükûmete soracağım.

Komisyon katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ LÜTFİYE İLKSEN CERİTOĞLU KURT (Çorum) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen sayın milletvekillerine söz vereceğim.

İlk konuşmacı Burcu Çelik Özkan, Muş Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Çelik Özkan. (HDP sıralarından alkışlar)

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarı üzerinde konuşmadan önce, az önce CHP Grup Başkan Vekili Kilis'te hayatını kaybeden yurttaşlarımıza ilişkin epey bir sitem etti AKP sıralarına. Ancak, biz burada günlerce Cizre'de, Sur'da hayatını yitiren, yaşamlarını yitiren kadınlardan, çocuklardan, gençlerden çok bahsettik Sayın Başkan. Fakat siz hiçbir kelam etmediniz. Bu da sizin tutarsız politikalarınızın bir sonucudur diye düşünüyorum açıkçası.

Şimdi, arkadaşlar, bu tasarının kadınlar yönüyle neler getirip neler götürdüğünü biraz konuşmak gerektiğini düşünüyoruz. Şöyle ki: Kadınların esnek çalışmasından esas olarak yarı zamanlı, süreksiz, niteliksiz işlerde yoğunlaşmaları anlaşılmalıdır. Bu esnek, yarı zamanlı çalışma kadınların kalan yarı zamanda ev işlerinin tüm yükünü üstlenmesi anlamına geliyor. Yani, aslında, aile içinde kadın-erkek eşitliğini yok sayan bir biçimde, ev işleri kadın işi olarak tanımlanmış oluyor. Erkekler kamusal alanın öznesi, kadınlar ise esas olarak özel alanda yani sadece evde bir özne olarak tanımlanıyor. Bunun kendisi, kamusal alana ulaşmak açısından, kadınların erkeklere eşit haklara ve daha önemlisi eşit olan haklara sahip olmasının engellenmesi anlamına geliyor.

Türkiye özelinde, hem kadınlar ile erkekler arasındaki ücret farkı hem de tam zamanlı işler ile yarı zamanlı işler arasındaki ücret farkları düşünülünce, esnek çalışma, kadınları da ele aldığımız zaman, ucuz emek gücü olmak anlamına geliyor sadece. Yani, erkeklerin, kadınların emeğine karşılıksız el koyduğu gerçeğini ne yazık ki değiştirmiyor. Bu durumun kendisi, kadın ve erkek arasındaki eşitsizliğin iktisadi altyapısının ne yazık ki güçlendirildiğinin de bir göstergesidir. Esnek çalışma, zaten mezarda emeklilik söz konusuyken emeklilik için gereken prim gününü tamamlayamamak anlamına gelmekte. Bu, hem çalışılan günler için ödenen primlerin yanması hem de erkeklere bağlı sosyal güvenceye mecbur kalmak anlamına geliyor. Dahası, emekliliğe ulaşamayınca erkeğin gelirine bağımlı kalınıyor bir ömür boyu.

Biz kadınlar, kadın işçilerin zaten erkeklerden daha ucuza, daha süreksiz, niteliksiz işlerde çalıştıkları için istihdam edildiklerini, hiçbir koşulda erkek işçiler kadar maliyetli olamayacakları için –tırnak içerisinde belirtiyorum burayı- yine çalıştırılmaya devam edileceklerini zaten biliyoruz. Özellikle, niteliksiz işlerde çalışan kadınların, aynı veya benzer işi yapan erkeklere göre ortalama yüzde 35 daha düşük ücret aldığını hatırlatmaya gerek olduğunu düşünmüyorum.

Kurulan sistem, en basit anlamıyla, kadınların hem ucuza çalışıp hem de 3-5 çocuk doğurmaları için –tırnak içerisinde- gerekli çözüm geliştiren bir sistem. Bu sistemde kadınlar 3 de yetmez 5 çocuk doğurup hayat boyu niteliksiz işlerde çalışacaklar,

3-5 çocukla kocalarından bağımsız emeklilik geliri isterlerse kendi ceplerinden doğum borçlanma primlerini ödeyecekler, en düşük ücretle çalışmaya mecbur olanları istihdam edebilmek için sınırlı kreş yardımları alacaklar, ev eksenli çalışma özendirilecek; evde parça başı çalışarak kıdemsiz, tazminatsız, güvencesiz koşullarda, aynı zamanda çocuk bakımını üstlenmek zorunda kalacaklar. Kadınlar, 3-5 çocukla aç kalmamak için, evde döven, söven, hizmetlerini gördüren erkeklere katlanacaklar. "Katlanamıyorum." deyip boşanmaya kalkarlarsa aile ombudsmanları devreye girip kadınları eve dönmeye zorlayacak. O da olmadı, adamlar kadınları ölümle tehdit edip eve döndürmeye çalışacak. Kadınlar yine ikna olmazsa, ya camdan atılacak ya bıçaklanacak ya da kurşunlanacak. Mahkeme de katil erkekleri "ağır tahrik, aileyi koruma" gibi gerekçelerle aklayıp paklayacak.

AKP'nin bu yasa tasarısı, kadın-erkek eşitliğine inanmadığını, her daim tekrar eden AKP iktidarının, niyetini fiiliyata döktüğünün göstergesidir. Kadın-erkek eşitsizliğini derinleştirme politikalarının en önemli adımlarından biridir bu. Kadınların erkeklere bağımlılığının sürmesi sağlama alınmaya çalışılıyor ve bunu yaparken bir yandan da sermayeye, ucuz kadın emeğiyle kaynak aktarmaya devam ediliyor bu tasarıyla.

Bu sebeple, biz, Halkların Demokratik Partisi olarak, hiçbir suretle, bu yasaya "evet" demiyoruz, tamamını reddediyoruz.

Teşekkür ederim, sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çelik Özkan.

Sayın Altay…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın konuşmacı kürsüde, Cumhuriyet Halk Partisinin Kilis duyarlılığını, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin kimi ilçelerinde, yerleşkelerinde yaşanan olaylar noktasında göstermediğini ve tutarsız politika izlediğimizi iddia ederek grubumuza, partimize açık, aleni bir sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Ağır eleştiri efendim, hakaret yok.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

13.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan'ın 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, Sayın Milletvekilim; Cumhuriyet Halk Partisi, bölgede, Cizre'de, Sur'da, Nusaybin'de, Silopi'de ve benzeri diğer ilçelerde yaşanan kimi sivil kayıpların oluşmasına yol açan olaylarla ilgili maksimum duyarlılığı göstermiştir. Hiç şüphesiz, Cumhuriyet Halk Partisinin başından beri tavrı, devlet terörle, terör örgütleriyle -IŞİD de dâhil buna tabii- etkin mücadele yapmalıdır. Cumhuriyet Halk Partisi bu konuda devletin elini tutmamıştır. Cumhuriyet Halk Partisi, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetinin terör örgütlerine yardım ve yataklık yaptığını iddia edegelen bir partidir; iddiamız hâlâ geçerlidir. Ancak, Kilis'te yaşanan sorunlara yönelik duyarlılığımız, hiç şüpheniz olmasın, Türkiye'de sadece Sur'da, Cizre'de değil, 780.500 kilometre karelik coğrafyada kimin canı acırsa, kimin canı yanarsa ve kim haksızlığa uğramışsa, kimden kaynaklı uğramışsa yüksek duyarlılığımız ve ona yönelik reflekslerimiz hep var olmuştur.

Ama taraflara da bir çift laf edelim. Yıllarca dedik ki çözüm ne dağda ne adada ne bayırda ne Dolmabahçe'de, çözüm Türkiye Büyük Millet Meclisinde. Bunu hem çoğunluk partisine hem Kürtlere anlatamadığımız için bu kan akmaya devam ediyor. Bunun mesulü de hiç şüphesiz buradaki Hükûmettir.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altay.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, Kürtlere değil, Kürtlere değil, yanlış ifade kullandınız.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Niye?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sizin içinizde Kürt yok mu milletvekili?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Var, yanlış yapıyor Kürtler.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Yani sadece Kürtleri mi temsil ediyor, HDP mi temsil ediyor Kürtleri?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kim? Hayır, bütün Kürtleri kastettim ben.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Yanlış söyledin Engin, yanlış söyledin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Onlar da, buradaki Kürtler de söylesin, bağırsın çağırsın. Buradaki Kürtler de desin ki çözümü burada bulalım. Nerede burada Kürtler? Burada Kürt yok.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Yanlış söyledin Başkan, yanlış söyledin.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki ikinci önerge hakkında konuşmak isteyen Çetin Arık, Kayseri Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Arık. (CHP sıralarından alkışlar)

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri hiç kuşkusuz ki işsizlik. Bugün milyonlarca yurttaşımız iş bekliyor. On dört yıldır ülkeyi yöneten iktidar ise "Ne iş olsa yaparım." diyen çaresiz insanların sorunlarına kör bakmaya devam ediyor.

Değerli milletvekilleri, bu yasa tasarısı iddia edildiği gibi işsizliğin çözümü olmayacak. Siz bunun adına güvenceli esneklik diyorsunuz ama bu uygulamanın hayattaki karşılığı kesinlikle ve kesinlikle kiralık işçiliktir, kölelik düzeninin yasal hâle getirilmesidir.

Değerli milletvekilleri, bu yasa tasarısıyla diyorsunuz ki: "İş gücü piyasasında yer alan kişilerin istihdam ve gelir güvencesinin sağlanması hedeflenmektedir." Gerçekten buna inanıyor musunuz Sayın Bakan? Madem gelir güvencesi olacak, o zaman sizin VIP torpilli çocuklarınız çalışsın bu işlerde. Hem bu sayede Singapur'da rulet masalarında dirsek çürüten çocuklarınız kötü alışkanlıklarından da kurtulmuş olur hem de alın teri nedir, emek nedir, helal para kazanmak nedir öğrenirler. Kendi çocuklarınıza reva görmediğiniz, göremeyeceğiniz uygulamaları neden bu halkın çocuklarına reva görüyorsunuz?

Değerli milletvekilleri, boşuna bu insanlık dışı uygulamayı savunmaya kalkmayın. Bakın, 11'inci Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül 2009'da bu yasayı "İşçinin emeğinin istismarına, insan onuruna yakışmayan durumların doğmasına yol açabilir." diyerek veto hakkını kullanmıştır. Peki, 2009'dan bugüne ne değişti Sayın Bakan? Ne değişti de istismara yol açacak, insan onuruna yakışmayacak durumlara sebep olabilecek bu uygulamayı yeniden hayata geçirmek için harekete geçtiniz? Görülen o ki bir kez daha halkı kandırmak, yandaşlarınızı kalkındırmak peşindesiniz.

Değerli milletvekilleri, 7 Haziran seçimleri sonrasında bizden rol çalarak taşeron işçiliği kaldıracağınızın sözünü verdiniz, bu konuda çalışmalarınız da var. Ancak, bir yandan "Taşeronluğu kaldıracağım." diyerek halktan oy alıp, diğer taraftan kiralık işçiliği gündeme getirmek ne kadar ahlakidir? Bu hem samimiyetsizliktir hem de vicdansızlıktır. Sizin çocuklarınız rulet masalarında dirsek çürütürken bu halkın çocukları okul sıralarında dirsek çürütüyor, sonrasında da işsiz geziyor. Sizin hangi okulu bitirdiği belli olmayan çocuklarınız trilyonlara "birkaç kuruş" der iken Ahmet emmimin üniversiteyi bitiren oğlu babasından harçlık parasını istemeye utanıp anasının mutfak harçlığını alıyor, sonra da siz kalkıp bu çocuklara kiralık işçiliği dayatıyorsunuz. Ayıptır, günahtır! Bir kez de olsun bu milletin çocukları için adım atın!

Değerli milletvekilleri, kanun tasarısının gerekçesinde kullandığınız süslü sözlerin gerçeği yansıtmadığını aslında sizler de çok iyi biliyorsunuz. Sizler de biliyorsunuz ki bu yasa tasarısı işsizliğin çözümü olmayacağı gibi, çaresiz insanlarımızın insan onuruna yakışmayacak koşullarda çalışmasının da önünü açacaktır.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak, kiralık işçilik ve uzaktan çalışma gibi düzenlemeler iktidarın "İşsizliği azaltacağız, kayıt dışılığı önleyeceğiz." şeklindeki siyasi çıkışlarıyla aslında sermayeye dikensiz gül bahçesi yaratma girişimidir; burada düşünülen kesinlikle ve kesinlikle işçiler değildir.

Değerli milletvekilleri, bu yasa tasarısı iş hukukumuzda çalışan haklarına yönelik önemli gedikler açacaktır. Özel istihdam bürolarının işçi kiralayabilmeleri; işsizlerin istismar edilmesi, işçi simsarlığına yol açılması, iş güvencesinin ortadan kalkması, işçilerin örgütlenme ve toplu pazarlık haklarının ortadan kalkması, grev hakkının ortadan kalkması, iş yerinde aynı işi yapan farklı statüde iki işçi grubunun oluşması, göçmenlerin istismar edilmesi gibi sorunları da beraberinde getirecektir.

Değerli milletvekilleri, lütfen, bir kez de olsun yandaşlarınızı değil de gelin bu halkı düşünün. Hani "milletin adamı" diyerek poster bastırıyorsunuz ya, bir kez olsun, millete küfreden para babaları için değil de bu millet için karar verin. (CHP sıralarından alkışlar) Lütfen, çalışma barışının temeline dinamit koymayın. Lütfen, karar verirken kendi çocuklarınızın insana yakışmayan koşullarda çalışmasını göz önünde bulundurarak bu ülkenin çocukları için de karar verin.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arık.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Allah'tan kork, utan vallahi, utan! Rabb'im seni de çocuğunla sınasın inşallah!

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – O insanların sayesinde ekmek götürüyorlar evlerine. "Küfretmişler." diyor, ayıp!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Bostancı…

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, konuşmacı "Sizin çocuklarınız rulet masalarında dirsek çürütürken…" diyerek bütün grubumuza yönelik hakarette bulunmuştur. 69'a göre…

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – "Sizin çocuklarınız, sizin çocuklarınız, sizin çocuklarınız…" Senin yaptığın çok ayıp. Sen terbiyesizlik ediyorsun. Terbiyesiz herif!

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bostancı.

(Bir grup AK PARTİ milletvekilinin Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın üzerine yürümesi)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir dakika, bir dakika ya! Ne oluyor ya?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sen kendi grubuna sahip ol!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne var, ne dedi adam?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen efendim. Sayın milletvekilleri…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Nereye geliyorsunuz ya, nereye geliyorsun? Gelmeyin buraya!

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.31

ONUNCU OTURUM

Açılma Saati: 00.50

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86'ncı Birleşiminin Onuncu Oturumunu açıyorum.

170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Bostancı…

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sataşmadan söz talebim olmuştu Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, geçen oturumda sataşma nedeniyle söz istediniz ancak gerilim nedeniyle ara vermek zorunda kalmıştım. Geçen oturumda talep etmiş olduğunuz için sataşma gerekçesiyle size söz veriyorum.

Buyurunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

14.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Çetin Bey esasen kendisinden şahsen benim de hiç beklemediğim ağır ifadelerle dolu bir konuşma yaptı. Çocukları kattı işin içine, üstelik herkesin çocuklarına teşmil ederek yaptı bunu. Bundan bir süre önce Cumhuriyet Halk Partisi otizmle ilgili bir grup önerisi getirmişti, o konu konuşulurken Çetin Bey de gerçekten çok duyarlı bir konuşma yapmıştı. Anladım ki sadece teknik olarak konuya yaklaşan bir insan değil, hayatın içinden bu işin acısını hissederek burada konuşma yapan bir insan.

Çocuklarımızın bazen birtakım problemleri olabilir. Kumar bir hastalıktır esasen, eğer benim çocuğum kumar hastalığına düçar kaldıysa bunun üzerinden siyaset yapmak insafa ve insanlığa sığar mı düşünmek lazım. Kaldı ki böyle bir mesele herhâlde hepimizin ortak meselesi olmalı, buna karşı çıkmak da. Şunu anlarım: Siyasilerin kamusal performanslarına ilişkin eleştirileri lütfen sonuna kadar yapın, varsa insanların hataları, kusurları bunları dile getirin ama siyasilerin çocuklarına ilişkin, siyasetin malzemesi yapılacak şekilde oradan babalarına, ailelerine bir sorumluluk çıkartmak gayesiyle yapılacak konuşmaların kimseye bir faydası olmaz, böyle konuşmalar sadece sahibine zarar verir.

Hele ki bir örnekten kastediyorsunuz, neyi kastettiğinizi biliyoruz, doğru mu yanlış mı o da ayrı bir bahis; çıkıp o örnekten hareketle "sizin çocuklarınız", "kumar oynayan çocuklarınız" diyerek bütün bir grubu töhmet altında bırakmak Çetin Bey, eminim size yakışmadı. Ben öyle düşünüyorum. Oturduğunuz yerden ümit ederim siz de öyle düşünüyorsunuzdur.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

Sayın Altay, mikrofonunuzu açıyorum, buyurunuz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın milletvekillerinin çocuklarını incitecek, rencide edecek bir tutum ve niyet içinde olmadığına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hiç şüphesiz Sayın Bostancı'nın da biraz önce işaret ettiği gibi, ailelerimizi ve çocuklarımızı buradaki siyasi mülahazalardan, tartışmalardan sakınmamız lazım. Tüm samimiyetimle söylüyorum ki bu Parlamentoda bütün siyasi partilere mensup sayın milletvekillerimizin çocukları benim çocuklarımdır, kardeşlerimdir; bunda bir tereddüt yok. Sayın milletvekilimizin de şüphesiz kastı sizin, bizim evlatlarımız değil, gazetede çıkmış bir haberden kaynaklı olarak, konuşmasına bir format bakımından böyle bir konu... Elbette, hiç şüphesiz kastı aşan bir ifadedir. Eskiler bilir, yeni

arkadaşların da başına işte zaman zaman gelir; bu Parlamentoda böyle yol kazaları, kastı aşan ifadeler hep olur, olagelmiştir. Aslolan, buradaki kasıt, niyettir. Kimsenin şüphesi olmasın, sizlerin çocukları benim çocuğumla, bizlerin çocuklarıyla birdir ve kardeştir. Herkesin içi rahat olmalıdır. Milletvekilimizi tanıyorsunuz, Parlamentonun en nazik milletvekillerinden biridir ve sizlerin, bu salonda bulunan bulunmayan -genel olarak- milletvekillerimizin çocuklarını incitecek, rencide edecek bir tutum içinde, niyet içinde olmadığına ben kefilim, eminim sizler de kefilsinizdir.

O bakımdan, konunun böyle algılanmasını, böyle düşünülmesini, böyle değerlendirilmesini arzu ve talep ederim. Tekraren söylüyorum, bu Parlamentoda bu da herkese, hepimize bir ders olsun. Çocuklarımızı, ailelerimizi buradaki tartışmalardan uzak tutmak en öncelikli işimiz olmalıdır diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altay.

Sayın Demirel, mikrofonunuzu açıyorum.

28.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, bir grubun diğer bir parti grubunun üzerine yürümesinin, parti grubunu işgal edercesine hareket etmesinin yanlış bir tutum olduğuna ve Parlamentoda cinsiyetçi söylemlerin kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, yani bu gece yaşanan durumla ilgili -geçen hafta da ifade etmiştik- gerçekten tasvip etmediğimiz durumlarla karşı karşıyayız.

Birincisi: Bir durum gerçekleştiğinde başka bir grubun diğer bir parti grubunun üzerine yürümesi, böyle parti grubunu işgal edercesine hareket etmesi yanlış bir tutum, bunu kabul etmediğimizi ifade ediyoruz. Eğer yanlış bir söylem söylendiyse…

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Oradan gülerek kameraya çekmek çok doğru bir tutum. Gülerek kameraya çekiyorsunuz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Görüyorsunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Siz devam ediniz Sayın Demirel.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – …eğer bir eksiklik varsa, söylemde bir eleştiri ya da eleştiriyi aşan bir doz varsa karşı gruptan grup başkan vekilleri ya da yetkili arkadaşlarımız kalkıp buna ilişkin sözlü cevap verebilir. Ben, burada asıl, hani birinci derecede bunun erkek egemen bir zihniyetten kaynaklı olduğunu ve bunun Parlamentoda da kendisini çok açık bir şekilde gösterdiğini ifade etmek istiyorum.

İkincisi: Çok cinsiyetçi söylemler söz konusu özelde kadınlara ilişkin. Dünden beridir -tutanaklar var, önceki oturumlarda da var, söylemek istemedik ama- bizim gruba sataşmalarda ifade edilen işte "röntgenci", "Vururum.", "terbiyesiz" gibi gibi gibi kavramların…

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ya, siz niye söz aldınız onu anlamadım ki hatiple ilgili bir şey söylesenize.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – …erkekler tarafından grubumuza ve kadın arkadaşlarımıza cinsiyetçi yaklaşımlarını kabul edemeyiz, çok açık ve net söylüyorum. Yani, bu Parlamentoda böyle cinsiyetçi tutumları asla kabul etmememiz gerektiğini, hiç kimsenin kabul etmemesi gerektiğinin bir kez daha altını çizerek söylüyorum.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Aynı şeyi söylüyorsun çevire çevire, anladık.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yani, bu Parlamentoda -geçen hafta da söyledik, bu hafta da söylüyoruz- bu tür yaklaşımlara karşı herkesin kendisini gözden geçirmesi gerekiyor ve Parlamentoda…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – …kadın eksenli söylemlerin ağırlıklı olması gerektiğini bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ya, kadın ekseniyle ne alakası var? Şu konuyla ilgili bir şey söylesene madem söz aldınız.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Çocuklar için de bir şey söyleyin, çocuklar için de.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Söylerken bile aynı tutum devam ediyor Başkan. Yani, bu kadar tahammülsüzlük niye, ben onu anlamakta zorlanıyorum yani.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Konuyla ilgili ne konuştun şimdi?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Kadınlara karşı bu kadar saygısızca davranan bir grubun anlayışını bir kez daha mahkûm ediyorum burada.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

Sayın Akçay, sizin söz talebiniz olmadığını görüyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Talep edecekseniz verebilirim tabii ki. Buyurunuz, açıyorum mikrofonunuzu.

29.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Mecliste söylenen sözlerin tahrik ve tahkir edici olmamasına özen göstermek ve iktidar kanadının eleştirilere mümkün olduğunca tahammüllü olması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında gerçekten konuşma arzum da yok yani böyle bir hususta konuşmak istemiyorum, geçmişte zaman zaman da konuştuk. Bunlar gerçekten üzücü hadiseler. Söylenen sözlerin elbette tahrik ve tahkir, bilhassa tahkir edici olmamasına özen göstermek gerekiyor. Eleştirilerimiz ağır olabilir; buna da, iktidar kanadının veya eleştirilen kişi veya siyasi kesimlerin mümkün olduğunca tahammüllü olması beklenir. Yalnız bu tahrik olunan veya tepki gösterilen söze tepkinin de ölçülü olması gerekir. Şimdi, ölçüsüz tepki, âdeta saldırır gibi gruplar hâlinde sıralara yürünmesini de hiç hoş karşılamak mümkün değil. Yani, ben konuşmacı milletvekili arkadaşımızla -inşallah- daha sonra da konuşurum; bu, daha farklı ifade edilebilirdi, tecrübeli milletvekili arkadaşlarının ve ağabeylerinin de mutlaka tavsiyeleri olacaktır. Ben örnek veriyorum "çocuklarınız" kelimesi yerine "çocuklar" denilseydi tepki bu ölçüde olmazdı diye düşünüyorum. Örnek olsun diye söyledim bunu yani söylediğimiz sözlere dikkat etmekte ve tepkide de çok ölçülü olmakta fayda var diye düşünüyorum. İnşallah bu tür hadiseleri görmek istemiyoruz. Ağır hakarete ve küfre varan kelimeleri de buradan bizzat gördüğümü de üzülerek ifade etmek istiyorum ve kimin neyi söylediğini de burada tekrarlamak istemiyorum. Onlar daha vahim bize göre.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – 6'ncı madde üzerinde verilen aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum…

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, bir yoklama talebi vardır.

Önce yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Sayın Taşdemir, Sayın Demirel, Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Toğrul, Sayın Acar Başaran, Sayın Yiğitalp, Sayın Aydoğan, Sayın Irgat, Sayın Çelik Özkan, Sayın Özgökçe Ertan, Sayın Yıldırım, Sayın Gaydalı, Sayın Geveri, Sayın Gülser Yıldırım, Sayın Becerekli, Sayın Kaya, Sayın Öcalan, Sayın Zeydan, Sayın Dora, Sayın Doğan.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN - Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesiyle 4904 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasına eklenecek tanımda yer alan "gerçek veya" ibaresinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Oğuz Tor (Kahramanmaraş) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ LÜTFİYE İLKSEN CERİTOĞLU KURT (Çorum) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Fahrettin Oğuz Tor, Kahramanmaraş Milletvekili. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Tor.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesiyle ilgili önerge hakkında MHP Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tasarının 1'inci maddesi üzerinde verdiğimiz önerge üzerinde yaptığım konuşmada sigortalı ve BAĞ-KUR'lu olarak toplam 420 bin istihdam azalışı olduğunu -2015 Aralık, 2016 Ocağa göre- bunun da 250 milyon ilave finansman artışına sebep olduğunu belirtmiştim. İstihdamdaki azalma Şubat 2016'da da ilave 30 bin azalışla devam etmiştir. İstihdamdaki azalmanın geçmiş yıllarda yaşansa da 2016'ya göre azalışların daha az olduğunu, emek yoğun turizm sektöründeki krizin istihdam azalışlarını absorbe edemeyeceğini, durumun çok ciddi olduğunu belirtmiştim.

Değerli milletvekilleri, dün veya bugün veya gelecekte ülkemizin kurtuluşu esnek çalışma veya başka şeyler değil, kayıt dışı ekonominin, kayıt dışı istihdamın önlenmesindedir. "Esnek çalışma" olarak isimlendirdiğimiz bu tasarı, 12 maddenin kabulüyle yasalaşacaktır.

Bu vesileyle, ülkemiz için çok önemli olduğuna inandığım bir hususu tekrar dile getirmek istiyorum. Ülkemizin en önde gelen sorunu esnek çalışma değildir, bunu altını çizerek söylüyorum, bugün ülkemizin en önemli sorunu hiç şüphe yok ki terördür. Ancak bir gerçek var ki "Terörden sonra en önemli sorun nedir?" denirse vereceğim cevap kayıt dışı istihdamdır. Kayıt dışı istihdam terörün de kaynağıdır desem hiç abartılı olmayacaktır. Zira, aşağıda da izah edeceğim üzere, hemen hemen, 2016 merkezî bütçe büyüklüğünün neredeyse yarısına ulaşan bu önemli problem makul seviyelere düşürülmüş olsa, yatırımlar bugünkü miktarları birkaç katlayacak, bu da vatandaşa iş ve aş olarak yansıyacaktır. İş ve aşı olan vatandaşı da istismar etmek kolay olmayacaktır. Bu sebeple Hükûmetin en önemli konusu kayıt dışı istihdam olmalıdır diyorum. Çalışma ve Maliye Bakanlığı ile ilgili kamu kuruluşları, her türlü tedbiri alarak kayıt dışı istihdamı azaltmanın yollarını aramalıdır.

Değerli milletvekilleri, kayıt dışı istihdam, çalışanların SGK'ya bildirilmemesi, çalışma gün sayılarının eksik bildirilmesi, sigorta primine esas kazanç tutarlarının eksik bildirilmesi şeklinde kendini göstermektedir. Bugün ülkemizde kayıt dışı istihdam yüzde 34'ler seviyesindedir. Bunun anlamı, her 3 çalışandan 1'inin kayıt dışı olduğudur. Tarım sektörü, inşaat sektörü, küçük işletmeler, geçici ve mevsimlik işler, otel ve restoranlar kayıt dışının en yoğun olduğu sektörler ve işletmeler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireyler, işsizliğin yüksek olması, kayıtlı iş bulmakta zorluk çekmeleri yüzünden kayıt dışı işlere yönelmeyi tercih etmektedirler.

Belirtmek lazımdır ki yaygın ve etkin denetim de maalesef sağlanamamaktadır. Bu anlamda, yeni ihdas edilen 2.600 denetmen kadrosu kayıt dışı istihdamla mücadelede olumlu bir adımdır.

Bu önemli sorunu gelişmiş ülkeler seviyesine indirmediğimiz müddetçe ülkemizin gelişmiş ülkeler sınıfına yükselmesi de asla mümkün değildir.

Bakınız, 2015 yılı ekim ayı itibarıyla 2,8 milyon 4/A, 4/B ve 4/C'li çalışan vardır. 2015 yılında SGK'nın prim tahakkuku yaklaşık 160 milyar liradır. 160 milyarlık prim yüzde 66 kayıtlı istihdamdan sağlandığından geriye kalan yüzde 34'lük kayıt dışı istihdamdan sağlanabilecek prim miktarı 82,5 milyardır. Başka bir ifadeyle kayıt dışı istihdamı yüzde 1 puan azalttığımızda prim kazancımız yaklaşık 2,5 milyar lira olmaktadır. Buna vergiyi de eklediğimizde işin büyüklüğü anlaşılacaktır. En az 100 milyar lira da vergi kaybıyla birlikte kayıt dışı istihdam 200 milyar liralık büyüklüğe ulaşmaktadır. Bu miktar 2016'da yapılacak 51,6 milyar liralık toplam yatırımın yaklaşık 4 katıdır. Bu kaybın yatırıma dönüşmesi hâlinde yıllar itibarıyla yaratacağı çarpan etkisini düşündüğümüzde her yıl merkezî yönetim bütçesinin yarısı kadar prim ve vergi kaybı söz konusudur. Bu basit hesapla dahi tüm gücümüzü kayıt dışı istihdamın azaltılmasına yönlendirmemiz kaçınılmaz bir mecburiyettir.

Nasıl önleyeceğiz? Bunları da daha sonraki bir madde üzerinde açıklamak istiyorum. Bu vesileyle, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tor.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere toplam dört önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesiyle değiştirilen 4904 sayılı Kanunu'n 17'nci maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesinde yer alan "on katına" ibaresinin "yirmi katına" olarak değiştirilmesini; on üçüncü fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlenin eklenmesini arz ve teklif eder.

Mehmet Naci Bostancı	Ramazan Can	Tülay Kaynarca
Amasya	Kırıkkale	İstanbul

Emrullah İşler	Necip Kalkan	Osman Aşkın Bak
Ankara	İzmir	Rize
Lütfiye Selva Çam		
Ankara		

"4857 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendi uyarınca Kuruma yapılan şikayet bildirimleri incelenmek üzere İş Teftiş Kurulu Başkanlığına iletilir."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 4904 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Gerçek kişiler ile" ibaresinin metinden çıkarılmasını, (f) bendinde yer alan "yirmi" ibaresinin "yüz", ikinci fıkrasında yer alan "on beş" ibaresinin "otuz" olarak değiştirilmesini, birinci fıkranın sonuna aşağıdaki (g) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Kadir Koçdemir	Kamil Aydın	Zihni Açba
Bursa	Erzurum	Sakarya
Fahrettin Oğuz Tor	İsmail Faruk Aksu	Ahmet Selim Yurdakul
Kahramanmaraş	İstanbul	Antalya
Mustafa Kalaycı	Ruhi Ersoy	
Konya	Osmaniye	

"g) Vergi ve SGK prim borcu olmaması"

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 Sıra Sayılı İş Kanunu ile Türkiye iş Kurumu Kanununda Değişiklik yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya	Ünal Demirtaş	Musa Çam
İstanbul	Zonguldak	İzmir
Çetin Arık	Tur Yıldız Biçer	Şenal Sarıhan
Kayseri	Manisa	Ankara
	Ali Yiğit	
	İzmir	

Aynı mahiyetteki önergenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel	Filiz Kerestecioğlu Demir	Sibel Yiğitalp
Diyarbakır	İstanbul	Diyarbakır
Dirayet Taşdemir	Nursel Aydoğan	Saadet Becerekli
Ağrı	Diyarbakır	Batman

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde konuşmak isteyen sayın milletvekillerine söz vereceğim.

İlk konuşmacı Saadet Becerekli, Batman Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Becerekli. (HDP sıralarından alkışlar)

SAADET BECEREKLİ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun tasarısının 7'nci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de çalışma yaşamını düzenleyen yasalar ve kurumların bu konuda yetersiz olduğu çok açıktır. Özel istihdam bürolarının özünde yer alan geçici çalışma şartları, bu sorunlara çözüm getirmeyecek ve çalışma yaşamındaki yetersizliği derinleştirecektir. HDP olarak her zaman söylediğimiz gibi, ekonomik değerin tek kaynağı emektir. Oysa bu yasada işçinin emeğinin karşılığı alınmayacağı çok açıktır. Örneğin asgari ücret, kıdem tazminatı, yan ödemeler, haftalık mesai saatleri, sigorta, yıllık izin, iş güvenliği ve benzerleri sermaye sınıfının kârıyla ters orantılı olduğundan, birinin kazancı zorunlu olarak diğerinin kaybıdır ve bu da işçinin aleyhine, işverenin lehine olacaktır.

Sermaye kesiminin temsilcisi olarak siyaset sahnesine giren ve on üç yıl boyunca neoliberal politikaların dünyadaki en sadık uygulayıcılarından biri olan AKP iktidarı için çalışma hayatının esnekleştirilip güvencesizleştirilmesi hayati önem arz etmektedir. Çünkü AKP iktidarı, bir yandan neoliberal dönüşümü tamamlamak, diğer yandan da ekonomiyi içine soktuğu darboğazı sermaye lehine bir an önce aşabilmek için kamuoyunda "kiralık işçi yasası" olarak bilinen yasayı devreye sokmak istemektedir.

Bu bağlamda "kiralık işçi" veya "işçi simsarlığı" düzenlemesiyle, sınırlı olan sendikal hakların daha da azalacağı ve beraberinde iş güvencesini ortadan kaldıracağı açıktır. Kıdem tazminatı fiilî olarak yok edilecek, ihbar tazminatını ortadan kaldıracak ve bu yasayla "güvenceli esneklik" dedikleri güvencesiz ve esnek çalışma biçimi bir kural hâline gelecektir. İddia edildiği gibi kayıt dışı istihdam düşmeyecektir çünkü işverenlerin tercih ettiği bu esnek çalıştırma biçimleri kayıt dışındadır. Kayıt dışı istihdam edilenler güvence kazanmayacaklar, aksine formel sektörde, sendikal örgütlenmelerin var olduğu alanlarda işçiler güvencesiz hâle gelecektir. İşçi sınıfı "kiralık işçi" adı altında kölelik ilişkilerine mahkûm edilecek; gelir, emeklilik, yıllık izin ve sağlıkla ilgili bütün haklar tamamen ortadan kalkacaktır. Kiralık işçiler aynı işi yapan diğer işçilere göre çok daha düşük ücrete mahkûm olacaktır. Uzun çalışma saatleri açısından dünyada zirvede olan ülkemizde, kiralık işçiler yoğun çalışma temposuyla yoğun bir sömürü çarkı içinde olacaktır.

Ülkemizde iş hukuku, işçi-işveren arasındaki sözleşme, iş yeri ve iş kolu düzenlemeleri üzerinde kuruludur. Bu yasa tasarısı hukuksal düzenlemeleri geçersiz hâle getirecektir. Böylece çalışma yaşamı tamamen hukuk dışı bir hâl alacaktır. Bu durum, işverene toplu işten çıkarma hakkı tanıyacak, işveren sekiz ay aynı işçiyi kölelik bürolarından daha çok, daha ucuza, sendikasız, haksız hukuksuz kiralayabilecektir. İşverenler özel istihdam bürolarından işçi kiralama hakkı kazandığında, kadrolu işçilerin üzerinde sürekli bir baskı oluşturacaktır. Kiralık işçiler, işçi sağlığı ve iş güvenliği uygulamalarından yararlanamayacak; ağır, tehlikeli ve ölümcül risklerle karşı karşıya kalacaktır. Ülkemizde yüksek olan işçi cinayetleri oranı daha da artacaktır.

Kiralık işçilerin İşsizlik Fonu'ndan yararlanma olanakları olmayacaktır. İŞKUR işlevsiz hâle gelecek, kamu emek gücü işlevsiz hâle gelecek, sorumluluklarını tamamen üstünden atmış olacak; özel istihdam büroları işçi kiralayabilecek ve kamuda taşeronu aratan çalışma düzeni kurulacaktır.

Yıllardır gündemde olan ve büyük tartışmalar yaratan, dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül tarafından -ki başka bir konuşmacı da dile getirmişti, önemli olduğunu inandığım için tekrar vurgu yapmak istiyorum- yapılan düzenleme "Gerçek amacının dışında sonuçlar doğurabilecek ve madde kapsamındaki işçilerin emeğinin istismarı, insan onuruna yakışmayan durumların doğması gibi kanunun amaçlamadığı olumsuz uygulamalara ve çalışma barışının bozulmasına yol açılabilecektir." gerekçesiyle kısmen veto edilmişti. Aynı gerekçe hâlâ geçerli değil midir? İş barışını bozmayacağını temin edebilir misiniz? İşçilerin güvencesiz bir hayata mahkûm edilmeyeceğini kim iddia edebilir? Evet, doğrudur, kayıt dışı özel istihdam büroları hâlihazırda mevcuttur. Ancak, sorarım size: Kayıt dışı olan şeyleri meşrulaştırmak sizin göreviniz midir? Kayıt dışı çalışan yerleri denetleyecek yetkiniz veya etkiniz yok mudur?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAADET BECEREKLİ (Devamla) – Daimî işçilik değil, geçici işçilik kuruyorlarmış. Halkı daimî işsizliğe mahkûm edip özel istihdam bürolarına muhtaç hâle getirmeye çalışmıyorsunuz da ne yapıyorsunuz? İş Yasası'nda belirli süreli iş sözleşmesi var zaten, kiralık işçilikte neden ısrar ediyorsunuz?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Süre doldu Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Becerekli.

Sayın milletvekilleri, beni kim uyardı acaba, merak ettim?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet yani her seferinde aynı şeyi yapmanıza gerek yok.

SAADET BECEREKLİ (Devamla) – Son olarak bir cümleyle bitirmek istiyorum.

Sonuç olarak özel istihdam büroları köle pazarlarıdır, insan ticareti yapılan yerlerdir. İnsan ticareti en büyük insanlık suçudur. Bu tasarının geçmemesi için tüm partilerin ortak tutum sergilemesi gerektiğini düşünüyor, tüm Genel Kurulu bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Becerekli.

Aynı mahiyetteki diğer önerge hakkında Yakup Akkaya, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Akkaya. (CHP sıralarından alışlar)

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii 5 Mayısta başladık, 6 Mayısın sabahına geliyoruz. Bugün 6 Mayıs. Bundan tam kırk dört yıl önce 6 Mayıs 1972'de 3 fidan katledildi. Deniz, Yusuf, Hüseyin'i rahmetle anıyoruz.

Bu şunu gösteriyor: Bazı kişiler var ki bu ülkeyi yönettikleri zaman, yönettikleri dönemlerde kendilerini kral zannederler, faşizan uygulamalarıyla yurttaşlara, vatandaşlara bu ülkeyi zindan ederler ama öldükleri zaman onların arkasından kimse anmaz hatta beddua ederler.

HİKMET AYAR (Rize) – Doğru.

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Bunların başında da Kenan Evren gelir. Ama bir bakıyoruz ki o 3 fidan kırk dört yıl önce katledilmelerine rağmen, hâlâ bugün anılıyorsa, hâlâ bugün bu ülkenin gençlerinde, insanlarının yüreklerinde bir sızı olarak kalıyorsa bunun ne anlama geldiği çok açıktır. Yani, belli dönemlerde belli makamlarda olmak bu ülkenin, bu yurttaşların kalbine giriyor anlamı taşımaz. Önemli olan, bu ülkede yaşayan bireylerin, insanların çıkarlarına; menfaatlerine, ülkenin çıkarına, menfaatlerine, onların yaşamlarına eğer bir nebze olsun katkı yapıyorlarsa elbette ilelebet anılacaktır tıpkı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün anıldığı gibi. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, aslında sizi biz anlıyoruz, AKP'li arkadaşlarımızı, burada beraber görev yapıyoruz. Sinirleriniz gergin yani partinin içinde yaşanan olayları dikkate aldığımızda neden gergin olduğunuzu anlıyoruz.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Boşuna sataşma! Boşuna sataşma!

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Partinize bir sivil darbe oldu ve hırsınızı bizden almaya çalışıyorsunuz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Kendi işine bak! Kendi işine bak!

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Biz sizleri seviyoruz.

Bakın, terbiyesiz lafları konuşmak burada hiçbir milletvekilinin ağzına yakışmaz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Kendi işine bak!

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Bir düşünceniz var ise gelip burada söylersiniz. Ben de ağzımı bozabilirim. Ben de…

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sataşma!

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Sataşırım, burada cevap verirsiniz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Burada sataşmadan konuş!

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Grup başkan vekilleriniz var orada.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Sataşma! Sataşma!

YAKUP AKKAYA (Devamla) – En azından, burada sizin başınızda olan grup başkan vekillerinize yaptığınız bir yanlış anlamadır bu.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Konuyla ilgili konuşacaksan konuş.

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Beni beğenmeyebilirsiniz, benim konuşmam hoşunuza gitmeyebilir ama ben burada hiç kimseye hakaret etmiyorum, ben sadece düşüncelerimi söylüyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Önergeyle ilgili konuş!

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Evet, işte sinirlerinizin bozuk olduğu buradan belli.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sinirlerimiz bozuk değil.

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Niye? Çünkü partinizde problem var, sinirleriniz bozuk…

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bozuk değil ya!

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Ve onun için bana buradan sataşıyorsunuz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya, 200 kişi burada. Bak, siz 5 kişisiniz ya!

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Ama yine teşekkür ediyorum…

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bak, bizde 200 kişi var, sizde 5 kişi! Pardon, düzeltiyorum, 6 kişi!

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Yine bir yerde teşekkür ediyorum size, en azından kalkıp üstüme yürümüyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen efendim.

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Yani bununla ilgili de, bu uygarca oturmanızdan dolayı da ayrıca teşekkür ediyorum.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Hiç kimsenin burada başkasına hakaret etmeye hakkı yok.

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Bu bir hakaret değil.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Siz söylediğiniz için…

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen laf atmayınız.

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Bu hakaret değil, biliyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Akkaya, siz de Genel Kurula hitap edin efendim.

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Yani Sayın Bakana da aslında burada bir şey söylemek istiyorum. Gerçekten sevdiğimiz bir bakanımız, bir politikacı ama bu tasarıda niye bu kadar ısrar edilmesini anlayabilmiş değilim. Yani vize muafiyetinin kuralları içinde yok bu. Siz, siyasi hayatınızda, daha önce bir partinin bildiğim kadarıyla Genel Başkanlığını da yaptınız. Şimdi, 22 Mayısta da kongreniz var.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ekmek çıkmaz Hocam oradan sana, ekmek çıkmaz. Ekmek yok orada, yok.

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Esasen, gerçekten, daha önceki bir tecrübenizden dolayı 22 Mayıstaki kongrede de belki AKP'ye genel başkanlık ve başbakanlık için de gerçekten sizin bu tecrübenizden dolayı da…

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – O seni ilgilendirmez.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen kendi partine bak be!

BAŞKAN – Sayın Akkaya, İç Tüzük'e göre sizi konuya dönmeye, konu hakkında konuşmaya davet ediyorum.

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Şimdi, eğer bu yasa tasarısının hemen çıkmasını istiyorsanız vallahi, hemen, beş dakikada çıkartabiliriz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Siz genel başkan bulun, genel başkan! 11 seçimdir kaybediyorsunuz, genel başkan bulun!

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Bununla ilgili bir sorunumuz, bir problemimiz olmaz yani biz size katkı yapmak istiyoruz.

Bir de şey var: Verilen önergelerle ilgili bizim bir düşüncemiz yok çünkü biz usulüne karşıyız bu yasal düzenlemenin.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Süreniz bitti, süreniz.

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Usulüne karşı olduğumuz için, düzenlemelerin içeriği ne olursa olsun onun için biz buna karşıyız.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Son on saniye.

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Çünkü, biz bu yasanın İŞKUR üzerinden organize edilmesini en başından beri savunduk. Doğal olarak özel istihdam büroları üzerinden kiralık işçilik düzenlemesinin doğru olmadığını düşünüyoruz.

Hepinize tekrar sevgi ve saygılarımı sunuyorum. Bana hakaret eden arkadaşlarıma da o sözlerini aynen iade ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Önergeyi anlatamadın.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akkaya.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum…

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi vardır. Yoklama talebinin gereğini yerine getireceğim.

Sayın Taşdemir, Sayın Demirel, Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Toğrul, Sayın Irgat, Sayın Aydoğan, Sayın Acar Başaran, Sayın Özgökçe Ertan, Sayın Çelik Özkan, Sayın Becerekli, Sayın Gülser Yıldırım, Sayın Geveri, Sayın Zeydan, Sayın Öcalan, Sayın Kaya, Sayın Gaydalı, Sayın Yıldırım, Sayın Doğan, Sayın Dora…

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Efendim, 19 kişi, 1 kişiyi okumadınız.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – 20 kişiyiz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, Yiğitalp'i okumadınız efendim.

BAŞKAN – 19, Sayın Yiğitalp ayağa kalkmadı efendim.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yiğitalp kalkmıştı Başkan.

BAŞKAN – Sayın Yiğitalp, ayağa kalkarsanız sayacağım. Sayın Yiğitalp, bakın, Sayın Irgat'ı saydım, siz oturuyordunuz, dolayısıyla sizden sonra Aydoğan'a geçtim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Oturuyordu. Evet, 19 olur. Bravo!

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Ayaktaydım Başkanım.

BAŞKAN – Hayır efendim, hayır ben dikkatle sayıyorum. Lütfen, hiç kimse oturmayacak. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Sayı 20'yi bulmuştur.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır. (AKP sıralarından alkışlar)

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önergeler kabul edilmemiştir.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bravo grup, bravo!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, AKP Grubu mesai talep ediyor. Mesai talep ediyor arkadaşlarınız.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Veririz, veririz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanısınız, böyle çalışma olmaz ki!

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Mesai var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Nasıl koruyacaksınız işçinin haklarını?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Size istirahat verelim.

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 4904 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "gerçek kişiler ile" ibaresinin metinden çıkarılmasını, (f) bendinde yer alan "yirmi" ibaresinin "yüz" ikinci fıkrasında yer alan "onbeş" ibaresinin "otuz" olarak değiştirilmesini, birinci fıkranın sonuna aşağıdaki (g) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Oğuz Tor (Kahramanmaraş) ve arkadaşları

"g) Vergi ve SGK prim borcu olmaması"

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Özel istihdam bürolarının tüzel kişi şeklinde kurulmasıyla kurumsal yapıda hizmet vermelerinin güveni artıracağı, teminatın asgari ücretin 100 katı teminat istenmesiyle rastgele istihdam bürosu açılmasının önüne geçilmesi, izin süresinin bitiminden sonra süre uzatımında izin süresinin bitiminden önceki on beş günlük başvuru süresinin yeterli olmayacağı.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum…

III. YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yoklama talebi mi var?

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Ama olmaz Sayın Başkan. Az önce yapıldı.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Olur, olur.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Başkanım, İç Tüzük suistimal ediliyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İç Tüzük hakkımızı kullanmayalım mı?

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Öyle bir hak yok.

MAHMUT TOĞRUL(Gaziantep) – Var.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – İki dakika önce oldu.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Olabilir iki dakika. Her maddede hakkımız var.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Böyle bir hak yok.

BAŞKAN – Sayın Toğrul, Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Demirel, Sayın Taşdemir, Sayın Acar Başaran, Sayın Aydoğan, Sayın Yiğitalp, Sayın Irgat, Sayın Çelik Özkan, Sayın Özgökçe Ertan, Sayın Geveri, Sayın Yıldırım, Sayın Becerekli, Sayın Kaya, Sayın Öcalan, Sayın Zeydan, Sayın Gaydalı, Sayın Yıldırım, Sayın Doğan, Sayın Dora.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesiyle değiştirilen 4904 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesinde yer alan "on katına" ibaresinin "yirmi katına" olarak değiştirilmesini; on üçüncü fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı (Amasya) ve arkadaşları

"4857 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendi uyarınca Kuruma yapılan şikayet bildirimleri incelenmek üzere İş Teftiş Kurulu Başkanlığına iletilir."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılıyoruz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Geçici iş ilişkisi kuracak özel istihdam bürolarının daha kurumsallaşmış firmalardan seçilmesini ve işçi alacaklarının güvence altına alınmasını teminen, geçici iş ilişkisi kurulabilmesi için ibraz edilmesi gereken 200 katı tutarında teminat miktarı Bakan tarafından 20 katı oranında artırılabilecektir.

4857 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendi gereğince yapılacak şikâyetler Bakanlık İş Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından incelenecektir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmiştir.

Maddeyle ilgili Komisyonun bir redaksiyon talebi vardır.

Buyurun Sayın Başkan.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Sayın

Başkanım, madde üzerinde teknik bir düzeltme talebimiz vardır. Anlatım bozukluğu olmaması için tasarının çerçeve 7'nci maddesinde yer alan 4904 sayılı Kanunun 17'nci maddesinin üçüncü fıkrasında geçen "çıkarılmasına" ibaresinin "artırılmasına" şeklinde değiştirilmesini arz ediyoruz.

BAŞKAN – Kabul edilen önerge ve Komisyonun redaksiyonu doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere toplam dört önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesi ile değiştirilmesi öngörülen 4904 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bendin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Kamil Aydın	Zihni Açba	Fahrettin Oğuz Tor
Erzurum	Sakarya	Kahramanmaraş
İsmail Faruk Aksu	Nuri Okutan	Ahmet Selim Yurdakul
İstanbul	Isparta	Antalya
Mustafa Kalaycı	Ruhi Ersoy	
Konya	Osmaniye	

"k) İşe yerleştirdiklerinden doğrudan ya da dolaylı olarak ücret alması veya menfaat sağlaması"

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesi ile değiştirilen 4904 sayılı Kanun'un 18'inci maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağı fıkranın eklenmesini, diğer fıkraların buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı	Ramazan Can	Fuat Köktaş
Amasya	Kırıkkale	Samsun
Ali Özkaya	Orhan Deligöz	İmran Kılıç
Afyonkarahisar	Erzurum	Kahramanmaraş

"Özel istihdam bürosunun iflası, kapatılması, aracılık faaliyeti veya geçici iş ilişkisi kurma yetkisinin iptali ya da işçi ücretlerinin büro tarafından ödenmemesi hallerinde, diğer kanunlarda düzenlenen hükümlere bakılmaksızın işçi alacakları teminattan öncelikli olarak ödenir."

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya	Şenal Sarıhan	Ali Yiğit
İstanbul	Ankara	İzmir
Tur Yıldız Biçer	Musa Çam	Çetin Arık
Manisa	İzmir	Kayseri
Ünal Demirtaş		
Zonguldak		

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel	Filiz Kerestecioğlu Demir	Dirayet Taşdemir
Diyarbakır	İstanbul	Ağrı
Sibel Yiğitalp	Nursel Aydoğan	Bedia Özgökçe Ertan
Diyarbakır	Diyarbakır	Van

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında konuşmak isteyen Bedia Özgökçe Ertan, Van milletvekili. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Özgökçe Ertan.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Herkese iyi akşamlar.

Görüşülmekte olan tasarının 8'inci maddesi üzerine grubumun verdiği öneri üzerine söz aldım.

Değerli milletvekilleri, kuşkusuz, neoliberal politikaların benimsenmeye başlandığı 1980'li yılların sonrasından beri iş başına gelen bütün siyasal iktidarlar sermayeyle kol kola girerek emekçilerin haklarına yönelik derin saldırılarda bulunmuştur. Ancak, hiçbir iktidar döneminde çalışanların kazanılmış hakları on dört yıllık AKP iktidarları döneminde olduğu kadar gasbedilmemiştir. AKP Hükûmeti, hazırladığı kanun tasarılarıyla, sosyal hakların esamesinin okunmadığı çalışma ortamları yaratmanın yanı sıra, işçileri çalıştırmak adına âdeta ölüme göndermektedir.

Daha iki gün önce İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi ocak ve nisan ayları arasındaki iş cinayetleri istatistiklerini açıkladı. Bu istatistiklere göre, ocak ayında en az 115 işçi, şubat ayında en az 143 işçi, mart ayında en az 160 işçi, nisan ayında ise en az 168 işçi yaşamını yitirdi yani 2016 yılının ilk dört ayında en az 586 işçi iş cinayetine kurban gitti. Türkiye'nin bu performansı en çok iş cinayetinin yaşandığı ilk dört ay olarak da tarihe geçmiş oldu.

Değerli milletvekilleri, iş cinayeti karnesi bu denli ciddi boyutlara ulaşan devlet, sermayenin çıkarı uğruna emekçilerin ölmesini önleyecek politikalar geliştirmek yerine, her gün, tıpkı tartıştığımız bu kanun tasarısında olduğu gibi, emek sömürüsünü derinleştirmeye devam etmektedir. Tasarıya göre, iş güvenliği açısından acil olan işlerde ve üretimi etkileyen zorlayıcı durumlarda da özel istihdam büroları aracılığıyla işçiler kiralanabilecektir. Bu düzenleme işçi sağlığı ve iş güvenliğini tehdit etmekten başka bir işe yaramayacaktır.

Bildiğiniz üzere, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde iş sağlığı ve güvenliği eğitimi almamış, mesleki yeterliliği bulunmayan işçilerin çalışmasına izin verilmemektedir. Her ne kadar bu tasarıda 6331'in hükümlerinin uygulanacağı belirtilse de son dönemdeki bütün kanunlarda olduğu gibi burada da konu oldukça muğlak bırakılmıştır. Sadece işverenin geçici iş ilişkisiyle çalışan işçileri de iş sağlığı ve güvenliği açısından eğitmekle yükümlü olduğu belirtilmiştir. Ancak, acilen ihtiyaç duyulduğu için gerçekleşecek geçici bir istihdamda işçiler hangi arada ve nasıl eğitilecek? Zaten yeterli denetim olmadığı için her gün işçiler ölüyorken, riskin yoğun olduğu durumlarda bile işçi sağlığını tamamen özel istihdam bürolarına ve sermayeye teslim etmek Hükûmetin hatalarından hiçbir şekilde ders almadığını açıkça ortaya koymaktadır. İş güvencesi sağlanmadığı ve esnek çalışma sınırlandırılmadığı sürece iş cinayetleri maalesef devam edecektir. Esnekliği ve güvencesizliği teşvik eden bu tasarı kesinleştiği takdirde, kiralık işçiler, işçi sağlığı ve iş güvenliği uygulamalarından yararlanamayacak; ağır, tehlikeli ve ölümcül risklerle karşı karşıya kalacaklardır. Tamamen sermaye sahiplerinin çıkarları için insanlık onuruna aykırı olan bu tasarıyla emekçilerin yaşam ve çalışma şartları daha da kötüye gidecektir.

Son olarak, herkesin insanca çalışıp insanca yaşayacağı koşulları yaratma mücadelesi veren bir partinin temsilcileri olarak kölelik düzeni kurmayı amaçlayan bu tasarıya karşı olduğumuzu belirtmek istiyorum. Hükûmet sermayenin taleplerini karşılama çabalarını bir kenara bırakıp işçinin, emekçinin taleplerini dikkate almalı ve bu tasarıdan vazgeçmelidir. Kölelik yasasına hayır diyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özgökçe Ertan.

Aynı mahiyetteki diğer önerge hakkında Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş konuşacak.

Buyurunuz Sayın Demirtaş. (CHP sıralarından alkışlar)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle bu kanun hükümlerine aykırı davranan özel istihdam bürolarına verilecek idari para cezaları düzenlenmiştir. Alt komisyon çalışmaları sırasında da özellikle bu noktada itirazlarımız olmuştu. Bu idari para cezalarının, rakamlara baktığımızda, özel istihdam bürolarının yasa dışı davranmasına engel olmaktan, caydırıcılıktan uzak olduğunu görüyoruz. Bu sebeple, bu cezaların caydırıcı olacak şekilde artırılmasını önermiştik ama maalesef bu durum gerçekleşmedi.

Değerli milletvekilleri, Sayın Çalışma Bakanı diyor ki: "Bu yasayla kayıt dışı çalışan işçileri kayıt içine alacağız." Güzel bir amaç, doğru bir amaç. Bu hedefe herhangi bir diyeceğimiz yok. Biz de zaten parti olarak bunu savunuyoruz, kayıt dışı işçilerin kayıt içine alınması gerektiğini ifade ediyoruz ama bakın, Türkiye'deki kayıt dışı oranına baktığımızda işçilerin, TÜİK verilerine göre, yüzde 31,8'i kayıt dışı çalışıyor. Yani bu rakama baktığımızda 4 milyon 200 bin civarında işçimiz kayıt dışı çalışıyor. Yani toplam istihdam piyasasına baktığımızda 18 milyon çalışanın rakamları bu düzeyde.

Bu kayıt dışı çalışmaların da büyük bir çoğunluğu tarım sektöründe oluyor. Peki, bunu nasıl kayıt içine alacağız? Bu tasarıda bu var mı? İnanın tasarıyı defalarca okudum, satır satır okudum. Bu tasarıda bu yok; bu tasarıda mevcut hâliyle kayıt

dışılığı önlemenin ihtimali yok, imkânı yok. Üstelik bu tasarıyla birlikte "Kayıt dışılığı kayıt içine alacağız." derken kayıt içindeki işçilerin haklarında da yok edilme durumu söz konusu. En az 6 milyon işçi bu yasayla, 4857 sayılı Yasa'nın kapsamı dışına çıkacaktır.

Burasını çok önemsiyorum, bakın, kayıt dışılıkla mücadele etmek isterseniz öncelikle müfettiş sayısını artırmanız gerekiyor. Bakın, Çalışma Bakanlığının müfettiş sayısı ne kadar? Şu anda bizim elimizdeki verilere göre 1.530. Peki, bunların ne kadarı sosyal müfettiş? Yani, iş güvenliğinin dışında iş yerinin çalışma koşullarını denetliyor 800 müfettiş. 800 müfettişle 1 milyon 750 bin iş yerini denetlemek için bile yedi yıl gerekiyor arkadaşlar yani hepsini, 1 milyon 700 bin iş yerini denetleyebilmesi için bu 800 müfettişin yedi yıl geçirmesi gerekiyor. Dolayısıyla, daha zaten kayıt içindeki iş yerlerini denetleyemiyorsunuz ama diyorsunuz ki: "Biz bu yasayla kayıt dışını kayıt içine alacağız." Mümkün değil.

Öte yandan, iktidarınız boyunca on dört yıl geçmiş, ne yapılmış kayıt dışını kayıt içine alabilmek için? Bazı iyileşmeler var ama yeterli değil. Çok yüksek bir oran. Biz, bu vesileyle bunun bir "Dostlar alışverişte görsün." mantığı olduğunu düşünüyoruz.

Değerli milletvekilleri, yine bu kanun tasarısına göre geçici iş ilişkisi kurulmasının kapsamı dışında bulunan iki sektör var: Biri madencilik iş kolu, diğeri de kamu iş yerleri. Bu düzenlemede, bu hâliyle sınırlandırmalar oldukça yetersizdir. Bakın, burada en önemli husus iş sağlığı ve iş güvenliğidir. Bakın, on dört yıllık iktidarınız döneminde 17 bin işçi iş kazalarında yaşamını yitirdi, 70 bin işçi de iş göremez hâle geldi. Bunun en büyük sebebi nedir? Taşeronlaşmadır arkadaşlar yani taşeron cumhuriyetine dönmesi nedeniyle iş kazalarında patlama olmuştur.

Şimdi, özel istihdam bürolarıysa taşeronun taşeronu olacak nitelikte bir yapıya sahip çünkü özel istihdam bürosunun işçisini hem alt taşerona hem de asıl işverene kiraya verebiliyor, kanunda bir sınırlandırma yok. Bu konudaki uyarılarımızı yaptık ama dikkate alınmadı. Dolayısıyla, bu şekilde bir düzenlemeyle, zaten iş güvenliği kültürü olmayan ülkemizde daha fazla iş kazalarına yol açacak bir durum olacaktır. Bu şekilde daha çok işçi ölecektir, daha çok işçi sakat kalacaktır yani bu şekilde, tasarı, iş cinayetlerine davetiye çıkaracaktır. Bundan doğan işçi ölümlerinden dolayı vebal altında kalırsınız diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, iktidar milletvekilleri; işçinin canına okuyacak bu tasarıdan vazgeçin.

Hepinize en içten sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirtaş.

Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesiyle değiştirilen 4904 sayılı Kanun'un 18'inci maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini, diğer fıkraların buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı (Amasya) ve arkadaşları

"Özel istihdam bürosunun iflası, kapatılması, aracılık faaliyeti veya geçici iş ilişkisi kurma yetkisinin iptali ya da işçi ücretlerinin büro tarafından ödenmemesi hallerinde, diğer kanunlarda düzenlenen hükümlere bakılmaksızın işçi alacakları teminattan öncelikli olarak ödenir."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılıyoruz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Gerekçe…

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe

Özel istihdam bürolarının yetkisinin iptali, büronun iflası ya da kapatılması hâlleriyle işçi ücretlerinin İş Kanunu'nda belirtilen sürelerde ödenmemesi durumunda işçi ücretlerinin korunması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 4904 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bendin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Oğuz Tor (Kahramanmaraş) ve arkadaşları

"k) İşe yerleştirdiklerinden doğrudan ya da dolaylı olarak ücret alması veya menfaat sağlaması"

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılamıyoruz.

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Gerekçe…

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kamu kurumlarına hizmet satın alma yoluyla hizmet veren kimi gerçek ve tüzel kişilerin, çalıştırdıkları kişilerin ücretlerinden daha sonraki süreçlerde bir miktar ücret alması göz önünde tutularak, bu tür eylemlerin ağır yaptırımlar öngörülerek önlenmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 8’inci madde kabul edilmiştir.

9’uncu madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere toplam üç önerge vardır.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 9’uncu maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 4904 sayılı Kanun’un 19’uncu maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümlenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Kamil Aydın	Zihni Açba	Fahrettin Oğuz Tor
Erzurum	Sakarya	Kahramanmaraş
İsmail Faruk Aksu	Mehmet Necmettin Ahrazoğlu	Ahmet Selim Yurdakul
İstanbul	Hatay	Antalya
Mustafa Kalaycı	Ruhi Ersoy	Arzu Erdem
Konya	Osmaniye	İstanbul

"Kullanılmasının tespit edilmesi halinde bu Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla, birinci defa yazılı olarak uyarılır, tekerrürü halinde izni iptal edilir."

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 9’uncu maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya	Şenal Sarıhan	Ali Yiğit
İstanbul	Ankara	İzmir
Tur Yıldız Biçer	Musa Çam	Çetin Arık
Manisa	İzmir	Kayseri
Necati Yılmaz	Ünal Demirtaş	
Ankara	Zonguldak	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel	Filiz Kerestecioğlu Demir	Dirayet Taşdemir
Diyarbakır	İstanbul	Ağrı

Sibel Yiğitalp
Diyarbakır

Ziya Pir
Diyarbakır

Gülser Yıldırım
Mardin

Nursel Aydoğan
Diyarbakır

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında konuşmak isteyen sayın milletvekillerine söz vereceğim.

Şimdi, Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım konuşacak.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLSER YILDIRIM (Mardin) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 170 sıra sayılı tasarıyla ilgili söz almış bulunmaktayım.

Bu tasarıyla, özellikle gençlerin iş tecrübesi kazanmasına, uzun dönemli işsizlerin işsizlikten kurtulmasına ve iş gücü piyasasının dışında kalmış olanların motivasyonlarının artırılmasına katkı sağlayacağı iddia ediliyor. Oysa bu cilalı ve süslenmiş cümleler baştan aşağıya koca bir yalan ve aldatmacadan ibarettir.

Bugün ekonomik verilere baktığımızda, Türkiye'nin ihracatı geriliyor, yabancı sermaye çıkışı hızlanıyor, kamu ve özel sektörün zamanında dövizle alınan ve ekonominin yarısı büyüklüğüne ulaşan borçlarını ödemesi zorlaşıyor ve tüm bunların sonucu olarak, ekonomik güven endeksi de en düşük seviyelerde seyrediyor.

İşte, AKP, içine düştüğü bu darboğazdan kurtulmak için de kiralık işçi yasasını devreye sokmak istiyor. Savaş hâlinden kaynaklı insanları evinden, kentinden göç ettireceksin, yedek işsizlik kadrosunu dolduracaksın, sendikal örgütlenmeyi engellemek için elinden geleni ardına koymayacaksın, sonra da “çözüm” adı altında işçiye, emekçiye köleliği dayatacaksın.

Bakın, bu tasarı özünde nedir? Bu tasarı, işçinin sömürülmesidir, güvencesiz bir yaşama mahkûm edilmesidir, kıdem tazminatı ve yıllık ücretli izin hakkının gasbıdır, emekli olmamasıdır, düşük ücretle çalıştırılmasıdır ve en vahimi de iş cinayetlerinin açıkça desteklenmesidir. Bu tasarı, sermayedarların ve para babalarının kârına kâr katmak ve onu korumak adına işçiye ve emekçiye karşı yapılmış açıkça bir darbedir. Biliyoruz ki ekonomik değerin tek kaynağı emektir. Bizim düşüncemiz, inancımız ve vicdanımız da bu emeği ortaya koyanlardan yanadır. Bu tasarıyı karşımıza çıkaranların ve buna onay verecek olanların emekçilerin ve işçinin değil, açıkça patronların, para babalarının yanında olduğu bilinmelidir. İşçiyi para babalarına peşkeş çeken bu tasarı, zengini fakirin sırtında daha da devleştirmesidir. Bu mudur sizin “Hak üstündür.” dediğiniz adalet anlayışınız?

Bakınız, Türkiye, ILO’nun 87 sayılı Örgütlenme Özgürlüğü Sözleşmesi’ni imzalamıştır ve bu nedenle, toplu sözleşme veya çalışma koşullarına dair bir mevzuat değişikliğinde işçi ve işveren örgütleriyle tam ve detaylı bir danışma yürütmek zorundadır. Ancak, kendi Anayasa’sını tanımayan darbe hükûmetinin uluslararası sözleşmelere bağlı kalması da beklenemez. Daha iki gün önce İzmir’de sizlerin kiralık işçi yasasına karşı demokratik tepkilerini ortaya koymak isterken güvenlik güçleri tarafından müdahaleye maruz kalıyor ve yöneticisinden işçisine gözaltına alınıyorlar. Nasıl ki buradan “kamu güvenliği” adı altında ölüm, katliam ve yıkım yasalarını çıkardıysanız ve bunu da halkın canı ve malını korumak olarak halka yutturmaya çalıştıysanız, şimdi de işçinin kölelik ve güvensizlik yasasını daha fazla istihdam yasası olarak topluma yutturmaya çalışıyorsunuz.

Kürt siyasetine yapmaya çalıştığınız darbenin işçiye yapmak istediğiniz darbeden bağımsız olmadığını biliyoruz. Bütün bu yapılanlar AKP iktidarının nasıl bir diktatörlüğe gittiğinin göstergesidir.

Son olarak, bizler, özel istihdam büroları varlığına koşulsuz karşı olduğumuzu ve bu işçi kıyımını esas alan tasarının bir an önce geri çekilmesi gerektiğini söylüyor, kiralık işçi yasasına bir kez daha buradan hayır diyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Aynı mahiyetteki diğer önerge hakkında Necati Yılmaz, Ankara Milletvekili…

Buyurunuz Sayın Yılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Divan, sayın milletvekilleri, Meclisimizin ve basınımızın değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu 6 Mayıs gününde, tam demokrasi, tam bağımsızlık şiarıyla idam sehpasına yürüyen 3 fidanı buradan saygıyla anıyorum.

Kamuoyunda kiralık işçilik olarak algılanan düzenlemeye ilişkin tasarı hakkında söz almış bulunuyorum. Bu tasarı, öncelikle, muhalefet şerhimizde belirttiğimiz üzere, uluslararası sözleşmelere ve kriterlere açıkça aykırıdır, neoliberal politikaların emeğe bakışının ideolojik olarak net bir yansımasıdır. Hükûmetin bu tasarının lehinde, gerekçede veya Komisyonda ileri sürdüğü görüşlerin hiçbirinin gerçekçiliği ve inandırıcılığı yoktur. Bu tasarı emek mücadelesinin bugüne değin ortaya çıkardığı kazanımların tamamının zaman içerisinde tasfiyesini amaçlamaktadır.

Bu nedenle, ne tasarının hazırlanmasında ne de Komisyondaki tartışma süreçlerinde sendikaların görüşleri alınmamış, itirazları da dinlenmemiştir. Hatta, bu tasarıya itiraz ettiklerine dair seslerini size duyurmak için Meclisin kapısı önünde DİSK'in çalışanlarının yapmak istediği basın açıklaması dahi izin görmemiştir, kabul edilmemiştir. Türkiye'nin içinden geçtiği darbe ve olağanüstü yönetim sürecine denk düşen şekilde polis önlemleriyle bu açıklama engellenmiştir. 12 Eylülün sokak görüntülerini hatırlatır gibi Meclisin etrafı TOMA'larla ve polis ordusuyla çevrilmiştir. Oysaki o işçiler, buraya Meclisi işgale değil, seslerini size duyurmaya gelmişlerdi.

Sayın milletvekilleri, AKP'nin Türkiye'yi bir kaos içerisinde yönetme politikası artık afişe olmuştur. On üç yıllık uygulamalarıyla toplumsal barışımızı yok eden AKP, bu tasarıyla da çalışma barışımızın tümüyle ortadan kaldırılmasını amaçlamaktadır. Bu, bir dayatma tasarısıdır. Bu tasarı üzerinde bir toplumsal mutabakat yoktur. Bu tasarıyla köle ticareti geri getiriliyor, meşrulaştırılıyor, kurumsallaştırılıyor. Bu tasarıyla; iş güvencesi ortadan kaldırılıyor, gelir, yıllık izin hakları yok ediliyor, emeklilik ve sağlık hakları fiilen kullanılamaz hâle getiriliyor, ihbar ve kıdem tazminatları ortadan kaldırılıyor, 7 milyon işçi yani istihdamın yarısı kölelik büroları aracılığıyla güvencesiz kılınıyor; kural dışı, güvencesiz ve esnek çalışma biçimi kural hâline getiriliyor; işverenlerin işten çıkarma maliyetleri düşürülüyor, böylelikle işçileri kullanıp kapı önüne bırakmalarının önü açılıyor; işverene daha ucuz iş gücü temini imkânı sağlanıyor, böylelikle kadrolu çalışanların sayısının azaltılması ve kazanımlarının da yok edilmesi teşvik ediliyor.

Sayın milletvekilleri, ülkeyi 12 Eylülün ruhuyla yöneten AKP, bu tasarıyla sendikal örgütlenmeyi daha da güçsüzleştirmeyi amaçlıyor. Yine bu tasarıyla, İŞKUR, zamanla sorumluluklarını üzerinden atarak işlevsiz bir hâle getirilmeye ve sosyal devlet ilkesinin içi boşaltılmaya çalışılmaktadır.

Sayın milletvekilleri, bu sistemle, iddia edildiği gibi, tarım işçilerinin ve ev işçilerinin sorununa çare bulunamaz. Sorunların çözülmesinin yolu bu kesimdeki istihdamın kayıt altına alınması, İŞKUR ve Çalışma Bakanlığının daha etkin çalışmasıdır. Yine, bu tasarıyla iddia edildiği gibi, kadının çalışma hayatına katılımı da sağlanamaz, tam tersine, engellenmektedir; kadın çalışırken dahi eve hapsedilmek istenmektedir. Kadının çalışma hayatına, sosyal hayata daha güçlü ve etkili katılımını sağlamanın yöntemleri elbette bulunmalıdır ve aranmalıdır; özellikle de başta çalışan kadınlarımız olmak üzere, çalışanlarımızın kreş ihtiyacı en kısa zamanda karşılanmalıdır. Bu tasarı çalışma hayatını tam bir belirsizlik ve kaos ortamına dönüştürmektedir, çalışan işçi, çalıştığı iş yeri, işvereni, çalışma koşulları, ücreti, ne kadar çalışacağıyla ilgili tam bir bilinmezliğe itilmektedir.

Sayın milletvekilleri, emek en yüce değerdir. Emek, insanın kişiliğinin ve onurunun parçasıdır. Bu nedenle, emeği pazara çıkaran, insanı ve emeğini bir metaya dönüştürüp alınıp satılmasına olanak tanıyan bu tasarıyı hukuki de bulmuyoruz, ahlaki de bulmuyoruz. Döneminizde çalışma hayatında yoğunlukla uygulanan dayıbaşılık sistemini kurumsallaştıracak bu tasarıyı da reddediyoruz.

Sayın milletvekilleri, AKP'lilere şunu hatırlatmak isterim: İlk kiralık işçi uygulaması Nazi Almanyası'nda görüldü. Onların akıbetini de sizlere hatırlatıyoruz.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

III. YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yoklama talebimiz olacak.

BAŞKAN – Evet, bir yoklama talebi vardır. Önce bu talebi alacağım, ondan sonra yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Sayın Taşdemir, Sayın Demirel, Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Toğrul, Sayın Acar Başaran, Sayın Yiğitalp, Sayın Aydoğan, Sayın Irgat, Sayın Çelik Özkan, Sayın Özgökçe Ertan, Sayın Yıldırım, Sayın Gaydalı, Sayın Becerekli, Sayın Gülser Yıldırım, Sayın Zeydan, Sayın Öcalan, Sayın Kaya, Sayın Dora, Sayın Geveri, Sayın Doğan.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 9'uncu maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 4904 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümlenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Oğuz Tor (Kahramanmaraş) ve arkadaşları

"Kullanılmasının tespit edilmesi halinde bu Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla, birinci defa yazılı olarak uyarılır, tekerrürü halinde izni iptal edilir."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Mehmet Necmettin Ahrazoğlu, Hatay Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Ahrazoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 9'uncu maddesi hakkında verdiğimiz önergeyle ilgili olarak Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 9'uncu maddeyle özel istihdam bürolarının hak ve yükümlülüklerinden bahsedilmektedir. Esnek çalışma ve özel istihdam büroları sisteminde işçiler genel olarak neler kaybedecektir, kısaca ben bunlardan bahsedeceğim.

1) Bu tasarıyla işçi kiralanmasına yasal boyut kazandırılması, işçinin emeği ticaretin ana konusu olacaktır. İşsizlik olgusu istismar edilecek, yaygın ve yoğun işçi simsarlığı başlayacaktır.

2) İş yeri kavramı belirsizleşecektir. Kiralık işçi çalıştırmayla iş yeri kavramı ortadan kalkacaktır. Sendikal yetkinin belirlenmesinde ve toplu iş sözleşmesinin uygulanmasında temel birim iş yeridir. İşçi, kıdem tazminatı ve ihbar tazminatını, fazla çalışma ücretini, yıllık ücretli izin haklarını iş yeri kavramı çerçevesinde elde etmektedir. Kiralık işçi uygulamasıyla iş yeri kavramı belirsizleşecek, hatta ortadan kaldırılacaktır.

3) İşçi kiralanmasının, iş yeri kavramının ortadan kaldırılmasının bir diğer sonucu olarak sosyal güvenlik hakları da ortadan kalkacaktır. Kiraya verilen işçi kendisini kiralayan istihdam bürosu üzerinden sigortalı yapılacak, işçinin kaçak ve kayıt dışı çalışması ise daha da kolaylaşacaktır. Şu anda işçi ve işveren arasındaki ikili ilişkiyle dahi çözülemeyen sigortasız çalışma, özel istihdam bürosunun sürece katılmasıyla işçilerin sigortasız çalışmalarını çözmek bu nedenle daha da zorlaşacaktır. Sık sık değişen işveren nedeniyle devletin iş yeriyle denetim yapması neredeyse mümkün olmayacaktır.

4) Yine, işçinin iş yerinin belirsiz olması işçi sağlığı ve güvenliği önlemlerinin de alınmasını engelleyecektir. İşçi her gün, her hafta ya da her ay farklı iş yerlerinde çalışacağı için farklı iş kazası ve meslek hastalıkları tehdidi altında kalacak, kiralık işçinin yaşadığı iş kazası ve meslek hastalığından kiralandığı iş yerinin hiçbir sorumluluğu olmayacak ve işçinin sağlığı ve güvenliği tehlikeye girecektir. Zira, günlük, haftalık, aylık iş için iş değişiklikleri olduğunda iş sağlığı ve iş güvenliği eğitimleri yapılmayacaktır.

5: Özel istihdam bürolarına mahkûm olan işçi için en temel sorun ise iş güvencesi hakkının ortadan kalkması olacaktır. Kiralanan işçinin özel istihdam bürosuyla kuracağı ilişkinin nasıl tanımlanacağı belli değildir. İş Kanunu'nun 18'inci maddesinde, işçilerin iş güvencesi hakkını talep edebilmeleri sınırlandırılmıştır. Buna göre, iş güvencesi hakkından yararlanmak için iş yerinde çalışan sayısının 30 ve daha fazla olması ve işçinin en az altı aylık kıdem alması gerekmektedir. İşçiler normal şartlarda iş yerlerinin sahibi olan gerçek veya tüzel kişilerin işçileridir ve işçi ile işveren birbiriyle aracısız iletişim içerisindedir. Özel istihdam bürolarıyla bu durum da ortadan kalkacaktır. İşçilerin çalıştığı iş yeri ve iş kolu sürekli değiştiği için sendikal hak ve özgürlüklerden yararlanamayacaktır. Ülkemizde sendikalı olmak ve toplu sözleşme hakkından yararlanmak işçinin iş yeri ile iş koluna bağlıdır. Geçici olarak bir işte çalışan işçinin hem çalıştığı özel istihdam bürosu hem de kiralandığı iş yeri arasında iş kolu açısından farklılıklar olacak, bu da işçinin sendikaya üye olmasını engelleyecektir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, işçinin haklarının heba edilmesine göz yummayacağımızı, bu tasarıya hayır diyeceğimizi ve bu tasarıyı kabul etmediğimizi belirtiyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ahrazoğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Komisyonun bir redaksiyon talebi vardır.

Buyurunuz Sayın Başkan.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Sayın Başkanım, madde üzerinde teknik bir düzeltme talebimiz vardır. Anlatım bozukluğu olmaması için tasarının çerçeve 9'uncu maddesinde yer alan 4904 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinin ikinci fıkrasının sonunda geçen "saklı olmak" ibaresinin "saklı kalmak" şeklinde değiştirilmesini arz ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisyonun redaksiyonu doğrultusunda 9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 9'uncu madde kabul edilmiştir.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 02.13

ON BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 02.35

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 86'ncı Birleşiminin On Birinci Oturumunu açıyorum.

170 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

10'uncu madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere toplam üç önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 4904 sayılı Kanun'un 20'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "yirmibin" ibaresinin "kırkbin", "kırkbin" ibaresinin "seksenbin", "onbin" ibaresinin "seksenbin", (b) bendinde yeralan "ellibin" ibaresinin "yüzbin", "yüzbin" ibaresinin "ikiyüzbin", "yirmibin" ibaresinin "yüzbin" olarak değiştirilmesini, (c) bendinde yer alan "yirmibin" ibaresinin "kırkbin", (d) bendinde yer alan "beşbin" ibaresinin "yirmibin", (e) bendinde yer alan "bin" ibaresinin "onbin", (f) bendinde yer alan "üçbin" ibaresinin "beşbin", (h) bendinde yer alan "beşbin" ibaresinin "onbin", (i) bendinde yer alan "üçbin" ibaresinin "altıbin", (j) bendinde yer alan "yirmibin" ibaresinin "kırkbin"olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kamil Aydın	Zihni Açba	Fahrettin Oğuz Tor
Erzurum	Sakarya	Kahramanmaraş
İsmail Faruk Aksu	Ahmet Selim Yurdakul	Ruhi Ersoy
İstanbul	Antalya	Osmaniye
Mustafa Kalaycı	Mehmet Parsak	
Konya	Afyonkarahisar	

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya	Şenal Sarıhan	Ali Yiğit
İstanbul	Ankara	İzmir
Tur Yıldız Biçer	Çetin Arık	Ünal Demirtaş
Manisa	Kayseri	Zonguldak
Musa Çam	Burcu Köksal	
İzmir	Ayfonkarahisar	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel	Filiz Kerestecioğlu Demir	Dirayet Taşdemir
Diyarbakır	İstanbul	Ağrı
Nursel Aydoğan	Sibel Yiğitalp	Mahmut Celadet Gaydalı
Diyarbakır	Diyarbakır	Bitlis

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ LÜTFİYE İLKSEN CERİTOĞLU KURT (Çorum) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki iki önerge hakkında ilk konuşmacı Mahmut Celadet Gaydalı, Bitlis Milletvekili. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Gaydalı.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisi adına 170 sayılı Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesi üzerine söz aldım. Herkesi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, işsizlik sorununa çözüm getirmesi beklenen iktidar, tam tersi bir şekilde işçinin hak ve hukukunu hiçe sayan bir tasarı sunmaktadır. Bu tasarıyla birlikte, AKP'nin devlet anlayışının emeği ve alın terini neoliberal politikalarla birlikte, sermayeye kurban edişinin bir örneğini daha görmekteyiz. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı dünkü açıklamasında yurt dışındaki talebelerin bu büroları kullanarak cep harçlığı çıkardığından bahsetti ve kendisiyle çelişkiye düştü. Bizde ise işsizliğe çözüm olarak gördüğü yani talebe ek geliriyle bu ülkede insanların aile geçindirmesini aynı kefeye koymuştur. Yurt dışında durum: Almanya'da kiralık işçi statüsünde çalışanlar emsal çalışanlara göre yüzde 30, Kanada'da yüzde 40 daha az ücret almaktalar;. sendikalaşma oranları yok denilecek kadar azdır. Fransa'da kiralık işçilerin sendikalaşma oranı yüzde 1'in altında, İtalya'da yüzde 1,7; Hollanda'da yüzde 7; Lüksemburg'da yüzde 5'tir. Özel istihdam bürolarıyla işsizliğin azalacağı yönünde bir algı da yaratılmaya çalışılmaktadır. 2004 ile 2014 yılları arası Avrupa Birliği işsizlik verilerine bakıldığı zaman hiçbir ilerleme olmadığı gözlemlenmiştir. 2004 yılında Avrupa Birliği ülkelerinde yüzde 9,3 olan işsizlik oranı 2014 yılında yüzde 10,2'ye yükselmiş, Amerika'da yüzde 5,5'ten yüzde 6,2'ye, İngiltere'de ise yüzde 4,7'den yüzde 6,2'ye yükselmiştir.

Yurt dışı örneklerine bakıldığı zaman, kiralık işçi sektöründe ciddi bir tekelleşme vardır. Dünyada 260 bine yakın özel istihdam bürosu olmasına karşın piyasanın yüzde 45'i aralarında Adecco, Randstad, Manpower'ın olduğu 10 büyük şirketin elindedir.

Özel istihdam bürolarının temel işlevi, kolay iş gücü imkânı sağlama ve iş hukukunun işçiyi koruma ilkesini zayıflatarak, bunun yerine, işi ve işletmeyi korumayı esas almayı sağlamaktır. Bu uygulama, işçi ve emekçilerin yıllarca süren mücadeleyle elde ettikleri kazanımlarının ellerinden alınması anlamındadır. Bir emekçinin en önemli haklarından biri, örgütlenme ve grev hakkıdır. Fakat Hükûmet, işçinin elinden, başta sendika ve grev hakkı olmak üzere, kıdem tazminatı, toplu iş sözleşmesi hakkı, iş güvenliği, yıllık izin, tazminat ve birçok hakkı da sermayenin çıkarları doğrultusunda gasbetmektedir. Hâlihazırda işleyen taşeron sistemiyle de birçok işçi güvencesiz, esnek, kötü ve sağlıksız koşullarda çalıştırılmaktadır. Herhangi bir iş güvencesi olmadan ve her an işten çıkarılma korkusuyla yaşayan emekçilere yönelik patronların elleri bu kadar güçlüyken şimdi, bu uygulamayla, var olan kısıtlı hakları da ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. "Dayıbaşı", "çavuş", "işçi simsarları" olarak bilinen ve yıllardır özellikle maden ve tarım işçilerini sömüren sistem bu tasarıyla yasal bir hâle getirilmektedir.

İşçi, hak ve hukuk açısından çalıştığı iş yerine tamamen yabancılaştırılacaktır. Sermaye sahibinin her ne koşulda olursa olsun korunmaya çalışılması, tüm sorumluluk ve yükümlülüklerden arındırılması için her türlü mekanizma işçi aleyhine devreye sokulacaktır. On dört yılda 17 bin işçinin ve son dört ayda 586 emekçinin iş cinayetine kurban gittiği Türkiye'de, hâlâ patronların güçlendirilmesi iktidarın işçiye ve emekçiye verdiği değeri de yansıtmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bizler Halkların Demokratik Partisi olarak her zaman emeğin yanında, işçinin ve emekçinin alın terini kapitalist yaklaşımlarla sermayeye kurban etmeye çalışanlara da karşı olmaya devam edeceğiz.

Son söz olarak, allayıp pullayıp kamuoyuna kabul ettirmeye çalıştığınız bu düzenlemenin özünün yoksulun ekmeğiyle oynamak olduğunu belirtiyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gaydalı.

Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ikinci konuşmacı Burcu Köksal, Afyonkarahisar Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Köksal. (CHP sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Bugün 6 Mayıs; Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan, Yusuf Aslan'ın ölüm yıl dönümü. 24 yaşındayken kendisini Türkiye'nin bağımsızlığına armağan etmekten onur duyan Deniz'e inanan aslan yürekli yoldaşlarıma selam olsun.

SALİH CORA (Trabzon) – CHP'liler niye oy verdi? CHP astı onu.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Vatan, onu parsel parsel satanların değil, uğrunda darağacına gidenlerin vatanıdır. Bunu hiçbir zaman unutmayın. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – CHP'liler astırdı onu, CHP'liler.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Modern kölelik dediğimiz özel istihdam bürolarının, işçi kiralamaları, işçileri kazanç kapısı hâline getirip işçinin emeği üzerinden para kazanmaları, işçilerin hak ettiği ücreti alamaması; AKP yandaşı taşeron şirketlerin işçinin, emekçinin üzerinden servetine servet katması; bozulan iş piyasasının daha çok bozulmasına neden olacaktır.

10'uncu maddede, özel istihdam bürolarının bu kanunda düzenlenen hükümlere aykırı davranması hâlinde uygulamaları önlemeye yönelik cezalar öngörülmüştür. Bunlar neden sadece parasal cezalardır? Etkin yaptırımlar uygulanması gerekirken alınması gerekenden daha düşük miktarlarda para cezaları neden verilmiştir? Neden bu kadar düşük miktarlarda para cezaları öngörülmüştür? Bu, tasarıdaki eksiklerden biridir.

Kiralık işçilikle birlikte iş güvencesi ortadan kalkacaktır, kıdem ve ihbar tazminatı ortadan kalkacaktır, işçinin işe iade hakkı ortadan kalkacaktır. Kural dışı, güvencesiz ve esnek çalışma biçimleri kural hâline gelecektir. İşverenlerin işten çıkarma maliyetleri düşecek, işçilere tabiri caizse "İşiniz bitti." denip kapı önüne rahatlıkla konacaktır. Emeklilik, yıllık izin ve sağlıkla ilgili haklar ortadan kalkacaktır. Kiralık işçiler aynı işi yapan işçilere göre çok daha düşük ücretle çalışacaktır.

Sonuç olarak, özel istihdam büroları köle pazarlarıdır. Özel istihdam bürolarıyla geçici iş ilişkisi oluşturulması insan ticaretidir. İnsan ticareti tarihteki en büyük insanlık suçlarından biridir. İnsan ticaretini yasalaştıracak bu yasa tasarısı yüzünden siz AKP'liler bize âdeta taşerona rahmet okutturacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar) Güzel yurdumda her gün şehit haberleri gelirken, şehirlerde bombalar patlıyorken, millet can derdine düşmüşken sendikaların, işçilerin ve muhalefetin çekincelerine rağmen yangından mal kaçırır gibi bu tasarıyı geçirmeye çalışıyorsunuz. Bu tasarıyla amele pazarlarını meşrulaştırmış ve yaygınlaştırmış olacaksınız. Kiralık işçiler iş yerinin işçisi sayılmayacağı için iş yerinde yürürlükte olan toplu iş sözleşmesinden de yararlanamayacaklar.

Bakın, taşeron işçiler ücretini alamadıklarında dava açmaları durumunda taşeron şirketten çoğu zaman biz ücretini tahsil edemiyorduk çünkü taşeron şirketin üzerine kayıtlı bir mal varlığı bulamıyorduk. Yargıtay kararı sayesinde kamuda çalışan taşeron işçilerin ücretlerini çalıştıkları kamu kuruluşundan alma hakkı sağlandı, geç de olsa oradan tahsil edebildik.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Siz taşerona da karşıydınız, daha düne kadar onu eleştiriyordunuz.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Şimdi, kiralık işçiler ücretlerini sadece özel istihdam bürolarından alabilecekler. Bu hak mıdır, adalet midir? Kiralık işçilerin alacakları ücretleri tahsil edememe sıkıntısı söz konusudur. Kiralık işçinin ücretinin ödenmesinden özel istihdam büroları sorumludur ve bu özel istihdam bürolarından işçiler eğer ücretini alamazlarsa gidebilecekleri, tahsil edebilecekleri başka bir merci bulunmamaktadır.

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Var, var, var.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Tarih, bu ülkeyi taşeron cumhuriyetine çeviren, şimdi de köleliği meşrulaştırmaya çalışan siz AKP Hükûmetini hiçbir zaman affetmeyecektir. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Kölelik CHP zihniyetinde var, AK PARTİ'de yok ancak CHP zihniyetinde…

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Köksal.

Aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunacağım.

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi vardır, yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Sayın Taşdemir, Sayın Demirel, Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Toğrul, Sayın Aydoğan, Sayın Başaran, Sayın Irgat, Sayın Gaydalı, Sayın Yıldırım, Sayın Yiğitalp, Sayın Özgökçe Ertan, Sayın Çelik Özkan, Sayın Becerekli, Sayın Yıldırım, Sayın Kaya, Sayın Öcalan, Sayın Dora, Sayın Geveri, Sayın Doğan, Sayın Zeydan.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN - Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 4904 sayılı Kanun'un 20'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "yirmibin" ibaresinin "kırkbin", "kırkbin" ibaresinin "seksenbin", "onbin" ibaresinin "seksenbin", (b) bendinde yer alan "ellibin" ibaresinin "yüzbin", "yüzbin" ibaresinin "ikiyüzbin", "yirmibin" ibaresinin "yüzbin" olarak değiştirilmesini, (c) bendinde yer alan "yirmibin" ibaresinin "kırkbin", (d) bendinde yer alan "beşbin" ibaresinin "yirmibin", (e) bendinde yer alan "bin" ibaresinin "onbin", (f) bendinde yer alan "üçbin" ibaresinin "beşbin", (h) bendinde yer alan "beşbin" ibaresinin "onbin", (i) bendinde yer alan "üçbin" ibaresinin "altıbin", (j) bendinde yer alan "yirmibin" ibaresinin "kırkbin" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Oğuz Tor (Kahramanmaraş) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Mehmet Parsak, Afyonkarahisar Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Parsak.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) - Aziz Türk milleti, saygıdeğer milletvekilleri; 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesine istinaden verdiğimiz önergeyle ilgili olarak Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Kanun tasarısının 10'uncu maddesiyle 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 20'nci maddesi değiştirilerek, izinsiz iş ve işçi bulmaya aracılık yapanlara, izinsiz geçici iş ilişkisi düzenleyenlere, iş arayanlardan ücret alanlara, geçersiz anlaşma düzenleyenlere, izinsiz aracılık faaliyeti yapanlara, izinsiz yurt dışına işçi götürmek isteyenlere ve çeşitli şekillerde benzeri usulsüz ve izinsiz iş ve işlem yapanlara idari para cezası uygulanmasına ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki Türk milletinin ve Türk işçisinin emeğini sömürenlerin, ümit tacirliği yapanların ve ekmek davasında insanlarımızı aldatanların daha ağır şekilde cezalandırılmaları gerekmektedir. Geçici iş ilişkisi kurma yetkisi verilecek özel istihdam bürolarının esasında kâr amacıyla kurulmuş ticari kurumlar olması hasebiyle 500 ve 1.000 Türk lirası gibi bir ticari kurum için âdeta çerez parası sayılabilecek nitelikteki cezaların uygulanmasının caydırıcılığı bulunduğu söylenemez. Bu kanun tasarısıyla öncelikle işçinin mi yoksa parayı ve gücü elinde bulunduran şirketlerin mi korunmak istendiğinin kararına varılması gerekmektedir.

Kuzey Amerika ve Avrupa'yı merkez almasına rağmen dünyanın geri kalanında da yıkıcı etkiler yaratan 1929 dünya ekonomik bunalımı nedeniyle işsizlik hızla artmış, işçilerin istismar edilmesi ve sömürülmesi de bu durumla paralel olarak ilerlemiştir. "Özel istihdam bürosu" adı altında ortaya çıkan birtakım kuruluşlar fakir ve işsiz insanları dolandırmış ve sömürmüşlerdir. Yaşanan bu vahim olaylar nedeniyle Türkiye'de kamu dışında özel şirketlerin iş bulmaya veya işçi çalıştırmaya aracılık etmelerinin önüne geçmek amacıyla 1933 yılında 34 sayılı Ücretli İstihdam Bürolarının Kapatılması Hakkında Sözleşme kabul edilmiştir. Bu sözleşmeyle, işe aracılıkta kamu tekeli getirilmiş, iş bulma büroları öncelikle farklı statülerde tasniflenmiş, üç yıllık bir geçiş döneminden sonra ise kazanç gayesi güden iş bulma bürolarının kapatılmasına karar verilmiştir. Elbette ki 1929'daki Büyük Buhran'ın sona ermesiyle birlikte bu konuda yeni sözleşmeler imzalanmış ve yeni uygulamalara gidilmiştir ancak dünya tarihinde yaşanan bu olay, ülkemiz için yeni sayılacak bu uygulamaya bir örnek teşkil etmesi açısından dikkat çekicidir. Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesiyle belirlenen idari para cezalarının tarihte örneği yaşanan bu sömürünün günümüzde ve ülkemizde yaşanmasını önleyebilmesinin ne derece gerçekçi olduğu sorgulanmalıdır. Söz vermesine ve siyasi reklamlar yapmasına rağmen taşeron işçilere kadro vadedip üç yıllık sözleşmeye razı etmeye çalışan, memurun bile iş güvencesinin olmaması gerektiğini savunan bir Hükûmetin bu tür durumların yaşanmasını engelleyeceğini düşünmek ne yazık ki gerçekçi değildir.

Türkiye istatistik Kurumu verilerine göre Mart 2016 itibarıyla çalışan bir kişinin açlık sınırının 1.737 TL, yoksulluk sınırının 2.253 TL, 4 kişilik bir ailenin asgari geçim sınırının ise 4.588 TL olarak hesaplandığı dikkate alındığında, işçisini açlık sınırı altında, memurunu ise yoksulluk sınırının altında çalıştıran Hükûmetin bu tür durumların yaşanmasını engelleyeceğini düşünmek de yine ne yazık ki gerçekçi değildir.

Tabi ki yine "Ben kanunu Mecliste kabul eder, işime bakarım. Memur ve işçi de başının çaresine baksın." denilebilir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Hükûmetin çalışan hakları ve ücretleri açısından bugüne kadar ne yaptığı veya gerçekten ne yapmak istediğiyle ilgili şapkasını önüne alıp ciddi şekilde düşünmesi, Türk milletine seçimler öncesi verdiği sözlerin masal olmadığını ispatlaması gerekmektedir.

Bu düşüncelerle sözlerime son verirken değişiklik önergemizin kabul edilmesini talep ediyor, sizleri bir kere daha saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Parsak.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci madde üzerinde üç önerge vardır. Aynı mahiyetteki bu önergeleri okutacağım ve birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 11'inci maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya	Musa Çam	Ali Yiğit
İstanbul	İzmir	İzmir

Tur Yıldız Biçer	Çetin Arık	Mustafa Ali Balbay
Manisa	Kayseri	İzmir
Ünal Demirtaş		
Zonguldak		

Aynı mahiyetteki diğer önergenin önerge sahiplerini okuyorum:

Kamil Aydın	Zihni Açba	Fahrettin Oğuz Tor
Erzurum	Sakarya	Kahramanmaraş
İsmail Faruk Aksu	Ruhi Ersoy	Ahmet Selim Yurdakul
İstanbul	Osmaniye	Antalya
Mustafa Kalaycı		
Konya		

Diğer önerge sahiplerini okuyorum:

Çağlar Demirel	Filiz Kerestecioğlu Demir	Sibel Yiğitalp
Diyarbakır	İstanbul	Diyarbakır
Nursel Aydoğan	Mahmut Toğrul	
Diyarbakır	Gaziantep	

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeler hakkında söz talep eden sayın milletvekillerine söz vereceğim.

İlk konuşmacı Filiz Kerestecioğlu Demir, İstanbul Milletvekili. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu Demir.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bağımsız bir Türkiye ve halkların kardeşliği için mücadele eden 3 devrimciyi, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ı anarken onların avukatı olan ve beş yıl önce bugün kaybettiğimiz Sevgili Halit Çelenk'i de bu ülkede ne onurlu insanlar vardı diyerek hasretle anmak isterim.

SALİH CORA (Trabzon) – Kimin oylarıyla asıldı?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Benim oyumla asılmadı Beyefendi.

SALİH CORA (Trabzon) – Kimin oylarıyla asıldı, onu bir açıklar mısınız?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Yani bu sözü gerçekten bize atabilmek, herhâlde ciddi bir fütursuzluk gerektiriyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Kimin oylarıyla asıldı? Merak ettim. Ben o dönemde doğmamıştım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Bugün aslında ciddi olarak iki darbeyi yaşıyoruz: Biri, bir Başbakanın bir işaretle yerinden edilmesi ve parlamenter demokrasiye müdahale. Diğeri ise şu anda görüştüğümüz tasarıyla işçilerin, çalışanların haklarına karşı yapılan darbe.

Bu Parlamentonun işleyişi beni gerçekten şaşırtıyor değerli milletvekilleri. Şaşırma duygusunu henüz kaybetmedim, umarım hayatım boyunca da kaybetmem. Çünkü binlerce insanın hayatını ilgilendiren ve komisyonlarda demokratik bir ortamda tartışılarak olgunlaşmadan gelen tasarılar torbalar hâlinde ve telaşla burada geçirilmeye çalışılıyor, hiçbir empati kurulmuyor. Çünkü kimse işçi değil ve çünkü Mecliste dahi -burnumuzun dibinde- çalışan işçilere örneğin, aylık fazla çalışma ücreti olarak 230 lira vermek hiçbirimizin zoruna gitmiyor.

Şaşırmıyoruz çünkü bir günde bir Başbakan değiştiriliyor. Yasama, yürütme, yargı, Başbakan, bakan, Cumhurbaşkanı başkanlığını aynı bedende yürüten bir kişinin Parlamentoya bu kadar müdahil olması bugünün konusu olamıyor maalesef. Kilis'te bir savaş var, elli gündür IŞİD bombalıyor; tek bir bakan gelip açıklama yapmıyor. Şaşırmayalım, sorgulamayalım istiyorsunuz.

Bu tasarıya gerekçe olarak “İş gücü piyasası katı.” denmektedir ya, aslında kastedilen işçilerin yıllardır mücadeleyle kazandığı haklarıdır. Bunlar kıdem tazminatı, sendikal ve sosyal haklardır, aslında bunlardan kurtulmak istiyorsunuz. Bunun açık ifadesi ise ucuz işçiliktir. İşte “Ulusal İstihdam Stratejisi” dediğiniz şey ucuz istihdam stratejisidir. Biz utanma ve şaşırma duygumuzu çok şükür ki kaybetmedik. Bu yüzden bu tasarı bizi utandırıyor ve şaşırtıyor. Bu nedenle yasanız, işçilere değil ama sizlere hayırlı olsun sayın iktidar milletvekilleri. Gülerek oylayabilirsiniz. Son maddeye geldik.

İş güvenliğini, istihdam güvencesini, sosyal güvenceleri ve sendikal hakları ortadan kaldıran, kadınları evde çalışmaya mahkûm eden bu tasarıya, bugüne kadar iş cinayetlerinde kaybettiğimiz bütün değerli işçiler ve yaşayan tüm işçiler için hayır diyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu Demir.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Bostancı…

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Filiz Hanım’ın “saray, darbe” vesaire bu bağlamda söylemiş olduğu sözlere, daha önce de aynı türden sözlere vermiş olduğumuz cevaplar zabıtlarda mevcut olduğu için ayrıca cevap vermiyorum, zabıtlara işaret etmekle yetiniyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Bu cümleler yasaklanmış mı Sayın Başkan? Haberimiz mi yok, yani literatürden mi çıkarıldı? Sayın Bostancı’yı anlamakta zorlanıyoruz. Bunlar literatürden çıkarılan cümleler mi acaba?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

İkinci önergede konuşmacı yok sanıyorum. Konuşmacı geri çekilmiş.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Gerekçe Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Kanunların ve Nizamnamelerin Sureti Neşir ve İlanı ve Meriyet Tarihi Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesi uyarınca, yürürlük konusunda ayrıca bir hüküm bulunmadığı durumda kanun, Resmî Gazete’de yayımını izleyen 45'inci günün sonunda yürürlüğe girecektir. Çalışma hayatına önemli ve muhtemel olumsuz etkileri olacak bu kanunun yürürlüğe girmesinde süre kazanılması, düzenlemelerin etkisine hazırlık açısından faydalı görülmektedir.

BAŞKAN – Diğer önerge hakkında konuşmacı Mustafa Ali Balbay, İzmir Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Balbay. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bundan tam kırk dört yıl önce bugün ve bu saatlerde Deniz Gezmiş ve arkadaşları idam sehpasına götürülmüştü. Onları saygıyla anıyorum.

Arkadaşlar, idam, devletin planlayarak insan öldürmesidir; bu nedenle bir ceza değil, suçtur. Deniz Gezmişler 3 kişi idam edildi çünkü Menderesler 3 kişi idam edilmişti. 1960’lardaki 3 idamın 1970’lerde intikamcı karşılığı 3 idam olmuştu. Bu anlamda, tarihimizdeki bütün idamları kınıyor ve bir daha yaşanmamasını diliyorum.

Sayın milletvekilleri, şu anda görüşmekte olduğumuz tasarı, patronları çalışanlardan daha örgütlü hâle getirecek. Zaten şu andaki tablo bu çerçevede devam etmekte. Maalesef küresel gidişin bir parçası olarak bu yasayı vahşi bir şekilde hayata geçireceksiniz ve Türkiye’de… Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı 1 Mayısta bir diyalog ortamı aradı, evet, olumludur, ama bu tasarıyla birlikte ben, Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının adını “çatışma ve sosyal gerginlik bakanı” olarak değiştirmek istiyorum (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Ayıp ya! Yakıştı mı ya!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Olmadı canım. 1 Mayısı hep beraber kutladık.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) - Çünkü bu tasarı sayın milletvekilleri, çalışma barışını, iş barışını ortadan kaldıracak.

SALİH CORA (Trabzon) – İlk defa barış ortamında 1 Mayıs gerçekleşti, ilk defa…

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) - Çünkü bir işçinin çalıştığı iş yerine bir aidiyeti gerekir. Geçmişte köklü kurumlarda böyle olmuştur. Benim ortaokul, lise yıllarım Nazilli’de geçti. Sümerbank basma fabrikasında o işçilerin fabrikaya sahip çıkışı, orada kaliteyi artırmak için çabası, aynı zamanda iş yerine bağlılığından kaynaklanıyordu.

Bu tasarıya arkadaşlarımız evet “kiralık işçi yasası” dediler ama kiralık bile çok iyimser bir deyim sayın milletvekilleri. Nerede çalışacağı belli değil, ne zaman çalışacağı belli değil. Bu insanlar o iş yerine ne kadar ait hissedecek kendini? Ve dilerim yanılırım, şu anda yaşadığımız pek çok cinayet türüne yakında iş yeri cinayetleri de eklenebilir. Gelin, bu tasarıyı, gerçekten İş Kurumunun, devletin bir sorumluluğu olarak hayata geçirin.

Sayın milletvekilleri, konuşma hakkının bu maddede bana geleceğinin belli olmasından sonra Kınık’ta -kendisinden izin

aldım- bir maden işçisinden çok kısa bahsedeceğim size, oğlu Kınık'ta madende öldü, Durmuş Sidal. Oğlu öldükten sonra madendeki çalışma koşullarına bakıyor ve öğrendikleri karşısında irkiliyor. Kendisi de yıllar önce maden işçisiymiş ve yirmi beş yıl önce, bugün o madende ölen oğlundan daha iyi iş koşullarında çalışıyormuş. Maalesef giderek kötüleşen bu çalışma koşulları bu tür yasalarla birlikte daha da kötüye gidecek.

Sayın milletvekilleri, sizler iktidar partisinin milletvekilleri olduğunuz için çok fazla işsizliğin acısını çekmiyor olabilirsiniz. Benim cep telefonuma gelen her 10 telefondan 6'sı iş üzerine. İzmir Büyükşehir Belediyesinin insan kaynaklarında 25 bin başvuru var, sanıyorum Çankaya'da da 15 bin civarında başvuru olduğunu söylemişlerdi. İşsizlik böylesine can yakıcı bir şey. İnsanlar "Birazcık güvencesi olsun yeter." diyorlar, "Sigortası olsun yeter." diyorlar ama bu yasayla birlikte artık "Nerede olursa olsun, hangi koşullarda olursa olsun çalışalım." demek durumunda kalacaklar.

Ve tabii, ben de ayrıntılarına baktığımda öyle bir tablo ki patronu belli değil, işin sahibi belli değil; bir anlamda, fedakârlığı, evet, eşit paylaştırmış görünüyorlar. "Feda"sı çalışana, "kârlık" kısmı patrona ve bu özel çalışma bürolarını kuran kişilere geçecek. Dünyadaki örnekleri zaten böyle.

Ve dünyada sayın milletvekilleri, bugün bütün üretilen değerin yüzde 85'ini zengin ülkeler, yüzde 15'ini fakir ülkeler alıyor. Bu anlamda, küreselleşme yok, "küre"de "selleşme" var. Bunun en önemli göstergesi de sermayenin sınırsız özgürlüğü ama emeğin esareti, emeğin zorlayarak köle olmak için Batı'ya çırpınarak gidişini yaşıyoruz. Ama, maalesef, bu yasayla birlikte özel istihdam bürolarına gelecek olan kişiler hangi koşulda olursa olsun ve nerede olursa olsun çalışmak zorunda kalacaklar ki bu gerçekten iş yeri cinayetlerinin artması sonucunu doğuracaktır diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Balbay.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Bostancı…

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Balbay konuşmasının başında 1960 darbecilerinin astığı Menderes'le ve arkadaşlarıyla 3-3 sayısı üzerinden, 12 Mart darbecilerinin astığı Deniz Gezmiş ve arkadaşlarını karşılaştırmış, Menderesle rin karşılığı olarak onların asıldığını iddia etmiştir. 1960 darbecileri ile Deniz Gezmiş'i aynı bağlam içerisinde gösteren bu anlatıyı kamuoyunun takdirine bırakıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Söz hakkı istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Balbay…

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Efendim, adımdan söz ederek…

SALİH CORA (Trabzon) – CHP'liler olmasaydı asılmayacaktı.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Yani, ben açıklamak istiyorum ne söylediğimi.

BAŞKAN – Hayır, açıklama…

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Ama…

BAŞKAN – Sadece bir değerlendirme yaptı, takdire bıraktı. Bir sataşma…

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Sayın Başkan…

OSMAN AŞIK BAK (Rize) – Kamuoyunun takdirine bıraktı.

BAŞKAN – Buyurunuz.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Bu Meclis sıralarında -maalesef bu da bizim gerçeğimiz- "3'e 3" diye oy kullanılmıştır.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – 35 CHP'li kullandı herhâlde, yanlış hatırlamıyorsam.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Sayın Bostancı, bilmiyorum o dönem neredeydi ama…

OSMAN AŞIK BAK (Rize) – Oy kullananları halkımız biliyor, vatandaşlar biliyor, kimler oy kullanmış biliyor.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – …arşive baktığında görecektir ki "3'e 3" diye bağırılmıştır.

Ben, genel anlamda bundan bile herhangi bir olumsuzluk çıkardıysa üzüldüm. Ben, bunu "Tarihimizde bunlar olmasın." değerlendirmesiyle aktardım ve hiç kimseyi de ayırmadım, bütün idamlar için.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – 144 CHP'li "evet" oyu verdi Deniz Gezmiş'in idamına.

SALİH CORA (Trabzon) – Kaç CHP'li oy verdi, kaç CHP'li? Sayın Balbay, kaç CHP'li idam oyu verdi?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – CHP'lilerin oylarıyla idam edildi Deniz Gezmiş, CHP'lilerin oylarıyla.

BAŞKAN – Evet, evet… Bir saniye… Sayın milletvekilleri…

Teşekkür ederim Sayın Balbay. Tutanaklara geçmiştir.

III. YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylamaya sunmadan önce bir yoklama talebi vardır.

Sayın Taşdemir, Sayın Demirel, Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Toğrul, Sayın Aydoğan, Sayın Yiğitalp, Sayın Acar Başaran, Sayın Irgat, Sayın Çelik Özkan, Sayın Özgökçe Ertan, Sayın Yıldırım, Sayın Gaydalı, Sayın Gülser Yıldırım, Sayın Becerekli, Sayın Kaya, Sayın Öcalan, Sayın Dora, Sayın Geveri, Sayın Doğan, Sayın Zeydan.

Yoklama işlemini başlatıyorum, iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Şimdi, böylece, sayın milletvekilleri, bir teamül oluşuyor gibi. Yoklama isteyen siyasi parti grupları yoklama isteyen milletvekillerinin oturdukları yerleri değiştirmeyecekler ve Divan o isimleri tespit etmekte zorlanmayacak.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önergeler kabul edilmemiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 11’inci madde kabul edilmiştir.

12’nci madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere üç önerge vardır. İlk okutacağım iki önerge aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 12’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya	Ünal Demirtaş	Musa Çam
İstanbul	Zonguldak	İzmir
Çetin Arık	Tur Yıldız Biçer	Ali Yiğit
Kayseri	Manisa	İzmir

“Madde 12- Bu kanun hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.”

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Kamil Aydın	Zihni Açba	Fahrettin Oğuz Tor
Erzurum	Sakarya	Kahramanmaraş
İsmail Faruk Aksu	Mustafa Kalaycı	Ruhi Ersoy
İstanbul	Konya	Osmaniye
Ahmet Selim Yurdakul		
Antalya		

BAŞKAN – Şimdi okutacağım önerge maddeye en aykırı önerge olup okunması sonrasında işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 12’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

Çağlar Demirel	Filiz Kerestecioğlu Demir	Dirayet Taşdemir
Diyarbakır	İstanbul	Ağrı

Sibel Yiğitalp Nursel Aydoğan

Diyarbakır Diyarbakır

“Bu kanun hükümleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve Sağlık Bakanı tarafından yürütülür.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Dirayet Taşdemir, Ağrı Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

6 Mayıs 1972’de yani bundan tam kırk dört yıl önce Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan idam edildiler. Maalesef onların idamı da bu Mecliste bu kürsüye çıkanlar tarafından onandı, eller onların idamı için havaya kalktı. Denizler idam sehpasında halkların kardeşliğini haykırdılar, faşizme ve emek sömürüsüne, sömürüye karşı direnerek ölümsüzleştiler. Ben de onları bir kez daha burada saygıyla anıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Emekçileri hem piyasa hem de Çalışma Bakanlığı karşısında korumasız bırakan düzenlemeler savaşın toz bulutunda fırsatçılık yapılarak bir bir geçiriliyor. Uygulamada esneklikten ibaret olan, güvenceli esneklik gibi ambalajlarla getirilen bu düzenlemelerin amacı emekçiyi güvenli biçimde istihdama katmak olsaydı esnek istihdamdan kaynaklanan gelir kaybını, iş güvensizliğini, sosyal güvenlik hakkından yararlanmamayı kaldıracak, işçinin asgari geliri ve istihdam güvencesini garanti altına alacak düzenlemeler yapılırdı; işçiler iş alacaklarını alamadığı için devreye giren tefeci gibi çalışan temlik bürolarına yönelik önlemler geliştirilirdi; işçilerin açtıkları davalarda devlet harç almazdı. Türkiye’de sermaye ve kamunun alacağını korumaya alan sayısız düzenleme varken işçinin alacağını garantiye alan tek bir düzenleme yok. İşte, istihdamı artıracak diye propagandası yapılan düzenleme bu koşullarda getiriliyor.

İşçileri bahane etmeyin, İş Kanunu'nda zaten özel sektör için esnek çalışmaya izin veren modeller var. Ama işveren, yarı zamanlı değil geçici iş ilişkisi istediği için bu düzenlemeyi getiriyorsunuz. Çünkü yazık ki Türkiye'de emekçilerin kaderi, kıdem tazminatına yönelik kayıpların haklılığını eski bir işveren olduğunu hatırlatarak anlatmaya çalışan bir Çalışma Bakanının insafına kalmış.

Bu yüzden, partimize yönelik linçlerin yaşandığı dönemde, Kürt oldukları için ücretleri ödenmeyen, toplu şiddete maruz kalan geçici mevsimlik işçilere yönelik tek bir adım atmayan Hükûmet, düzenlemenin gerekçesinde terör nedeniyle üretimi geciken işverene destek olarak geçici iş ilişkisini getirdiğini söylüyor. Bu anlamda bu düzenleme, işsizliğin çok daha yüksek olduğu Kürt kentlerinde, insanları iş yaşamına güvencesiz bir şekilde dâhil edecek bir tehdit hâline gelecek. Halkımızı yardımlarla dilencileştirmenin yolunu arayan Hükûmet, bu sefer geçici çalışma ilişkisiyle halka iş sadakası verecek. Çünkü Türkiye'deki yaygın işsizlik, Hükûmet tarafından işsizlerin iş yaşamına katılımında bir tehdit olarak kullanılıyor. Son dönemde getirilen tasarıların kamuoyuna sunuluşunda sürekli olarak kadın istihdamının arttırılması vurgusu yapılmasının sebebi de bu. Hükûmet, doğurganlığı artırmanın bir yolu olarak gördüğü yarı zamanlı çalışma düzenlemesinde, geçici çalışmayı sadece askerlik ve ebeveyn izniyle ayrılanların yerini doldurmak için getirmenin adımını atmıştı, şimdi bunu yaygınlaştırıyor. Sonuç olarak, yarı zamanlı çalışmak adına işini kaybeden kadınlar ve onların yerini alacak, güvencesiz statüde çalışacak geçici işçi kadınlardan söz edeceğiz artık.

Kadınları istihdama katmak mı istiyorsunuz? O zaman bakım hizmetlerini çeşitlendirerek artırın. Türkiye'de kadınların istihdama katılımının önündeki en önemli engel bakım hizmetlerinin yokluğu olarak görülüyor. Oysa kamu kreşi sayısı düşüyor. Belediyelerin çoğunda annelere annelik eğitimi var ama maalesef kreş yok. Bakım yükümlülüklerine rağmen istihdama katılmak isteyen kadınlar da daha güvencesiz işlerde, düşük statülerle ve çoğunlukla kayıt dışı çalışıyorlar. Buna rağmen, kayıt dışılığın azaltılmasında doğrudan kadınlara yönelik kapsamlı bir çalışmaya cesaret edilemiyor. Çünkü, bu, ucuz kadın emeğine dayanarak büyüyen yüz binlerce işvereni karşına almak demek. Kadın istihdamındaki yüksek işsizlik baskısı, bu nedenle geçici çalışmayı bir tercih olmaktan çıkarıp zorunluluk hâline getirecek, kesintili çalışma nedeniyle kadınlar için önemli bir güvence olan emeklilik de hayal olacaktır.

Kadın istihdamı tehdidini emek piyasasının terbiyesi için kullanmayı bırakın, istihdam olanaklarını seçim ya da savaş rüşveti olarak kullanmaktan, güvencesizleştirdiğiniz iş yaşamında sadaka gibi sunmaktan vazgeçin. Güvenceli, onurlu bir çalışma tüm vatandaşların hakkıdır. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Taşdemir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 170 sıra sayılı İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 12’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“Madde 12 - Bu kanun hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.”

Diğer önergenin imza sahipleri:

Zihni Açba (Sakarya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergelere katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeler hakkında konuşmak isteyen sayın milletvekillerine söz vereceğim.

Fahrettin Oğuz Tor, Kahramanmaraş Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Tor. (MHP sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 170 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın son maddesine geldik. Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, esnek çalışma her türlü şaibeye açık bir konudur; temennimiz, çalışma barışının bozulmasına hizmet etmemesidir. Uygulamanın titizlikle yapılması gerektiğini düşünüyorum. Esnek çalışmadan ziyade, daha köklü tedbirlerle kayıt dışı istihdamın önlenmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu cümleden olarak, kayıt dışı istihdam, illa ki kayıt dışı istihdam diyorum. Tabii ki devletin çok büyük bir prim ve gelir kaybına sebep olan kayıt dışı istihdam, bununla beraber kişilerin sağlık yardımı almaması, emekli olamaması, emekli olunca da düşük aylık alması, düşük aylığı aldığı için de ikinci bir işte çalışmak zorunda kalması, bunun da işsizliğe negatif etki yapmasının yanında sosyal güvencesi sağlanmış olduğu için de kayıt dışı çalışmayı teşvik etmesi, haksız rekabete yol açması, iş kazası durumunda fevkalade güç durumlarda kalmaları gibi kişisel ve sosyal birçok problemi beraberinde getirmektedir.

Kayıt dışı çalışma neticesinde öyle örnekler vardır ki üç günle, beş günle, hatta bir ayla aylık bağlanamayan fakir fukara, zavallı insanlar vardır. Diğer tarafta, yıllarca çalışıp bir gün dahi sigortalı gösterilmeyen zavallılar vardır. Hiç şüphe yok ki bunların manevi sorumluluğu da maalesef yetkili idarecilerimizdedir. Bu sebeple, Hükûmet, ne yapıp yapıp kayıt dışı istihdamı azaltma yönüne gitmelidir. Primlerin yüksek olması, küçük ve orta ölçekli işletmelerin sayıca fazla olması, hızlı nüfus artışı, göç, eğitim, emekli aylıklarının seviyesinin düşük olması, emeklilerin ikinci çalıştıkları işte kayıt dışı çalışmayı teşvik etmeleri, yabancı kaçak işçi gücündeki artışlar kayıt dışını teşvik etmektedir.

Kayıt dışı istihdamın önlenmesine yönelik naçizane önerilerimiz şunlardır: Öncelikli olarak, tam bir siyasi irade ortaya konmalı ve bu kesimin kayıt altına alınması konusunda azami gayret gösterilmeli ve cesaretle köklü kararlar alınmalıdır. Sigortalının kendisini kuruma bildirmesi zorunlu hâle getirilmelidir. İnsanların kayıtlı ekonomi içinde yer almalarını özendirecek ve kayıt dışı ekonominin zararlarını anlatacak bilgilendirme kampanyaları düzenlenmeli ve bu konuda eğitimler verilmelidir. Kayıtlı istihdamın artırılmasında riskli sektörler belirlenmeli ve sektörlerin özelliğine uygun kayıt altına alma politikaları izlenmelidir. Kadınların düzenli ücretli işlerde istihdam oranlarının artırılması gerekmektedir. Çocuk işçiliğini kaldırmaya yönelik projeler geliştirilmelidir. Kamu kurum ve kuruluşları ile Sosyal Güvenlik Kurumu ortak veri tabanı kullanarak diğer verilerle çapraz kontrol yapılabilmelidir. İşverenlerin üzerindeki mali ve yasal yükümlülükler azaltılmalıdır. Son olarak, Hükûmet tarafından iş hayatındaki kurumsallaşmayı sağlayacak adımlar süratle atılmalıdır.

Köklü tedbir, kayıt dışının önlenmesidir. Esnek çalışma veya buna benzer tedbirler istihdama hiçbir katkı sağlamayacaktır diyorum, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tor.

Diğer konuşmacı, Yakup Akkaya, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Akkaya. (CHP sıralarından alkışlar)

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri; yasa tasarısı 8 Şubatta Komisyona geldi, 16 Şubatta Komisyonumuz toplandı -12’nci, son madde üzerinde konuşuyorum- 23 Şubatta alt komisyona havale edildi, 24 Şubatta 12 madde olarak Komisyondan geçti.

Öncelikle, bu Komisyon çalışmalarında emek veren, başta Komisyon Başkanı olmak üzere, bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum katkılarından dolayı.

Burada bir sitemim olacak, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımız da burada. 1 Kasımdan sonra, birçok yasa tasarısı, bizim Komisyonu yani Çalışma, Sağlık, Aile ve Sosyal İşler Komisyonunu ilgilendiren, 3 Bakanlığı ilgilendiren kanun teklifleri torba kanunlar içinde Plan ve Bütçe Komisyonuna geldi. Biz Sayın Plan ve Bütçe Başkanına sorduğumuzda, “Bunun bizim Komisyonda konuşulması gerekir. Niye direkt burada konuşuyoruz, görüşüyoruz?" dediğimizde, olayın içinden sıyrılmasını gayet iyi bildi Başkan, “Vallahi benim bir kabahatim yok. Biz sizin Komisyona bu konuyla ilgili yazı yazdık. Onlar da ‘Bu Komisyonda görüşülmesine gerek yok.’ diye bize geldiler, onun için görüşüyoruz.” dediler.

Sayın Başkan, onun için…

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Tam öyle olmadı ama neyse.

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Yani, ona benzer bir konuşma oldu ve burada şunu gördük ki: Komisyon çalışmalarında yani ihtisas komisyonlarındaki çalışmalarda tarafları da dinlediğimiz zaman, olaylara nasıl vâkıf olunacağını, bilmediğimiz konuları orada öğrenme fırsatını hepimizin bulabileceğini gördük. Umuyorum ki bundan sonraki süreç içinde de Mecliste bununla ilgili çalışmalar, ihtisas komisyonlarında görüşülerek ondan sonra Plan Bütçe Komisyonuna gider.

Elbette ki Mayısın 5'inde başladık, şimdi Mayısın 6'sı, devam ediyoruz. Burada bir teşekkür etmemiz gereken de Çalışma Bakanlığının bürokratları; onlar da kaç gündür ve komisyonlarda bizimle beraber çalıştılar. Stenograf arkadaşlarımıza -gecenin bu saatine kadar burada bizimle beraberler- kavaslara, Meclis güvenlik çalışanlarına, gene dışarıda, kulislerde ve lokantalarda çalışan bütün emekçilere de buradan çok teşekkür ediyoruz.

Ama, burada çalışma hayatının sorunlarını görüşürken bu Mecliste beraber çalıştığımız, başta Meclis personeli olmak üzere güvenlik personelimizin, kavaslarımızın, stenograflarımızın, lokantalarda ve diğer hizmetlerde çalışan arkadaşlarımızın arasındaki ücret adaletsizliklerinin de, onların almaları gereken sosyal haklarının da, bu Meclis çatısı altında bizim yapmamız gereken en önemli görevlerden biri olduğunu düşünüyoruz.

Yani biz, çalışma hayatının içindeki sorunlarını, problemlerini işverenlerle birlikte, sendikalarla birlikte oturup halletmeye çalışırken kendi bünyemizde çalıştığımız arkadaşlarımızın, emekçilerimizin haklarını görmezden gelmemeliyiz. Onun için, bu Meclisin de buna dikkat edeceğine ben inanıyorum.

Şimdi, Sayın Bakan konuşmasında -bunu bir hatırlatma ve düzeltme yapmak için söylüyorum- taşeronlarla ilgili 2014 yılında çıkan bir yasadan bahsetti. Yasanın tarihini belirtmedi ama "2014 yılında çıkmıştı bu taşeronla ilgili, taşeronun haklarının verilmesiyle ilgili yasa ve AKP Hükûmeti olarak, taşeronun bu sorunlarını çözdük yani kıdem tazminatı alma hakkını elde etmelerini sağladık." dedi. Bu, yanlış bir bilgilendirme, doğru değil.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğru, doğru!

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Çünkü o taşeron işçiler yasayla bunu aldılar, hukukla bunu aldılar. Bu Karayolları işçisinin yasal durumuna yani hukuktaki kazanımlarına baktığımız zaman, aslında bunu siyasi bir rant olarak getirdi AKP ve onları Arena'da toplayarak kanunun o işçilere vermek zorunda olduğu bir hakkı sanki burada AKP yasayla getiriyormuş gibi yaptı.

SALİH CORA (Trabzon) – Ne alakası var ya, ayrı ayrı şey onlar, ayrı ayrı!

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Bu, doğru değil; o, onların anasının ak sütü gibi helaldi ve onlar, siz isteseniz de istemeseniz de bu ülkede yargı varsa, Yargıtay da onaylamışsa alacaktı çünkü binlerce dava vardı ve bundan sonra o davalar sonucunda bunların bu hakkı kazanacağı bilindiği için, AKP her zaman yapmış olduğu kurnazlıkla bunu da bir siyasi ranta çevirmeyi becerdi; onun için sizi de tebrik ediyorum yani bu anlamda. Ama işin aslının öyle olmadığını size söyleyebiliriz.

Evet, biz bu yasaya başından beri karşıydık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAKUP AKKAYA (Devamla) – Çünkü İŞKUR var, İŞKUR üzerinden olmasını biz düşünüyorduk, öyle savunduk. Bu tasarının Anayasa'ya aykırı birçok maddesi var, yarın yasalaştığında bizim bunu Anayasa Mahkemesine götüreceğimizi bir kez daha huzurunuzda söylüyorum.

Hepinize çok teşekkür ediyorum, saygı ve sevgilerimi sunuyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akkaya.

Sayın Akkaya, herkesi saydınız, teknik personeli saymadınız -bu ses sistemlerini, sizin konuşmanızı, mikrofonunuzu ayarlayan- Kanunlar Kararlar Başkanlığı burada.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Peki, eksik kalmışsa…

BAŞKAN - Eminim siz herkesi saymak istemişsinizdir.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, sizin bu hassasiyetinizi bildiğim için tamamlayacağınızı düşündüm zaten.

BAŞKAN – Tabii ki, eminim siz hepsini saymak istemişsinizdir ama bazen sayarken öyle şeyler olabilir. Ben sadece…

Fotoğrafçı ve basın mensuplarını da unutmayalım tabii.

Aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önergeler kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 12'nci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, ikinci bölümde yer alan maddelerin oylamalarıyla birlikte tasarının görüşmeleri tamamlanmıştır. Ancak, tasarının tümünün oylanmasından önce İç Tüzük'ün 86'ncı maddesi uyarınca oyunun rengini belli etmek üzere söz talep eden iki sayın milletvekiline söz vereceğim.

Lehte, Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Mehmet İlker Çitil.

Buyurunuz Sayın Çitil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında lehte söz almış bulunmaktayım. Süremin tamamını kullanmayacağım, sadece birkaç yönüyle… (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, benden önce söz alan, özellikle diğer grup milletvekilleri eleştirel yaklaştılar. Hâlbuki, biz, Komisyon toplantısında hem kendilerini hem diğer sivil toplum örgütlerini hem de sendikaların görüşünü aldık, alt komisyon oluşturduk, az alakalı olan sivil toplum örgütü ve sendikaları da çağırdık ve onların da görüşleri doğrultusunda ek önerilerimiz de oldu ve bu vesileyle güzel bir kanun tasarısı oluştu ve huzurlarınıza getirdik.

Ben de bu vesileyle, Bakanımıza, kıymetli bürokratlarına, Komisyon üyelerimize ve tüm emeği geçenlere -"tüm emeği geçenler" diyerek kimseyi de unutmama adına herkesi kastediyorum- teşekkür ediyorum ve kanun tasarımızın da ülkemiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum, selamlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çitil.

Kulisteki çaycıları ve kapılardaki bekçileri, lokanta çalışanlarını da unutmayalım arkadaşlar.

Aleyhte, İzmir Milletvekili Sayın Musa Çam.

Buyurunuz Sayın Çam. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygıdeğer üyeleri; İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanunu'yla ilgili tasarının geneli üzerinde bütün görüşmeler yapıldı ve 86'ya göre oy rengimi belli etmek için söz almış bulunuyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kravatınızdan belli zaten.

MUSA ÇAM (Devamla) – Belli, doğru, kravattan belli; doğru, çok doğru söylüyorsunuz.

Şimdi, birazdan bu ülkede çalışan en korumasız, en zayıf milyonlarca insanın idam fermanı için parmak kaldıracaksınız ama parmak kaldırmadan önce ben bir kez daha bazı şeyleri sizin takdirlerinize sunmak istiyorum.

Mevcut iş ilişkisinde dahi ciddi işçi alacakları sorunu yaşanırken bu tasarıyla özel istihdam büroları aracılığıyla ücret ödenmesinin yeni mağduriyetler yaratmasının kaçınılmaz olduğunu sizin dikkatlerinize sunmak istiyorum. Bürosu dışında başkaca bir mal varlığı zorunluluğu olmayan özel istihdam büroları işçi alacaklarını ödemezse ne olacak? Bununla ilgili kesin bir düzenleme yok.

Kiralık işçilerin çalışmadıkları sürelerde kendilerinin ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sağlık hizmetlerinden yararlanmalarında da ciddi sorunlar ortaya çıkacağını sizlerin dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Kiralık işçiler açısından bir diğer sorunun ise işsizlik sigortasından yararlanmamak olacağını sizin dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Bir başka sorun ise kıdem tazminatıdır. Bu konuda tasarıda hiçbir açıklık yok; kiralık iş ilişkisi belirli süreli iş ilişkisine benzediği için kıdem tazminatından yararlanmaları mümkün gözükmüyor, bununla ilgili bir garanti yok.

Kiralık işçileri bekleyen en büyük tehlike ise sendika, toplu pazarlık ve grev haklarının kullanılmaması olacak. Kiralık işçilerin kâğıt üzerinde sendika hakkı olduğunu birazdan Sayın Bakan söyleyecek fakat bu hakkın kullanımının neredeyse imkânsız olduğunu sizin dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Kiralık işçilerin hangi iş kolunda örgütleneceği belirsiz; özel istihdam bürolarının tabi olduğu iş kolu mu, fiilen çalıştıkları iş kolu mu? Özel istihdam bürolarının tabi olduğu iş kolu ise sendikalar burada nasıl örgütlenecek? İş yeri ve işletme yetkisinde hangi işçi sayısı esas alınacak? Bunların hiçbiri burada, yasa tasarısı içerisinde yok. Toplu iş sözleşmesi kiminle imzalanacak; özel istihdam bürosuyla mı, yoksa çalıştığı iş yerinde mi? Toplu iş sözleşmelerinin süresi bir yıldan az olmayacağı için, dört ay süreyle kiralanacak işçi nasıl toplu sözleşmeden faydalanacak? Bunu sizin dikkatlerinize sunmak istiyorum, oy kullanacaksınız.

Grev hakkının nasıl kullanılacağı meçhul, belli değil, yok. Bu sorulara onlarca soru eklemek mümkün. Mevcut iş sözleşmesi kapsamında, çalışanların sendikalaşmasının büyük bir sorun olduğu ülkemizde kiralık işçilerin sendikalaşması ve toplu sözleşmeden yararlanması neredeyse hayal durumundadır. Kiralık işçilik, taşerondan daha kötü bir uygulama çünkü asıl işverenin yükümlülüğü ne yazık ki yok. Alt işveren taşeron ilişkisinde asıl işveren, alt işverenin işçilerine karşı o iş yeriyle ilgili olarak kanundan, iş sözleşmesinden veya alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işverenle birlikte sorumlu iken kiralık işçilikte böyle bir sorumluluk yok. Kiralık işçilik, çalışma hayatında en alttakiler demektir.

Son söz: 1946 yılında 4837 sayılı Kanun'la İş ve İşçi Bulma Kurumu kuruldu. Yetmiş yıllık bu kurum 2003 yılında 4904 sayılı Kanun'la Türkiye İş Kurumu hâline geldi. Bu düzenlemeyle birlikte, bizim hepimizin bir vesileyle içinden geçtiğimiz bu İş ve İşçi Bulma Kurumu veyahut da Türkiye İş Kurumu bir noktada tamamen tarihe karışacak, artık özel istihdam büroları marifetiyle bu kölelik düzenine gidilecektir.

Karar sizin, tercih sizin, oylar sizin arkadaşlar. Ama biz de burada tarihe gecenin bu saatinde bir not düşüyoruz. Elinizi vicdanınıza koyun. Sizden sonra gelecek olan çocuklarınızın, torunlarınızın ve yakınlarınızın bu ülkede amele pazarından alınıp satılmamasını istiyoruz.

86'ya göre, çok değerli arkadaşım Mahmut Tanal söz almıştı ama "Son sözü söylemek bir emekçiye yakışır." dedi ve bana devretti. Kendisine burada teşekkür ediyorum. Tüm çalışanları, yukarıda, aşağıda, kapıda, dışarıda, mutfakta, her yerde çalışan tüm emekçi kardeşlerimizi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına selamlıyorum ve bu tasarıya kırmızı oy vereceğimizi

söylüyor, hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çam.

Sayın Akçay, buyurun, mikrofonunuzu açıyorum.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, işçilerin bir kazanç, meta konusu hâline getirilmesi ve işsizlerin istismar edilmesine yol açacağı düşüncesiyle bu tasarıya ret oyu vereceklerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak bu tasarıya ret oyu vereceğimizi belirtmek istiyorum çünkü bu tasarı genel hatları itibarıyla çeşitli düşünürlerin de sıklıkla ifade ettiği gibi, bu benzeri düzenlemeler Orta Çağ'a dönüş olarak ifade edilmektedir yani bir korku… Güvenceli iş teminatının olmadığı ve kölelik düzeni olarak da genel bir tanımlama yapılan, kiralık işçi ve uzaktan çalışma gibi iş hukukunda çalışan haklarını zedeleyeceği; işçilerin bizatihi kendisinin bir kazanç, meta konusu hâline getirilmesi ve işsizlerin de istismar edilmesine de yol açacağı düşüncesiyle bu tasarıya ret oyu vereceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Demirel…

31.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, 6 Mayıs 1972'de idam edilen Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ı saygıyla andığına ve bu tasarıya ret oyu kullanacaklarına ilişkin açıklaması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de 6 Mayıs dolayısıyla Denizleri, Yusufları, Hüseyinleri anarak başlamak istiyorum. Onların talebi, demokrasi ve özgürlük için halkların kardeşliğiydi, umarım bundan sonraki süreçte de böyle bir yanlışlık ve hata olmaz ve idamlar ya da insanları mahkûm etmek bu kadar acımasız gerçekleşmez.

Evet, bu tasarıya direndik, direneceğiz de, bundan sonraki süreçte de direneceğiz. Halkların Demokratik Partisi olarak bu kadar işçinin, emekçinin sömürüldüğü bir ülkede ikinci kez daha ağır koşullarda sömürülen işçi ve emekçiye yaklaşımı belirleyen bir tasarı olarak değerlendiriyoruz. Evet, adını çok net koyduk, kölelik yasası dedik, kiralık işçi dedik, daha ağırlarını da söylemek gerekiyor aslında ama şunun tarihe geçmesi gerekiyor ki öyle bir zaman gelecek ki bu tasarının nasıl çıkarıldığına ya da bu yasanın yürürlüğe konulmasına dair tonlarca eleştiriler olacaktır ve bunun geri çekilmesi için, bu yasanın iptali için Türkiye toplumu, Türkiye halkları bunu iade edeceklerdir, biz ona inanıyoruz, toplumsal muhalefet gücüyle bunu iade edeceklerine inanıyoruz. Bunun gerçekten, Türkiye halkları, emekçiler ve işçiler için bir kıyım olduğunu bir kez daha ifade ediyorum. Halkların Demokratik Partisi olarak da biz bununla ilgili mücadelemizi yürüttük.

Yine, bu tasarıyı kabul etmediğimizi ve ret oyu kullanacağımızı bir kez daha tüm Türkiye kamuoyuna söylemek istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

Sayın Bostancı, buyurunuz.

32.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, bu yasanın modern dünya içinde Türkiye'nin emek-sermaye arasındaki ilişkiler ve pazar ilişkileri çerçevesinde ihtiyaç duyduğu bir yasa olduğuna ve AK PARTİ olarak küreselleşen bu dünyada daha adil bir geleceğin kurulmasında herkesin iş birliği etmesi gerektiğine ve barışın böyle mümkün olacağına inandıklarına ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Bu yasa tasarısı modern dünya içinde Türkiye'nin emek sermaye arasındaki ilişkiler ve pazar ilişkileri çerçevesinde ihtiyaç duyduğu bir tasarı. Bütün yasalar gibi mükemmel bir değil ama mümkünün yasası.

İşçi sınıfı meselesine gelince, 18'inci yüzyıldan bu yana işçi sınıfı, evet, bir yanıyla meydanlar üzerinden haklar ve özgürlükler kazanmıştır ama aynı zamanda unutmayalım ve altını çok kalın bir şekilde çizelim, işçiler, özellikle parlamentoların gelişmesi ve oy hakkının yaygınlaşmasıyla hak ve özgürlükler kazanmışlardır. İşin parlamento tarafını ıskalayıp sadece meydanlara vurgu yapmak esasen siyasetin çok önemli bir fonksiyonunu da kenara itmek anlamına gelir.

Öte yandan, dünyanın yaşadığı, bizim de bir parçası olduğumuz küreselleşme süreçleri var. Bu sürecin en aksayan yanlarından biri, sermayenin küresel ölçekte dolaşımı sağlanırken emeğin lokalize edilmesidir, bu önemli bir problemdir. Böylelikle, emek belli alanlarda lokalize edilerek esasen, bu kâr ve kazanç dediğimiz hususlara da küresel bir destek sağlanmaktadır. Mücadele edilmesi gereken hususlardan biri emeğin bu lokalizasyonuna karşı çıkmaktır. Daha adil bir dünya için biz AK PARTİ olarak küreselleşen bu dünyada daha adil bir geleceğin kurulmasında herkesin iş birliği etmesi gerektiğine ve barışın böyle mümkün olacağına inanıyoruz.

Saygılarımızla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (Devam)

BAŞKAN – Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Sayın Bakanın bir teşekkür konuşması yapma talebi vardır.

Buyurunuz Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sayın Başkan, çok saygıdeğer milletvekillerimiz; 6 Mayıs bugün ve hep birlikte yeni bir şafağa, yeni bir sabaha merhaba diyeceğiz.

Öncelikle, şunu ifade etmek istiyorum: Ben cumhuriyetin 2 temel esas üzerine kurulduğuna inananlardanım. Bunlardan bir tanesi istiklali-tammedir yani tam bağımsızlık, diğeri ise “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” lafzıdır.

Bugün 4857 sayılı İş Kanunu ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu’yla 170 sıra sayılı bu Kanun Tasarısı hakkında ortaya koyduğumuz irade Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” lafzının bir ispatı, rüştüdür. Bu yasa tasarısının ilk çalışılmaya başlandığı ocak ayından itibaren vicdanım müsterih. Ki hem Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bugüne kadar oluşturduğu bütün müktesebat aynı zamanda bir taraftan özellikle bu Bakanlığın en önemli işlevlerinden biri olan sosyal diyalog mekanizmalarını sonuna kadar zorlayan, sonuna kadar çalıştıran bir anlayışın karşılığında başta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bu müktesebatını oluşturan değerli çalışanlarına, aynı zamanda güçlü diyalog mekanizmasında tüm işçi sendikalarımıza, tüm işveren sendikalarımıza ve yine, bu tasarı Meclise sevk edildiği andan itibaren başta ortaya koymuş olduğu yönetim tarzıyla Komisyonunun çok verimli çalışmasını sağlayan çok değerli Komisyon Başkanımıza ve Komisyonumuzun tüm üyelerine, aynı zamanda hem iktidar partisi üyelerine hem de muhalefet partisi üyelerine -çünkü her birinin ayrı ayrı ve önemli katkıları oldu- Komisyondaki sivil toplum örgütlerine ve tüm sendikalara ve yine bu tasarı hem Komisyonumuza geldikten sonra hem de Mecliste yaklaşık iki günden beri tüm iyi niyetleriyle beraber çalışma hayatının hem regülasyonun oluşması hem yatırım ortamının iyileşmesi hem kayıt dışının kayıt içine alınması hem istihdam alanının genişlemesi hem iş gücü kapasitesinin artması için büyük bir gayret ortaya koyan Türkiye Büyük Millet Meclisinin çok saygıdeğer üyelerine ve bu saate kadar büyük sabrıyla ve iyi yönetimiyle bunu gerçekleştiren çok değerli Meclis Başkan Vekilimize, ayrı ayrı Meclis çalışanlarımıza teşekkür etmek istiyorum.

Şunu söylemek isterim: Sorumluluğumuz Meclisimizedir, sorumluluğumuz aziz milletimizedir ve biraz önce grup başkan vekilimiz bahsetti, muhakkak ki her kanun mükemmeliyet arz etmez ama özellikle bu kanun tasarısında bir regülasyon oluşturmak için işçilerimiz, işverenlerimiz, siyasi partilerimizle hep beraber gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Bu açıdan teşekkür ettiğimi bir kere daha burada ifade etmek istiyorum.

Bir cümle söylemek istiyorum: Sayın Balbay’ın ortaya koymuş olduğu değerlendirme üzerine, hem Mecliste kayıtlara geçsin diye hem de ben vicdani sorumluluğumu bir kez daha ifade etmek için söylüyorum, Deniz Gezmiş ve Adnan Menderes üçlemesi ne kadar tarihin kendi behrinde değerlendirilebilir bilmem ama şuna adım gibi inanırım ve söylerim ki, dün söylediğimi bugün de söylerim ki İngiliz arşivlerinde rahmetli Adnan Menderes’in idamının gerisinde olan gücün CIA olduğunu bütün dünya bilmektedir.

Onun için bugün de Türkiye aynı problemlerle karşı karşıyadır ve hepimiz bu memleketin evlatlarıyız ve hepimiz bu ülkede bu ülkenin yarınına, gücüne ve bizden sonraki gelecek nesillerin özgürlüğüne ve bağımsızlığına karşı sorumluyuz. Dün nelerle karşı karşıya kalmışsak bugün de aynı durumlarla karşı karşıya kalıyoruz. Hepimiz insanız, beşeriz, şaşarız. Eksikten münezzeh Cenab-ı Allah’tır. Hepimizin eksiği var ama hep birlikte, dün bu ülkenin başına ne gelmişse bize milletin verdiği sorumluluk bu ülkenin başına yarın bunun gelmemesini temin etmektir. Onun için, hepimiz sağduyumuzla, iyi niyetimizle… Bu kanunlarda eksiklik olursa yarın bunlar değişir ama bir şeyde eksiklik değişmez… Travmalardan çok yorulduk ve bıktık artık. Yarına, ülkemizin aydınlık geleceğine ve güzel Türkiye’mize şu Mecliste inanıyorum ki önümüzdeki günlerde çok önemli süreçler elde edeceğiz.

Bir cümle de şunu söylemek isterim: Özellikle AK PARTİ Grubuna müteşekkirliğimi ifade etmek istiyorum, elbette ki bütün gruplara, bütün milletvekillerimize, bütün muhalefet partilerine. Ama bugün bizim Genel Başkanımız bir olağanüstü kongre kararı aldı. Bir siyasi parti düşünün ki Genel Başkan… Sayın Ahmet Davutoğlu dün Genel Başkanımızdı ve Başbakanımızdı, bugün Genel Başkanımız ve Başbakanımızdır, bıraktığı andan itibaren de bu partinin siyasi tarihinin sonuna kadar bizim Genel Başkanımız ve Başbakanımızdır. Saygımız, kendisine muhabbetimiz ve sadakatimiz hep aynı noktada olacaktır ama bugün bu parti ve bu grup bir şeyi daha ispat etmiştir, hem bugünkü Genel Başkanına olan sadakatini ve bağlılığını bir kez daha ifade etmiştir hem de parti ruhunun, siyaset anlayışının ve milletin verdiği sorumluluğun ne demek olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur.

Hepinize çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, askerî darbeler ve siyasete askerî müdahaleler sonrasında kurulan mahkemelerin doğal hâkim ilkesine, kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırı olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Sayın Bakan da konuya değindiği için ben de izninizle bu konuda birkaç cümle etmek

isterim.

27 Mayıs, 12 Mart, 12 Eylül, bütün bu askerî darbeler ve siyasete askerî müdahaleler sonrasında kurulan mahkemelerin hepsi doğal hâkim ilkesine, kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırı mahkemelerdir. Bu tip olağanüstü mahkemelerin verdiği kararların hiçbiri adil değildir, doğru değildir.

Bunu da bilgilerinize sunuyorum.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 6 Mayıs 2016 Cuma günü toplanmamasının Genel Kurulun onayına sunulması uygun görüldüğüne ilişkin önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

Tarih: 06/05/2016

Danışma Kurulunun 06/05/2016 Cuma günü yaptığı toplantıda, Genel Kurulun 06/05/2016 Cuma günü toplanmamasının Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Ahmet Aydın

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı Vekili

Naci Bostancı	Engin Altay
Adalet ve Kalkınma Partisi	Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili
Amasya	İstanbul
Çağlar Demirel	Erkan Akçay
Halkların Demokratik Partisi	Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili
Diyarbakır	Manisa

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

2.- Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 307)

BAŞKAN - 2’nci sırada bulunan Siyasi Etik Kanunu Teklifi ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları’nın görüşmelerine başlıyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 10 Mayıs 2016 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

İyi sabahlar diliyorum.

Kapanma Saati: 03.54